Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Estate of the late

JOHN B. C. WATKINS

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

VI. BIND

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
1920

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/mindeudgave06wied

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

VI BIND

SATYRSPIL OG IDYLLER:

RANKE VILJER
KÆRLIGHED
TRE SATYRSPIL
AF DEN GAMLE VINHANDLERS OPTEGNELSER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA

MDCCCCXX

PT
8175
W5
1920
Bd. 6

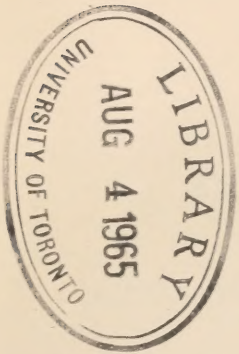

996590

ANDET OPLAG

KJØBENHAVN — OSCAR FRAENCKEL & Co.

RANKE VILJER

(1906)

2 Gange 2 er 5 . . . .

PERSONER

Thomas Hamann, Fuldmægtig i Ministeriet.
Marie, hans Kone.
Ester Abel, Fredrik Hamann } deres Børn.
Mathias Hamann, Skolebestyrer.
Povl Abel, Forfatter og Timelærer.
Gerhard Konik, Karikaturtegner.
Line, hans Kone.
Enkefru Truelsen, Kollektrice.
Othella Lustig, Hetære.
Hugo Jørgensen, Cyklerytter.
Kammerherreinden.
Overretssagføreren.
Fængselspræsten.
Siverts, Jensen } Fangevogtere.
En Politibetjent.
En Fange.
En Kioskdreng.
Dora, Pige hos Abels.

Handlingen foregaar i København i Fortiden. — Nuomstunder er Menneskene jo helt anderledes.

FØRSTE AKT

Povl Abels Hjem. — —

Stue, paa én Gang Spise- og Daglig-Stue, holdt i gammel dansk Almuestil med hvidkalkede Vægge og højt, blaamalet Panel med omløbende Hylde.

I Baggrunden: to Fløjdøre med en Buffet imellem. Døren til venstre staar aaben og fører ind til Povl Abels Arbejdsværelse, hvor der staar et Skrivebord midt for Indgangen. Døren til højre fører ud til Entréen.

Til højre (for Tilskuerne): Dør ud til Køkkenet.

Til venstre: i Forgrunden et bredt Fag Vinduer med smaa Ruder, blomstrende Potteplanter og et højrødt Kappegardin med Blonder. Op mod Baggrunden Dør ind til Esters Kabinet.

Midt paa Gulvet et stort firkantet, aflangt Spisebord med Stole omkring.

Hele Møblementet, Dørene og Loftet (Bjælkeloft) er i Lighed med Panelet blaamalet med højrøde Linjer i samme Farve som Gardinet.

Kun henne foran Vinduet er anbragt nogle moderne Straalænestole med tilsvarende Bord.

Fade og Krukker i Metal og Ler dekorerer Væggene og Panelhylden.

Over Buffeten i Baggrunden hænger to store Kultegninger forestillende Povl Abels Svigerforældre.

Formiddag.

ESTER (i Morgenkjole og „sædelig" glat Frisure, staar inde ved Povls Skrivebord og gennemlæser ivrigt nogle Breve, som hun har taget i en af Skufferne, hvori sidder et Nøgleknippe).

DORA (kommer fra Køkkenet med en Bakke med Frokostopdækning. — Hun opdager øjeblikkelig Fruen, der ikke straks bemærker hende. — Rømmer sig). Hum . . .!

ESTER (kaster hurtig Brevene ned i Skuffen; laaser og kommer ind. — Lægger Nøgleknippet fra sig paa Buffeten).

DORA. Undskyld, Frue, men det var vist i Vindueskarmen, Herren glemte sine Nøgler.

ESTER (hører det ikke). De har stadig ikke fundet de Sølvskeer?

DORA (dækker Bord). Nej . . . de er jo blevet borte under den anden Pige . . . (Pause). Fruen kan ikke tro, saa de snakker om Herrens nye Bog henne hos Urtekræmmeren.

ESTER. Saa . . .

DORA. Den skal nok ikke være ri'ti' no'et for unge Pi'er, hi . . . ! (Pause). Saa ble' det da optaget med mig og Jespersen, Frue; vi ble' ringforlovede igen i Aftes . . . her kan Fruen sæl se (viser Haanden med Ringen frem). Han hade den saamænd ved sig fra sidst i Vestelommen.

ESTER. De fortalte ham vel saa nu, Dora, at De havde et Barn.

DORA. Næ, det ved da den Levende, jeg ikke gjorde! Hvad kommer det ham ved . . . det er jo ikke hans?

ESTER. Hum . . .

DORA. Har Fruen no'et imod, at jeg gaar igen i Aften efter Opvasken? . . . Jeg skulde til Selskab med Hansen hos mine Forældre.

ESTER. Men De sagde jo, at De var blevet forlovet med . . .

DORA. Ja—e, men det er osse bare saadan en Slags Afskedsfest, de gør for vos, før jeg falder tilbage paa Jespersen. — Har Fruen no'et imod, at jeg gaar saa, hva'?

ESTER. Nej, gaa De bare . . .

DORA. Gud, der kan jeg høre Herren . . . ! (Ud).

ESTER (tager hurtig Nøgleknippet fra Buffeten og lægger det hen i Vinduskarmen).

POVL (smaanynnende ind fra Entréen med en Pakke og en Buket Roser). Goddag igen, lille Frue! (Overrækker hende Blomsterne). Værsaagod! De er til Dig!

ESTER. Tak . . . Har Du nu købt Blomster igen! . . . Tænk, vi kan ikke finde de Sølvskeer, Povl!

POVL. Herregud, klynker Du for dem endnu . . .

ESTER. „Klynker", ja . . . Fire dejlige Sølvskeer! — Hvem mon kan have taget dem, tror Du?

POVL. Det er vel sagtens en, der har haft Brug for dem . . . (Ind paa sit Værelse, hvor han søger efter noget paa Skrivebordet).

ESTER. Min Arm gør da stadig ondt . . . jeg kan da ikke forstaa, hvad der er i Vejen med den.

POVL. Du har vel brækket den i Søvne . . .
ESTER. Aa-r! aldrig kan man faa et alvorligt Ord ud af Dig.
POVL (leende). Nej, Du er i Sandhed de 70 Favne Vand i dette Ægteskab! — Har Du ikke set mine Nøgler?
ESTER. Nej . . .
POVL (ind). Hvorfor har den lille Frue nu ikke skiftet Kjole, naar hun véd, at hendes Mand sætter Pris paa det?
ESTER. Vi har Vaskerkone . . .
POVL. Gudbevares, det er en Grund!
ESTER (peger). Der ligger dine Nøgler jo henne . . .
POVL. Ja, nu husker jeg det . . . Tak! (Tager Nøglerne). Skal vi snart spise, lille Fru Abel? Jeg er dundrende sulten.
ESTER. Jo, værsgod; Bordet er dækket . . . Hvad var der i den Pakke, Du kom med?
POVL. Jeg tør næsten ikke sige det . . .
ESTER. Hvad har Du nu købt? Vi har jo ikke Raad, véd Du.
POVL. Lakstøvler . . .
ESTER. L a k støvler!
POVL. Ja . . . Men ganske billige, ganske billige! . . . Jeg har altid saa forfærdelig gerne villet ha' et Par Lakstøvler; og nu, da jeg havde faaet min Bog ud, saa syntes jeg . . . Nu skal Du se dem; de er nydelige . . . (Ind med Pakken. — Pakker ud). Her skal Du se! Og saa billige . . 18 Kroner!
ESTER. Ja, det er jo d i n e Penge!
POVL (finder en Lap Papir i den ene Støvle). Hvad er det for en Seddel . . . (Læser). „For Lakken garanteres ikke" . . . (Ler muntert). Sikken en tyvebrændt Skurk af en Skomager! det talte han ikke et Ord om! det er storartet: „For Lakken garanteres ikke" . . . Og det er for Lakkens Skyld, jeg har købt dem; ha, ha!
ESTER. Og det morer Dig . . .?

POVL. Ja, saadan nogle smaa Rævestreger morer mig altid . . . (Ud med Støvlerne).

ESTER. Jeg leverede dem tilbage!

POVL. Det gjorde Du . .!

ESTER. Eller han skulde lade mig faa dem for 16. Han burde ha' sagt det i Forvejen.

POVL. Kære, saa havde der jo ikke været noget morsomt ved det. Nu vil jeg ha' det og tænke paa, hver Gang jeg tager dem paa.

ESTER. Hum . . . Skal vi saa spise?

POVL (ind). Ja . . .

ESTER. Tænk, Povl, Skræder Glud hernede i Kælderen har faaet sat det ene Ben af i Gaar paa Hospitalet!

POVL. Det var da rart for ham . . .

ESTER. Rart . . .!

POVL. Ja; saa skal han jo ha' Træben.

ESTER. Og det finder Du „rart"?

POVL. Ja, det har altid været mit Livs højeste Ønske at faa et Træben! — Træben, rødt Haar og Underbid staar for mig som de attraaværdigste af alle legemlige Ynder . . . særlig, hvis de optræder samlede.

ESTER (indigneret). Skal vi saa spise?

POVL (leende). Gerne! (Byder hende Armen, som hun undviger. — De sætter sig ved hver sin Side af Bordet).

ESTER. Tænk, Povl . . .

POVL. Saa . . . skal jeg nu til at „tænke" igen!

ESTER. Jeg maa jo dog tale med Dig . . .

POVL. Jamen, det er altid saadan nogle sørgelige Ting, Du bringer paa Bane . . . Kender Du slet ingen, der har vundet i Lotteriet?

ESTER (byder). Værsgod . . . Her er Spegepølse . . .

POVL. Tak . . . (Mønstrer Opdækningen). Dette her minder mig paafaldende om de spredte Øgrupper i det store eller stille Ocean . . .! Du kunde dog gerne have spenderet lidt mere paa mig i Dag, jeg har Maanedslov og spiser hjemme.

ESTER. Vi vasker . . .! Og Husholdningspengene skal slaa til, naar Du gaar og køber alle de Lakstøvler.

POVL. Jeg har kun købt to.

ESTER. Dora er for Resten ved at stuve nogle Kartofler. (Ringer).

POVL. Kartofler er godt . . .! Det er det, Irlænderne dør af.

DORA (ind).

ESTER. Kartoflerne . . .

DORA. Du Levende, dem har jeg rent glemt . . .! Jespersen er ude . . . (Bort).

POVL. Haster ikke, Dora, vi kan faa dem til Kaffen! — Jeg synes ellers, at han i den sidste Tid har hedt Hansen?

ESTER (stramt). Ja . . . men nu er det Jespersen igen . . . Det er frygteligt med den Umoralitet!

POVL. Ja, det er imponerende sørgeligt . . . Næ, men nu skal Du se, Ester, Aviserne har allerede begyndt at skælde min Bog ud . . . (Rækker hende nogle Aviser).

ESTER (lægger dem fra sig). Tak . . .

POVL. De er i Grunden et stolt Fænomen, lille Fru Abel . . . paa Deres Maade.

ESTER. At Du ikke skammer Dig for at skrive saadanne Bøger! Og de bliver værre og værre.

POVL. Det maa være en Sygdom hos mig . . .

ESTER. Mig forlanger jeg ikke, at Du skal tage Hensyn til . . . Men at Du ikke generer Dig over for mine Forældre!

POVL (mod Portrætterne over Buffeten). Tilgiv mig histoppe . . .

ESTER (rejser sig fortørnet).

POVL (lidt træt). Kære, søde, lille, henrivende Ester, hvad skal de evige „Scener" til . . . Kom nu og vær rar, hører Du . . .? Du bør lægge Dig lidt efter at forstaa Spøg . . . Det er dog den Evne, der gør Livet taaleligt . . . Og Du véd jo, at jeg holder meget af Dig.

ESTER. Jeg holder ogsaa meget af Dig . . . Men jeg kan ikke lide Dig . . .!

POVL (leende). Meget godt! . . . Men kom nu hen og spis . . . Naa, Du vil maaske afvente Kartoflerne . . .? (Spiser). Nej, ser De, Deres lille Naade, hvis De havde gjort mig den Ære at læse min Bog . . . for det har De jo ikke, vel?

ESTER. Nej! Gudskelov!

POVL. Nej . . . men saa vilde De have indset, at den tværtimod er noget af det moralskeste, der længe har set Dagens Lys — selv om den ogsaa paa sine Steder behandler visse ophøjede Materier lidt spøgefuldt.

ESTER. Ja, Du har altid haft en vis Evne til at haane selv de alvorligste Ting!

POVL. Blandt andet „Kærligheden"!

ESTER. Ja, ogsaa den Følelse, ja!

POVL (smilende). Jeg er en Bølgedæmper, lille Ester!

ESTER . . . Og jeg maa sige Dig, at det mere og mere gaar op for mig, at vi er i den Grad forskellige i vort Syn paa Tilværelsen, at vi vist aldrig nogen Sinde burde haft hinanden!

POVL (leende). Det var da endelig en Udtalelse med Raison i! (Lidt drillende). Men De kom dog tilbage, lille Frue . . .

ESTER. Det var ikke min Skyld; det var mine Forældres.

Entréklokken ringer.

POVL. Det er vist Frida . . . Skal vi saa være gode Venner en Timestid igen?

ESTER (Ryggen til).

Stemme i Entréen.

POVL (lytter). Nej, det er jo . . .? Ja, minsandten er det ikke Karrikaturen med Kone! . . . Endelig fandt de da herop igen! (Med en Haand). Ester . . .!

ESTER (bort). Nej . . .!

POVL (ud i Entréen og straks efter ind med Gerhard Konik og Fru Konik).

KONIK (styrer lige løs paa Ester). Er De ikke stolt af at have saadan en Mand, Frue? — Goddag! — Sikken en Bog han nu igen har skrevet! Pragtfuld, vidunderlig, vanvittig! — Men han kommer jo nok en Omgang i Tugthuset.

POVL. Gerhard! Tal ikke til min Kone om mine Bøger; hun læser dem ikke.

KONIK. Sludder! Vel er Fruentimmer allesammen mer eller mindre forrykte, men . . .

ESTER (stramt). Nej, det forholder sig virkelig rigtigt, Hr. Konik . . .

KONIK. Kællingen er sindsforvirret, Line!

FRU KONIK. Men Gerhard dog?

POVL. Kære Ester, disse to abnorme Mennesker har været gift i ni Aar, og de har i al den Tid ikke været en Time fra hinanden.

ESTER. Det har Du fortalt . . .

KONIK. Det er Line, hun faar Astma, naar jeg ikke sidder op ad hende . . .! Dette her er nu en storartet Stue, Povl!

POVL. Ja, ikke sandt! — Vil I ikke spise en Bid Frokost i den? Vor Pige skal efter Sigende ha' nogle stuvede Kartofler . . .

ESTER. Min Mand er saa vittig . . .

FRU KONIK. Tak, vi har lige spist.

POVL. En Kop Kaffe?

KONIK. Jeg hader Kaffe!

POVL. Saa en Cigar da, for Fanden?

KONIK. Ja, Tak . . .

POVL (ind i sit Værelse).

KONIK. Se dog paa Stuen, Line!

FRU KONIK. Ja, den er udmærket . . .

KONIK. Vanvittig — glimrende!

POVL (ind med Cigarer).

ESTER. Det er min Mands Smag, ikke min . . .

KONIK. De skulde henvende Dem til en dygtig Læge!
POVL. Den er hende ikke „alvorlig“ nok!
KONIK. Skaberi! — Men hvad er det for to ældre Gorillaer, I har faaet hængt op der? De pynter sgu ikke.
POVL (faar travlt med at pudse Næse).
ESTER. Det er mine Forældre, Hr. Konik . . .
KONIK. Gudforbarmesig . . .! Ja, jeg mener naturligvis: Undskyld!
ESTER. Aa, jeg be'er . . .! Men Du vil vist helst være lidt alene med dine Venner, Povl . . . Jeg har Vaskerkone, Fru Konik, saa véd De nok . . . (Ind i Kabinettet; lukker Døren).
KONIK (lidt flov). Saa til Søs, der blev h u n fornærmet!
FRU KONIK. Du e r ogsaa for aabenmundet, Gerhard.
KONIK. Ja, det er jeg vist . . .
POVL. Snak, kære Venner; det er min Kone, der er „et dybt Gemyt“.
DORA (ind for at tage af Bordet).
POVL. Nej, stop lidt . . . vi kan vist vente Frida.
KONIK. Har Du f l e r e Fruentimmer i Huset!
DORA (fnisende ud).
POVL. Ja, og det er et, der vilde falde i d i n Smag.
KONIK. Det tror jeg ikke . . . Jeg har nok af Line! (Med en Haandbevægelse mod Kabinettet). Kommer ikke h u n herind igen?
POVL. Nej hun ynder ikke utvungen Munterhed . . . Hun er allerede en Gang løbet fra mig, fordi jeg lo for højt.
KONIK. Ja, jeg har nok hørt det . . . Og Du hentede hende tilbage med kælne Lader?
POVL (leende). N a j, min Ven! Hun kom selv sjokkende og bad om Forladelse.
KONIK. Tak for de Ord!
FRU KONIK. Hvor I vrøvler!
KONIK. Stille, Kvinde, naar Mænd taler!

FRU KONIK (klapper hans Kind). Ja, Du er en mandig Størrelse!

KONIK. Vig fra mig!

FRU KONIK. Kan De se, hvor han bliver rød, Povl Abel? Det gør han altid, naar jeg kærtegner ham.

KONIK. Det er over D i g, jeg rødmer . . . at Du ikke kan holde dine Drifter i Ave, naar vi er hos fremmede Mennesker! — Men sig mig nu engang, Povl, for det interesserer mig sgu . . . hvor har Du egentlig fundet hende, Juvelen derinde! — M i n Krondiamant, véd Du, fandt jeg paa en Danseestrade.

POVL. Og min fandt jeg paa et Bal hos (peger) Billederne der oppe.

FRU KONIK (tørt). Ja, Ægteskaberne sluttes jo i den syvende Himmel!

KONIK (fornøjet). Se, se! blind Høne kan ogsaa finde et Korn!

POVL. De mangler „Dybde", Fru Konik! — Jo, jeg havde jo lært Esters Broder at kende ude hos Kammerherreinde Klüver paa Rudersholm, hvor han var Forstelev, medens jeg var Huslærer for Sønnen, der døde . . . Den Broder har Du vist aldrig set, Gerhard? Han er storartet! Han kommer her vist om lidt . . . Og han inviterede mig hjem til sig til Bal; og saa . . . Ester er jo nydelig!

KONIK. Hun ligner et haardkogt Æg!

POVL. Ja, hun er jo noget huslig . . .

KONIK. De er forfærdelige, naar de er „huslige"!

POVL. Men Du skulde se, hvis hun bare vilde stryge det Haar fra Panden . . .! Ikke, Fru Konik?

FRU KONIK. Jo, hun har et nydeligt Ansigt.

KONIK. Ja, jeg ser nu mere paa det sjælelige!

FRU KONIK (smilende). Tak . . .

POVL. Jeg blev vanvittig betaget af hende.

KONIK. Ja, Du har altid haft det med Feber . . . Lad mig se: Først var der Magda; saa var der Fernanda;

saa var der Othella . . . alle glade Navne paa A! . . . „Othella med Guldhaaret“ . . . Jeg har fortalt Line alle dine Geschichter, saa Du behøver ikke at sidde og sparke mig! — Hvor blev hun for Resten af, Othella?

POVL. Han er nu for slem, Fru Konik!

FRU KONIK. Utilladelig!

KONIK. Var hun til at begynde med ikke ogsaa noget derude hos Kammerherreinden?

POVL. Jo, hun var Husholdningselev.

KONIK. I har vist været en skøn Insektsamling! — Var Du ikke ogsaa halvvejs Kærest med Hendes Naade?

FRU KONIK. Nu skal Du holde op, Gerhard!

POVL. Lad ham bare blive ved, Frue; det lufter ud her i Stuen.

KONIK. Og saa endte Du dog, som vi allesammen ender, med at faa et Hæfteplaster.

POVL. Naa-e, Ester er ikke af de værste . . .

KONIK. Ak nej, bevares! Ægteskabet er Kærlighedens Slukefter; saa vi maa jo være evig taknemmelige, at vi ikke er blevet belastet med en, der var endnu værre!

FRU KONIK (omfavner ham). Du er henrivende!

KONIK. Povl, tag hende af mig!

FRU KONIK. Men nu vil vi ikke snakke mere om Jeres „Fruentimmer“. Nu vil vi snakke lidt om Povls Bog . . . og saa vil vi gaa hjem og tegne!

KONIK. Hun er saa vigtig, fordi hun tjener mere end jeg ved sine skidt Broderimønstre!

FRU KONIK. Du kunde jo bare tage den Plads som Tegnelærer, Du har Tilbud om fra den Skole.

KONIK. Aldrig! Tror Du, jeg vil ha' en „Plads“!

FRU KONIK. Arbejdet adler Manden, véd Du, lille Gerhard . . .

KONIK. Det er noget godt Vrøvl! Tror Du, at for

Eksempel Rosmer*) var bleven saadan et Adelsmenneske, hvis han havde haft noget at bestille?

FRU KONIK. Synes De nu ikke, Povl, at han skulde? Herregud, det er bare et Par Timer om Dagen.

KONIK. At tænke sig, at staa op og gaa i Skole med et flækket Surbrød i hver Lomme! — Jeg tog Kyankalium i første Time!

FRU KONIK. Det var dog saa rart for os at have noget fast, nu Børnene vokser til . . . De siger ikke noget, Povl Abel?

POVL. Man skal aldrig binde sig . . .

FRU KONIK. Jamen De har dog „bundet" Dem.

POVL. Det fortryder jeg ogsaa daglig!

FRU KONIK. Vi kan ikke i Længden leve af det Tegneri.

POVL. Der er dog ellers nok at karrikere her til Lands!

FRU KONIK. Jamen, det er jo dog saa betryggende at have sin sikre Indtægt at falde tilbage paa; især naar man har Børn.

KONIK. Der er aldeles ikke Tale om, at vi vil „falde tilbage", Kone! Vi klarer os nok . . . Og sæt, at jeg gik hen og tegnede min Skolebestyrer og satte ham i Avisen!

FRU KONIK. Det maatte Du naturligvis ikke!

KONIK. Jamen, jeg er vis paa, at jeg gjorde det! — Men lad os nu snakke om Povls Bog . . . det er meget interessantere.

POVL. Ja, hvad mener I saa om den da!

KONIK. Kære Ven, det gør mig ondt at sige det, men denne Gang slipper Du ikke under en delvis Halshugning.

POVL (leende). Vrøvl! Min Bog er i „dybeste" Forstand moralsk. Jeg viser jo Menneskene, hvordan de er.

---

*) Se Henrik Ibsen: „Kærlighed uden Strømp . ." . . . eller hvad jeg vilde sige: „Rosmersholm".

KONIK. Jamen det sætter de sgu slet ikke Pris paa! — Spørg mit Hæfteplaster.

FRU KONIK. Nej, jeg maa jo rigtignok sige, Povl Abel, at . . .

KONIK. Der hører Du . . . alene paa Tonen!

POVL. Jamen, jeg vil nu vise dem det!

KONIK. Det er rigtigt! Og om hundrede Aar, kære Povl, naar Du er død og uskadelig, vil Du blive brugt i Skolerne, og Konfirmandinderne vil „komme op i Dig" paa Kirkegulvet! Det hedder sig bare at holde ud.

POVL. Ja, jeg skal ikke mankere!

Døren fra Køkkenet er under de sidste Sætninger stille bleven aabnet, og

FREDRIK HAMANN (er gledet ind. — Han er en feminin ung Mand i en noget medtaget Dragt).

KONIK (opdager ham) Du almægtige Rembrandt, hvad er det for et Medium!

FREDRIK. Goddag, Povl . . . Jeg er kommen op ad Køkkentrappen . . .

POVL. Goddag, kære Frida . . . Du er altid velkommen!

KONIK. Er det Damen, Du ventede?

POVL. Ja, det er min Svigerinde, Frida! (Trækker Fredrik frem paa Gulvet trods hans Modstand). Du maa dog præsenteres! — Mine Venner, Gerhard Konik og Frue . . .

FREDRIK (kejtet). Goddag . . .

KONIK (fra Hjertet). Hør, Dem kunde jeg sgu ha' Lyst til at tegne som Damekomiker! Hva' Line?

FRU KONIK (venlig til Fredrik). Bryd Dem ikke om hans Snak, Hr. Hamann . . .

POVL. Frida, vil Du ha' Frokost?

FREDRIK. Ja Tak . . . men her er jo fremmede . . .

KONIK. Smasker De?

FREDRIK. Gud nej . . .

KONIK. Saa spis De bare!

POVL. Du er maaske ikke sulten?

FREDRIK (mod Bordet). Gud, jo . . .!

FRU KONIK. Sæt De Dem og spis, Hr. Hamann, og lad de andre vrøvle.
FREDRIK (sætter sig).
FRU KONIK (byder ham).
KONIK (til Povl). Han er kolossal!
POVL. Ja, storartet, ikke? — Han er det menneskelige Element i Familien Hamann. Jeg elsker ham!
FREDRIK (til Fru Konik). Tak, Frue, hvor det er nydeligt af Dem . . . (Spiser. — Sukker dybt).
POVL. Hvad er der i Vejen, Frida?
FREDRIK. Intet... eller da saa godt som intet . . . Hvor er min Søster?
KONIK (peger). Hun er derinde og muler af.
FREDRIK. Igen . . .? Ak ja, Livet er ikke lutter Lagkage!
POVL. Du skulde se at faa noget ordentligt at bestille, lille Frida.
FREDRIK. Gud, Povl, og jeg, der altid søger!
POVL. Hvordan gik det med Pladsen i Sorø?
FREDRIK. Ja, det er jo det underlige, at naar jeg skriver til Deherrer, saa er de altid saa henrykte og beder mig fremstille mig . . . Men naar de saa ser mig . . . Jeg skulde vist være Digter . . .
KONIK. Han er pyramidalsk!
FRU KONIK (byder). Spis, Hr. Hamann . . .
FREDRIK. Tak, Tak . . . Ja Kvindetække har jeg altid haft! — Jeg har talt med Valborg i Dag, Povl . . .
POVL. Naa; hvad sagde hun for godt?
FREDRIK. Hendes Moder er desværre atter oven Senge, det Bæst, med Udsigt til fuldstændig Helbredelse . . . (Til Fru Konik). Valborg er en Slags Forlovede, jeg har; men hendes tyranniske Moder modsætter sig vor Forbindelse.
POVL. Ja, og saa er Valborg oven i Købet velhavende!
FREDRIK. Meget, ja! — Men Moderen, den Furie, sidder i uskiftet Bo.

FRU KONIK. Saaledes taler man ikke om sin Forlovedes Moder, Hr. Hamann!

FREDRIK. Jo, ved Gud! naar man kender hende! . . . Valborg Schwanenskjold hedder min Veninde.

FRU KONIK. Det er et nydeligt Navn . . .

FREDRIK. Ja, Kærlighed, Fru Konik, til hinanden! . . . og Hjælpsomhed! Jeg mener, at de mere bemidlede burde lidt oftere holde deres Pung aaben . . . ikke?

FRU KONIK (noget forvirret). Jo . . . (Byder). Værsgod . . . røget Sild?

FREDRIK (forsyner sig). Tak . . . Godheden lyser ud af Dem!

KONIK (til Povl). Han er enestaaende! — Se Line, hun er ganske væk i ham!

FREDRIK (til Fru Konik). Elsker De Deres Mand?

FRU KONIK. Ja, det gør jeg . . .

FREDRIK. Ja, for det er ikke alle Koner, der elsker deres Mænd . . . vel?

FRU KONIK. Nej, desværre . . .

FREDRIK (der under de sidste Replikker har været noget distrait og siddet og afventet et Øjeblik, hvor Povl vender Ryggen til, gør nogle mystiske hyssende Tegn til Fru Konik; haler derpaa hurtig nogle Sølvskeer op af Lommen og lægger dem fra sig paa Bordet). Sværg, at De vil tie! — Jeg var forleden ganske uden Subsistensmidler . . .

FRU KONIK (véd hverken ud eller ind).

KONIK (der opdager Fredriks Manøvrer, til Povl). Se, se! — Stjæler han ogsaa?

POVL. Ja, jeg tænkte jo nok, at det var ham! — Nej, han „laaner" bare.

KONIK. Han er vanvittig! — Bare Line havde saadan en Bror!

ESTER (ind fra Kabinettet; hurtig mod Entréen). Der er mine Forældre; jeg saa' dem fra Vinduet. — Goddag Fredrik . . . (Ud).

FREDRIK (rejser sig nervøst fra Bordet).

FRU KONIK. Nu skal vi gaa, Gerhard.

KONIK. Ikke Tale om! (Peger mod Portrætterne over Buffeten). Jeg vil først se dem levende!

POVL. Ja, vist skal I blive . . . De er nok værd at se!

KONIK. Stjæler han virkelig, din Svoger? — Du maa se at faa ham med op til os engang.

Ester ind med Fuldmægtig Hamann og Fru Hamann. Fredrik er listet ind paa Povls Værelse og har lukket Døren. Hamann og Frue hilser reserveret.

POVL (præsenterer). Karrikaturtegneren Gerhard Konik og Frue . . . Ja, I har vel tit oppe i Ministeriet faaet Jer en god Latter af Koniks Tegninger, Svigerfader?

FULDMÆGTIGEN. Nej, jeg mindes ikke . . .

FRUEN. Jeg har set dem og finder dem undertiden meget vittige . . .

KONIK (bukker kvitterende).

FRU KONIK (afsides). Kom saa, Gerhard . . .

KONIK. Vi maa dog sige noget, Line . . .! (Frem). Det er en storartet Svigersøn, De har, Hr. Fuldmægtig; sikke Bøger han skriver!

POVL (morer sig).

ESTER (sender ham et vredt Blik).

FULDMÆGTIGEN. Min Svigersøn gaar sine egne Veje . . .

KONIK. Ja, ikke sandt? pragtfuldt!

FRUEN (smilende). Min Mand mener ikke, at det just er de rette Veje, Hr. Konik.

KONIK. Nye Veje er altid rette Veje!

FULDMÆGTIGEN. Ja, naar de bliver gamle og har bevist deres Anvendelighed!

POVL (afsides til Konik). Paa 'en igen Ferdinand!

KONIK (sveder). Nej, saa duer de netop ikke mere, Hr. Fuldmægtig, for saa bør der findes andre nye.

FULDMÆGTIGEN. Og alt gammelt kaster man saa i Ovnen.

KONIK. Nej, det hænges op paa et Museum og kaldes „Historie".

FRU KONIK (haler i ham).

KONIK. Lad være, Line! Dette her er aandfuldt!

POVL (med et Blink i Øjet). Naar vi nu for Eksempel faar det ny liberale Ministerium, som der er saa stærkt Tale om, Svigerfader, saa maa dog selv De, som loyal Embedsmand . . .

FRUEN. De har fuldkommen Ret, Povl: En Embedsmand bør have Regeringens Anskuelser; det er ligefrem hans Pligt . . .

FULDMÆGTIGEN (om bag en Stol). Kære Povl . . . og Du ogsaa, kære Marie . . .

FRUEN. Ikke om bag de Stole, Thomas; Du er ikke paa Skydebanen!

FULDMÆGTIGEN (bort fra Stolen). Kære Povl, vi faar ikke den saa „stærkt omtalte" liberale Regering, aldrig! dertil er de konservative Elementer i vort Land for grundfæstede!

FRUEN (De glemmer nu begge, lidt efter lidt, at der er andre til Stede). Mon?

FULDMÆGTIGEN. Og fik vi den, Marie, tog jeg samme Dag min Afsked, véd Du! — Der er dog endnu ranke Viljer her i Landet!

FRUEN. Ja, Du har altid manglet Bredde!

FULDMÆGTIGEN. Naa, har jeg det?

FRUEN. Ja! (Ester vil gaa imellem; men Fruen skyder hende væk. — Povl og Konik morer sig. — Fru Konik er utilpas). Og véd Du, hvad jeg synes, Du skulde gøre, Thomas?

FULDMÆGTIGEN. Nej . . .

FRUEN. Du skulde allerede nu begynde at abonnere paa et frisindet Blad, saa at Du kunde sætte Dig ind i Situationen!

FULDMÆGTIGEN. Hum!

FRUEN. Din Broder Mathias vil begynde.

FULDMÆGTIGEN. Ja, Mathias . . .!

FRUEN. Han har din Forstand ti Gange!

FULDMÆGTIGEN. Han er heller ikke gift!

FRUEN. Nej!

FULDMÆGTIGEN. Nej! — Skulde jeg saa ikke ogsaa ta' og iføre mig et Par højrøde Bukser?
FRUEN. Jo, hvis Du mener, at de vilde klæde Dig!
(Bort, hver til sin Side).

Pause.

FRU KONIK (afsides). Lad os nu gaa, Gerhard . . .
KONIK. Dette her er da storartet at høre paa!
FRU KONIK. Nej, kom nu . . . (Til Ester). Farvel, Fru Abel . . . Ser vi Dem ikke snart?
ESTER (stift) Tak . . .

Der tages Afsked.

KONIK (til Povl, der følger ham og Frue ud i Entréen). Det er dog en pyramidalsk Familie, Du har! Er Du ikke henrykt?
POVL. Jo „vanvittig" henrykt! (Bort).

Pause.

Hr. og Fru Hamann skuler vredt til hinanden.

FRUEN. Du var saa tavs, lille Ester . . . var det rigtig høfligt mod de fremmede?
ESTER. Det var Povl, de besøgte.
FRUEN. Ens Mands Venner er ogsaa Ens egne . . .! Og saa er Du i Morgendragt endnu . . .?
ESTER. Vi vasker . . .
FRUEN. I dit Sted, lille Ester, vilde jeg gøre lidt mere for mit Ydre . . . i de første Aar.
ESTER. Der er saamænd ingen, der bryder sig om, hvordan jeg ser ud!
FULDMÆGTIGEN (frem). Vi troede at finde Fredrik hos Jer, Datterlil . . .
ESTER. Han var her ogsaa for et Øjeblik siden . . . Og her ligger hans Hat og Stok . . .
FULDMÆGTIGEN. Aa, vær saa god at opsøge ham . . .
ESTER (ind i Kabinettet).

Hr. og Fru Hamann skæver tavse til hinanden.

FULDMÆGTIGEN. Povl har ingen god Indflydelse paa Fredrik . . .
FRUEN. Ingen har Indflydelse paa Fredrik . . .

FULDMÆGTIGEN. Jo, Povl . . .! (Pause). Det er i Grunden en rædsom Stue denne her!

FRUEN. Jeg finder den original og smagfuld!

FULDMÆGTIGEN. Det er vel ogsaa et Udslag af dit „Frisind"! — Men os har han da ladet hænge siden Esters Fødselsdag.

FRUEN. Vi passer her ikke. Det sagde jeg straks.

FULDMÆGTIGEN. Men han har dog ladet os blive hængende, siger jeg.

FRUEN. Det er vist meget imod hans gode Vilje. Og jeg maa gi' ham Ret.

FULDMÆGTIGEN. Men vi hænger her, konstaterer jeg!

FRUEN (farer paa ham). Hvordan er det, dit Slips sidder? . . . (River hans Slips op og binder det igen).

ESTER (ind fra Povls Værelse).

FREDRIK (slukøret efter).

FULDMÆGTIGEN. Sønneke, hvorfor skjuler Du Dig for dine Forældre?

FREDRIK (mumler).

FRUEN. Maa jeg nu bede Dig, Thomas, tænke, før Du taler . . . Og ikke om bag Stole!

FULDMÆGTIGEN (til Fredrik). Der er i Morges forsvundet tyve Kroner fra mit Skrivebord . . .

ESTER. Men Fredrik dog . . .

FRUEN. Gud, hvor Du er kluntet, Thomas! Det er jo slet ikke vist, at det er ham . . . Er det vel Dig, der har taget de Penge, min Dreng!

FREDRIK. Jo . . .

FULDMÆGTIGEN. Han tilstaar! Der hører Du!

FRUEN. Ja, ærlig har han altid været.

FULDMÆGTIGEN. Det havde været smukkere, om Du havde bedt mig om dem, Sønneke . . .

FREDRIK. Saa havde jeg baie ikke faaet dem . . . Og jeg skulde nu bruge dem . . .

FULDMÆGTIGEN. Og hvad skulde Du bruge dem til, om jeg tør spørge?

FRUEN. Overil Dig nu ikke, Thomas . . .!
FREDRIK (efter nogen Tøven; peger). Til de Skeer der . . .
ESTER. Skeerne . . .! Var det Dig, der havde taget dem!
FREDRIK. Du ser jo, at jeg leverer dem tilbage . . .
ESTER. Og Du, som paastaar, at Du holder saameget af Povl!
FREDRIK. Det er jo ogsaa derfor, at jeg har indløst dem . . .
FRUEN. Ja, Fredrik kan gaa i Ilden for dem, han har knyttet sig til!
FULDMÆGTIGEN. At tage af sin Faders smaa Midler for at . . .
FREDRIK. Jeg holder mere af Poul . . .
FULDMÆGTIGEN (til Fruen). Der hører Du, det er Povl, der ødelægger ham, ved sine forrykte Anskuelser!
FREDRIK (paa Koturnen). Povl . . .! det fineste, bedste og nobleste Menneske! Det eneste Menneske, der forstaar mig . . .
POVL (ind fra Entréen med et Brev i Haanden). Jeg synes, Du tager mit Navn forfængelig, lille Frida?
ESTER. Ja, dit „berømte" Navn!
FRUEN. Fredriks gode Hjerte har forledt ham til . . .
FULDMÆGTIGEN. „Gode Hjerte"! Vaas! — Døm selv, kære Svigersøn: Fredrik har i Morges bemægtiget sig 20 Kroner, som laa paa mit Skrivebord, for at indløse noget Sølvtøj, som han efter Esters Sigende skal have tilvendt sig her i Huset!
POVL (muntert). Svigermoder har Ret: Fredrik har altid været et Hjertemenneske!
ESTER (til Povl). Skal nu ogsaa denne Sag behandles med din sædvanlige Letfærdighed?
POVL. Kald det: Storsyn!
FULDMÆGTIGEN. Du er ganske blottet for Livets Alvor, Svigersøn!
POVL. Vi er „Des" . . .

FULDMÆGTIGEN. Hvad siger Du?

POVL. Vi er „Des", siger jeg.

FULDMÆGTIGEN. Ja, det er ogsaa en af disse „frisindede" Opfindelser, at man ikke længer kan sige Du til sine nærmeste!

FRUEN. Fredrik skal tages med det gode, saa kommer man længst med ham.

POVL (muntert til at begynde med). Det er rigtigt, Svigermoder! — Og Fredrik er simpelthen Eventyret i Familien Hamann! Hvis jeg ikke havde ham, kunde jeg aldeles ikke holde ud at være gift med Jer! Fredrik er et Menneske, derfor elsker jeg ham . . . I andre er ikke andet end „levende Billeder"!

FREDRIK. Jeg elsker ogsaa Dig, Povl! Du er den eneste . . .

POVL (leende). Ja, Tak, Tak, Frida! . . . og Tak for Skeerne! Skulde det være en anden Gang, saa please, værsartig, tag for Dig af Retterne!

FULDMÆGTIGEN. De ødelægger ganske den Dreng for os, Povl!

POVL. Det gør jeg! — Ligesom De, Svigerfader, har ødelagt Ester for mig!

FRUEN (beroligende). Saa, saa, lille Povl . . .

POVL. Ja, nu gaar jeg . . . Jeg har faaet et Brev her, som jeg maa svare paa . . . (Bukker). Undskyld, at jeg et Øjeblik begyndte at blive alvorlig; jeg skal aldrig gøre det mere. (Ind paa sit Værelse).

Pause.

FREDRIK (tager stille Hat og Stok).

FULDMÆGTIGEN. Hvor skal Du hen?

FREDRIK. Naar man jager min bedste Ven ud af hans Yndlingsværelse, har jeg kun at fortrække . . .

FULDMÆGTIGEN. Du bliver her!

FREDRIK. Adieu . . . (Bukker som forhen Povl. — Ud gennem Køkkenet).

FRUEN. Ham er Du saagu' da Dus med, véd jeg,

Thomas; men se, om det nytter! (Pause). Naa, ja saa kan vi vel sjokke af . . . Ester har jo Vaskerkone.

FULDMÆGTIGEN (til Ester, der har staaet stiv og kold). Sig mig, Datterlil, er Povl ogsaa ond imod Dig?

ESTER. Ond . . . næi . . . Han sidder paa sit Værelse og skriver, og jeg sidder paa mit og keder mig . . .

FULDMÆGTIGEN. Saa—e . . . Jamen, naar I spiser?

ESTER. Saa skændes vi.

FULDMÆGTIGEN. Ja, det gør jo alle Mennesker; men . . .

ESTER. Og saa køber han Lakstøvler . . . og vi har kun akkurat til Husholdningen! Og saa laver han saadan et Værelse og køber Møbler og Blomster . . . og jeg, der trænger saa haardt til et hvidt Silkeliv til min sorte Nederdel . . .! Og nu har jeg ogsaa opdaget, at han . . . (standser).

FRUEN. Hvad har Du opdaget . . .?

ESTER (i Udbrud). Jeg vilde ønske, at vi aldrig var blevet gift! Vi passer aldeles ikke sammen. Der er ikke Alvor skabt i ham; og jeg, der er saadan et dybt Gemyt og sidder inde med saa megen Kærlighed . . . men det gør han bare Nar af . . .

FULDMÆGTIGEN. Ja, hvad sagde jeg ikke i sin Tid . . . Men din kære Moder . . .

FRUEN. Hvis Du tror, Thomas, at det kan nytte at forbyde to unge Mennesker . . . Hvad holder man ellers Bal for!

ESTER. Nej, hvis I havde forbudt det, saa vilde jeg netop have haft ham! — Men I skulde ikke have overtalt mig til at vende tilbage til ham, da jeg i Fjor . . .

FRUEN. Kære Ester, man forlader ikke paa den Maade sin Mand! — Nu ser Du, hvorledes din Fader og jeg har holdt ud sammen, det bør være Dig et Eksempel . . . Men man maa, som vi, lære at bøje og lempe sig efter hinanden, for at der kan opstaa

fuld Harmoni . . . æ-æ . . . (Entréklokken ringer). Aa Gudskelov, der kommer nogen!

SKOLEBESTYRER HAMANN (hurtig ind).

FRUEN (glad imod ham). Er det Dig, Svoger Mathias . . .!

BESTYREREN (kysser hendes Haand). Jeg kommer desværre ikke i nogen glædelig Anledning, Svigerinde . . .

FRUEN. Ikke i nogen glædelig Anledning . . .

BESTYREREN. Nej . . .

FRUEN. Hvad er der hændet?

BESTYREREN. Der er hændet det, at . . .

FULDMÆGTIGEN (demonstrativt). Goddag, Mathias!

BESTYREREN. Goddag, goddag, Thomas! — Goddag, Estermor! — Er Povl hjemme?

ESTER. Hvad er der med Povl?

BESTYREREN. Der er det, kære Ester, at jeg, hvor ondt det end gør mig, ser mig nødsaget til at give ham sin Afsked fra Skolen . . . i det mindste foreløbig.

FRUEN. Afsked? Og hvorfor? Børnene er jo saa tilfreds med ham.

FULDMÆGTIGEN. Afsked? . . . Det kan der ikke være Tale om; det vil skade mig i Ministeriet . . . Og jeg, der snart skal have 25 Aars Jubilæum.

ESTER. Er det Bogen, han har udgivet?

BESTYREREN. Desværre, det er Bogen, ja . . .

FRUEN. Men hvad er der da sket, Mathias? Bogen alene kan da ikke . . .

POVL (i Døren fra sit Værelse). Goddag, Hr. Bestyrer! Jeg kunde kende Deres Stemme . . . Der er sket det latterlige, Svigermoder, at der er blevet beordret „offentlige Tiltale" imod mig for „utugtig Skrivemaade" . . . Jeg fik netop Meddelelse derom i Brevet før.

FULDMÆGTIGEN. Offentlig Tiltale! Imod min Svigersøn!

POVL (muntert). Ja, er det ikke uforskammet?

ESTER. Og det ler Du af?

POVL. Ja, kære Ester, i et lille graat Land som nær-

værende, hvor en Paraply er den obligate Konfirmationsgave, man giver Ungdommen med ud i Livet, bør man dog virkelig være glad selv for den mindste Solstraale.

ESTER. Solstraale . . .? Der ser I!

FULDMÆGTIGEN. Kalder Du . . . De d e t en „Solstraale" at blive puttet i Kaschotten?

POVL. Ja, . . . aandelig set! Det er dog altid en Afveksling!

BESTYREREN. Kære Povl Abel, nu driver De Spøgen for vidt . . .

POVL. Spøgen . . .? Det er sandelig mit ramme Alvor!

FULDMÆGTIGEN. Og Du tænker slet ikke paa den Skam og Skændsel, Du vælter over paa vor Familie?

POVL. Ikke Spor!

FRUEN (beroligende). Saa, saa, kære Povl . . .

FULDMÆGTIGEN. Ester, Datterlil, jeg haaber, Du véd, hvad Du har at gøre!

BESTYREREN. Men kære, bedste Thomas dog . . .!

FRUEN. Er Du blevet forrykt, Thomas! Vil Du tvinge din Datter til . . .

ESTER (om Halsen paa Faderen). Jeg gaar med Dig! . . . Jeg bliver ikke en Time længere i dette Hus!

BESTYREREN og FRUEN (vil tale).

FULDMÆGTIGEN (om bag en Stol). Hyss! — Min Datter har Ret . . . Hun og Povl kan ikke længere blive sammen! Jeg kan ikke som kongelig Embedsmand have en Svigersøn, der staar brændemærket i den offentlige Mening . . .! Og saa kan min Hustru og min ærede Broder sige og mene, hvad de vil!

POVL (rolig). Jeg deler ganske Hr. Fuldmægtigens Opfattelse.

ESTER (frem mod ham). Gør D u, Povl?

POVL. Naturligvis! Jeg kan da ikke forsvare at slæbe Dig og din „kongelige" Fader med paa Skafottet.

ESTER (ubehersket). Er det h e n d e, den anden?

POVL. Hvilken „anden"?

ESTER. Hende med Brevene . . . ! Hende med „Guldhaaret“ ?

POVL. (smilende). Saa De gaar i mine private Gemmer, lille Fru Abel?

ESTER. Det er hende, Du vil have . . . det er derfor, Du vil af med mig!

POVL. Jeg maa gøre Dig opmærksom paa, lille Ester, at det var Dig, der „sagde op“ !

ESTER. Og jeg skal sandelig ikke længere staa Jer i Vejen!

FULDMÆGTIGEN. Det var Ret, Datterlil . . . Du har din Faders ranke Vilje!

ESTER (tæt foran Povl). Du ser mig aldrig mere . . . aldrig! (Ud i Entréen).

POVL (bukker).

FULDMÆGTIGEN. Jeg skal tillade mig en af Dagene at sende dem min Sagfører, Hr. Abel! (Ud efter Ester).

POVL (bukker).

FRUEN (forvirret). Kære Mathias, vi maa . . . Undskyld, Povl, men vi maa da ved Gud i Himlen . . . Kom, Mathias, de to gale Mennesker . . . (Ud med Bestyreren)

POVL (bukker for tredje Gang — og synker derpaa leende ned paa en Stol). Hvad Guderne har adskilt, skal intet Menneske sammenføje!

Tæppe.

ANDEN AKT

Povl Abels Ungkarlehjem. — Arbejdsværelset.

I Baggrunden Dør til Povls Soveværelse og Dør til Entréen.

Til højre to Fag Vinduer; imellem dem et Fortepiano. — Ude paa Gulvet paa skraa foran Fortepianoet en Chaiselongue.

Til venstre nede mod Forgrunden Povls Skrivebord fra første Akt; op mod Baggrunden Dør ind til Enkefru Truelsens Lejlighed. — Eftermiddag. —

Povl og Enkefruen i Samtale.

POVL. . . . Og sikket Held, at mine Værelser her netop skulde staa ledige.

ENKEFRUEN. Jeg ha'de saamænd ligesom haft en Anelse om det, Hr. Abel . . . Folk lever jo ikke gerne længe sammen i vore Tider.

POVL. Nej, det er ikke nemt at være gift ret meget ad Gangen.

ENKEFRUEN. Der er dog mange, der tror paa Ægteskabet, Hr. Abel . . .

POVL. Der er ogsaa mange, der tror paa Muhamed, Truelsen . . .

ENKEFRUEN. Ja-e . . . Vorherre var nu saa naadig at ta' Truelsen, forinden det blev rent galt, og gi' mig denne her Klassekollektion . . .

POVL. Ja, Friheden! Den gyldne, skinnende Frihed . . . og saa en Lotterikollektion, naar man bliver gammel!

ENKEFRUEN. Tja-e . . Men der er nu alligevel det ved Friheden, at den ligesom trykker, naar man har den; og saa længes man efter at blive bundet igen.

POVL. De har dog bevaret D e r e s!

ENKEFRUEN. Det har jeg . . . men det er vist mere, fordi jeg er lidt til Aars; ellers havde jeg s'men ikke haft noget imod at friste Lykken engang til . . . t y n d e r e end med Truelsen kunde den da ikke blive. — Apropos: Hr. Abel har da vel ikke i Sinde at forny en Omgang igen med hende, Frøken Lustig . . .? Jeg saa' hende lumske om her nedenfor i Gaar?

POVL. Ih, Gud fri og bevare mig, Truelsen; jeg var himmelglad, da jeg slap hende! — Hvordan ser hun for Resten ud nu?

ENKEFRUEN. Ja, hvordan ser saadan nogen ud, Hr. Abel . . . man kan jo ikke se dem for bare Haar! Men et ledt Stykke paatrængende Pigebarn var hun da.

Entréklokken ringer.

ENKEFRUEN. Det ringer . . . (Ud. — Hurtig ind igen). Du Almægtige, det er en Politibetjent, som vil tale med Dem! — Tror De, det er Bogen?

POVL. Det er det vel . . .

ENKEFRUEN. Skal jeg sige, at De er gaaet ud . . . det er jeg vant til fra de andre Logerende med Regninger og saadan?

POVL. Nej, lad De ham bare komme.

ENKEFRUEN (i Døren). Værsgod, Hr. Betjent . . .

BETJENTEN (ind). Er det Hr. Povl Abel med Tilladelse?

POVL. Jo . . . til Tjeneste . . .

ENKEFRUEN (ind i sin Lejlighed).

BETJENTEN. Jeg har et Brev til Hr. Abel fra Assistent Rørbye . . . Assistenten vilde være kommet selv, men blev forhindret ved Tjeneste.

POVL (faar Brevet). Tak . . . Skal der Svar?

BETJENTEN. Ja, Assistenten bad mig bringe Besked, hvis jeg traf Herren.

POVL (bryder Brevet og læser). . . . Det er den stiveste! — Sig til Hr. Rørbye, at jeg skal nok komme . . . Og hils mange Gange og sig Tak.

BETJENTEN. Det skal jeg . . . Farvel! (Ud).

POVL (læser atter Brevet. — Leende). Nu bliver han sgu snart for eventyrlig igen . . .!

Stemmer i Entréen. — Enkefruen ind med Gerhard Konik og Frue. — Gerhard har en Rulle Karton under Armen.

KONIK. Var han her for at krebse dig, Knutten derude?

POVL. Nej, endnu ikke . . . Goddag, lille Fru Line! (Omarmer hende).

KONIK (skiller dem). Naa, naa, naa! Pigen er min!

ENKEFRUEN. Hvor er det dog dejligt saadan at se alle sine gamle Venner igen!

KONIK. I lige Maade, Truelsen! — De er bleven mager af Længsel, synes jeg.

ENKEFRUEN. Aa-r, De . . .!

FRU KONIK. Ja, han er den samme, Fru Truelsen: uopdragen (kærtegner ham) og uimodstaaelig.

KONIK. Rør mig ikke!

ENKEFRUEN. Og hvor er det dog yndigt engang imellem at se et Ægtepar, der godt kan lide hinanden! (Hilsende og smilende ind i sin Lejlighed.)

POVL. Ja, saa sidder jeg altsaa her igen, kære Børn, og lovsynger Herren som Ungkarl paa tredje Maaned!

FRU KONIK. Fy, Povl Abel, hvor kan De tale saadan . . .

KONIK. Tale, Kone . . .? Povl var faldet saa dybt, som en Mand k a n falde: han havde giftet sig. Og nu da han atter staar oprejst, skulde han saa ikke have Lov til at lovsynge?

POVL (med et lille Suk). Ak, ja, I kan sagtens; I sidder oven over alle Tordenbyger med hinanden om Livet . . .! — Men e r det i Grunden ikke sommetider lidt kedeligt?

FRU KONIK (indigneret). K e d e l i g t . . .?

KONIK. Se, hvor hun rejser Børster! Véd Du, hvad jeg kalder hende? Krigskammeraten! (Slaar en Arm om hende.) O, Du min stadige lille ny Fornøjelse!

FRU KONIK (ind til ham). Rør mig ikke! — Aa, Povl, hvorfor holdt De dog ikke af Deres Kone!

POVL. Jeg holdt virkelig meget af hende! Og hun holdt ogsaa af mig, sagde hun, . . . men hun kunde bare ikke lide mig! (Med Vin og Cigarer.) Skaal, kære Venner! Og Tak for Jer Trofasthed imod hinanden . . . og imod mig!

KONIK. Prosit! — Men kan Du nu vare Dig for Fruentimmerne i Fremtiden, lille Povl?

POVL. Ja, Du kan tro det! Man sælger kun sin Førstefødselsret én Gang i sit Liv. — Intet „Hus", ingen Kone, ingen Svigerforældre og intet Vrøvl! Sikke Bøger jeg vil kunne skrive! Jeg har allerede Idéen til én, og den skal hedde: Frihed!

KONIK. Den skulde Du sku ta' og skrive i Tugthuset!

POVL. Det er lige akkurat netop, hvad jeg vil!

FRU KONIK (smilende). I Mandfolk bliver da heller aldrig voksne . . . Men det er derfor, vi saa godt kan lide Jer!

KONIK. Stille, Høne! — Jeg tror nu desværre ikke, Du kommer der, lille Povl.

POVL. Det vil jeg da haabe, saadan som jeg har glædet mig! — Jeg har jo skrevet Bogen bare for at komme i Tugthuset; jeg vilde ha' den Oplevelse med! — Og hvorfor mener Du nu pludselig, at jeg ikke skulde komme der?

KONIK. Den ny, frisindede Regering, min Dreng!

POVL. Hvad den? Hvad Forandring skulde den gøre?

KONIK. Forandring . . .? Er Du blød? Tror Du, at den vil gaa med til det Sædelighedssludder? — Nej, lille Ven, nu bliver der anderledes at leve i Dannevang, nu, Frihedens Forkæmpere er kommet til Roret!

POVL. Mon?

KONIK. Hvor kan Du dog sige „mon", dit Fæ! Man maa dog holde paa sine Idealer.

POVL. Ja, det sagde min „salig" Svigerfader ogsaa . . . for et Par Maaneder siden.

KONIK. Ja, Dødogpine, din Svigerfader! . . . Er han gaaet?

POVL. Ork nej! Han „sidder" saamænd alt, hvad han kan med Beg i Bukserne! Han skal jo snart ha' 25 Aars Jubilæum? — — Men nu skal Du vel til at karrikere „Idealerne"?

KONIK. Er Du tosset, det h a r jeg sgu allerede gjort! . . . Her skal Du se dem alle ni! (Ruller den medbragte Karton op.)

POVL (brister i Latter). Du kommer Fa'en hakke mig vist desværre i Tugthuset før jeg!

FRU KONIK. Nej, han gør ikke; for det Billede skal ikke offentliggøres.

POVL. Hvad s k a l det ikke?

KONIK (ilde til pas). Han, Skolebestyreren, Du véd, vil ikke ha' de . . .

POVL. Hvad kommer det h a m ved?

FRU KONIK. Jo, for han er frisindet . . . og Gerhard har maattet love ham for Fremtiden kun at tegne alvorlige Billeder.

KONIK. Du, Povl, ser Du mig . . .? Kun „alvorlige" Billeder . . .! Jeg ta'r Kyankalium paa det ene Surbrød, Line!

POVL. E r Du da blevet ansat ved den Skole?

FRU KONIK (glad). Nej, endnu ikke, men vi var oppe at tale med Bestyreren i Gaar. Og det gaar nok i Orden. 1500 Kroner fast om Aaret! . . . Og Du h a r lovet det for Børnenes Skyld, Gerhard!

POVL. Gerhard, Gerhard, at ogsaa D u skulde lade Dig knægte! Det vilde jeg dog have forsvoret!

KONIK (fortabt). Hvis D u havde en Kone hængende ved det ene Ben og fire uopdragne Unger af begge Køn ved det andet, saa vilde Du sgu ogsaa synke . . .

POVL. Aldrig! — Og jeg, der saa sikkert havde stolet paa Dig . . . Nu skulde vi to rigtig til at ha' mulet Borgerskabet!

FRU KONIK. Lad nu være at staa der og gøre ham ked af det, Povl Abel . . .

FREDRIK (er stille gledet ind fra F r u T r u e l s e n s Lejlighed. — Han har en Buket Markblomster i Haanden og ser noget træt og medtaget ud.) Goddag . . . Undskyld . . . Jeg er kommet op igennem Truelsen . . .

KONIK. Goddag, Hamann . . . Naa, De har da ikke svigtet Povl, ser jeg. Tak for d e t! — Han staar netop her og beklager sig . . .

FREDRIK. Før bliver Schweiz et Lavland, Hr. Konik! — Goddag, Frue . . .

POVL. Hvordan er det, Du ser ud? Har Du sovet paa Fælleden i Nat?

FREDRIK (rækker ham Blomsterne). De er til Dig . . . Jeg er

gaaet hjem fra Helsingør, saa jeg har ikke faaet Tid til . . .

FRU KONIK. Gaaet . . .!?

KONIK (stadig i en nedstemt Tone). Er De blevet kongelig Kurér?

FREDRIK. Ak ja, gid jeg var, Hr. Konik; jeg elsker Fodture . . . Aa, Du skulde ha' set Solen ude over Sundet i Morges, Povl . . . det var vidunderligt!

POVL. Hum . . . Men Pladsen, Du søgte, fik Du vel ikke?

FREDRIK. Nej . . . der var en anden Rakkerpukkel, der havde bedre Anbefalinger . . . Men det vilde jeg helst tale alene med Dig om . . . Gud, der sagde jeg vist noget uforskammet, Fru Konik?

FRU KONIK. Aldeles ikke, kære Hr. Hamann . . . Vi skulde lige til at gaa.

FREDRIK. Maa jeg tage et lille Glas Vin, Povl . . . det vil styrke mig?

FRU KONIK. Nu skal jeg . . . (Skænker.)

KONIK. Skal De ikke ha' en Cigar?

FREDRIK. Tak, jeg ryger kun Cigaretter . . . (Haler nogle store, fede Cigaretter frem og tænder en.)

KONIK (afsides til Povl). Jeg synes, Du er saa studs imod ham . . . det er sgu Synd!

POVL. Jamen . . .

KONIK. Nej, det er sgu Synd! Han holder saa meget af Dig . . . Har han „laant" fornylig?

POVL. Han har gjort det, der er meget værre.

KONIK. Storartet! Og hvad er saa det?

POVL. Det kan jeg ikke fortælle Dig nu.

KONIK. Har han myrdet din Svigermoder?

POVL (leende). Aa, nej . . .!

KONIK. Det var kedeligt! Jeg vilde saagerne kende en Morder! — Kom saa, Linemor; lad os saa gaa hjem og være alvorlige.

FREDRIK (til Fru Konik). Farvel, Frue . . . Først i Graven er der Fred . . .! (Konik og Frue ud, fulgt af Povl.)

FREDRIK (sidder tankefuld paa en Stol. — Hans Cigaret dør).

POVL (ind. — Strengt). Hvor kan nu saadan noget falde Dig ind, Frida, at løbe bort fra et Hotel midt om Natten uden at betale? — Du bliver snart for morsom!

FREDRIK (sygt). Saa Du véd det allerede . . .?

POVL. Politiet har været her.

FREDRIK. Har Politiet . . .!

POVL. Hvor kan Du indlade Dig paa saadan noget? Du maa jo dog vide, at det ikke kan gaa!

FREDRIK. Jamen, kære Povl, jeg ha' de virkelig ingen Penge . . .

POVL. Hvad Fanden vilde Du saa paa Hotel da?

FREDRIK (tager sig til Hovedet). Du taler saa højt . . . Maa jeg skænke mig et lille Glas Vin til . . .? (Skænker og drikker.)

POVL. Naa . . .?

FREDRIK. Jeg søgte jo den Plads dernede, véd Du, og det gør altid et godt Indtryk at bo lidt pænt . . . Og ha'de jeg faaet Pladsen, saa ha'de jeg naturligvis bedt om Forskud og betalt . . .

POVL. Men nu vilde Du snyde!

FREDRIK (tager sig atter til Hovedet). Jeg kan ikke forstaa, at Du med din fine Natur kan bruge saadanne Udtryk, Povl . . . „Snyde"! Jeg havde jo skrevet mit rigtige Navn i Fremmedbogen.

POVL. Ja . . . og èt til!

FREDRIK. Saa det véd Du ogsaa . . .?

POVL. Hvad tror Du, at Onkel Mathias vilde sige, hvis han fik at vide, at Du havde udgivet Dig for hans Søn?

FREDRIK. Det synes jeg nu ved Gud i Himlens højeste Rige ikke, Du skulde angribe mig for, Povl . . . det var for at skaane mine Forældre, . . . de har saamænd haft Sorger nok i den sidste Tid! — Var det Politiet selv, der . . .

POVL. Ja, det var en Ven af mig, som underhaanden sendte mig Besked.

FREDRIK. Det var virkelig nydeligt af ham . . . Hvor stor er Summen?

POVL. 27 Kroner og 40 Øre . . . Du har ikke levet paa bare Klipfisk!

FREDRIK. Man maa da spise som de andre paa et saadant Sted . . . (Haanden til Hovedet). Og saa trængte jeg saadan til et Glas Vin efter Skuffelsen . . .

POVL. Pengene skal betales inden i Morgen Klokken 12.

FREDRIK. Skal de . . .

POVL. Jeg har ingen at undvære.

FREDRIK. Jeg vilde aldrig ha' bedt Dig om dem alligevel, Povl; Du har saamænd haft Bryderier nok med mig . . . Men kunde Du ikke bare laane mig dem til midt i næste Uge . . .?

POVL (der længe har haft ondt ved at skjule sin Munterhed). Naa, ja, det kan vi tale om senere . . . Gaa nu ind og gør Dig lidt i Stand. Du ser ud, som om Du ha'de ligget i en Grøft.

FREDRIK. Det har jeg skam ogsaa . . . ude paa Eremitagesletten . . . Du kan ikke tro, hvor der var dejligt!

POVL. Ja, gaa nu ind og vask Dig . . .

FREDRIK (lydig). Ja . . . Det er nu ogsaa min Opdragelses Skyld; Mor forkælede mig, og Far bestilte ikke andet end skælde mig ud . . . Jeg skal aldrig glemme Dig din noble Opførsel, Povl, . . . ved Gud i Himlens højeste Rige! (Ind i Sovekammeret. — Døren bliver staaende aaben.)

POVL (efter en Pause). Hvorledes staar det til hjemme hos dine Forældre, Frida?

FREDRIK (fra Soveværelset. — Han er nu ganske Karl igen). Tak, udmærket! — Ester tager Sagen temmelig rolig; hun har jo ikke min dybe Natur.

POVL. Nej!

FREDRIK. Og Fader er ved at gaa over til den ny Regering.
POVL. Pokker heller, da!
FREDRIK. Jo, ved Gud! Men jeg tror nok, det er Moder . . . Han skal jo snart have Jubilæum.
POVL. Ja, Marie er en sund Natur!
FREDRIK. Hun har ogsaa faaet Ester til at stryge sit Haar fra Panden.
POVL. Det var Fandens! Og det har jeg slidt for i tre Aar! — Det klæder hende vel storartet?
FREDRIK. Vidunderligt, kan Du tro! Men de er vist begyndt at blive kede af hende derhjemme; hun koster jo . . . nu de ogsaa har mig . . . Og Du tjener jo ingenting . . .
POVL. Ikke foreløbig, nej! . . . Men det kommer vel!
FREDRIK (frem i Døren). Jeg har for Resten noget at sige Dig . . .
POVL. Fra Ester?
FREDRIK. Nej, hun forstaar Dig ikke . . . (Vrider sig.) Næ—e, det er fra . . .
POVL. Naa? Staa nu ikke der og lav Proptrækker!
FREDRIK. Det er fra . . . Othella . . . Frøken Lustig . . .
POVL. Saa Du vedligeholder det Bekendtskab?
FREDRIK (ivrig). Jeg vil sige Dig, Povl, at jeg først rigtig har lært hende at kende, efter at Du havde forladt hende!
POVL. Se, se!
FREDRIK (ind). Gud ja, saadan rent platonisk naturligvis! — Men hvor er hun dog smuk og aandfuld . . . Og saa er hun kun 23 Aar.
POVL. Det passer, for hun var seksogtyve, da jeg kendte hende.
FREDRIK. Og som hun elsker Dig! Hun har aldrig elsket andre end Dig, siger hun.
POVL. Naa, ikke . . .?
FREDRIK. Hun kommer herop om lidt.

POVL (forfærdet). Hvad gør hun? Er Du gal, Mand!

FREDRIK. Jeg mødte hende nede paa Hjørnet før . . . Hun er bare løbet hjem for at tage et bedre Liv paa.

POVL. Ikke Tale om, at jeg vil se hende for mine Øjne!

FREDRIK. Det er ved Gud i Himlen Synd, Povl! Du véd ikke, hvor glad hun blev, da jeg forleden fortalte hende, at Du var bleven ugift igen og boede heroppe.

POVL. Og det har Du fortalt hende, dit Bæst!

FREDRIK. Ja . . . Og Du har heller ikke godt af at være saadan alene . . . (Der bankes diskret paa Entrédøren.) Der er hun! (Hurtig ud.)

POVL. Frida . . .! (Leende, halvt utilpas.) Nej, det er dog for galt!

FREDRIK (ind med Othella ved Haanden). Her er hun . . .! Er hun ikke dejlig!

OTHELLA (køn og frisk med rødgult purret Haar). Povl . . . her har Du mig . . .

POVL. Ja, kære Othella, jeg er naturligvis umaadelig henrykt ved at se Dig saa ung og ugnavet af Tidens Tand . . . Og jeg er dybt rørt over den kære Fridas Omsorgsfuldhed, men . . .

OTHELLA (om Halsen paa Povl). Ingen „men", ingen „men", ingen „men" . . .! (Tager Hat og Jacket af.) Frida, vil De hænge mit Tøj ud i Entréen!

FREDRIK. Er hun ikke storartet! (Ud med Tøjet.)

POVL. Bedste Frøken Lustig . . .

OTHELLA. S'maul Junge! Jeg bliver her i Aften; og vi vil ha' det hyggeligt; og saa skal jeg nok forsvinde!

POVL (smilende, halvt overvunden). Dit Humør har Du da beholdt . . . og dit Guldhaar.

OTHELLA (om Halsen paa ham). Ja . . . er Du saa ikke en lille bitte Smule glad over at se mig?

POVL (leende). Nej, det ved Gud, jeg ikke er!

OTHELLA. Vrøvl! — Du spørger slet ikke, hvordan jeg har haft det?

POVL. Nej, hvad kommer det mig ved.

OTHELLA. Uf-f . . . (Fra ham; ser sig om i Stuen.) Frida, De maa hjælpe mig med at ordne lidt om; vi vil ha' det akkurat som i gamle Dage! (Sætter sig paa Chaiselonguen og vinker.) Povl . . .

POVL. Nej . . .

OTHELLA. Jovist! . . . Komse, komse, komse . . .!

POVL (leende). Ikke Tale om!

FREDRIK. Det er ved Gud Synd, Povl!

OTHELLA. Han kommer nok, Frida! (Til Povl.) Komse, komse, komse!

POVL (langsomt hen til hende).

OTHELLA. Sitze, sitze, sitze . . .

POVL (sætter sig og kysser hende). Djævleunge!

OTHELLA (ind til ham). Er Du saa ikke glad over, at jeg er kommet!

POVL. Nej!

OTHELLA. Jo, Du er; jeg kan se det paa Dine Øjne! (Kysser ham. — Rejser sig.) Kom saa, Frida, og hjælp mig; (Giver sig til at flytte om paa Møbler og Sager.)

FREDRIK (afsides til Povl). Er Du saa ikke glad, Povl?

POVL. Du maa værsgod se at faa hende af Sted snart!

FREDRIK. Gud-d . . .!

OTHELLA. Hvad er det, I stikker Hovederne sammen om?

POVL. Det er mig, der siger til Frida, at han maa se at faa Dig af Sted lidt hurtigt, ellers ender det galt.

OTHELLA. Bare det vilde! — Kom saa og hjælp mig, Frida!

FRIDA (hen at hjælpe).

OTHELLA. Og saa vil vi ha' en af vore smaa hyggelige Soupéer, Povl.

POVL. Ikke Tale om!

OTHELLA. „Ikke Tale om" . . .! Man kan høre, at

Mennesket har været gift! Saadan sagde Du ikke i gamle Dage!

FREDRIK. Aa, jo, hvad, Povl, lad os faa en Soupé!

OTHELLA. Vel skal vi ha' en Soupé! . . . Jeg betaler . . . (Tager sin Portemonnæ frem.) Frida, vil De . . .

POVL (leende). Dit Utyske! — Frida, kom her, her er Penge.

OTHELLA. Saadan skal I ha' det, I Ægteherrer! (Plukker et Par Sedler ud af Povls Tegnebog.) Og nu maa vi se at faa fat i gamle Truelsen . . . Jeg glæder mig til at se hendes Ansigt! (Trykker paa en elektrisk Knap.)

POVL (vil uvilkaarlig forhindre det; men naar det ikke).

ENKEFRUEN (ind; staar som en Saltstøtte, da hun ser Othella).

OTHELLA (frejdig). Goddag, Fru Truelsen! hvordan lever De?

ENKEFRUEN. Tak . . . særdeles vel . . . (Lille Pause.)

OTHELLA. Jo Tak, jeg har det ogsaa rigtig godt . . .! — Hør kære Fru Truelsen, vi skulde ha' et lille Gilde; vil De være saa god at overlade os nogle Tallerkener og Glas, og hvad vi ellers har Brug for . . .?

ENKEFRUEN. Ønsker Hr. Abel at indtage Maaltider, er det mig, der staar for Arrangementet, min gode Frøken!

OTHELLA. Nej, lille Truelsen, De ta'r Fejl! Fra i Dag af er det mig, der staar for Styret. — Kom, Frida, lad os se, hvad der er ude i Køkkenet! (Bort med Fredrik gennem Enkefruens Lejlighed.)

ENKEFRUEN og POVL (betragter tavse hinanden).

ENKEFRUEN. Er De en Mand?

POVL. Nej!

ENKEFRUEN. Og De sagde før, at . . .

POVL. Ja . . .

ENKEFRUEN. Og nu . . .

POVL. Nu er hun her!

ENKEFRUEN. Jag hende paa Porten!

POVL. Kan ikke, Truelsen . . . nænner det ikke . . . Pigen er saa glad . . .!

ENKEFRUEN. Hæ . . .! Mandfolk skulde bindes! (Omkring og ud.)

POVL (leende op og ned i Værelset. — Lægger sig paa Chaiselonguen). Der bankes gentagende Gange paa Døren fra Entréen.

POVL (hører det omsider). Er der flere endnu? — Værsgod!

KAMMERHERREINDEN (ind. — Lille, sortklædt).

POVL (op fra Chaiselonguen; overrasket). Kammerherreinden . . .!

KAMMERHERREINDEN (smilende). Hende selv, ja . . . De holder jo aabent Hus, lille Abel . . .?

POVL (forvirret). Hvorledes mener . . .

KAMMERHERREINDEN. Gadedøren stod paa vid Gab.

POVL. Saa-e . . .? Saa maa man have glemt at lukke den.

KAMMERHERREINDEN. Rimeligvis . . .! Vil De byde mig en Stol . . .?

POVL. Aa . . . undskyld . . . jeg . . . (Skyder en Stol frem.)

KAMMERHERREINDEN (sætter sig). De er saa distrait, kære Abel . . . Kommer jeg til Forstyrrelse?

POVL. Aldeles ikke . . . Jeg laa vist og blundede . . . Tværtimod! Jeg er henrykt over at se Deres Naade her hos mig.

KAMMERHERREINDEN. Naa, er De det . . .? — Vi er nok flyttet?

POVL. Ja, vi . . . jeg er flyttet, ja . . . Lejligheden blev mig for dyr.

KAMMERHERREINDEN. Saa De er begyndt at lægge Dem efter Økonomi?

POVL. Mine faste Indtægter er blevet mindre . . . Jeg er ikke længere ansat ved Skolen.

KAMMERHERREINDEN. Afskediget paa graat Papir?

POVL. Ja-e . . .

KAMMERHERREINDEN. Og Fruen . . .

POVL. Ja . . .

KAMMERHERREINDEN. Hun har maaske ogsaa givet Dem Afsked!

POVL. Deres Naade véd det . . .?

KAMMERHERREINDEN. Jeg véd det, ja . . . ! skønt Herren ikke har fundet Anledning til at underrette mig derom.

POVL. Jeg mente . . . jeg . . .

KAMMERHERREINDEN. Sig kun ligefrem, lille Ven, at De flovede Dem, fordi Deres gamle Madmoder dog endte med at faa Ret.

POVL (smilende). Ja . . .

KAMMERHERREINDEN (om mod ham). Hør, kære Povl Abel, hvad er det dog for frygtelige Historier, man hører om Dem?

POVL. Historier . . .

KAMMERHERREINDEN. Nu skal De jo igen have udgivet en forfærdelig Bog . . . og som oven i Købet har bragt Dem i Konflikt med Politiet!

POVL. Jeg er dybt nedbøjet, Deres Naade . . .

KAMMERHERREINDEN. De er Pokker, er De! De sætter naturligvis en Ære i Deres Skændsel . . . Naa, men lad os nu ikke spilde Tiden med at tale om det. Jeg er kommet herop for at snakke fornuftigt med Dem . . . Sæt Dem her ved Siden af mig!

POVL (sætter sig).

KAMMERHERREINDEN. De har i mig, kære Povl Abel, en moderlig Veninde, der aldrig vil glemme Dem Deres Venskab for min stakkels Søn . . .

POVL (kysser hendes Haand).

KAMMERHERREINDEN. Sig mig, kære Ven, nu da De atter er en fri Mand, kunde De saa ikke have Lyst til at slaa ind paa noget sikkert? Jeg har gode Forbindelser; og det vilde være mig en Glæde at kunne gøre noget for Dem.

POVL. Det véd jeg, Deres Naade, og . . .

KAMMERHERREINDEN. Hvad siger De for Eksempel om at blive Redaktør af „Den Konservative“? Pladsen bliver vakant nu til Januar . . . Og jeg kan skaffe Dem den.

POVL (leende). Jamen, kære Fru Kammerherreinde, det er jo det Blad, der har skældt mig allerværst ud!

KAMMERHERREINDEN. Det holdt det nok op med, naar De blev Redaktør af det.

POVL. Og mine Bøger . . .?

KAMMERHERREINDEN. Ja, dem maatte De naturligvis holde op med at skrive . . . i alt Fald paa den Façon.

POVL (der nu ganske har glemt sine andre Gæster). Nej, nej, nej . . . det kunde jeg aldrig indlade mig paa! . . . Det er overordentlig smukt af Deres Naade, men . . . Og i det hele taget tror jeg ikke, at jeg egner mig for det „sikre".

KAMMERHERREINDEN. Og hvorfor ikke?

POVL. Der er vist for meget Zigøjnerblod i mig . . . Jeg løb min Vej inden otte Dage . . . Deres Naade ser det jo med mit Ægteskab.

KANMERHERREINDEN. Deres Kone var en sur Sjæl, min bedste Abel! Havde De lydt mit Raad og taget den muntre og livsglade unge Pige, jeg havde bestemt for Dem, og som ikke vilde have sagt Nej, véd De nok, saa var det nok gaaet.

POVL (smilende). Ja, maaske, Deres Naade . . .

KAMMERHERREINDEN. Naturligvis var det gaaet! — Naa, men det var Redaktørposten, vi talte om . . . Det skal nu være saa „genialt", dette med „Zigøjnerblod"! Men husk paa, kære Ven, at den Tid er for længst forbi, da der digtedes bedst paa Fedtebrød. Ethvert fornuftigt Menneske, selv om han er Digter, vil dog til syvende og sidst helst leve under ordnede og betryggende Forhold.

POVL. Nej!

KAMMERHERREINDEN. De siger Nej!

POVL (leende). Ja, jeg gør!

KAMMERHERREINDEN. Men hvad er dog det for Proletaridéer, De i de senere Aar har lagt Dem til? Jeg husker, hvilken Furore De i sin Tid gjorde paa

Rudersholm ved at haandtere Gaflen i venstre Haand! — Saa er De vel ogsaa nu begyndt at spise Fisk med Kniven?

POVL (leende). H-næ-i!

KAMMERHERREINDEN. Ja, det er saa ved Gud da Deres Fejl, min Bedste! Enten-Eller!

POVL. Jamen, Deres kære Naade . . .

KAMMERHERREINDEN. „Min kære Naade", ja . . .! Den har tidligere skinnet over Dem; pas paa, at den ikke gaar hen og slukkes!

POVL. Jeg kan da virkelig ikke, Fru Kammerherreinde, den ene Dag lade mig skælde Hæder og Ære fra af et Blad, og den næste gaa hen og alliere mig med det!

KAMMERHERREINDEN. Det er der saa mange hæderlige Folk, der har gjort! — Begyndelsesgage 5000 Kroner og Tantiême.

POVL. Jeg kan Fanden gale mig ikke!

KAMMERHERREINDEN. Halløj, unge Mand!

POVL. Ja, undskyld, Fru Kammerherreinde, men jeg kan ikke — jeg er i den Retning noget af en . . . noget af en rank Vilje!

KAMMERHERREINDEN. Godt, saa taler vi ikke mere om det! — Og saa gaar vi og lader Mosjøen sejle sin egen Sø . . . Adieu! Min Vogn holder dernede.

POVL. Deres Naade er da ikke vred . . .?

KAMMERHERREINDEN. Paa ingen Maade, tværtimod, jeg har ligefrem faaet Respekt for Deres Mandighed! — Men sig mig, hvad vil De leve af, naar Skolerne er lukket for Dem, og Deres Bøger bliver konfiskerede?

POVL (muntert). Jeg vil gaa rundt i Gaardene og synge!

KAMMERHERREINDEN. Og Deres Kone?

POVL. Min Kone . . .? Hun har jo sine Forældre . . .

KAMMERHERREINDEN. Skal De da ikke yde hende noget?

POVL. Jo, naturligvis . . .

KAMMERHERREINDEN. Hun skal maaske have Halvdelen af det, De tjener ved at synge? . . . Hun bliver smækfed! — Hør, hvis De skulde komme forbi Rudersholm, saa tit ind; jeg skal nok lægge lidt klækkeligt i Deres Hat.

POVL. Tak, Tak . . .

KAMMERHERREINDEN. Men s k u l d e De beslutte Dem til at . . .

POVL (smilende). Det gør jeg ikke, Deres Naade, det gør jeg ikke!

KAMMERHERREINDEN. Er det den „ranke Vilje"?

POVL. Ja!

KAMMERHERREINDEN (klapper hans Kind). De er kær, er De . . . Men De er et lille Fæ.

POVL (leende). Jeg, Deres Naade, der er Digter og Menneskeskildrer!

KAMMERHERREINDEN. Der er mange Fæ iblandt Digterne.

POVL. Ja-ha, maaske . . .

KAMMERHERREINDEN. Ja, nogle kalder dem ogsaa for L y r i k e r e.

POVL. Naa-e, ja . . .! Deres Naade er ikke — Lyriker . . .

KAMMERHERREINDEN. Nej, ikke med den Kammerherre, j e g har haft! — Naa, adieu, kære Ven! De har endnu nogle Maaneder at betænke Dem i . . . Apropos: Var Dem nu for De smaa Damer, nu De er fri! De har jo et varmt Hjerte . . . Kan De huske, hvor betaget De var af den lille Lustig, som forsøgte paa at lave Mad ude hos os?

POVL (stivner). Ja . . .

KAMMERHERREINDEN. Hvad er der blevet af hende?

POVL. Jeg . . . æ . . .

KAMMERHERREINDEN. Naa, De har maaske tabt hende af Syne. Det var vist ogsaa det bedste . . . Hun var paa Rudersholm, husker jeg, samtidig med Deres . . . kulante Svoger . . .

POVL. Ja, jeg . . . Maa jeg følge Deres Naade ned . . .?
KAMMERHERREINDEN. Ja, Tak . . .
POVL (byder hende Armen, og de gaar mod Døren).

Pludselig høres Othellas og Fredriks glade Stemmer. — De kommer ind med en Del Sager til Bordet. — Da de ser Kammerherreinden, standser de brat og forstummer.

KAMMERHERREINDEN (tager sin Arm ud af Povls. — Behersket). Se, se! Det var da kuriøst! Der har vi jo baade Skovmennesket og Husholdningseleven . . .! Hvilken Trofasthed!
POVL (vil tale).
KAMMERHERREINDEN. Hold han hellere sin Mund, lille Abel! (Mod Fredrik.) Naa, De opholder Dem stadig i Hovedstaden, kære Hamann?
FREDRIK (vrider sig). Ja, jeg . . . jeg elsker jo København, Deres Naade . . .
KAMMERHERREINDEN. Saa skulde De virkelig se at blive Skovrider i Tivoli! (Til Othella.) Og Mamsel Lustig tager sig stadig af Husholdningen . . .? Ja, Farvel, lille Børn; og mor jer godt . . .! (Mod Døren.)
POVL (vil følge).
KAMMERHERREINDEN. Nej, bliv han kun hos sine celebre Gæster, min kære Hr. Abel! (Ud.)

Pause.

FREDRIK (giver sig stille i Lag med Borddækningen).
OTHELLA (i Udbrud). Uff! . . . Saadan var det ogsaa paa Rudersholm! Vi blev allesammen saa „ydmyge", naar hun kom ned i Køkkenet . . . det var, ligesom vi skrumpede sammen indvendig . . . Det er væmmeligt!
POVL. Naa, saadan noget kan Du dog ogsaa føle; det troede jeg for Resten ikke.
OTHELLA (om Halsen paa ham). Kys mig! . . . Lad nu være med at være højtidelig! . . . Kys mig dog, dit Asen!
POVL (ryster Misstemningen af sig). Ja . . . skidt! . . . „Enten-Eller"! . . . (nynner.) Vorherre han lader jo Vinen

gro, saa det er vel Meningen, at den skal drikkes! (Kysser hende.)

OTHELLA. Hvad vilde hun?

POVL. Hvad kommer det hende ved . . . Mamsel Lustig?

OTHELLA. Nej, for Resten, naar jeg bare h a r Dig! (Hen til Klaveret, hvor hun anslaar et Par Takter af Ouverturen til Tannhäuser.) Tænd Lamperne, Frida, nu begynder Festen!

FREDRIK (tænder Lampen). Tannhäuser . . . ! Kan Du huske, Povl, i gamle Dage, naar Othella spillede Tannhäuser, og Du laa paa Chaiselonguen, og jeg sad i Lænestolen . . . ? Gud-d, hvor det var vidunderligt! — Og saa vinkede Othella til mig, at jeg skulde gaa, naar I helst vilde være alene, . . . hvor v a r det yndigt!

OTHELLA. De Dage kan komme igen, Frida . . . Ikke, Povl?

POVL. Ok, jo . . .

OTHELLA (hen til Borddækningen).

FREDRIK. Tror Du ikke, at h u n vilde gøre noget for mig, Povl?

POVL. Hvem?

FREDRIK. Kammerherreinden . . .

POUL. Du kan jo forsøge, lille Frida; Du plejer ikke at genere Dig.

OTHELLA. Penge har hun jo nok af.

FREDRIK. Jeg h a r skrevet til hende et Par Gange . . .

POVL (leende). Jeg tænkte det sgu nok!

OTHELLA. Frida skriver til alle Verdens Hjørner! — Har De ikke ogsaa skrevet til Kejserinden af Rusland?

FREDRIK. Jo, ved Gud . . . men hun svarede ikke.

POVL. Men Kammerherreinden?

FREDRIK. Hun sendte mig den ene Gang 50, den anden 25.

OTHELLA. Sikken en Knop alligevel! — Skal vi saa spise?

POVL. Ja, lad os det! — Deres Arm, Frøken . . .

Man sætter sig til Bords.

POVL. Se, hvor fint, I har faaet lavet det!

OTHELLA. Ja? ikke? — Skaal, Digter!

POVL. Skaal, Du mit Legems Veninde!

OTHELLA. Du véd ikke, hvor jeg har længtes efter Dig!

POVL. Jo, det véd jeg godt.

OTHELLA. Er Du saa ikke en lille Smule glad over, at jeg er her?

POVL. Tværtimod, jeg er led og ked af det! — Skal vi drikke „Des"?

OTHELLA. Ja! (De drikker.)

FREDRIK (der spiser ivrigt). Dette her skulde Ester se . . .

OTHELLA. Pyt med „Ester"! Nu er det mig!

POVL. Men hun er den „ideelle" Kvinde, lille Guldhaar . . . Du er bare af Kød og Blod.

OTHELLA. Ja, Gudskelov!

FREDRIK (med et Suk). Jeg er blevet Uvenner med Valborg, Povl.

POVL. Men Herregud dog . . .

OTHELLA. Er hun ogsaa „ideel"?

POVL. Hvad er der kommet Jer imellem?

FREDRIK. En Præst . . . Hun har hørt ham ved nogle Møder; og nu siger hun, at jeg fører et syndigt Liv og vil ikke vide af mig mere.

OTHELLA. Saa vil hun vel ha' Præsten da?

FREDRIK. Ja . . . Men jeg skal nok hævne mig! Nu gifter jeg mig med hendes Mor . . . Ved Gud i Himlens højeste Rige!

OTHELLA. De er stor, Frida! — Skaal!

POVL. Jamen hun hader Dig jo, siger Du.

FREDRIK. Det var bare, fordi jeg var gode Venner med Datteren . . . Hun var jaloux . . . Jeg med mit Kvindetække!

OTHELLA. Er der Penge?

FREDRIK. Mange! . . . Og de skal ikke faa en Øre i Medgift!

POVL. Nej! — Og saa bliver Du Svigerfader til Præsten og Fader til din egen Forlovede! Det er en Stilling, der er Dig værdig!

FREDRIK. Det er da rigtig „Eventyr"!

POVL. Det er det! Skaal, Frida . . .

Kære Ven, tag et Drag af Pokalen!
Hvorfor Fanden med Hovedet hænge!
Husk dog paa, det varer ej længe,
før Hr. Døden spiller Finalen
og slukker det Blik,
dette straalende Blik,
som saa rent har berøvet Dig Talen!

OTHELLA. Er det Svigermoderens?

POVL. Ja! . . .

Det er slet intet Under, Du finder
hende sød, den lille Lisette . . .

ENKEFRUEN (ind med et Visitkort).

POVL (henvendt til hende).

. . . disse Fødder saa smaa og adrette,
disse silkebedunede Kinder,
denne Talje saa fin . . .
Ak, de er vor Ruin,
disse Satans himmelske Kvinder!

Skaal, Truelsen! Vil De have et Glas med?

ENKEFRUEN (stadig stram). Den Herre har ringet paa hos mig; men det er Hr. Abel, han vil tale med.

POVL (tager Kortet). Min Sagfører . . . Hvad mon han vil paa denne Tid . . . Ligemeget! Lad ham faa Foretræde!

ENKEFRUEN. Jamen . . .

POVL. Truelsen! Lad ham faa Foretræde!

ENKEFRUEN (aabner Døren). Værsgod, Hr. . . .

SAGFØREREN (ind).

ENKEFRUEN (ud).

POVL. Godaften, Hr. Overretssagfører! Hvad har De paa Hjerte?

SAGFØREREN. Undskyld . . . jeg kommer vist til Ulejlighed . . . Men jeg har faaet en Meddelelse, som . . .
POVL. Er min Dom faldet? . . . Jeg er da vel ikke bleven frikendt?
SAGFØREREN. Kan vi ikke gaa . . .
POVL. Tal De kun . . . Det er mine gode Venner.
OTHELLA. Godaften, Jakobsen . . . !
SAGFØREREN. Ah, nu ser jeg, at det er Frøken Othella . . . Frøken Lustig . . . ! Godaften, Frøken! — (Til Povl.) Ja, Dommen er faldet og lyder paa en Maaneds simpelt Fængsel paa almindelig Fangekost.
POVL. Storartet! — Vil De ikke drikke et Glas Vin?
OTHELLA. En Maaneds Fængsel!
FREDRIK. Gud-d . . . og paa Fange kost!
POVL. Stille, Børn! — Vil De ikke drikke et Glas Vin, Hr. Overretssagfører?
SAGFØREREN (smilende). Nej Tak . . . Jeg har tænkt mig, Hr. Abel, at vi appellerer Sagen . . .
POVL. Ikke Tale om!
SAGFØREREN. Jamen, under den ny liberale Regering vilde . . .
POVL. Ikke Tale om! Sæt, de gik hen og frikendte mig!
SAGFØREREN (smilende). Ja, det vilde jo være Skade . . . Men mon vi dog ikke skulde drøfte dette Spørgsmaal lidt nærmere i Morgen, Hr. Abel?
POVL. Det kan vi godt . . . Men jeg er klippefast! — Skal det saa ikke være et Glas Vin?
SAGFØREREN. Nej Tak, jeg . . .
POVL (rækker ham et Glas). De maa da ved Gud drikke paa min Udnævnelse! — Skaal!
SAGFØREREN (leende). Skaal! — Og til Lykke!
POVL. Tak . . . Ja, det er ikke enhver givet at komme i Tugthuset.
SAGFØREREN (muntert). Nej! — Og det er heller ikke enhver, der sætter Pris derpaa.
POVL. Nej . . . Folk er saa smaatskaarne!

SAGFØREREN. Ja! Naamen, saa ses vi altsaa i Morgen, Hr. Abel . . . (Hilser. — Gaar mod Døren.)
OTHELLA (vinker). Farvel, Jakobsen . . .
SAGFØREREN. Farvel, Frøken . . .! (Ud, fulgt af Povl.)
OTHELLA. En Maaneds Fængsel . . . og nu var vi lige kommet sammen!
FREDRIK. Ja, Gudskelov, at man aldrig har haft noget med Politiet at gøre!
POVL (ind).
OTHELLA (farer ham om Halsen). Tag mig med, Povl!
POVL. Dame, det strider vist desværre mod Reglementet!
FREDRIK. Jeg tilbyder dig herved at gaa i Tugthuset i dit Sted.
POVL. Det er ved Gud nydeligt af Dig, Frida! men du skal jo fri til din Svigermoder.
FREDRIK. Blæse med hende.
POVL. Fy, fy, ikke spille Bold med Livsværdierne! — Men skænk nu i Glassene, Børn, og ønsk mig til Lykke . . . Og gaa saa hjem og sov.
OTHELLA. Hjem . . .!?
POVL. Ja, jeg vil holde Generalprøve paa Forladtheden.
OTHELLA. Jager Du dine eneste Venner fra Dig . . .?
FREDRIK. Naar Povl nu vil prøve paa at være alene, Othella . . .
OTHELLA (om Halsen paa Povl). Lad os bare blive en lille halv Time . . . bare i tyve Minutter . . .
POVL. Godt! — Men saa skal I ogsaa forsvinde.
OTHELLA. Det lover vi! — Og nu vil vi holde Afskedsfest! . . . Jeg vil spille for Jer . . . Tannhäuser!
FREDRIK. Som i Tidernes Morgen!
OTHELLA. Læg Dig nu hen paa Chaiselonguen, Povl! — Og De, Frida, sæt Dem i Lænestolen! (Begynder at spille.)
FREDRIK (synker ned i Lænestolen),

POVL (lægger sig op paa Chaiselonguen).

OTHELLA (spiller. — Kigger om mod Povl og ser, at han har lukket Øjnene. — Nikker derpaa til Fredrik og betyder ham, at han skal gaa).

FREDRIK (vil nødig; men lister omsider fornærmet bort).

OTHELLA (vedbliver at spille).

Tæppe.

TREDJE AKT

Enecelle i Arresthuset. — Firkantet med gule kalkede Vægge og hvælvet Loft.

Til venstre to i Væggen fastmurede Planker, der tjener til Sæde og Bord. — Over Bordet en Gasarm med Blus.

I Baggrunden en ved Hængsler til Muren fastgjort Seng, der slaas op og aflaases om Dagen. — Over Sengen, tæt under Loftet, et firkantet, rundbuet Gittervindue.

Til højre ned mod Forgrunden Dør med Kighul fra Cellegangen. — I Hjørnet op mod Baggrunden Vaskekumme med Vandrør.

Morgen. —

POVL (i sit almindelige Tøj, sidder med Albuerne støttet mod Bordpladen og Hovedet hvilende i Hænderne. — Ved Siden af ham paa Bordet staar et Tinkrus. — Han nynner stille hen for sig): Ach, Du lieber Augustin, Augustin, Augustin . . . Aa, Gud ja . . .? (Gaber og strækker sig.)

Man hører udenfor Raslen af et Nøgleknippe. En Nøgle stikkes i Laasen Døren aabnes halvt, og Fangevogterens Stemme siger:

Morgenmad!

POVL (tager sit Krus, stikker det ud gennem Dørsprækken; faar Kruset fyldt med varmt Øl; modtager desuden en Humpel Rugbrød skaaret i tykke Skiver. Derpaa gaar han tilbage til sit Sæde, hvor han giver sig til at spise; men uden Appetit). —

Lidt efter rasler Nøgleknippet atter, og Vogteren kommer ind, fulgt af en yngre Mandsperson i Fangedragt (graa Benklæder og Stumpjakke, hvide Uldstrømper og Slæber) og med Fejekost og Fejespaan i Haanden.

De to Fanger mønstrer hinanden.

POVL. Det er en ny . . .

VOGTEREN (slukker Gasblusset). 87 har faaet Mavepine — Fanden maa for Resten vide af hvad! (Til Fangen.) Red først Sengen og fej saa . . . Men rup Dem!

FANGEN (hvis Hals er omvundet med Vat under et stort Tørklæde, giver sig i Lag med Sengen).
POVL. Er der ikke kommet en Lænestol til mig, Hr. Siverts?
VOGTEREN. Jo . . . og i Morgen kommer der vel en Chaiselongue og et Billard! (Ud uden at laase).
FANGEN (hæst og hviskende til Povl). Hva' har Du gjort?
POVL (uden Tøven). Skrevet falske Veksler.
FANGEN (slaar Knald med Tungen). Klak! Du er 'en Kam'-rat?
POVL. Og hvad har Du gjort?
FANGEN. Ingenting . . . Jeg sidder bare paa Mistanke.
POVL. Hvad er der i Vejen med din Hals?
FANGEN. Jeg har Faaresyge . . . Har Du ikke no'et Syltetøj paa Dig?
POVL. Syltetøj . . .? — Hyss!
FANGEN (giver sig hurtig i Lag med Sengen).
VOGTEREN (ind med en stor gammeldags Lænestol og nogle Breve). Her er Stolen . . . Og her er en Bunke Breve . . .
POVL. Tak . . . (Giver sig straks i Lag med Brevene).
VOGTEREN (sætter sig i Lænestolen). Det gaar for langsomt, 76!
FANGEN (ydmyg). Jovel, Hr. Siverts, nu skal jeg skynde mig . . .
VOGTEREN. Ja, det vil jeg ogsaa bede Dem om!
FANGEN. Jovel . . . (Færdig med at rede Sengen).
VOGTEREN. (rejser sig, slaar Sengen op ad Væggen og laaser den af). Saa Gulvet, 76 . . . Men lidt hurtig!
FANGEN. Jo, jo, Hr. Siverts . . . (I Lag med Fejningen).
VOGTEREN (ud).
POVL (læser Brevene).
FANGEN (hen i Lænestolen). Med Forlov . . .?
POVL (læsende). Værsgod . . .
FANGEN (strækker sig). Det er længe siden, man har sat lidt ordentlig . . .
POVL (ler af noget i Brevet).
FANGEN. Du hører nok til Storborgerne, a' Du har

beholdt dit eget Tøj og baade faar Stol og Breve og holder Kammerjomfru . . .?

POVL. Flyt Dig lidt!

FANGEN (brydsk). Gu' gør jeg ej!

POVL. Jo, flyt Dig lidt, saa skal jeg vise Dig noget.

FANGEN (trevent op).

POVL (tager sin Lommekniv og skærer hurtig et Hul i Stolens Betræk). Nu skal Du bare se! (Trækker en lille Pakke frem af Stolen). Her er Skraa, Kammerat!

FANGEN. Klak! Den er Fa'eme god!

POVL. Det staar her i Brevet.

FANGEN. Du gi'r vel en Kævefuld?

POVL. Naturlig! (Giver ham). Men gem det!

FANGEN (bider forslugent). Det er det værste at undvære herinde . . . Og saa Pi'er! (Gemmer Skraaen i sin ene Strømpe. — Gaar derpaa hen til Vandrøret og „telegraferer").

POVL (der ogsaa har taget en Skraa). Hvad er det, Du bestiller?

FANGEN. Jeg melder Kam'raterne, at der er Syltetøj . . . Ka' Du høre, hvor de bi'er glade! (Man hører Svar-Telegram).

POVL. Jeg synes, Du er saa ydmyg over for Fangevogteren, 76 . . .

FANGEN. Hæ, ja . . . nok har man Faaresyge, men man er da ikke Idiot; man véd jo da, hvordan di ska' smøres . . . saa hugger man sig altid lidt Sukker til Øllet!

POVL (leende). Og det er det, det kommer an paa!

FANGEN. Det er li'e, hva' det er . . .! Men la' mig bare møde den Kosak i Ensomhed her udenfor paa Volden en mørk Aften . . . Klak! Hva'beha'er . . . Sol, Maane og elve Stjerner . . . hele Josef-Potimors Drøm ska' komme til aa danse Folkedans for hans Øjne!

POVL. Hyss, der er han!

FANGEN (giver sig ivrig til at feje).

VOGTEREN (ind). Er De færdig, 76?

FANGEN. Jovel, Hr. Siverts . . .
VOGTEREN. Kom saa!
FANGEN (samler sine Redskaber).
POVL (polisk). Har De Tandpine, 76? De er saa tyk i den ene Kind?
FANGEN (forstaaende). En har Faaresyge, Hr. Medfange . . .
VOGTEREN. Ingen Sludren!
FANGEN. Nej . . .
VOGTEREN. March!
FANGEN. Jo . . .
VOGTEREN (raaber ud gennem Døren). Jensen, vil Du sætte 76 ind!
JENSEN (udenfor). Jo . . .
FANGEN (ud).
VOGTEREN (ganske forandret). Naa, Hr. Abel, hvordan har vi saa sovet i Nat?
POVL. Skidt . . .!
VOGTEREN. Herregud, igen da . . .!
POVL. Hvad er det ogsaa for en Mammuth, der stadig gaar her udenfor og hoster og gylper?
VOGTEREN. Det er gamle Eriksen, Nattevagten; han har Brystsyge . . . Men han vil jo saa gerne holde de Par Aar ud, til han faar fuld Pension.
POVL. Han dør absolut forinden!
VOGTEREN. Ja, det gør han vel . . . Men nu kan De jo ta' Revansje i Lænestolen her om Dagen.
POVL (skudrer sig til Rette i Stolen). Ja, det kan De tro, jeg skal! . . . Den er god!
VOGTEREN. Hvem har sendt Dem den? Et Pigebarn, hva'?
POVL (nikker). Ja . . .!
VOGTEREN. Men De har jo ingenting spist, Hr. Abel . . .
POVL (peger paa sin Hals). Det kan ikke komme længere end der til.
VOGTEREN. Skyl efter med Øllet!
POVL. Aa, Siverts, jeg drømte i Nat saa dejligt om Kyllingesteg!

VOGTEREN. Det skal De sgu ikke blive fed af!
POVL. Kunde De ikke skaffe mig en Kylling, hva' . . . med meget Persille?
VOGTEREN (ler). Ha, ha!
POVL. Bare en lille en, Siverts?
VOGTEREN. Hvor Fanden sku' jeg faa den fra, Mand? — Men det er det, jeg har sagt Dem før, Hr. Abel; hvorfor skriver De ogsaa saadan no'et Stads, De kommer i Brummen for? En Mand med Deres Begavelse maa jo kunne skrive, hva' det skulde være og tjene Penge paa!
POVL. Ja, jeg er en Lyriker, Siverts!
VOGTERRN. Ja, det er De sgu! — Og De er osse gift, si'er De?
POVL. Ja-e, paa en Maade . . .
VOGTEREN. Har De Børn?
POVL. Elleve . . .
VOGTEREN. Det var som syv Satan! De ser endda saa uskyldig ud.
POVL. Jamen, jeg har dem heller ikke allesammen med én Kone.
VOGTEREN. Naa-e, næi, det kunde jeg da forstaa . . . Jeg har ogsaa været gift to Gange og har syv Børn. — Men nu er jeg da Gusketak Enkemand.
POVL. Næi, jeg har saamænd begge mine Koner levende endnu.
VOGTEREN. Saa er De jo Bigamist!
POVL. Hyss, ja! Tal ikke om det.
VOGTEREN. Nej, jeg skal sgu nok tie stille . . .
POVL. Sig mig engang, Siverts, hvad mener de egentlig om Kvinderne?
VOGTEREN. Det kommer storligen an paa, hvad for nogen, man faar fat i, Hr. Abel; Fruentimmerne er jo no'en underlige Fasaner; de ligner slet ikke vos andre.
POVL. Nej, det er jo Ulykken ved Ægteskabet, Siverts,

at man skal være af forskelligt Køn! — Hvordan var nu Deres to Koner?

VOGTEREN. Den første var en lille, rund en, der græd, bare hun tabte en Synaal . . . Den anden var et langt og kantet Spe'takkel, der slog, naar det kom over hende . . . Jeg har lagt Mærke til, at Nummer to, det er altid den værste . . . Underligt, at man dog ikke ka' bli'e saa klog og la' være med at rode sig op igen, naar man har været saa heldig at slippe levende fra det i første Omgang.

POVL. Ja, der er ogsaa dem, der gifter sig tre Gange, Siverts.

VOGTEREN. Ja, det maa jo være en Tyfus . . . Hvordan er nu Deres to?

POVL. Den ene er pukkelrygget og rødhaaret . . . Den anden er døvstum og har Træben.

VOGTEREN. Paa begge Benene?

POVL. Paa begge Benene, ja!

VOGTEREN. Ha, ha, ha! Jeg er kommen til at sætte voldsom Pris paa Dem, Hr. Abel, for Deres Humørs Skyld.

POVL. I lige Maade, Siverts!

VOGTEREN. Aa, med mig . . . jeg er bare en simpel Mand! Men De er den fine, da'nede Herre, der har værdiget at gøre lidt Grin med en anden en, se det muntrer!

POVL. Det glæder mig . . .

VOGTEREN. Ja, det er ligefrem en hel Benjefisje for vos, naar der slumper saadan en ind som Dem. De andre Grimpomenusser snakker nu bare om, at de er uskyldige og sidder paa Mistanke og ingenting har gjort . . . Jeg vilde min Salighed ønske, at De skulde sidde her paa Livstid, Hr. Abel!

POVL. Ja, mange Tak, Siverts, det er nydeligt af Dem; men tror De saa ikke, at Humøret slap op?

VOGTEREN (ivrig). Ja, jeg vilde da bare sige Dem, at da jeg ha'de den lange kantede, og den stod paa

Fest hjemme, saa puttede jeg mig mange Gange ind i en tom Celle med min Pibe — saa ku' hun rummestere! . . . Hør, det er sgu sandt, mens jeg husker det: Har De noget imod, at Jensen kommer ind og hilser paa Dem?

POVL. Jensen? . . . Hvem er det?

VOGTEREN. Det er ham, Vogteren, ovre paa den anden Gang . . . Jeg har snakket saa godt til ham om Dem, at han har faaet saadan en Lyst til at se Dem . . . Det har de nu for Resten allesammen!

POVL. Ja, jeg vilde jo rigtignok gerne prøve paa at sove lidt nu, Siverts, i min nye Stol . . . Er Jensen ligesaa behagelig en Mand, som De?

VOGTEREN. Nej, det er han ikke . . . Han lider af Humørsyge og er svært ked af at være her, saa han kunde jo ha' udmærket godt af at snakke lidt med Dem.

POVL. Naa, skidt, lad ham saa komme da!

VOGTEREN. Maa han?

POVL. Javel . . .

VOGTEREN (hen til Døren) Jensen . . .! Pst, Jensen! Nu kan Du komme ind og se Digteren! (Vender sig). Nu kommer han!

JENSEN (ind).

VOGTEREN. Ja, det er Jensen . . . Nu ta'r jeg Vagten saalænge, Jensen, saa kan Du udvikle Dig . . .
(Bort).

POVL. Goddag, Hr. Jensen . . . Værsgod, at træde nærmere . . .

JENSEN. Siverts har sagt, at man godt kunde snakke ligefrem med Digteren om, hvad der trykkede . . .

POVL. Det kan De godt, ja . . . Hvad har De saa paa Hjerte?

JENSEN. Jeg er født paa Landet, Hr. Digter, og som saadan er det jo forfærdelig ubehageligt for mig hele mit Liv at gaa herinde . . .

POVL. Det kan jeg saa godt forstaa . . . Hvor længe har De været her?

JENSEN. I seksten Aar . . . Men se saadan at gaa og pusle om et Par Heste ude paa Landet og strigle dem og vande dem, som den Gang jeg tjente hos Præsten Skovbo i Nordlunde, naar Solen staar op, og Fuglene begynder at pippe . . . se det er no'et andet.

POVL. Jamen, hvordan er De da faldet paa at tage Ansættelse her, Jensen?

JENSEN. Jo, ser De, Hr. Digter, jeg blev jo Soldat og kom her til Byen, og saa gik det mig galt med en Pige omme i en Beværtning i Lille Kongensgade . . . og saa maatte vi gifte vos.

POVL. Naa . . .

JENSEN. Jo, ser De, Hr. Digter, Kone og Børn skal jo ha Mad; og saa spørres der jo ikke om at vælge, naar man sidder med dem . . . Og saa skaffede Kaptajnen mig denne her Plads, for p a a l i d e l i g har jeg jo altid været. — Og nu har jeg jo gaaet her i seksten Aar . . . Men det er et forfærdeligt Liv, Hr. Digter; meget værre end som for Fangerne, for de fleste af dem kommer da ud igen . . .

POVL. Ja, kære Jensen, men hvad vil De have, at jeg skal udrette for Dem i den Sag?

JENSEN. Jo, saa var det, at jeg havde en Bøn til Digteren . . . om jeg turde komme frem med den?

POVL. Ja, tal De kun . . . Kan jeg gøre noget for Dem, skal det være mig en Glæde.

JENSEN. Aa Tak, Tak, Hr. Digter . . .! Jo, se, det var jo det, at hvis Digteren skulde kende et Herskab, der ha'de Brug for en paalidelig Mand til Kusk — helst ude paa Landet naturligvis, hvor man er fra — til en g i f t Kusk, saa . . . Jeg er mageløs god imod Heste, saa . . .

POVL. Det skal jeg gerne, Jensen . . . Det er slet

ikke umuligt, at jeg kunde finde en saadan Plads til Dem.

JENSEN. Aa Tak, Tak, Hr. Digter . . . ! Saa har jeg da et lille Haab at gaa rundt med herinde! — Mit Navn er Marius Jensen . . . Fangevogter Marius Jensen; og naar De skriver til Anstalten her, saa . . .

VOGTEREN (hurtig ind). Nu kommer Pastoren . . . Du maa stikke af, Jensen!

JENSEN. Jo . . . Farvel, Hr. Digter, og Tak igen . . . (Ud).

POVL. Farvel Jensen . . .

VOGTEREN. Pastoren er her . . .

POVL. Ja, jeg hører det . . . Hvad vil den paatrængende Person her igen? — Jeg kommer saamænd aldrig til at sove.

VOGTEREN. De skulde ta' og a n g r e, Hr. Abel, saa bli'r han aldrig saa længe . . .

POVL. Ja, De kan tro, at jeg skal angre!

VOGTEREN (retter sig). Der er han!

PASTOREN (ind).

VOGTEREN (ud).

PASTOREN. God-dag, Hr. Povl Abel . . . !

POVL (bukker tavs).

PASTOREN. Se, se! Vi har nok faaet en Bedstefader-Stol! (Sætter sig magelig til rette i den).

POVL (ironisk). Vil Pastoren ikke ta' Plads . . .

PASTOREN (uforstaaende). Tak . . . Ja, det tages jo ikke saa nøje her med Fanger af Hr. Abels Art, de har jo adskillige Lempelser.

POVL. Ja.

Pause.

PASTOREN. Jeg saa' Dem i Kirken i Søndags . . .

POVL. Ja.

PASTOREN. De vilde se, hvordan en saadan Gudstjeneste spændte af?

POVL. Ja . . . og høre Hr. Pastorens Tale.

PASTOREN. Den gefallt Dem vel ikke?

POVL. Nej.

PASTOREN (smilende). Nej, jeg kan tænke det.

Pause.

PASTOREN. Hvorledes bekommer ellers Opholdet herinde Dem?

POVL. Tak, udmærket.

PASTOREN. Nogen Forandring i Deres litterære Opfattelse vil denne Begivenhed vel næppe bevirke?

POVL. Næppe.

PASTOREN. I Følge Deres Opfattelse er der vel overgaaet Dem en stor Uretfærdighed?

POVL. Naa-aa . . .

PASTOREN. Sig mig, kære Ven, hvad vil De i Grunden udrette ved at skrive saaledes, som De skriver?

POVL. Jeg vil vise Jer Mennesker, hvordan I er.

PASTOREN. Tak, det véd vi!

POVL. Det har jeg ikke noget overvældende Indtryk af.

PASTOREN. Tror De ikke, at De vilde gavne Verden og „os Mennesker" mere ved at holde os et eller andet Ideal for Øje? Ved efter bedste Evne at paapege os, hvorledes vi burde være?

POVL. Det er jeg ikke klog nok til.

PASTOREN (fint). Eller dum nok!

POVL. Tja-a . . . det kan vi ogsaa sige.

PASTOREN. Kan De subsistere ved Deres litterære Virksomhed?

POVL. Nej.

PASTOREN. Hvorfor vælger De saa ikke et Brødstudium? De et jo Student?

POVL. Oven i Købet cand. phil., ja!

PASTOREN. Hvorfor vælger De Dem saa ikke et Brødstudium . . .

POVL. Jeg er for gammel.

PASTOREN. Hvor gammel er De?

POVL. To hundrede og otte og fyrretyve Aar.

PASTOREN (ser forundret op).

POVL (gaar stille hen og tager ham ved en Frakkeknap og rejser ham

fra Stolen, — hvorpaa han selv anbringer sig i den). Og hvor gammel er De saa, Hr. Pastor?

PASTOREN (forfjamsket). Otte og tredive . . .

POVL. Og Deres Brødstudium bekommer Dem vel?

PASTOREN (protesterende). Men, Hr. Abel, jeg . . .

POVL. Spiser De sent til Middag?

PASTOREN. Hr. . . .

POVL. Gaar De med Normalundertøj?

PASTOREN. Hr. Abel, jeg maa . . .

POVL (ved en pludselig Indskydelse). Det skulde da vel ikke være Dem, der er blevet forlovet med Valborg Schwanenskjold.

PASTOREN (overrumplet). Hvoraf véd De . . .?

POVL. Jeg er clairvoyant! — Hun har Grunker, hva'?

PASTOREN. Hr. Abel, jeg maa paa det bestemteste . . .

POVL (stadig rolig). Nej, nu er det min Tur, Hr. Pastor, at være indiskret som en Parlør! — Har Deres Forældre været flere Gange gift? — Bruger Deres Fru Moder Laksko? — Ynder Deres Hr. Fader Hummer au naturel, eller foretrækker han samme Dyr i Daaser?

PASTOREN (bleg). Jeg kommer her i Embeds Medfør, Hr. Abel, og maa nedlægge den bestemteste Protest mod Deres utrolige Maade at . . .

VOGTEREN (ind). Undskyld, Hr. Pastor . . , men her er en Herre, som har faaet Inspektørens Tilladelse til at tale med Hr. Abel . . .

PASTOREN. Ja, jeg er færdig . . . (Hurtig ud; løber uden for Døren paa Fuldmægtig Hamann).

FULDMÆGTIGEN. Mit Navn er Fuldmægtig i Ministeriet, Thomas Hamann . . .

PASTOREN. Og jeg er Fængselspræsten . . . (Bort).

POVL (rejser sig overrasket). Men Svigerfader . . .! De her . . .! — Jeg vil da haabe, at det kun er „paa Mistanke"!

VOGTEREN. Værsgod, Hr. Fuldmægtig . . . Altsaa melder jeg, naar de 15 Minutter er gaaet . . . (Ud).

FULDMÆGTIGEN (med Ordensbaand i Knaphullet. — Lidt usikker). Goddag, kære Povl . . .

POVL (trykker hans Haand. — Munter). Goddag, og Velkommen, Hr. Fuldmægtig! — Men hvordan i Alverden er De dog sluppet ind i denne kinesiske Æske?

FULDMÆGTIGEN. Jeg har erhvervet den høje Ministers specielle Tilladelse . . . Og De har, kære Ven, stadig bevaret Deres gode Lune, hører jeg med Glæde.

POVL. Ja, man kan jo ikke godt tage Livet paa anden Façon, Hr. Fuldmægtig.

FULDMÆGTIGEN. Nej, vist saa . . . men der er desværre saa faa, der indser det. — Jeg skal bringe Dem de varmeste Hilsener fra min Kone og min Datter.

POVL. Tak, Tak! Værsgod at hilse igen. Saa ung og lebendig, De ser ud!

FULDMÆGTIGEN. Ja, ikke sandt! Men der er jo ogsaa gaaet en Foryngelsens Bølge ud over det ganske Land, Povl Abel!

POVL. Ja, jeg hører, at De er blevet Frihedsmand. — Og dekoreret er De blevet! Det følges nok ad.

FULDMÆGTIGEN (fingererer ved Dekorationen). I Anledning af 25 Aars tro Tjeneste, ja.

POVL. Det blev altsaa ikke til noget med den Afsked, De truede med at tage?

FULDMÆGTIGEN. Nej, Gud være lovet, at man dog endnu staar under Udviklingens Lov! — Her bor De jo rigtig hyggeligt.

POVL. Aa, ja . . .

FULDMÆGTIGEN. Har jeg bragt Dem en Hilsen fra mine Damer . . . det skulde jeg?

POVL. Ja, Tak . . . Og jeg bad Dem hilse igen.

FULDMÆGTIGEN (forvirret). Naa, ja . . . nu husker jeg . . . Og Lænestol har De! . . . Er der en saadan i alle . . . Værelserne?

POVL. Det véd jeg ikke . . . Vi har jo ikke større

Lejlighed til at komme sammen . . . Selskabslivet blomstrer ikke videre herinde.

FULDMÆGTIGEN. Nej, hæ . . . ! Den er maaske specielt stillet herind til D e m af vor nye liberale Regering for at mildne lidt paa Deres skandaløse Domfældelse?

POVL. Nej, det er min Ven, Gerhard Konik, som har sendt mig den.

FULDMÆGTIGEN. Aa, Tegneren . . . ? Det er et prægtigt Menneske!

POVL. Ja.

FULDMÆGTIGEN. Jeg traf ham paa Gaden forleden.

POVL. Uden Kone?

FULDMÆGTIGEN. Nej, nej, hvor vil De hen! — Ja, de er jo lidt ridicule, de to, i deres gammeldags Trofasthed . . . for hvad Fanden, hæ! hæ!

POVL. Nej, hva' Satan, hi, hi!

FULDMÆGTIGEN. Men man skal b l i v e sammen . , . for Eksemplets Skyld.

POVL. Det gør de to jo ogsaa; men de er jo ogsaa kun Karikaturtegnere.

FULDMÆGTIGEN (uforstaaende). Ja. — Og vi var alle tre fuldstændig enige om at fordømme Deres Indespærring her!

POVL. Naar man har forbrudt sig imod Lovene, Hr. Fuldmægtig, maa man lide sin Straf.

FULDMÆGTIGEN. Ganske vist, ganske vist, kære Ven! Men man behandler dog ikke en Litteraturens Mand, som man behandler en Indbrudstyv eller en Slagsbroder . . . tilmed ikke en Litteraturens Mand af D e r e s Kvalifikationer!

POVL. Naar man er Lovene overhørig, saa . . .

FULDMÆGTIGEN. Overhørig, overhørig . . . hvad vil det sige! Det er dog til syvende og sidst denne „Overhørighed", der betinger ethvert Fremskridt!

POVL. Men Hr. Fuldmægtigen er jo bleven fuldstændig Anarkist!

FULDMÆGTIGEN. Det har jeg altid været!
POVL. Saa-aa . . .?
FULDMÆGTIGEN. Dybest set!
POVL. Naa, ja det kan være . . . Men hvorledes har egentlig dette . . . Gennembrud fundet Sted?
FULDMÆGTIGEN (naivt). Det var min Kone, der . . . De kender jo Maries Energi . . . Jeg skulde jo have dette Jubilæum . . . Og saa steg pludselig hele det gamle Regimentes Misère op for os begge, og saa slog vi resolut om.
POVL. Og nu er De ganske frigjort?
FULDMÆGTIGEN. Ganske! — Husker De den sjofle Nedrakning, der stod af Deres saa skammelig miskendte Bog i „Den Konservative"?
POVL. Ja, den var dræbende.
FULDMÆGTIGEN. Saa radikalt er Omslaget i vort Hjem, at vi har opsagt dette Smudsblad, som jeg snart sagt har holdt siden min Konfirmation . . . og abonnerer nu paa „Den Frisindede"!
POVL. Hm . . . Det gør mig i Grunden ondt.
FULDMÆGTIGEN. (studser). De mener . . .?
POVL. Jo, for jeg mister derved en kær Abonnent.
FULDMÆGTIGEN. En Abonnent . . .? Jeg forstaar ikke . . .
POVL (alvorlig). Jo ser De . . . jeg har, dybest set, altid været en reaktionær Natur . . .
FULDMÆGTIGEN (ler højt). Ha, ha, ha! De har dog et pragtfuldt Lune!
POVL (alvorlig). Jeg beder Dem, Hr. Hamann . . . det er mit fulde Alvor! — Jeg mener nemlig, at nye Veje kan være gode nok, men ikke førend de er bleven gamle og har bevist deres Eksistensberettigelse!
FULDMÆGTIGEN (leende). Sagde jeg ikke nok, at det var et Udslag af Deres herlige Lune! De citerer jo en af mine fordums Dumheder!
POVL (stadig alvorlig). Naa, er det Dem, der har sagt

det? Jeg troede, at det var Napoleon den Store . . . efter at han var bleven Kejser. — Nej, men det var det, jeg vilde fortælle Dem: Nu har min kære gamle Beskytterinde, Kammerherreinde Klüver, tilbudt mig Posten som Chef-Redaktør ved „Den Konservative" . . . Hun er en af Hovedaktionærerne i Bladet . . . og jeg har modtaget denne Post.

FULDMÆGTIGEN (tilfreds). Jeg har nok hørt noget om det. (Stærkt). Og De har i den Grad kunnet svigte Deres Overbevisning!

POVL. Ja, Sandheden vil altid sejre!

FULDMÆGTIGEN (begynder at forvirres). Sandheden . . .? Hvilken Sandhed . . .?

POVL. At man før eller senere bøjer sig for det dybeste i sin Natur!

FULDMÆGTIGEN. Ja . . . ja, naturligvis! . .! — Er denne Post godt aflagt?

POVL. Hvilken Post?

FULDMÆGTIGEN. Som Redaktør?

POVL. Jo, rigtig net; 7000 Kr. om Aaret foruden Tantième.

FULDMÆGTIGEN. 7000 Kr. for en Overbevisning . . .! saa er der ikke noget at sige til det.

POVL. Nej, vel?

FULDMÆGTIGEN. Aldeles ikke! . . . Selv om der naturligvis vil komme Skumlere . . . Og De med Deres moderne Anskuelser kan jo udrette meget godt paa denne Plads; fylde de gamle Vinflasker med nyt Blod, hæ, hæ!

POVL. Ja, ikkesandt?

FULDMÆGTIGEN. Jo, jo . . .! Gratulerer af Hjertet, kære Ven! Det vil virkelig glæde min Kone og min Datter, at Rygtet har talt sandt.

POVL. Hvor har De hørt det Rygte?

FULDMÆGTIGEN. Det har staaet i et Blad, og saa mente mine Damer, at jeg straks burde gaa herind.

— Men personlig gør det mig lidt ondt, kære Povl, at vi altsaa ikke mere hører til samme Parti.

POVL. Det har vi jo aldrig gjort, Hr. Fuldmægtig; thi da De stod paa Sandhedens Grund . . .

FULDMÆGTIGEN (med Vægt). Paa Sandhedens Grund . . .? Der staar jeg først nu, Povl Abel!

POVL. Javel saa . . . Men det gør jeg jo altsaa ogsaa . . . Forstaar De ikke det?

FULDMÆGTIGEN. Nej . . . for . . . Sandheden er jo . . .

POVL. Sandheden er kun én, ja . . .

FULDMÆGTIGEN. Ja . . . jo . . . ! Men vi staar jo . . .

POVL (stærkt). Javel! Men Sandheden er jo ogsaa det dybeste i vor Natur, Hr. Fuldmægtig! Det vil De da vel ikke nu gaa fra?

FULDMÆGTIGEN (blød). Nej . . . naturligvis . . . Gudbevares . . . ! Men tillader De, at jeg sætter mig lidt . . .? (Ned i Lænestolen).

VOGTEREN (ind). Nu er de 15 Minutter gaaet . . .

FULDMÆGTIGEN (forfærdet op). Jamen, kære Povl Abel, vi har jo slet ikke talt om det, mine Damer har paalagt mig at . . .

POVL. Bare to Minutter endnu, Siverts . . .

VOGTEREN (Ud).

POVL. Er det om Ester, Hr. Fuldmægtig?

FULDMÆGTIGEN (glad). Ja, der er vi netop ved Puddelens Indmad! Tænk, at De kunde gætte det?

POVL (dybt alvorlig). Hvad Guderne har adskilt, Hr. Ridder, skal intet Menneske sammenføje!

FULDMÆGTIGEN. Tilvisse nej, men . . . denne lille Kurre . . .

POVL. Umuligt! Jeg kan ikke, i den Stilling jeg nu skal indtage, være formælet med Datteren af en Krapotkin . . . ! Men jeg har en Bøn til Dem . . .

FULDMÆGTIGEN (glad forventningsfuld). Med største Fornøjelse . . . !

POVL. Skal vi være Dus?

FULDMÆGTIGEN. Dus . . . ?

POVL. Ja, for nu, da vi hverken er i Familie sammen og heller ikke er Meningsfæller, saa er der jo intet at risikere . . . vel?

FULDMÆGTIGEN (blød). Nej . . .

POVL (trykker hans Haand). Tak . . . hjertelig Tak! — Saa kan De godt komme, Siverts.

VOGTEREN (ind).

POVL. Farvel, kære Ven, og Tak for dit elskværdige Besøg!

FULDMÆGTIGEN. Jamen . . . mine Damer . . ,

POVL. Farvel, Farvel, kære Thomas! . . . (Til Vogteren). Følg saa den Herre ud . . .

VOGTEREN (leder Fuldmægtigen. — I Døren). Jensen, vil Du aflevere Herren her til Simonsen!

JENSEN (udenfor). Jovel . . .

POVL (synker leeende om i Lænestolen).

Tæppe.

FJERDE AKT

Povl Abels Ungkarlelejlighed. — Formiddag. — Othella sidder ved Klaveret og spiller Tannhäuser. — Paa Chaiselonguen ligger Hugo Jørgensen i Cykledragt. — Han damper Cigaretter, og foran ham paa et Rygebord staar Sodavand og Whisky.

JØRGENSEN. Hvad Fanden er det for noget Klimperi, Tella . . . Kan Du ikke spille no'et ordentligt . . . Jeg er bedre vant fra Banerne.

OTHELLA (slaar over i en Operettemelodi).

JØRGENSEN. Selvfølgelig! Det er der da Mening i!

OTHELLA (spiller).

JØRGENSEN. Der er vel ingen, der render med Dyret dernede i Gangen . . .?

OTHELLA (spillende). Ak nej, det er jo et pænt Hus . . .
JØRGENSEN. Gør mig alligevel den Tjeneste at gaa ned og se efter, hva' . . .
OTHELLA. Gerne . . . (Ud gennem Entréen).
JØRGENSEN (gaber).
ENKEFRUEN (ind fra sin Lejlighed med Blomster. — Standser). Hm . . .!
JØRGENSEN (nikker). 'da Gamle . . .!
ENKEFRUEN (betragter ham forbitret).
JØRGENSEN. Blomster til Tella, hva . . .
OTHELLA (høres nynne i Entréen).
ENKEFRUEN (bort efter en Kamp).
JØRGENSEN. 'djø, Gamle . . .! Fredelig gammel Genganger . . .
OTHELLA (ind). Naturligvis stod Cyclen der . . . Og den var jo laaset . . .! (Ned foran Chaiselonguen). Aa, Hugo, Du véd ikke, hvor jeg har længtes efter Dig?
JØRGENSEN (klapper sløvt hendes Haar).
OTHELLA. Er Du ikke ogsaa lidt glad over, at Du har mig igen?
JØRGENSEN. Selvfølgelig!
OTHELLA. Kys mig!
JØRGENSEN. Værsartig . . .
OTHELLA. Du er et rigtigt Mandfolk fra Fad, er Du!
JØRGENSEN. Hvems er saa egentlig denne her Wigwam, vi holder Stævne i, Tella?
OTHELLA. Det er min Broders, har jeg jo sagt.
JØRGENSEN. Well! . . . Og der staar Povl Abel paa Døren.
OTHELLA (uden Tøven). Ja, for han er kun min Halvbroder.
JØRGENSEN. Selvfølgelig! . . . Men hvis han nu kom?
OTHELLA. Jamen, det gør han bare ikke . . .! Han er paa Rekreationsrejse. Han er Digter, skal jeg sige Dig . . . Kender Du ikke hans Navn?
JØRGENSEN. Kender ikke alle de Bøller, der skriver . . .

OTHELLA. Men jeg venter ham for Resten i Eftermiddag . . . Jeg har faaet Telegram fra Berlin . . . saa Du maa gaa, naar vi har spist Frokost.
JØRGENSEN. Selvfølgelig! — Du kan ikke ha Tvillinger . . .
OTHELLA (ler støjende). . . . Var der Sjov i Paris?
JØRGENSEN. Jeg kom skidt ind . . .
OTHELLA. Ja, jeg saa' det i Aviserne . . . Du kan tro, jeg blev ked af det paa dine Vegne! Hvordan gik det egentlig til?
JØRGENSEN. Punkterte i sidste Sving . . . Baade Müllertz og Torquau strøg forbi mig.
OTHELLA. Blev Du dog ikke rasende?
JØRGENSEN. Selvfølgelig!
OTHELLA. Aa, Du er dejlig, naar Du er rasende! — Men hvorfor har Du slet ikke skrevet til mig?
JØRGENSEN. Naar man træner og skal frem, tænker man hverken paa Sprut eller Fruentimmer . . .
OTHELLA. Men nu bli'er Du hjemme længe, ikke?
JØRGENSEN. Tre Maaneder . . . Lav mig en Whisky.
OTHELLA (laver Whisky). Og saa beholder jeg Dig?
JØRGENSEN. Selvfølgelig! — Og hvad har Du saa taget Dig til i den Tid!
OTHELLA. Jeg har siddet derhjemme og syet og længtes saa forfærdelig efter Dig! Kan Du ikke se, hvor jeg er bleven mager? (Rækker en Arm frem). Føl . . .
JØRGENSEN (tager om Armen). Har kendt dem magrere . . .
OTHELLA (rusker ham i Øret). Skurk . . .!
JØRGENSEN. Smaa Slag . . .!
OTHELLA. Hvor skal vi mødes, naar min Broder kommer hjem . . .? Her kan jeg jo ikke blive ved at have Dig . . . Og hjemme hos m i g sidder Tante.
JØRGENSEN. Jeg har mine gamle Hummere paa Vesterbro.
OTHELLA. Aa Hugo, en Mand k a n ikke forstaa, hvad en Kvinde lider, naar den eneste, hun elsker, atter

og atter forlader hende! Hun véd sig jo ikke sikker paa ham, naar der er mange Mile imellem dem.

JØRGENSEN. Selvfølgelig! Jer er man mere sikker paa!

OTHELLA. Ved Gud, Hugo, jeg har været Dig tro!

En Nøgle sættes i Entrédøren.

JØRGENSEN. Der kommer nogen . . .

OTHELLA. Det er ikke andre end Truelsen . . . Hugo, Du er ikke saa glad, som jeg, ved, at vi atter er sammen! — Jeg har somme Tider siddet og grædt af Længsel efter Dig om Aftenen . . . Har Du ogsaa det?

JØRGENSEN. Selvfølgelig!

POVL (ind fra Entréen. — Ser Parret og standser). Undskyld, jeg forstyrrer vist . . .

OTHELLA. Povl . . .! Er det Dig . . .! Allerede . . .! Velkommen . . .! (Om Halsen paa ham).

POVL (frigør sig rolig).

OTHELLA. Det er min Fætter, den bekendte Cyclerytter, Hugo Jørgensen . . . Han er lige kommet hjem fra Løbene i Paris, som Du nok har læst om i Aviserne . . .

POVL (tier).

JØRGENSEN (lidt usikker). Hugo Jørgensen, ja . . . Den Herre er maaske Tellas Broder, Povl Abel . . .? Altsaa lidt i Familie . . .

OTHELLA. Ja, det vil sige . . . Jo, det er Povl Abel . . .

POVL (staar rolig og nyder Situationen uden at svare).

JØRGENSEN (modigere) Stum Scene . . .! Gudbevares, selvfølgelig, forstaar det saa godt, Løgn det hele! Haft med Damer at gøre før i Dag . . . De vel ogsaa?

OTHELLA. Povl, Du maa ikke tro noget ondt om mig, jeg . . . (Hulker). Aa, hvor har jeg dog Skinnet imod mig . . .!

JØRGENSEN (trækker paa Skuldrene). Damen griber til Vaaben . . .

POVL (stadig tavs.)

JØRGENSEN (bukker). Dannet Herre at forhandle med . . . Mig en Ære! . . . Formoder døvstum? Digter . . . udtrykker sig kun med Pennen . . .! — Men Deres eget private Hjem, Hr. Abel; overlader Dem derfor Damen og Valpladsen . . . (Tager sin Kasket). 'djø . . . Gentlemen kun aandelige Vaaben! — 'djø, Tella! . . . Vesterbrogade 147, fjerde Sal, véd Du . . . Fremdeles aabent Hus, selvfølgelig, efter modtaget Advis! Anbefaler mig! (Ud).

POVL (brister i Latter).

OTHELLA (fatter Mod). Ja, hva' Povl, ikke . . .? hi, hi! Han var storartet?

POVL. „Vanvittig"!

OTHELLA. Du er da ikke vred paa mig, fordi . . .

POVL. Ikke Spor . . .! Han maa jo være uimodstaaelig! — Men derfor bør Du ogsaa tage dit Tøj og følge ham.

OTHELLA. Saa er Du alligevel vred, Povl . . .

POVL. Ikke Tale om, kære Othella; der skal mere til! — Men gør nu, som jeg siger.

OTHELLA (sky). Ja . . . Aa, Povl, og saadan som jeg havde glædet mig til, at Du skulde komme hjem!

POVL. „Selvfølgelig"! — Dit Tøj hænger vist ude i Entréen . . .

OTHELLA. Skal jeg ikke gøre lidt i Orden herinde først?

POVL. Nej, Tak . . .

OTHELLA. Og som jeg vilde ha spillet for Dig . . .!

POVL (stadig rolig). Gaa nu, lille Frøken Lustig . . .

OTHELLA. Ja, naar Du absolut vil ha det . . . (Hen mod Entréen). Véd Du, at Frida er bleven forlovet med sin Enkefrue!

POVL. Han har skrevet det til mig, ja.

OTHELLA. Han har ikke været her siden . . . Men jeg mødte ham forleden Dag paa Gaden, og han

vilde ikke kendes ved mig . . . Han er bleven saa fornem!

POVL. Dit Overstykke hænger paa Knagen til højre . . .

OTHELLA. Ja . . . (Ud. — Ind med Hat og Overstykke). Hvornaar maa jeg komme igen, Povl?

POVL. Jeg tror, at vi gør klogest i at sige: aldrig, lille Othella.

OTHELLA. Tror Du . . . (Tager Hatten paa). Hvorledes har Du haft det . . .?

POVL. Udmærket . . .

OTHELLA. Tak for dine Breve . . .

POVL. I lige Maade . . . Skal jeg hjælpe? (Hjælper hende med Overstykket).

OTHELLA (hulker). Aa, Povl . . .

POVL. Ikke græde!

OTHELLA. Nej . . .

POVL. Saa . . . Og her er Handskerne . . .

OTHELLA. Tak . . . (tager en Pudderkvast op af Lommen og pudrer sig). Man kan da ikke gaa saa fortudet paa Gaden . . .

POVL. Nej, vel saa . . .

OTHELLA. Skal jeg ikke spille lidt Tannhäuser for Dig . . . for sidste Gang?

POVL. Nej, Tak, lille Othella . . .

OTHELLA. Farvel, da . . .

POVL. Farvel . . . Og hav det godt!

OTHELLA. Tak . . . (Om Halsen paa ham). Aa, Povl, Du er alligevel den nobleste Herre, jeg har kendt!

POVL. Naa, naa . . . Saa gaar vi altsaa . . .

OTHELLA. Ja . . . (Pludselig og hurtig ud).

POVL. Herregud, den sølle Tøs . . .! Men i Morgen er hun atter Othella med Guldhaaret! — (Hen at trykke paa den elektriske Knap ind til Enkefruens Lejlighed. — Da ingen kommer, aabner han Døren og kalder). Fru Truelsen!

ENKEFRUEN (forvirret ind). Men, Du almægtige Gud, er det Dem, Hr. Abel . . .!

POVL (smilende). Ja . . .

ENKEFRUEN. Jamen, De skulde jo ikke komme før i

Eftermiddag, skrev De . . . ! Og sikken her ser ud! . . . Jeg har en Buket Blomster til Dem . . . ! (Bort og ind igen med Blomsterne). Værsgod . . . Og Gud velsigne Dem!

POVL. Tak i lige Maade, Truelsen! — Men De er saa febrilsk . . . ?

ENKEFRUEN (ordner i Stuen). Hvor er de andre henne?

POVL. Hvilke andre?

ENKEFRUEN. Hende, Lustigen . . . og Mandfolket?

POVL. Borte!

ENKEFRUEN. Borte?

POVL. Ja . . . Gaaet paa deres dejlige Ben ned ad Trapperne og ud paa Gaden og bort . . . Men se nu at samle Dem lidt, kære Enkefrue!

ENKEFRUEN. Jeg k a n ikke . . . ! (Faar Luft). De véd ikke, hvad jeg har gennemgaaet i denne ulyksalige Maaned, Hr. Abel! Hun har snurret rundt med mig som med en Garnvinde! Jeg har ikke haft Fred skabt i mit eget Hus. Jeg har baade tænkt paa Politi og paa Selvmord! Jeg har været ved at rende fra hele Kollektionen . . . I Mandfolk véd ikke, hvor nederdrægtige vi Fruentimmer kan være imod hinanden!

POVL. Jamen, nu er Pinen jo forbi, lille Fru Truelsen . . . Frøken Lustig er draget til andre Jagtegne.

ENKEFRUEN. Hæ! Det sagde De ogsaa forrige Gang!

POVL. Jamen, nu er det grusom Alvor.

ENKEFRUEN. Saa kommer der vel bare en anden, nu De har været . . . Good Templar saalænge.

POVL (smilende). Nej . . . ikke foreløbig i det mindste. — I Eftermiddag rejser jeg paa Landet og bliver borte en fjorten Dages Tid for at drikke sød Mælk og æde frisk Luft.

ENKEFRUEN. Skal De nu straks fare af Sted igen, Hr. Abel! Jeg ha'de endda glædet mig saadan til at hygge om Dem! (Pludselig). Og rent galt blev det, da hun saa i Gaar kom trækkende med ham, Cyclen . . . !

Har De ikke faaet mit Brev, som jeg puttede i Kassen i Aftes?

POVL. Nej . . .

ENKEFRUEN. Hvor har De gjort af ham? Har De slaaet ham ihjel?

POVL. Ja . . . og sat ham op i Kaminen; vi bruger den jo alligevel ikke foreløbig.

ENKEFRUEN. Derhenne laa han paa Deres Chaiselongue og strittede med sine væmmelige Ben . . .

POVL. Ja, ja, ja . . . nu har han jo strittet af . . .

ENKEFRUEN. Og hun dansede omkring ham som en Paafugl og fyldte ham med Deres Whisky og Deres Cigarer, og . . . jeg saa' det altsammen igennem Nøglehullet og . . . Men nu taler vi altsaa ikke mere om det!

POVL. Nej . . . altsaa!

ENKEFRUEN. Vil De ha' Frokost?

POVL. Ja, det kan De tro, jeg vil! Jeg har ikke smagt Mad siden min . . . Bisættelse!

ENKEFRUEN. Det ringer! (Ud. — Lidt efter ind med Gerhard Konik). Ja, der er han, Hr. Konik! Men, tænk, han rejser allerede igen i Eftermiddag! — Naa, men jeg maa ud til Frokosten! (Bort).

POVL. Goddag, kære Gerhard! — Ja nu er jeg altsaa kommet til Live igen!

KONIK (dybt alvorlig og ligesom brudt). Vel opstanden, kære Ven . . .

POVL. Tak, Tak . . . ! Og Tak for Stolen! Du véd ikke, hvor jeg har sovet dejligt i den . . . og drømt! Og Skraaen, Du! Det var en original Idé! Sikken en Jubel den vakte paa hele Sanatoriet! — Men hvor er Krigskammeraten . . . ?

KONIK (dukker sig). Krigskammeraten . . . ?

POVL. Ja, din Kone? — Du ser saa underlig ud . . . Hun er da ikke syg?

KONIK. Det véd jeg ikke . . .

POVL (griber ham forskrækket i Armen). Men Menneske dog ... véd Du det ikke?

KONIK. Nej ... Line og jeg har ikke mere noget med hinanden at gøre ...

POVL (leende). Umuligt! Før bliver Schweiz et Lavland, som Svoger Frida siger!

KONIK. Line er gaaet fra mig ...

POVL (leende). Løgn!

KONIK Hun er løbet sin Vej med en rigtig Maler ...

POVL. Løgn! Jeg tror det ikke!

KONIK. Jeg var hende ikke „alvorlig" nok ...

POVL (ryster ham). Gerhard, Du lyver!

KONIK. Og saa vilde jeg naturligvis ikke staa i Vejen for hendes Lykke ...

POVL (forvirret). Jamen, Menneske, Du kan jo ikke leve uden din Kone, ikke arbejde, ikke tegne ...

KONIK. Jo, tegne kan jeg ... Nu skal Du se ... (Tager en Skitsebog frem.) Her ser Du mig uden Line ...

POVL (brister i en overstadig Latter).

FRU KONIK (er imidlertid kommen ind fra Fru Truelsens Lejlighed med en Buket Blomster. Bag hende titter Enkefruen frem. Nu brister ogsaa de to i Latter. — Enkefruen bort).

POVL (farer hen og omfavner Fru Konik). Jeg vidste det jo nok! Men det var alligevel, som om Jorden sank under mine Fødder! Jeg havde jo ingenting længere at tro paa!

FRU KONIK (klapper hans Kind) Ja, det var næsten ogsaa Synd ...!

KONIK (trækker dem fra hinanden). Saa, saa ... Lad være, Line! Han er et af de Mandfolk, Fruentimmerne bli'er hængende paa! — Du gik alligevel i Vandet paa min Historie, Povl!

POVL. Ja ... men jeg troede den ikke! — Sagde jeg ikke hele Tiden, at det var Løgn?

FRU KONIK. Jo ... og det skal De have Tak for! (Overrækker ham Blomsterne). Maa jeg saa ønske Dem Velkommen tilbage fra Underverdenen!

POVL. Tak, kære Frue . . . Maa jeg kysse hende, Gerhard?

KONIK. Nej!

POVL (kysser). Tak . . . Men sig mig nu engang, kære Ven, hvor kunde Du lave den Tegning, naar hun ikke var borte fra Dig?

KONIK. Hun var sgu ogsaa borte . . . Dyret!

FRU KONIK (leende). Ja, vi skulde jo prøve, hvordan det var at skilles, og saa tog jeg en Dag alene over til Helsingborg med min Søster . . .

KONIK. Og allerede da jeg sad og spiste Frokost, saa tegnede jeg . . .

FRU KONIK. Han var grøn, da jeg kom hjem om Aftenen . . . og skældte mig ud! og var lige ved at græde!

KONIK. Sludder!

POVL. Men hvordan gaar det saa paa Skolen da?

KONIK. Skolen er opgivet!

FRU KONIK (leende). Det kunde jo ikke nytte . . .

POVL. Gerhard, kom i mine Arme! Du véd ikke, hvor det har pint mig, at Du saadan vilde sælge din Sjæl.

FRU KONIK. Ja, det var ogsaa Synd, Povl; men det var jo Børnene . . .

KONIK. De smaa Guds Svøber, ja . . . men de klarer sig sgu nok . . . med saadan en Moder!

FRU KONIK (ind til ham). De skal klare sig, saa at Du kan arbejde i Fred . . . Povl, han har begyndt paa et stort Billede!

POVL. Et „alvorligt"?

KONIK. Ja! Og denne Gang er det et Maleri, Du! med Farver, Du! et stort Maleri! — Saadan, se her: Der staar et vældigt Fad midt paa Lærredet . . . fra alle Sider og Kanter kommer Folk styrtende med Øjnene paa Stilke og store Grødsleve i Hænderne . . . Folk af alle Klasser og alle Stænder . . . Adel, Gejstlighed, Borger, Bonde og Arbejder . . .

de flaar og river i hinanden for at komme først ... nogle sidder allerede paa Kanten af Fadet og sparker med Benene og hugger med Slevene for at holde Konkurrenterne borte ... men de stormer paa ... en stor uoverskuelig Mængde, der fortoner sig langt ud i Horisonten ... et Virvar af Sleve, Arme og gabende Munde ... nogle raaber, skriger og brøler ... andre lister sig tavse af Sted, glatte og smidige, og smutter ind og frem, hvor der bare er et lille Mellemrum ... Mænd, Kvinder, Børn, Oldinge, unge og gamle, hele Landet! — Og paa Fadet staar prentet med store, smukke, „alvorlige" Bogstaver: Til Fædrelandets Frelse! thi alle vil de kun æde med de ædleste Motiver. — — Men oven over Grøden og Menneskemylderet sidder, i en Bedstefader-Lænestol paa en lille hvid Sky garneret af Engle, den gode, gamle, langskæggede Vorherre og holder sig paa Maven af Latter ... — Hva', Du, Povl, det er godt, hva'? — Og jeg tror nok, at jeg kan male det, nu jeg selv har været ved at falde for Fristelsen!

POVL (bevæget). Gerhard, kære Ven, Du skal herefter være min Ildsøjle gennem Ørkenen.

KONIK. Aa, Du kan vist nok finde Vej selv ... Det har Du da hidtil kunnet. Det er sgu Dig, der har sat Fut i mig ... Jeg vil sgu ogsaa i Tugthuset! — Naamen, hvordan ha'de Du det egentlig derude paa Anstalten? ... Hvad skal vi snakke saa meget om mig for!

POVL. Jeg ha'de det udmærket!

KONIK. Og Du tror, at det har forbedret Dig?

POVL. Ok, ja!

FRU KONIK. Hvordan laa De om Natten, Povl?

POVL. Daarligt ... Og tænk, Fangevogteren kom og tog mine Bukser hver Aften, for at jeg ikke skulde flygte.

KONIK. Man flygter da bedre uden Bukser ...

FRU KONIK. Og hvordan var Maden?

POVL. Fortræffelig! Jeg vil kunne smage den til min Dødedag!

FRU KONIK. Hvad fik De da?

POVL. Tørt Rugbrød og varmt Øl til Morgen; tørt Rugbrød og koldt Øl til Frokost; varmt Vand med Knaldviskelæder til Middag; og tørt Rugbrød og koldt Vand til Aften!

KONIK. Sig mig, Povl, saa' Du ikke somme Tider Syner, naar Du tænkte for Eksempel paa Gaas . . . eller Lam i Asparges eller saadan noget?

POVL. Kære, jeg drømte en Aften i Mørkningen, at jeg aad for halvfjerdsindstyve Kroner Oksemørbrad og drak dertil fjorten Flasker Rødvin!

KONIK (begejstret). Line, vi maa bryde Lovene! Sikke Tegninger vi kunde levere! — Drømte Du ikke ogsaa om Kvinder, Povl?

POVL (griber uvilkaarlig fat i Fru Konik). Kære, tal ikke om det . . . !

FRU KONIK (klapper hans Haand). Aa Herregud, De, Skind . . . !

ENKEFRUEN (ind med Blomster. — Læser paa det medfølgende Kort). Fuldmægtig Thomas Hamann og Frue, R. af D.! — (Overrækker Povl Buketten; nejer). Elsket og savnet!

ENKEFRUEN (smilende ud).

POVL. Saa' Du, Gerhard, at han „gik" ikke, Fuldmægtigen! Vi kender vore „Alvorsmænd", Du og jeg: Jo højere de raaber med store, levende Torsk, des mindre er de smaa, døde Hvillinger, de har i Vognen! — Og tænk, han har været inde at besøge mig i Fængslet! Det var et herligt Møde; maaske var jeg lidt lovlig haard imod ham . . .

KONIK. Man kan ikke være for haard mod saadanne Overløbere! — Han har for Resten ogsaa været hos os.

POVL. Hos Jer?

FRU KONIK (der gaar og ordner Blomsterne). Ja . . .

KONIK (om bag en Stol). „Da vi levede i et saa beundringsværdigt et Ægteskab, mente han at turde gøre Regning paa vor Medvirken til en Udsoning mellem Dig og hans haardkogte Datter" . . . og saa talte han noget om, at Du skulde være Redaktør af „Den Konservative", som han sagde . . . dette Ærværdighedens Gjallerhorn! . . . dette Organ for Stenalderen! . . . denne Gorm den Gamles Aftenlæsning!

POVL (leende). Naa, naa, naa . . . Og troede han det?

KONIK, Gu' troede han det! Og det syntes endogsaa at glæde ham, trods hans nye Livsanskuelse.

POVL. Ja, det er jo derfor, at han absolut vil ha' Ester og mig smedet sammen igen; saa blev jeg jo et „godt Parti".

KONIK. Der er altsaa ikke noget om, at Du har modtaget den Redaktørpost? — For jeg har ogsaa hørt Rygtet.

POVL. Ikke Spor, kære Ven! Saadan noget gør vi Digtere ikke; vi er ikke alvorlige nok!

FRU KONIK. Deres Frue er forresten blevet saa fiks og nydelig, Povl Abel . . , og saa livlig.

POVL. Det sidste erklærer jeg med mit indgaaende Kendskab til Damen for umuligt!

FRU KONIK. Jo, jeg forsikrer . . . ikke Gerhard? Vi har mødt hende et Par Gange . . .

KONIK. Ja, hun løb til og sprang over tre Omnibusser og en Politibetjent for at komme hen til os . . .

POVL. Om hun saa hoppede op over Frelserens Taarn, saa tog jeg hende ikke igen!

KONIK. Det er rigtig, Povl. En Kone har ikke godt af at blive for gammel i Gaarde; det ser man med min! — Hold Du Dig meget hellere til Damen med Guldhaaret; det véd man da hvad er.

POVL. Jamen, hende har jeg ogsaa givet Afsked . . .

KONIK. Du er da Fanden til Rolf Blaaskæg!

FRU KONIK. Povl, Povl . . . ! og hvem har saa fortrængt hende?

POVL. Ingen! Jeg vil herefter leve i Coelibat — nu jeg har Øvelsen.

KONIK. Det er rigtig, det er rigtig! Kvinden er Jordens Utøj! Knæk hende!

FRU KONIK. Mon det ikke er bedst, lille Gerhard, at jeg snart tager en Tur til Helsingborg igen?

KONIK. Du kan vove paa det!

POVL. Det er egentlig noget trist noget, skal jeg sige Dem, Fru Konik, dette Ungkarleliv, naar man engang har været vant til „ordnede" Forhold.

FRU KONIK. Povl, De længes efter Deres Kone!

POVL (leende). Jeg! Nej, „det ved Gud i Himlens højeste Rige", jeg ikke gør!

ENKEFRUEN (ind). Her er et Telegram . . . Svar betalt.

POVL (læser tavs Telegrammet og rækker derpaa Konik det).

KONIK (højt). I Morgen besættes Posten ved et Møde her paa Rudersholm. Vil De have den?

Agnes Klüver.

Er det den omtalte Redaktørpost?

POVL. Ja.

KONIK. Og hvad svarer Du?

POVL (smilende). Og det kan Du spørge om? (River lidt teatralsk Telegrammet i Stykker).

ENKEFRUEN. Gud, Hr. Abel, Betalingsblanketten for Svaret!

POVL. Der skal ikke noget Svar . . . Sig det til Budet derude.

ENKEFRUEN (ud).

KONIK. Vil du slet ikke svare?

POVL. Nej!

FRU KONIK. Jamen, er det ikke uhøfligt mod Kammerherreinden?

POVL. Jeg har svaret hende en Gang for alle, saa jeg finder det lidt . . . malplaceret af hende at blive ved med den Snak.

KONIK (begejstret). Du er i Sandhed en „rank Vilje", lille Povl Abelsen!

FRU KONIK. Ja, det er De! — Og hvormeget skulde De have haft i Gage?

POVL. 5000 Kroner.

FRU KONIK (forskrækket). Jamen, det er ikke rigtigt af Dem ... jamen ... nejmen ... Gerhard, hører Du: 5000 Kroner!

KONIK (bøjer sig for Povl med Armene korslagte over Brystet). Hr. Ridder uden Frygt og Dadel, De har min Agtelse!

POVL (patetisk). Kunde jeg handle anderledes?

KONIK. Nej! men det er alligevel stort! — Men hva' Fanden, saa passer det jo ikke med mit Grødfad...

POVL (leende). Jo! Digtere og Karrikaturtegnere er hors de concours!

KONIK. 5000 Kroner! Jeg tror, jeg faldt ... Sikken Masse Cigarer man kunde faa for dem!

POVL. Aa, undskyld, det havde jeg helt glemt ...! (Henter Cigarer og byder.)

ENKEFRUEN (ind med et Visitkort. — Smaaleende). Hr. Fredrik Hamann spørger, om Hr. Abel tager imod ...

POVL. Frida ... Visitkort? „Tager imod" ...? Er hun blevet gal! (Hurtig ud i Entréen).

ENKEFRUEN (noget umotiveret). Fru Schwanenskjold er paa Alder med mig; vi har gaaet til Præsten sammen i 79 ... (Ler haanlig. — Ud.)

POVL og FREDRIK (ind).

FREDRIK (er i splinterny Dress, høj Hat, Handsker og sølvknappet Stok. — Afmaalt og reserveret).

POVL. Ja, Du kender jo de tilstedeværende, Frida ...

FREDRIK (bukker). Jeg har den Ære ... (Til Povl). Jeg vilde jo gerne være en af de første, der ønskede Dig Velkommen tilbage fra din ...

KONIK. Jeg foreslaar: Udflugt!

POVL (smilende). Skal vi saa lægge Formerne til Side, Frida?

FRU KONIK. Gratulerer til Forlovelsen, Hr. Hamann.

KONIK. Til Lykke og Velsignelse, ja!
FREDRIK. Tak . . .
POVL (ryster ham). Frida, er du kloroformeret?
FREDRIK (bringer sig i Lave). Nej . . . Men jeg lader mig ikke længere paavirke af dit og Venners lidt letfærdige Lune!
KONIK. O, Himalaya, som skuer ned til Djungustan!
FREDRIK. Og jeg er mere og mere kommet til at hælde til den Anskuelse, at Du har haft en daarlig Indflydelse paa mig, Povl; og at det er Dig, der var Skyld i hele min tidligere Misère!
POVL (der stadig ikke tager ham alvorlig). Naa . . . ?
FREDRIK. Du kælede for mine Svagheder og smigrede mig ved at kalde mig „et Eventyr" i Stedet for at revse mig ved haard og alvorlig Tiltale . . . Men den Tid er nu Gud være lovet forbi, og jeg er kommet til bedre Erkendelse! (Trækker en Tegnebog op af Lommen). Og maa jeg herved med det samme tillade mig at tilbagebetale Dig de Smaasummer, Du i hin Periode forstrakte mig med . . .
POVL. Ja, mange Tak; jeg har rigtig god Brug for dem nu.
FREDRIK. Er det mere end 100 Kroner, tror Du?
POVL. Ak nej . . .
FREDRIK. Naa, ja, Resten kan Du jo faa senere, hvis det er mere . . . (Lægger en Pengeseddel paa Bordet.) Værsgod.
POVL. Ustyrlig Tak!
FREDRIK. Jeg skulde bringe Dig en Hilsen fra mine Forældre.
POVL. Tak . , . De har for Resten sendt Blomster.
FREDRIK. Min Søster Ester ogsaa?
POVL. Nej, din „Søster-Ester-ikke" . . . endnu da ikke.
FREDRIK. Det glæder mig . . . Jeg har faaet en betydelig Indflydelse over hende. — Dette Ægteskab har modnet mig til Mand!

POVL. Hvilket Ægteskab, lille Frida . . . ? Mit?
FREDRIK. Nej, mit.
POVL. Jamen, Du er jo ikke gift endnu.
FREDRIK. Der mangler kun en ren Formalitet! — Livet er ikke den Leg, som Du hidtil har gaaet rundt og doceret, kære Povl!
KONIK. Nej, d e t er det sgu ikke!
FREDRIK. . . . Naamen, nu maa jeg trække mig tilbage; min Hustru og jeg ser paa Lejlighed . . . Hun staar i Porten . . . Hun vil intet ha' med Dig og dine Venner at gøre . . .
POVL. Jeg kan hilse Dig fra din Svigersøn, Præsten, Frida.
FREDRIK. Ja han er nok Sjælesørger der, hvor . . . der, hvor Du kommer fra . . .
POVL. Vældig, ja!
FREDRIK (bukker rundt). Adjø . . .
POVL (bukker). Adjø, kære Frida . . . (Brister i Latter). Det gjorde Du min Salighed udmærket!
KONIK. Vanvittigt! — Ligesaa godt som jeg før!
FRU KONIK. Ja, det var virkelig morsomt lavet, Hr. Hamann . . . De er jo Skuespiller!
POVL. Pyramidalsk!
FREDRIK. Kære Povl, Du v i l altsaa ikke forstaa, at det dybeste i min Natur er Alvor, og at det nu er kommet til Gennembrud! — Lad mig da forklare Dig mit nuværende Standpunkt . . . Du har altid efter din Evne været god og elskværdig imod mig; og det har jeg ogsaa været Dig taknemmelig for. Men — ja undskyld min Ligefremhed! — dit Sind mangler D y b d e! — Og nu da vort gamle Mellemværende er afgjort, mener jeg, at det er bedst for os begge, om vore Veje i det mindste foreløbig, skilles! — Adjø igen! Det har været mig en Glæde at se Dig saa vel!
POVL. Adjø, Frida, adjø . . . ! Hils din Hustru!
FREDRIK. Har Du en Cigar?

POVL (byder). Ja, med Fornøjelse . . .
FREDRIK. Er den ægte?
POVL. Nej!
FREDRIK. Ja, saa vil jeg hellere renoncere . . . Adjø . . .
(Ud.)
KONIK. Dette er Fanden hakkeme det sødeste, jeg endnu har oplevet!
POVL (dybt). 2 Gange 2 er 5!
FRU KONIK (medfølende). Er De nu alligevel ikke lidt ked af det, Povl Abel . . . De holdt jo saameget af ham.
POVL. Jo, maaske lidt . . . Og dog ikke! Vi har jo S m i l e t, Fru Konik . . . det forløsende Smil!
FRU KONIK. Man kan da ikke smile af alt . . .
POVL og KONIK (samtidig). A l t!
FRU KONIK. Er det nu ikke lidt farligt, synes I?
KONIK. Jo . . . for dem, det gaar ud over!
FRU KONIK. Jamen, Povl, se nu den Sag med Redaktørposten, den tager De jo dog alvorlig . . .
POVL. Det er ogsaa en Fejl af mig . . . !
ENKEFRUEN (ind med Dækketøj). Ja, undskyld . . . men vil Hr. og Fru Konik ikke gøre Hr. Abel den Fornøjelse at spise Frokost med?
POVL. Jo, gør det, hvad?
KONIK (ser paa sit Uhr). Er Du gal! Vi skulde være gaaet for længe siden! — Af Sted, Line!
FRU KONIK. Tak, kære Fru Truelsen, for Deres Venlighed, men der ligger saa meget Arbejde derhjemme og venter . . .
KONIK. Det er sandt, Povl: J e g er ogsaa bleven Digter!
POVL. Fanden heller! D e m har vi ellers nok af.
KONIK (peger paa sin Kone). Det er til hende der! . . . Det er Vers! — Dem gjorde jeg ogsaa den Dag, hun var løbet fra mig.
FRU KONIK. Og de er udmærkede!

POVL. Lad os høre . . . !
KONIK (med Armen om sin Kone).

Du er saa sød af Legem,
Du er saa skøn af Sjæl — —
Vorherre bar sig uklogt ad,
at han 'te beholdt Dig sæl!

Som lille buttet Engel
paa Rafaelsk Façon
Du vilde gjort Dig mageløst
i Himmelens Salon!

Men nu blev Du Madamme
paa ganske jordisk Vis — —
Dog bliver Stedet, hvor Du er,
altid et Paradis!

— Hva'!?
POVL. Storartet!
ENKEFRUEN. Nydeligt!
KONIK. Ned med Kvinderne! (Ud med sin Kone og fulgt af Povl.)
ENKEFRUEN (dækker Bordet).
POVL (ind).
ENKEFRUEN. Det er dog et Par dejlige Mennesker, de to!
POVL. Udmærkede!
ENKEFRUEN. Glade og fornøjede ved hinanden altid . . .
POVL. Og forelskede! — Gud véd, hvordan Fanden de bærer sig ad, Truelsen!
ENKEFRUEN. Ja, det er en Gaade for os andre! — Skal Hr. Abel saa rejse i Eftermiddag?
POVL. Klokken 2^{34}, ja! — Mit Tøj kan vel nok blive i Stand?
ENKEFRUEN. Naturligvis kan det det . . . Men jeg synes da ellers nok, at Hr. Abel kunde gerne blive

her et Par Dage, saa at vi andre ogsaa kunde faa lidt Glæde af Dem.

POVL. Det er nydelig tænkt af Dem, kære Fru Truelsen . . . Men jeg maa nu ud og trække Vejret! Tænk, jeg har ikke set et grønt Træ i en hel Maaned!

ENKEFRUEN. Aa, Herregud, nej, det har De vel ikke, De Skidt . . . ! Hvordan var der ellers derude i Hullet . . . (Entréklokken ringer). Det ringer; det er nok flere Blomster . . . (Ud. — Ind igen. — Noget stram). Det er en Dame . . .

POVL (interesseret). Ah, en Dame . . . ! Kender De hende?

ENKEFRUEN. Nej.

POVL. Hvordan ser hun ud?

ENKEFRUEN. Det er en af dem med Haar . . . Skal jeg ikke sige, at De ikke er hjemme?

POVL. Nej, hvor vil De hen! Man kan da ikke saadan . . .

Døren til Entréen gaar i det samme op og

ESTER (kommer ind med en Buket Roser. — Hun er fiks og nydelig klædt, og hendes Haar er kruset og strøget bort fra Panden).

POVL (i Udbrud. — Glad overrasket)) Ester . . . ! — Aa undskyld, kære Fru Truelsen, men kan De ikke . . . ?

ENKEFRUEN (fornærmet). Gud, jo . . . ! Jeg skal saamænd ikke genere! (Bort.)

POVL (frem). Men, Ester, hvor Du dog er kommet til at se storartet ud!

ESTER (rækker Blomsterne frem). Jeg vilde bringe Dig disse . . .

POVL (tager dem). Tak . . . ! Sikke nogle dejlige Roser . . . ! (Lægger dem bort og griber hendes Hænder). Men jeg kan jo næsten ikke kende Dig igen, saa smuk Du er blevet.

ESTER. Synes Du . . . ?

POVL. Vil Du ikke tage Plads?

ESTER. Nej Tak . . . jeg skal straks gaa . . .

POVL (kredser om hende). Vist ikke nej . . . ! Sæt Dig nu lidt ned, at jeg kan se rigtig paa Dig.

ESTER (sætter sig paa Chaiselonguen).

POVL (mere og mere betaget). Hvor e r Du dog blevet nydelig!

ESTER. Er jeg . . . Du er da ikke vred, fordi jeg er kommet herop?

POVL. Vred? Naar der pludselig træder saadan en ganske yndig Dame ind af min Dør i en helt ny Face!

ESTER (smiler).

POVL. Og som Du kan smile . . . ! Maa jeg sidde lidt ved Siden af Dig . . . ? (Sætter sig). Og sikke nogle nydelige smaa Hænder, Du har faaet!

ESTER (leende). Dem har jeg nu altid haft . . .

POVL. Nej, Du har ikke! — Og dit Haar er strøget op!

ESTER. Det bad Du mig jo om . . .

POVL (lægger en Arm om hende).

ENKEFRUEN (ind med en Buket).

POVL (rejser sig ærgerlig). Hvad render De her ustandselig ind og ud efter, Truelsen!

ENKEFRUEN (stramt). Blomster fra Skolebestyrer Hamann . . .

POVL. Jeg vil b l æ s e hans Grøntsager et Stykke!

ESTER (ler højt).

POVL (henrykt). Det er min Kone, Truelsen, der sidder der paa sin Hale og l er saa dejligt!

ENKEFRUEN (lidt formildet). Er det Fruen . . . ! Ja, nu ser jeg jo . . . ! Velkommen! . . . Fruen har lagt sig no'et nyt Haar til . . . ja alle Kneb gælder i disse Tider.

POVL. Ja, gaa saa, Truelsen . . . Vi har Forretninger.

ENKEFRUEN. Jamen Frokosten . . . ? Hr. Abel var jo saa sulten . . .

POVL, J e g? Ikke Spor!

ENKEFRUEN. Men Fruen vil maaske spise med?

ESTER. Ja, Tak . . .

POVL (henrykt). Vil Du?
ENKEFRUEN. Ja, Hr. Abel er nødt til at spise straks, han skal rejse.
ESTER (urolig). Skal Du rejse, Povl?
POVL. Nej, ikke ud af Flekken . . . ! Det er bare noget, Truelsen finder paa for at være interessant!
ENKEFRUEN (indigneret). Jeg!?
POVL (fører hende mod Døren). Farvel, Truelsen . . . !
ENKEFRUEN (vred ud).
ESTER (ler).
POVL. Maa jeg hjælpe Fruen Overtøjet af?
ESTER. Tak . . .
POVL (hjælper. — „Hedt".) Sig mig saa, lille Dame, hvorfor hun er kommet herop . . . ?
ESTER (om Halsen paa ham). Fordi jeg selv vil ha' Dig . . . fordi jeg er kommet til at holde saa forfærdelig meget af Dig, da vi ikke var sammen mere . . . fordi jeg ikke under nogen anden Dig . . . Fredrik har fortalt mig, at . . .
POVL. Det Asen . . . ! Det var ham selv, der kom slæbende med . . .
ESTER. Kan Du huske, at Du saa tit bebrejdede mig, at jeg ikke var af Kød og Blod . . . Nu er jeg af Kød og Blod . . . Lad mig blive hos Dig . . . !
POVL. Med største Fornøjelse . . . ! Om vi saa skal separeres igen om otte Dage!
ESTER. Nej, nej . . . nu vil vi være rigtig gode og elskværdige mod hinanden . . . altid!
POVL (tager hende ind til sig). Det vil vi . . . bare det snart var Aften . . .
ESTER (skyder ham bly fra sig. — Smilende). Du har dine Lakstøvler paa . . .
POVL (leende). Ja . . . og sikken de ser ud nu, Du! — „For Lakken garanteres ikke"! — Og det værste er, at det vist varer længe, inden jeg faar Raad til at købe mig et Par ny!
ESTER (med en Nuance af sin gamle Stivhed). Saa-aa . . . ?

POVL. Ja, for min Bog blev jo konfiskeret, og med den nye har det lange Udsigter.
ESTER. Du behøver jo ikke at skrive Bøger mere . . .
POVL (leende). Vil Du maaske overtage Forretningen?
ESTER. Far siger, at Du skal være Redaktør . . .
POVL. Naa-aa . . . ja!
ESTER (stramt). Er det maaske slet ikke sandt . . . Har Du maaske slet ikke haft noget Tilbud fra Kammerherreinden?
POVL. Ok jo . . . ! Jeg havde saamænd Telegram for et Øjeblik siden, at i Dag maatte jeg bestemme mig.
ESTER (spændt). Naa . . . ?
POVL. Jeg rev Telegrammet i Stykker og svarede slet ikke . . . Men vil Du ha', at jeg skal ta' Pladsen, saa ta'r jeg den . . . „selvfølgelig"!
ESTER (glad). Gør Du . . . !
POVL. Ja, for vi kan jo ikke „elske" hinanden, naar vi ikke har noget at leve af . . . er det ikke det, Du mener?
ESTER (ivrig). Nej, det er ikke det, det er slet ikke det . . . a l e n e da! Men jeg synes netop, at Du vilde passe saa storartet som Redaktør af det Blad.
POVL. Storartet, ja! 2 Gange 2 er 5!
ESTER. Hvad er det dog, Du siger . . . ?
POVL. Aa, ingenting . . .
ESTER. Jeg synes, at det vil blive ligesom en M i s s i o n for Dig! Du vil bringe nyt Blod, ny Kraft og Synspunkter med Dig . . .
POVL. Unægtelig!
ESTER. Du kan støtte de unge Digtere og Kunstnere ved din Autoritet! (Ind til ham.) Og tænk, Povl, hvor dejligt vi to saa kan faa det, naar Du kommer hjem fra Arbejdet, fri for alle økonomiske Bekymringer, og jeg har hygget Stuerne for Dig med Blomster og god Mad og . . .

POVL. Og nye Lakstøvler . . .

ESTER (usikker). Men Povl dog . . .

POVL. Jeg kender en Agrar, der ved forrige Folketingsvalg solgte sin Stemme for to Skinker og et Kalvebryst én Gang for alle . . . og nu er han fuldtud lykkelig og Formand for Skatteraadet!

ESTER. Povl . . . Du gør vist Nar af mig . . .

POVL. Ikke Tale om, lille Ester! Jeg kunde blive Redaktør af „Evangelisk Budstikke" for dine hvide Armes Skyld! Blæse være med „Overbevisninger" og „Standpunkter", naar det gælder to Menneskers Lykke!

ESTER. Ja, ikke sandt, hvor vi skal blive lykkelige! . . . Men Du maa da ikke gøre dette Skridt for m i n Skyld, Povl . . . hele Livet vilde jeg bebrejde mig det, hvis . . .

POVL. Nej, lille Ester, tilgiv mig . . . men jeg gør det naturligvis først og fremmest for Fædrelandets, for Ungdommens og for den nye Litteraturs Skyld!

ESTER (ind til ham). Du er stor, Povl Abel!

POVL. Ja, „Storhed", Ester Hamann, har altid været det dybeste Træk i min Natur! — Bliver Du saa hos mig . . . straks . . . med det samme?

ESTER (bly). Ja . . . nu er jeg d i n . . . hvor kan jeg andet . . . ! Og Telegrammet til Kammerherreinden?

POVL. Det sender vi af Sted, naar vi har spist Frokost.

ESTER. Hvorfor ikke nu i din Beslutnings Morgenrøde?

POVL. Naturligvis har Du nu igen Ret . . . „selvfølgelig"! (Kalder). Truelsen!

ENKEFRUEN (ind).

POVL. Har De en Telegramblanket, Truelsen?

ENKEFRUEN. Jamen, De vilde jo ikke svare, sa'e De . . . !

POVL. Ja, det var for et Kvarterstid siden! Men man staar da, Gud være lovet, under Udviklingens Lov, Truelsen! — Har De en Blanket?

ENKEFRUEN. Ja, det tror jeg da . . . (Ud).
ESTER. Maa jeg skrive Telegrammet, Povl? Det vil more Dig i Fremtiden . . .
POVL. Det vil det!
ESTER. Hvor jeg elsker Dig! Jeg forlader Dig aldrig mere!
POVL. Nej . . . ! Og naar vi saa holder Sølvbryllup, har jeg nok faaet et Træben, og saa skal alle Gæsterne skære Deres Navne i det til Minde om Festen!
ESTER. Du gør nu Nar af mig, Povl, men det bryder jeg mig ikke om . . . !
ENKEFRUEN (ind med Blanketten).
ESTER (sætter sig ved Skrivebordet).
POVL (dikterer). Kammerherreinde Klüver

Rudersholm

Vedby

Jeg modtager Pladsen — for Fædrelandets Skyld!

Povl Abel.

Vil De faa det besørget, Fru Truelsen.

ESTER. Men straks!
ENKEFRUEN. Jo . . . (Ud.)
POVL (tager smilende Esters Haand). Hvor har man dog gjort Jer Kvinder Uret: Det er Jer, der er Landets „ranke Viljer"! — Sikken en Guldalder det bliver, naar vi engang faar Jer ind paa Rigsdagen!
ENKEFRUEN (ind). Der er en Kioskdreng ude med nogle Blomster; men han vil kun aflevere dem til Hr. Abel selv.
POVL. Godt, lad ham komme.
ENKEFRUEN (ud).
ESTER. Aa, Povl, hvor skal vi være gode og trofaste mod hinanden, nu vi har fundet hinanden igen.
POVL (med Armene om hende; og saaledes bliver de staaende). Det

skal vi, lille Ester! — Hvad Hjerterne har sammenføjet, skal ingen Teorier adskille!

KIOSKDRENGEN (ind med en Buket Roser). Jeg skulde hilse og sige, at her var nogle Roser til Hr. Povl Abel fra Frøken Othella Lustig.

Tæppe.

KÆRLIGHED

(1909)

. . . Hvor er der dog megen
Kærlighed til i Verden!

PERSONERNE

Søren Clausen, Gaardmand.
Bentsine, hans Kone.
Kristine, deres Datter.
Rasmus, Laust } hendes Friere.
Ane-Sofie, Rikke } hendes Veninder.
Napoleon.
Basse-Stine, hans Kone.
Atelstein, hans Søn.
Sognefogden.
Degnen.

Høstgildegæster: Mænd, Koner, Piger, Karle og Børn.

FØRSTE AKT

Stue i Søren Clausens Gaard.
Formiddag.
Om Aftenen skal der være Høstgilde.
Døre til højre (til Køkkenet) og til venstre (til Forstuen). En bred Dør til „Storstuen" i Baggrunden, hvor Piger og Koner gaar og kommer og har travlt med at smykke Væggene med Grønt og Flag.
Langs de to Sidevægge i den forreste Stue to nøgne Træborde med Bænke foran og bagved.

RASMUS (sidder ved Bordet tilhøjre, syg af Kærlighed. Af og til stønner han sin Kvide ud i et overmenneskeligt dybt Suk).

KRISTINE (pusler rundt ovre ved det modsatte Bord. Hendes Haar er sædelig grundtvigiansk opsat: glat ned bag Ørene med en Kage af Fletninger i Nakken).

Der tales ikke; men Rasmus's Øjne følger sorg- og elskovsfulde enhver af Kristines Bevægelser.

Efter et Par Minutters tavse Forløb stikker

ANE-SOFIE (Hovedet ind fra Storstuen). Hør, Du Kristine ... (Opdager Rasmus). Sidder han der endnu?

KRISTINE. Han er svedt fast!

RASMUS (sukker).

KRISTINE (vrænger). Æ-heu-u, ja! Du har det haardt! (Pusler videre med sit Arbejde. — Over Skulderen). At Du ikke skammer Dig, din store Sælhund!

RASMUS. Jeg holder saa grusomt af Dig ...

ANE-SOFIE. Ha, ha, det Skrog! ... Kommer Laust Klüver saa i Aften, Kristine?

KRISTINE. Jeg har da ingviteret ham.

ANE-SOFIE. Men hva' siger dine Forældre?

KRISTINE. Ingenting.

ANE-SOFIE. Er det sandt, at han har skrevet et Digt i din Poesibog?

KRISTINE (nikker).
ANE-SOFIE. Hva' har han skrevet?
KRISTINE. Vil Du læse det?
ANE-SOFIE. M a a jeg?
KRISTINE. Næi . . . Det er saa poetisk!
ANE-SOFIE (griber fat i hende). Aa, lad mig se, hva'?
KRISTINE (river sig løs). Nej, nej! Slip Tøs!
ANE-SOFIE. Han s k a l nu ogsaa skrive i min!
KRISTINE. Ja, hvis han vil!
ANE-SOFIE. Det skal jeg nok faa ham til.
KRISTINE. Du kan jo la' Rasmus skrive!
ANE-SOFIE. Vil D u skrive i min Poesibog, lille Rasmus?
RASMUS. Næi, jeg vil ikke . . .
RIKKE (ind fra Storstuen). Stine Napoleon gik ind i Køkkenet med Brødet.
STINE (Hovedet ind fra Køkkenet). Ja, her er hun! . . . Goddag Folkens! Vil I ha' Furasjen her ind?
KRISTINE. Ja, kom bare med den, Stine. Der ligger nok og flyder der ude.
STINE (ind med to store Vidiekurve i et Aag over Skulderen. — Hun har et stift Ben og bruger Stok. — Peger paa Bordet, hvorved Rasmus sidder). Kan jeg læsse af her?
KRISTINE. Ja, værsgod.
STINE (tæller otte-ti store kluntede Hvedekager op paa Bordet. — Slaar en Haand haardt ned i det sidste). Se saa, her er sgu nok til alle de femtusind i Bibelen!
ANE-SOFIE. Der er mere i Kurvene, Stine.
STINE (med en hurtig, skærmende Haandbevægelse). Næ, det er saagu' da mit eget. Napoleon skal vel ogsaa ha' noget at æde!
ANE-SOFIE. Ja . . . og drikke!
PIGERNE (ler).
STINE (rolig). Ja, I griner! Jer Tur kommer ogsaa nok!
ANE-SOFIE. Hva' er det, Du har i den anden Kurv? Er det Drengen? Jeg synes, det rører sig.
STINE. Hyss! Vaagn ham ikke! Gu' er det Drengen!

KRISTINE. Sover han?
STINE. Ja, det er li'saagodt som en Vugge, naar jeg gaar.
ANE-SOFIE. Maa vi se ham, Stine?
STINE (løfter et Tørklæde i Kurven). Der ligger han, Pusset...
RIKKE (følsomt). Hvor s e r han dog yndig ud . . .!
DRENGEN (arrig). Hva' staar I og glor efter . . .? La' mig sove!
STINE (jager Pigerne væk). Saa, ja, lad ham ha' Fred! (Lægger Klædet over).
ANE-SOFIE. Hvad hedder han?
STINE. Atelstein.
KRISTINE. Det er et rigtigt romangtisk Navn!
STINE. Det er sgu sandt, det ha'de jeg nær glemt! (Haler en Del Pakker frem fra Brystet). Her er en Stang Vanilje og to Stænger Kanel og en halv Fjerding Nelliker og en halv Fjerding Kardemomme og fire Citroner. Men saa er jeg ogsaa læns for denne Gang.
EN KONE (ind fra Storstuen). Vi fejler Søm . . . Og vi har heller ikke mere Grønt. (Bort igen).
ANE-SOFIE. Nu skal jeg . . . Hvor er din Far, Kristine?
KRISTINE. Han er ovre i Huggehuset og lave Kronen.
ANE-SOFIE (ud gennem Forstuen).
RIKKE. Saa løber jeg efter Grønt.
KRISTINE. Ja, gør Du det. Men skynd Dig! ellers gaar de bare og driver derinde.
RIKKE (mod Rasmus, der er falden i Søvn). Det er næsten Synd for ham, Kristine.
KRISTINE. Synes Du?
RASMUS (vaagner og gnikker Øjnene).
STINE. Her er nok Jag i Dag?
KRISTINE. Ja, vi har jo kun Høstgilde én Gang om Aaret.
STINE (peger paa Rasmus). Hvad sidder saa han da og lumrer efter i Stedet for at staa bi?
KRISTINE. Spørg ham sæl.

STINE (ser prøvende fra den ene til den anden). Har han faaet Kærlighed i Kroppen?

KRISTINE. Ja . . . eller Mavepine.

RASMUS (sukker).

KRISTINE. Æ-heu-u, ja! Du skulde gaa over og puste ud ovre hos Smeden, saa sparede han sin Blæsebælg.

RASMUS. Du er saa haard ved mig, Kristine . . .

STINE (til Rasmus). Det er osse en fejl Manøvre, Du bruger, bitte Rasmus. Du skal sgu ta' vos, hvis Du vil ha' vos! (Til Kristine). Det var akkurat li'saadan med Napoleon, da han ha'de ondt for Tænder. Han sad osse saadan og gav Luft fra sig . . . Men saa en skønne Dag gjorde han en skønne Gerning, og saa var jeg sgu kaput. (Til Rasmus). Gør et eller andet Rabalder, Sønneke; skyd Dig, eller hæng Dig, før gi'r hun sig pin'de ikke.

RASMUS. Skal jeg hænge mig . . .?

STINE. Ja, før faar Du hende sgu ikke! (Til Kristine). Se, hvor sulten han sidder og fortærer Dig med Øjnene!

KRISTINE. Ha, ha! (Tager en af de store Hvedekager og holder hen til ham). Er Du sulten, saa værsgod og tag for Dig!

RASMUS. Hvorfor er Du saa ond ved mig . . .?

KRISTINE (puffer til ham). Flyt Dig, dit store Komfur; jeg skal til her ved Bordet!

RASMUS (rejser sig og gaar sønderknust ud i Køkkenet).

KRISTINE (befriet). Puh-h, det lettede! Han fylder li'som hele Stuen!

STINE (snakkesalig). Ja, det er rigtig forunderlig med de Mandfolk, saa de kan hænge! . . . Men Napoleon fik mig sgu dog tilsidst hi-hi! (Ivrig). Du kan tænke Dig, at der stod et Pæretræ lige udenfor mit Vindue. Og saa kommer han jo stampende igen en Søndag Morgen og spør', om jeg vil ha' ham. — Nej! — Ja, saa krøb han op i Pæretræet, sa'e han. — Værsgod; men hvad han ellers vilde der? — Han vilde

blive siddende der, til jeg sa'e Ja. — Naa! Men saa blev han vist til en Mumje da, for jeg sa'e ikke Ja under de to første Konger! Og saa gaar jeg ind. Men da jeg titter ud bag Gardinet, saa ser jeg Gustraffeme Sibensakken kravle op i Pæretræet!

KRISTINE. Krøb han derop?

STINE. Gu' krøb han! (Illustrerer). Med alle fire Kraller. — Værsgod, tænkte jeg, Du kravler sgu nok herunder igen, naar Du bliver sulten! Og saa gik jeg til mit Arbejde. Men jeg kunde jo ikke dy mig; jeg maatte hele Tiden hen og titte. Og Sibensakken sidder der li'saa nydelig!

KRISTINE (interesseret). Han sidder der?

STINE. Han sidder der, ja! Skal Du ikke ned og ha' Mad, dit Fjols? lukker jeg et Vindue op og raaber, da det bli'r Mellemmadstid. — Jo, hvis Du vil ha' mig. — Du kan bide Dig i Øjenbrynene! — Og han sad! — Napoleon, si'er jeg, da det bli'r Middag, kom nu ned, din Strabejs, det er Flæskesteg og sød Suppe! — Si'er Du saa Ja? — Gu' si'er jeg ikke nej Ja! — Godt, saa sidder vi lidt endnu! — Og Drabanten blev der sgu!

KRISTINE. Det er ingteressant!

STINE. Men jeg blev jo saadan lidt klejnmodig om Hjertet . . . (Pludselig hen til Kurven). Jeg synes, Atelstein rører paa sig! (Kigger).

DRENGEN. Ska' vi ikke snart gaa?

STINE. Jo, jo . . .! Vi jager ham en Taar i Munden! (Stiller Drengen en Patteflaske i Munden). Saa! — hvor var det, jeg slap?

KRISTINE (interesseret). Det var der, hvor Du begyndte at blive klejnmo-dig om Hjerte . . .

STINE. Naa, ja . . .! Ja, for han maatte jo da holde svært meget af mig, siden han saadan kunde blive siddende og stritte deroppe uden Mad.

KRISTINE. Ja, det er ligesom at læse i Romanerne . . .

STINE. Men jeg holdt mig da til Vesperkost. (Hun ryster

af og til Kurven som for at vugge). Visse, Visse! — Saa begyndte det at blive mørkt, og saa blev jeg arrig: Kom nu ned, dit Spektakel! sa'e jeg op til ham; ligner det noget at blive ved og sidde deroppe og rummestere og forskrække Mennesker! — Vil Du saa ha' mig da, Stine? — Visse, Visse! — Det kan vi snakke om, naar Du staar paa Jorden. — Ja, saa bli'er jeg, hvor jeg er! gi'r han Besked. Og jeg gaar. — Men ved Naddertid, da det var blevet helt mørkt, og Vinden begyndte at tude i Grenene, saa gaar jeg hen under Træet og begyndte at græde: Er Du der endnu, Napoleon? spør' jeg. — Ja, jeg er! — Og jeg kunde ikke se Splint af ham: Kom dog ned, si'er jeg, Du fryser jo ihjel! — Si'er Du saa Ja, lille Stine? (Græder). Ja-e, jeg gør alt, hvad Du vil ha', bare Du kommer ned . . .

KRISTINE. Jeg ha'de ogsaa ta'et ham!

STINE. Ja? Hva? Ikke? Han var jo da en hel Helt?

KRISTINE. Det var han!

STINE. Og saa gik han jo bagefter hen og lavede den Vise til mig, Du véd, han altid dekelmere, naar han bli'r fuld.

KRISTINE. Er det sandt, at han sæl har lavet den?

STINE. Li'saa sandt, som at jeg staar her!

KRISTINE. Hvor er det dog poetisk! Det kan man rigt'nok kalde Kærlighed! — Og Du ha'de ogsaa stift Ben dengang?

STINE. Ok Gu' nej, det har han jo da senere knækket paa mig, engang han var fuld. — Men, som han holdt af mig! Ork, som han holdt af mig! — Ja, det var de Tider! — Naamen, Farvel, lille Kristine; nu maa jeg af Sted.

KRISTINE. Tror Du, at Laust kunde gøre saadan noget?

STINE. Hva' for noget?

KRISTINE. Saadan en Heltegerning af Kærlighed?

STINE. Næi; han har sgu spillet Halløj med altfor mange Fruentimmer! — Næmen Rasmus!

KRISTINE (haanlig). Hæ!
STINE. Han har Øjne til det!
KRISTINE. Pyt!
STINE. Ja, ja! De ligner Napoleons! — Naamen, adjøs, lille Kristine! — Skal Du tilbage til Højskolen?
KRISTINE. Nej, nu bli'r jeg hjemme.
STINE. Man lærer vel en grusom Mængde saadan et Sted?
KRISTINE. Ja, man faar jo udvidet sin aan-de-li-ge Hurrisont.
STINE. Det gør man vel . . . Hvorlænge er det nu, Du har gaaen der?
KRISTINE. Tre Maaneder.
STINE. Ja, der kan jo læres meget paa den Tid! — Naa, Farvel, lille Kristine.
KRISTINE. Du kommer vel herhen i Aften?
STINE (med et Hop). Ja, baade jeg og Napoleon møder til Dansen!
BENTSINE og RASMUS (ind fra Køkkenet. — Bentsine er en lang, bekymret Kone med et stort, hvidt Ansigt; hun taler langsomt og slæbende. — Rasmus bærer i den ene Haand en Tallerken med Æbleskiver, som han spiser af).
KRISTINE (til Rasmus). Naa, skal vi nu trækkes med Dig igen?
RASMUS (dukker sig).
BENTSINE. Sæt Du Dig hen ved Bordet, lille Rasmus! man spiser bedre, naar man sidder.
RASMUS. Kristine vil ikke ha' mig der . . .
BENTSINE. Jo-e, vel vil hun saa det . . .
RASMUS (sætter sig med Æbleskiverne).
BENTSINE (til Stine). Naa, der er Du, Basse-Stine . . .?
STINE. Her er jeg sæl, ja!
BENTSINE. Er Du kommet med Sagerne?
STINE. Ja, der ligger hele Klirresiet: Hvedekager og Vanilje og Karnel og Nelliker og Kardemomme og Citroner.
BENTSINE (husker). Rødbederne, Kristine . . .?

KRISTINE (ved sit Arbejde). De staar inde i Spisekammeret i Asjetterne.

DRENGEN (rejser sig. Vredt til sin Moder). Mon Du snart kan faa snakket a', din Tæve?

STINE (hen til Kurvene). Ja, nu gaar vi, nu gaar vi, lille Atelstein!

BENTSINE. Har Du Drengen med Dig i Kurven?

STINE. Ja, han holder jo saameget af at gynge . . . Og de Store er i Skole.

BENTSINE. Ja, Du kommer vel saa i Aften?

STINE (pakker Drengen til). Ja, vi møder til Dansen, baade jeg og Napoleon . . . Og Tak for d e t! (Ud gennem Køkkenet med sine Kurve).

Pause.

BENTSINE. Hvor er Søren?

KRISTINE. Omme i Huggehuset og lave Kronen.

BENTSINE. Ja, det er han vel . . . Vil Du ha' en Æbleskive til, bitte Rasmus?

RASMUS. Ja-e . . .

BENTSINE. Ja, Du er vel ikke for at hente ham en, Kristine?

KRISTINE. Næ-i . . .

BENTSINE. Næi, det er Du vel ikke . . . (Tager stille Tallerkenen og gaar ud i Køkkenet)

KRISTINE (om mod Rasmus). Det nytter Dig ikke; jeg ta'er Dig ikke?

RASMUS (sukker). Aa, Herregud hjælpe vos alle tretten . . .

KRISTINE. Du plager Livet af mig med dit Hængeri!

RASMUS. Jeg kan ikke undvære at se Dig, Kristine . . .

KRISTINE. Og jeg kan ikke taale at se D i g!

RASMUS (stønner).

KRISTINE. Æ-heu-u, ja! Er Du et Mandfolk!

RASMUS. Ja-e, jeg er . . .

KRISTINE. At sidde saadan og flæbe.

RASMUS. Naar bare jeg f a a r Dig . . .

KRISTINE. Hæ!

RASMUS. Hvorfor er Du saa haard imod mig?

KRISTINE. Fordi jeg er!
RASMUS. Du var ikke nær saa haard ved mig, før Du kom paa Højskolen . . .
KRISTINE. Nej . . . for da ha'de jeg ingen aan-de-lig Dannelse.
RASMUS (stønner).
KRISTINE. Skammer Du Dig ikke?
RASMUS. Næi . . . Tænk, hvor skjøn en Ejendom det kunde bli'e, Kristine, naar begge Gaardene blev slaaet sammen.
KRISTINE. Jeg vil blæse dine Gaarde et Stykke!
RASMUS. Du skal faa det med mig, li'som Du vil, Kristine, bare Du vil ha' mig.
KRISTINE. Tak!
RASMUS. Jeg skal køre med Dig baade til Kirke og til Marked og til Fugleskydning . . .
KRISTINE. Tak!
RASMUS. Du skal faa alle de Kjoler og Skørter og Strømper, Du bare vil, og Støvler med lakerede Snuder.
KRISTINE. Tak!
RASMUS. Jeg køber Dig et Par hvide Heste ligesom Baronens . . .
KRISTINE. Ikke om de saa var grønne!
RASMUS (skyder den sidste Kugle ud). Du skal . . . Du skal faa Skøde paa Gaarden, Kristine, naar de Gamle dør, hvis Du vil ha' mig!
KRISTINE. Jeg er hverken til Købs for Heste eller Skøder — med lakerede Snuder!
RASMUS. Aa, Herregud hjælpe vos alle tretten, hva' skal jeg da gøre . . .!
KRISTINE (ivrig). Det skal jeg sige Dig: Du skal vaagne min Ingteresse, skal Du! Du skal vise Dig som en Helt! Du skal gøre noget romangtisk! Du skal gøre en Heltegerning!
RASMUS. Det kan jeg ikke . . .

KRISTINE. Nej, for der er ikke for to Skilling Poesi i hele din tykke Krop!

RASMUS. Næi . . .

KRISTINE. Næi! Og derfor bli'r der heller aldrig hverken Mand eller Kone af vos to!

RASMUS (rejser sig, drager et vældigt Suk og gaar duknakket ud i Køkkenet. — Men ligesom Døren har lukket sig efter ham, kommer Bentsine og han ind igen).

BENTSINE (med Æbleskiver). Kom kun Du, bitte Rasmus, kom kun Du . . . Jeg har drysset godt med Sukker paa dem. (Sætter Tallerkenen paa Bordet).

RASMUS (daler ned og giver sig i Lag med Æbleskiverne).

BENTSINE. Har hun nu været ond ved Dig igen?

RASMUS (spisende). Hun vil ikke ha' mig, si'r hun . . .

BENTSINE. Vil Du ikke ha' ham, Kristine?

KRISTINE. Nej!

BENTSINE. Nej, det vil Du saa vel ikke . . . (Husker). Har Mikkel sat Kartoflerne ind i Bryggerset?

KRISTINE. Ja-e . . . og de er pillede og alting.

BENTSINE. Søren og jeg mener da ellers, at Du kunde være godt tjent med ham.

KRISTINE. Det véd jeg. Men det er ikke Jer, der skal giftes med ham.

BENTSINE. Gaarden er god . . . Og de Gamle gør 'et vel knap Aaret ud.

RASMUS (spisende). Næi, de har været skrøbelige længe . . .

BENTSINE. Og saa bli'r Du Gaardmandskone, Kristine.

RASMUS. Paa to Gaarde!

BENTSINE. Naa-aa, vi er da ikke døde endnu.

KRISTINE. Jeg tog ham ikke, om han saa var forgyldt helt ud paa Tæerne!

BENTSINE. Er det Laust, der staar for Dig?

RASMUS. Ja, det er det . . . det er netop ham . . . det er ham, der gaar og svandser for hende!

BENTSINE. Saa, saa, bitte Rasmus . . . Der staar et Par Æbleskiver endnu, skal Du ikke ha' dem?

RASMUS (spiser). Jo-e . . .

BENTSINE. Laust er en Komediantspiller, Kristine.
RASMUS. Alle Pi'er render efter ham.
KRISTINE. Og Du ønsker naturligvis, at det var Dig, de rendte efter?
RASMUS. Ja, hvorfor skal h a n ha' Jer allesammen?
KRISTINE. Der er ikke noget mellem Laust og mig. Men h a n er da et Mandfolk . . .
RASMUS. Hun si'r, at jeg ikke er noget Mandfolk . . .
BENTSINE. Jo, vist er Du saa, bitte Rasmus . . . hva' skulde Du ellers være?
KRISTINE (fortsættende). . . . Og han er da en Kavaler. Og han har aan-de-lig Dannelse. Han sidder ikke saadan og glor og alker. Der er Romangtik i ham og Poesi!
BENTSINE. Sikke Ord Du dog bru'er, Kristine . . .!
RASMUS. Ja, alt det har hun lært paa Højskolen . . . I skulde ikke ha' sendt hende derhen.
BENTSINE. Næi, men der skal de jo allesammen hen . . . (Husker). Kaffen, Kristine?
KRISTINE. Ja, den e r blandet og staar paa Hylden i Spisekammeret! (Drillende til Rasmus). Vil Du høre et Digt, Laust har skrevet i min Poesibog?
RASMUS. Næi, jeg vil ikke . . .
KRISTINE (tager Bogen frem og læser).

Min sø-de lille Pigelil,
jeg elsker Diig saa in-derlig;
og vil Du være min fuldtro Ven,
saa vil jeg være din igen.

Laust Klüver.

RASMUS (med knyttede Hænder). Jeg gør en Ulykke paa mig sæl, gør jeg!
KRISTINE. Ja, værsgod! J e g skal ikke sørge over Dig!
RASMUS (stikker i Graad). Og saadan si'r Du til En, der gerne kunde gaa gennem gloende Ild for Dig!

KRISTINE (raaber mod Storstuen). Ane-Sofie og Rikke, kom herind! Skynd Jer!
PIGERNE (ind).
KRISTINE (peger paa Rasmus). Er der ingen af Jer, der vil ta' en Graasten og tørre hans Øjne med?
ANE-SOFIE (hen til Kakkelovnen og tager „Varmestenen"). Nu skal jeg!
RASMUS (slaar til hende).
RIKKE (medfølende). Det er Synd af Jer, er det!
KRISTINE. Du er svært følsom af Dig, Rikke. — Tør saa, Ane-Sofie!
ANE-SOFIE (til Rasmus). Kom saa med Gluggerne . . .!
RASMUS (stikker Ansigtet frem). I maa gerne gøre Grin med mig, naar jeg saa maa faa Kristine . . .
PIGERNE (ler højt).
BENTSINE. Saa, saa, Tøse . . . lad ham nu være i Fred . . . Saa — op i Stuen med Jer.
ANE-SOFIE og RIKKE (op i Storstuen).
BENTSINE. Der staar en Æbleskive endnu, bitte Rasmus . . .
RASMUS. Jeg kan ikke faa flere ned for Sorg . . .
BENTSINE. Jo, vist kan Du saa . . .
RASMUS (æder den sidste Æbleskive).
SØREN (en stor, glad Mand, ind fra Forstuen med „Kronen": en Trælysekrone omvundet med Aks af forskellige Kornsorter). Se her! Hva'? Den er naabel! (Opdager Rasmus). Sidder Du der, Mads Foss!
BENTSINE. Hun vil ikke ha' ham . . .
SØREN (optaget af Kronen). Hva' si'r Du, Mor?
BENTSINE. Hun vil ikke ha' ham . . .
SØREN (opmærksom). Vil hun ikke ha' ham? Jo, Gu' vil hun saa!
BENTSINE. Han har ingen Paaesi, si'er hun.
SØREN (brister i Latter). Ha-ha-ha! Har Du ingen Paaesi, Rasmus?
RASMUS. Næi, det si'r hun . . .

SØREN (til Kristine). Haster det, min Tøs! Kan det ikke vente til Brylluppet?
KRISTINE. Jeg gifter mig ikke med den Blæsebælg!
RASMUS. Hun er saa ond, saa ond ved mig . . .
KRISTINE. Jeg vil ha' et Mandfolk!
SØREN. Ha, ha! Saa Du er ikke et Mandfolk, bitte Rasmus?
RASMUS. Jo, jeg er!
KRISTINE. Næi, Du er ikke!
RASMUS. Jo, jeg er! Du ka' jo spørge min Mor!
SØREN (ler).
KRISTINE. Et Mandfolk sidder ikke saadan og hænger.
SØREN. Nej, saagu!
BENTSINE. Jeg har sagt til hende, at Du og jeg da gerne vilde ha' det.
SØREN. Ja, det vil vi sgu!
KRISTINE. Jamen, jeg vil ikke!
RASMUS. Jeg gør en Ulykke paa mig sæl . . .
SØREN. Hov, hov, vent lidt! Hun kunde jo da betænke sig.
KRISTINE. Der er ikke noget at betænke!
SØREN. Naa-e, Gaarden er sgu god nok!
KRISTINE. Blæse med Gaarden!
SØREN. Føj, føj, Tøs! Saadan no'et si'er man ikke! Det er da den, I skal leve af!
KRISTINE. Der er heller ingen Poesi i Dig, Far!
SØREN. Ha, ha, nej, den har din Mor sgu faaet!
BENTSINE. Hva' har jeg faaet?
SØREN. Min Paaesi!
BENTSINE. Ja-e, det har jeg vel . . .
SØREN. Du skulde nu tænke over det alligevel, Kristine.
KRISTINE. Jeg har tænkt!
BENTSINE. Du vilde glæde dine Forældre, Kristine.
RASMUS. Ta' mig, Kristine . . . jeg kan ikke hverken sove eller spise . . .
KRISTINE. Jeg ta'r Dig aldrig i Evighed! (Op i Storstuen).

SØREN (betuttet). Nu gik hun sgu!
BENTSINE. Ja, nu gik hun . . .
RASMUS. Jeg gør en Ulykke paa mig sæl, gør jeg . . .!

Pause.

BENTSINE. Det er Laust . . .
SØREN. Hva' si'er Du, Mor?
BENTSINE. Det er Laust, der kryber om i Hovedet paa hende . . .
SØREN. Den Vindsak!
RASMUS. Jeg slaar ham ihjel!
SØREN. Ja, gør Du d e t, lille Rasmus, ha, ha! saa er Visen ude!
BENTSINE. Han kommer her i Aften . . .
SØREN. Han gør Fanden, gør han!
BENTSINE. Det si'er hun . . .
SØREN. Saa det si'er hun. Men jeg skal nok fure ham, den Stodder. Jeg er vel Mand paa min egen Gaard.
RASMUS. Og jeg skal hjælpe Dig . . .
SØREN. Tak, Tak, ha, ha! Saa klarer vi vos nok!
RASMUS. Blev Du saa af med den røde?
SØREN. Nej, han opdagede sgu, at hun lammede.
BENTSINE. Ja, vi kommer nok til at beholde hende.
RASMUS (til Søren). Du skulde ta' hende fra Arbejdet en fjorten Dages Tid og fodre hende godt.
SØREN. Tror Du, d e t nytter?
RASMUS. Saadan bar jeg mig da ad med min den blakkede ifjor; og han var endda meget værre til Bens end din.
SØREN. Og den blev ikke opdaget?
RASMUS. Næi . . . Jeg aflagde Ed paa, at hos mig ha'de han ikke lammet.
BENTSINE. Det skulde Du prøve, Søren.
SØREN. Ha, ha! Det vil jeg sgu! (Slaar Rasmus paa Skulderen). Du er li'godt en Knop, Rasmus Mikkelsen, men ingen kan se det paa Dig! . . . Naamen, nu maa jeg sgu ha' hængt den Krone op! (Op i Storstuen med Kronen).

BENTSINE (husker). Lysene! . . . Ja, Du kan vel nok skøtte Dig sæl en Stund, bitte Rasmus . . . (Ud i Køkkenet).

RASMUS (stirrer fortabt frem for sig. Taarerne begynder paa ny at rinde).

RIKKE (forsigtig ind fra Storstuen). Rasmus . . .

RASMUS. Hva' vil Du . . .?

RIKKE. Er det saa tungt for Dig, Rasmus?

RASMUS. Jeg vil ha' Kristine . . .

RIKKE. Det er ondt af vos, saadan at more vos over Dig . . .

RASMUS. Hva' rager det mig . . .

RIKKE. Jeg fortryder saa in-der-lig dybt, at jeg grinte med før . . .

RASMUS. Gaa Din Vej!

RIKKE. Jager Du mig væk? Og jeg kommer her for at trøste Dig . . .

RASMUS. Jeg bryder mig ikke om andre end om Kristine . . .

RIKKE. Jamen, Rasmus, jeg vilde saa gerne . . .

RASMUS. Gaa din Vej, Tøs!

RIKKE (med et Suk op i Storstuen). Hvor er det dog kedeligt . . .

RASMUS (synker hen. Piller med en tragisk Mine nogle Smuler af Æbleskiverne op og spiser dem).

LAUST (ind fra Forstuen. — Han er en høj, flot Karl i Jakkesæt. Desuden er han prydet med Kravetøj, Slips og Manchetter. — Han har en Buket Blomster i Haanden). Goddag i Stuen! (Ser Rasmus, der hurtig retter sig). Nej, se Goddag, Rasmus Pjok! Sidder Du der? Hvordan er det, Du ser ud i Ansigtet? Har Du stødt Dig?

RASMUS. Hva' rager det Dig?

LAUST. Er det det lille Hjerte? . . . Ja, de Pi'er, de Pi'er, de sø-de smaa Lam!

RASMUS. Ja, dem kan Du vist snakke med om?

LAUST. Det kan jeg! (Haanden i Vejret). En paa hver Finger!

RASMUS. Er det Gaarden her, Du snuser efter?

LAUST (synger). Fidelej, fideleja!

RASMUS. Jamen her er ikke noget at snuse efter, at Du véd det.

LAUST (synger paa Melodien: Kvinden er føjelig . . .).

Dejlig er Himlen blaa,
særlig med Stjerner paa . . . !

Og her skal endda være Høstgilde!

RASMUS. Jamen, Du bli'er furet!

LAUST. Det gør jeg da vel ikke? Af hvem?

RASMUS. Af mig og Søren.

LAUST. Se-se! I er endda to om det! (Kniber et Øje sammen) Har Du set noget til det lille Kristinelinebarnet?

RASMUS. Næi, jeg har ikke.

LAUST. Saa er det vel derfor, at Du er tyk under Øjnene?

RASMUS (knytter Hænderne). Jeg slaar Dig ihjel!

LAUST. Død og Pine!

RASMUS. Jeg slaar Dig ihjel!

LAUST. Ja, det s i' e r Du jo! — Men hvor Fa'en er hele Befolkningen henne? Har Du ogsaa slaaet den ihjel? Du kunde se grumme nok ud til det.

RASMUS. Jeg ser vel li'saa godt ud som Dig!

LAUST. Mon, Semikolon! Saa har Du vist aldrig set Dig i et Spejl.

BENTSINE (ind fra Køkkenet. — Standser brat).

LAUST (slaar ud i et galant Buk). Goddag, Madam!

BENTSINE. Goddag . . . Hva' vil Du her? . . .

LAUST. Hvordan staar det til med Helbreden?

BENTSINE. Godt . . . (Raaber pludselig mod Storstuen). Søren, Søren! Laust Klüver er her!

KRISTINE, ANE-SOFIE og RIKKE (hurtig ind). Nej, er Laust her? — E r han her? — Ja, det er han jo!

LAUST (nikker til dem). . . . 'da-a, smaa Lamseben!

KRISTINE. Goddag, Laust! Det er kønt, at Du kom saa tidlig!

LAUST (galant). Det var mit bankendes Bryst, der drev mig! (Overrækker hende Buketten). Værsgod, Frøken!

RASMUS (knyttende Hænder). Jeg gør en Ulykke paa vos begge to!

KRISTINE (med Blomsterne). Hvor det dog var romangtisk af Dig, Laust.

ANE-SOFIE. Har Du ikke noget til vos andre?

RIKKE. Hva' har Du til vos?

LAUST. Et lille Nyssenys til hver.

PIGERNE (genert — henrykt). Du dyr Dig vel . . . Sikken han kan skabe sig!

LAUST (trækker en Pakke frem af sin Jakkelomme og overrækker Bentsine). Sjukkerlade til Fruen . . .

KRISTINE. Næ, hvor e r han dog dannet!

BENTSINE (vejer Chokoladen). Hvor meget er her . . .?

LAUST. Et Pund . . .

BENTSINE. Et helt Pund . . .?!

LAUST. Ja . . . af den fineste!

BENTSINE (overvunden). Ja, Du bli'r vel til Spisningen, Laust?

LAUST. Tak, som byder! (Til Kristine). Vi to skal ordentlig polkere den a' i Aften, min Snut!

KRISTINE. Vi skal aabne Høstgildet, skal vi!

LAUST (svinger hende rundt). D e t skal vi . . . fidelej, fideleja!

DE ANDRE PIGER. Osse vos! — Vos osse!

LAUST. Jeg skal svinge Jer allesammen, saa Skørterne ryger af Jer!

RASMUS (pludselig frem). Du kan vove paa at røre ved Kristine én Gang til!

PIGERNE (stimler sammen om Laust for at forsvare ham. Selv ler han højt og muntert).

BENTSINE (raaber forfærdet). Søren, Søren, Laust er her . . .!

KRISTINE (puffer til Rasmus). Væk, din Okse!

LAUST (frem). Hva' skader Dig, lille Rasmus Pjok!

RASMUS. Du maa ikke røre ved hende, si'r jeg!

LAUST (vrænger). „Maa jeg ikke røre ved hende, si'r Du?" (Lægger en Arm om Kristine).
RASMUS (griber fat i ham). Slip!
LAUST (hugger ham haardt over Haanden). Slip sæl!
KRISTINE (skriger). Far!
BENTSINE. Søren, Søren, nu slaas de!
SØREN (hurtig ind). Hva' Fanden gaar her for sig?
KRISTINE. Det er Rasmus, der er blevet kulret.
SØREN (til Laust). Hvad vil Du her, din Stodder! Hvem har ingviteret D i g?
KRISTINE (frem). Det har j e g!
LAUST (med en lille Pakke. Rolig). Værsgod, Søren, her er det Rør, jeg har lovet at skaffe Dig.
SØREN (tager Pakken). Hva' for et Rør?
LAUST. Det Rør, jeg lovede at købe, naar jeg kom til Byen.
SØREN (der har taget Papiret af Pakken. — Smælder). I E t u j e! (Aabner og tager Røret frem). Det er sgu Tøj! — Hva' koster det?
LAUST (galant). Det skulde li'som være en lille Foræringspresang til Høstgildet.
SØREN (betaget af Rørets Skønhed). Rav og Merskum! Tak for d e t! Det skal jeg sgu ordentlig dopere med i Aften, hva' Mor?
BENTSINE. Ja, det skal Du vel . . . Og jeg har faaet Sjukkerlade.
KRISTINE. Og mig har han givet Blomster.
SØREN. Du er Satan til Ka'l!
RASMUS. Jeg gør en Ulykke paa mig sæl . . .
SØREN. Hva' er der Rasmus?
RASMUS. Jeg vil ha' Kristine . , .
SØREN. Jamen, naar hun nu ikke vil, lille Rasmus . . .
KRISTINE. Nej, jeg vil ikke!
LAUST. Gi' ham . . . et a n d e t Stykke Sjukkerlade, Madam!
BENTSINE. Vil Du ha' et Stykke Sjukkerlade, bitte Rasmus?

RASMUS (tager hele Pakken). Ja-e . . .

LAUST (klapper i Hænderne). Skal vi op og prøve Gulvet i Salen, Piger?

PIGERNE (omringer ham). Ja-e!

LAUST (tager et Par Dansetrin). Fidelej, fideleja! Kom saa Tøse! (Op i Storstuen med Pigerne).

RASMUS (gnaver Chokolade). Jeg gør en Ulykke paa mig sæl . . . !

BENTSINE. Gi' ham dit Merskumsrør, Søren . . .

SØREN (skutter sig). Næi Mor, det synes jeg sgu dog ikke . . . Nu fik han jo Sjukkerladen . . .

RASMUS (stikker pludselig, men sindigt, paa Næven). Farvel, Bentsine; og Tak for alt godt . . .

BENTSINE (under Taarer). Farvel, bitte Rasmus, og sæl Tak . . .

RASMUS (atter med Næven). Farvel, Søren . . . og Tak . . .

SØREN (munter). Farvel, Farvel Rasmus . . . Ja, vi ser Dig vel ved Spisningen?

RASMUS. Nej, I ser mig aldrig mere . . . (Ud gennem Forstuen.)

Pause.

BENTSINE (i stærk Graad). Du s k u l d e nu ha' givet ham det Rør, Søren . . .

Tæppe.

ANDEN AKT

Samme Dekoration.

Bordene er dækkede. Lys og Lamper tændte.
I Storstuen i Baggrunden er Udsmykningen fuldendt.

LAUST (sidder ved samme Bord og paa samme Plads som Rasmus i første Akt).

KRISTINE (er i Færd med at anbringe nogle Vaser med Blomster paa Bordet lige overfor. Lausts Øjne følger hende, spillende af Manddom og Uimodstaaelighed).

LAUST. Saa nu skal der ogsaa Blomster, hvor man spiser?
KRISTINE. Ja, det ser saa kønt ud; det brugte vi altid paa Højskolen, naar det var Fødselsdag. — Synes Du ikke ogsaa, at det er skønt?
LAUST. Naa-aa, jeg véd ikke . . .
KRISTINE. Jo-e, Du gør!

Pause.

LAUST. Kristine . . .
KRISTINE. Naa . . . ?
LAUST. Kom lidt . . .
KRISTINE. Næi . . .
LAUST. Vil Du komme, Tøs!
KRISTINE. Næi, jeg vil ikke!
LAUST (rejser sig og gaar over og stiller sig tæt op ad hende. Tager hende om Armene). Sikke nogen dejlige faste Arme, Du har!
KRISTINE (med Hovedet paa Siden). Sig noget aan-de-ligt, Laust . . .
LAUST. Noget aan-de-ligt . . . ?
KRISTINE. Ja, noget skønt om Kærligheden, eller Naturen eller den Slags . . .
LAUST (med en Finger ned paa hendes Hals). Dikke d i k!
KRISTINE (dasker ham). Du er altid saa kø-de-lig af Dig!
LAUST (tager fat i hende igen). „Min søde lille Pigelil, jeg elsker Dig saa in-der-lig . . . "
KRISTINE. Tror Du, at Du kunde gøre en Heltegerning af Kærlighed, Laust?
LAUST. En hva'foren Smed?
KRISTINE. Ja, jeg mener, at hvis jeg nu ikke vilde ha' Dig, kunde Du saa . . .
LAUST. Jamen, Du v i l jo ha' mig!
KRISTINE. Det er da ikke vist . . .
LAUST (der vugger hende frem og tilbage i sine Arme). Sikke noget Sludder!
KRISTINE. Jamen, hvis jeg nu ikke v i l d e; hva saa?
LAUST. Saa vilde jeg naturligvis hugge mig en anden.

KRISTINE. Vilde Du hugge Dig en anden?
LAUST. Ja ... der er jo Piger nok og gramse imellem! — „Men vil Du være min fuldtro Ven, saa vil jeg være din igen"!
KRISTINE. Nej ... slip mig!
LAUST. Sludder! Hit med Trutten!
KRISTINE. La' være ...! (River sig løs og løber op i Storstuen.)
LAUST (efter).
ANE-SOFIE og RIKKE (ind med Sager fra Køkkenet).
ANE-SOFIE (ser efter de flygtende). Saa, nu fjolrer de rundt igen.
RIKKE. Du ... Ane-Sofie ...
ANE-SOFIE. Ja, hva' er der?
RIKKE. Véd Du, at Laust har skrevet i Kristines Poesibog?
ANE-SOFIE. Ja-e, det har hun allerede blæret sig med til mig.
RIKKE. Han har ... Nu har han osse skrevet i min...
ANE-SOFIE. Naa!
RIKKE. Vil Du høre det ...?
ANE-SOFIE. Ja, hvis det kan more Dig.
RIKKE (tager Bogen frem af sin Lomme). Det er saa poetisk...
ANE-SOFIE. Hum ...
RIKKE (læser).

Min sø-de lille Pi-gelil,
jeg elsker Diig saa in-der-lig.
og vil Du være ...

ANE-SOFIE. Næ, det er den stiveste!
RIKKE (der er i Fart).

... min fuldtro Ven,
saa vil jeg være din igen.

Hva' siger Du?

ANE-SOFIE (trækker sin Poesibog op af Lommen). Det er den stiveste, siger jeg! — Han har skrevet det samme i min!

RIKKE (ked af det). Har han o s s e skrevet i d i n? . . .
ANE-SOFIE. Ja; hør her (læser jasket og vrængende):

Min sø-de lille Pi-ge-lil,
jeg elsker Dig saa in-der-lig,
og vil Du være min fuldtro Ven,
saa vil jeg s'gu Fandengaleme være din igen!

— Hva'?!

RIKKE (fortabt). Hvor e r det dog kedelig . . .
ANE-SOFIE. Den . . . Dongsjikote!
RIKKE. Tror Du ogsaa, at han har skrevet det samme i Kristines?
ANE-SOFIE. H-nej! Det er jo hende, han vil ha'! Vos andre gør han bare Nar af.
RIKKE. Hvor e r det dog kedelig . . . Staar der virkelig osse akkurat det sælneste samme i din?
ANE-SOFIE (rækker hende Bogen). Værsgod! Læs!
RIKKE (læser. Leverer Bogen tilbage). Hvor e-e r r r det dog kedelig!
BENTSINE (ind fra Køkkenet. Mønstrer Opdækningen). Ja, saa er alting i Orden da . . . (Opdager Blomsterne). Hvem har sat de Urtekoste dér . . . ?
ANE-SOFIE. Det har Kristine; det lærte vi paa Højskolen: det ser saa skønt ud.
BENTSINE. Naa, gør 'et det . . .
ANE-SOFIE. Vi brugte ogsaa at lægge lidt grønt rundt paa Fadene . . . Skal vi gøre d e t?
BENTSINE. Nej, det er da M e n n e s k e r, der skal spise her! — Hvor er Kristine?
ANE-SOFIE. Hun render og fjolrer rundt med Laust.
BENTSINE. Ja, det gør hun vel . . . Gaa saa op og pynt Jer.
ANE-SOFIE. Kom saa, Rikke . . . Du staar der og hænger med Næbbet som en vaad Høne!
PIGERNE (op i Storstuen).
SØREN (fra Køkkenet med Flasker, som han fordeler paa Bordet til ven-

stre. — Opdager Blomsterne). Skal vi nu ha' Grøntfo'er til Maden?

BENTSINE. Det lærte de paa Højskolen . . .

SØREN. Hum . . . Man skulde tro, det var en Kostald.

Pause.

BENTSINE. Tror Du, Rasmus har spist hele min Sjukkerlade, Søren?

SØREN. Det har han sgu nok . . . Han var jo saa bedrøvet, ha, ha! — Skal I Fruentimmer osse ha' Rummesterdraaber ovre hos Jer?

BENTSINE. Det plejer vi jo . . .

SØREN (sætter en Flaske over paa det andet Bord). Ja, saa sætter jeg en her.

STINE NAPOLEON (i Smaatrav fra Forstuen. — Tudende). Aa-hu-u! Gud se ned til os allesammen fra sit Himmerig!

SØREN (rolig). Er det nu galt med Napoleon igen?

STINE. Aa nej, aa nej, det var aldrig saa vel, at det bare var det! — Men hvad sa' jeg i Formiddags! Jeg kunde se det paa hans Øjne . . . Og jeg sa' det til Kristine!

SØREN. Hva' sa' Du, dit Tudeværk?

STINE (ned paa Bænken). Aa-hu-u . . . Rasmus er gaaen hen og har hængt sig!

BENTSINE (ned paa Bænken ligeoverfor). Søren . . . !

SØREN (frem). Har han hængt sig?!

STINE. Ja, da jeg kommer om bag Byghæsset ude foran Porten, hænger han ret for mine Øjne i det store Valnødtræ!

SØREN. Hvad ha'de Du deromme at bestille?

STINE. Ja, hva' bestiller man bag et Hæs? — Aa-hu-u, men der hænger han lige ret op og ned i en tyk Strikke . . .

SØREN. Skar Du ham da ikke ned?

STINE. Nej, nej; det turde jeg ikke; for han levede endnu!

SØREN. Levede han, din forbandede Kælling; og

det siger Du først nu! (Snapper en Kniv fra Bordet og farer ud.)

STINE og BENTSINE (sidder og græder højt hver paa sin Bænk).

BENTSINE. Tror Du, han gennemgaar det, Stine?

STINE. Næi, nu er han s'gu nok smæk død.

BENTSINE. Og det er af den rene, skære Kærlighed til Kristine . . .

STINE. Ja, det er meget værre end som Napoleon i Pæretræet . . .

BENTSINE. Men jeg er da saa taknemmelig, at jeg lod ham beholde den Sjukkerlade . . . !

STINE. Har Du gi'et ham Sjukkerlade . . . !

BENTSINE. Saa ha'de han da det at trøste sig med . . .

STINE. Ok ja, vi kan saamænd trænge til al den Trøst, vi kan faa . . . (Griber sig ned til det syge Ben). Ok, ok, ok, av, av! Det har sat sig saa d a n i Benet!

BENTSINE. Du skulde faa noget at gnide det med . . .

STINE. Jeg har s'gu gnedet det baade med Herodes og Pilatus, men ingenting hjælper!

KRISTINE (ind fra Storstuen. — Hun er i Høstgildestads med Lausts Blomster i Bæltet).

STINE. Ak, dit søde, lille, uvidende Dyr, saa fin Du har kalfatret Dig!

BENTSINE. At Vorherre dog kan nænne det mod de Unge!

KRISTINE. Hvad plager Jer begge to?

BENTSINE. Rasmus er . . . Sig Du det, Stine!

STINE. Rasmus er gaaet hen og . . .

BENTSINE . . . og har hængt sig!

KRISTINE (slaar Hænderne sammen). M e n Du Levende!

BENTSINE. Stine fandt ham . . . Sig Du det, Stine!

STINE . . . ude i det store Valnødtræ foran Porten . . .

BENTSINE . . . Der hang han . . .

KRISTINE (gentager). Ak, Du Levende!

STINE. Ja, hvad sa'e jeg i Formiddags?

KRISTINE (pludselig i Graad). Jamen, hvor k u n d e jeg vide, at han var saa romangtisk . . .! Er han død?

STINE. Pildød, ja . . .
KRISTINE. Og for min Skyld . . .
BENTSINE. Død af den rene, skære Kærlighed . . .
KRISTINE. Aa, Rasmus, Rasmus, gid jeg var hos dig i din høje Himmel.

Larm i Forstuen.

STINE (skriger). Ak, Du søde, fortryllende Jesus, der er Søren med Liget!
KRISTINE (flygter op i Storstuen).
SØREN (kommer ind med Rasmus, som han leder til Sæde paa Bænken i Forgrunden).
RASMUS (sætter sig. Han forholder sig tavs og grublende. Vrikker en Gang imellem Halsen i Lave).
SØREN (tørrer Kniven af i sit Lommetørklæde og lægger den tilbage paa Bordet.)
KRISTINE, ANE-SOFIE og RIKKE (viser sig i Døren i Storstuen).
KONER og PIGER (kommer til Syne i Køkkendøren).

Pause.

ALLE (betragter Rasmus med en Blanding af Nysgerrighed og Skræk).
STINE. Mon der ikke skulde stikkes noget blødt under ham?
BENTSINE (til en af Pigerne i Køkkendøren). Rend ind og hent den strivrede Pude fra Sengen, Mariane!
MARIANE (bort).
SØREN. Hvordan gaar 'et, Rasmus?
RASMUS (mumler grødet).
MARIANE (ind med Puden).
SØREN. Skal vi lette Skinkerne lidt, bitte Rasmus?
RASMUS (letter sig).
BENTSINE og STINE (lægger Puden til Rette under ham).
SØREN. Sidder Du nu li'som lidt bedre, Rasmus?
RASMUS. Ja . . .
STEMMER. Han snakker . . . ! Han ka' snakke!
BENTSINE (i Graad). Jeg synes, Du skulde gi' ham dit Rør, Søren . . .
SØREN (god). Vil Du ha' mit Rør, lille Rasmus? . . . Se her, i Etuje . . . Værsgod.

RASMUS (tager Røret). Tak . . .
STINE (til Søren). Skal det ikke meldes til Sognefogden, at der er en, der har hængt sig?
SØREN. Jamen, naar han ikke er død af det . . .
STINE. Det skal meldes alligevel . . . Og det skal meldes straks! (Hurtig ud.)
KRISTINE, ANE-SOFIE og RIKKE (har vovet sig nærmere).
BENTSINE. Mon han ikke vil ha' en Kop Kaffe, Søren?
RASMUS. Jo-e . . .
KRISTINE (under Taarer). Nu skal jeg, Mor . . . (Ud i Køkkenet).
ANE-SOFIE (tørrer Øjne). Det er da det mindste, hun kan gøre for ham . . .
RIKKE (grædende). Saadan en Helt . . .
SØREN. Naa, Rasmus, gaar 'et fremad?
RASMUS. Ja-e . . .
SØREN (fortrolig). Med Tilladelse, hvorfor hængte Du Dig mellem vos saadan op . . . ?
RASMUS. Hun sa' jo, at jeg skulde gøre en Heltegerning . . .
SØREN. Men hvis Du nu ha'de hængt Dig ihjel?
RASMUS (smaafniser).
SØREN (puffer gemytlig til ham).
RASMUS (fniser igen).
KRISTINE (ind med Kaffe og Hvedebrød). Værsgod, Rasmus . . . Drik, mens den er varm.
RASMUS (tager fat paa Kaffen).
KRISTINE. Er Du vred paa mig, Rasmus?
RASMUS. Næi . . .
KRISTINE. Tror Du, at Du engang i Fremtiden kan tilgive mig?
RASMUS. Ja-e . . .
KRISTINE. Værsgod og ta' Brød til . . .
RASMUS (tager Brød).
SOGNEFOGDEN (ind fra Forstuen). Godaften i Stuen! . . . Stine Napoleon har været hos mig . . .

SØREN. Ja-e, Ole, her er jo én, der har hængt sig...
SOGNEFOGDEN. Hvor har I lagt ham ...?
SØREN. Dér sidder han ...
PIGERNE (hulker).
SOGNEFOGDEN. Naa-e, han er jo da ikke helt død, ser jeg ...
SØREN. Næi, helt død er han da ikke ...
SOGNEFOGDEN. Hvad gik Du ellers saadan hen og klyngede Dig op for, Rasmus?
RASMUS (fnisende). Hva' rager det Dig?
SOGNEFOGDEN. Næi, naar Du ikke er død, saa ...

Stemmer og Tummel i Forstuen.

BENTSINE. Nu begynder de fremmede at komme, Søren ...
SØREN (op mod Forstuen).
GÆSTERNE (møder frem. Mænd og Koner; to og to i Følge; eller enkeltvis).
SØREN og BENTSINE (byder Velkommen).

Mændene samler sig i Baggrunden til venstre, Kvinderne i Baggrunden til højre nærmest Køkkenet. — Historien om Rasmus berettes hviskende; man taler om ham og stirrer hen mod ham.

KRISTINE, ANE-SOFIE og RIKKE (staar forsamlet om ham).
KRISTINE. Og Du gjorde det u-de-lukkende for min Skyld, Rasmus?
RASMUS. Du sa'e jo, at jeg skulde gøre en Heltegerning af Kærlighed ...
KRISTINE. Ork, hvor romangtisk!
ANE-SOFIE. Synes Du ikke ogsaa, Kristine, at han er kommet til at se mere aan-de-lig ud?
KRISTINE. Ja, det er li-ge-som, han er aan-de-lig vokset!
RIKKE. Og hans Øjne er blevet saa store ...
ANE-SOFIE. Han er kommet til at ligne en rigtig Mand!
KRISTINE. En af dem fra Sagaerne!
RIKKE. En rigtig Sagahelt!
BENTSINE (til Gæsterne). Værsgod at sætte Jer ind til Bordene allesammen.
DEGNEN (til Bentsine). Salene lyser i festlig Glans!

BENTSINE. Værsgod og sæt Dem ind til Bordet, Sørensen-Taagerup . . .

DEGNEN. Tak, Tak! . . . Min kære Hustru var meget sorgfuld over, at hun ikke kunde deltage i denne vellykkede Fest.

BENTSINE. Ja, det var hun vel . . . Hvordan har Tvillingerne det?

DEGNEN. Tak, Tak! . . . De ligger som tvende travle Bier og suger Honning af det moderlige Bryst.

BENTSINE. Har hun Mælk nok?

DEGNEN. Ja, Gud være lovet!

SØREN (driver Mændene ind om Bordet til venstre). Sæt Jer ind og faa noget at spise, Folkens, værsgod.

BENTSINE (til Kvinderne). Ja, værsgod, værsgod, Fruentimmer . . .

KVINDERNE (sætter sig. Nogle peger paa Blomsterne og gør Bemærkninger over dem).

BENTSINE (undskyldende). Ja, det er noget, Kristine har lagt sig til paa Højskolen . . .

Man kommer paa Plads. — Rasmus sidder urokkellig paa sin Pude. — Sognefogden sætter sig ved Siden af ham. — Degnen anbringes for den øverste Bordende. — Alle Gæsterne behandler ham med udsøgt Agtelse.

Bentsine, Kristine, Ane-Sofie og Rikke byder Maden rundt. — Suppe, kogt Kød, Flæskesteg og Risengrynskage. — Suppen serveres i store Lerfade, som en fem-seks Personer i Fællesskab langer til. — Til det kogte Kød, Stegen og Kagen benyttes én og samme Tallerken. — Der tales til at begynde med ikke meget og kun mumlende.

SØREN (skænker Øl og Brændevin).

BENTSINE. Hvor er Laust, Søren?

SØREN. Han er oppe i Brugsforeningen efter Tobak. Vi maa s'gu da ha' Dampen op, Folkens, hva'?

MÆNDENE (puffer hinanden i Siden og ler). Ha, ha! Den Søren er altid saa vittig!

LAUST (ind fra Forstuen med en Pakke). Godaften i Stuen! — Naa, der var jeg nok nær kommet til Sidstpræken! — Her er Rygelse, Søren! (Til Pigerne). Har de smaa Damer savnet mig?

PIGERNE (vender ham demonstrativt Ryggen).

BENTSINE. Sæt Dig ned, Laust, værsgod . . .

MÆNDENE (rykker sammen; og Laust faar Plads ved Forstuedøren, paa Bænken modsat Rasmus).

LAUST (opdager ham). Men, der sidder jo min fine Ven Rasmus Pjok! . . . Godaften, bitte Rasmus, har Du faaet tørret Øjnene?

RASMUS (dukker sig).

Almindelig Indignation ved begge Borde. — Lausts Naboer sætter ham hviskende ind i Situationen.

LAUST (ler himmelhøjt). Hva' Fa'en, ha, ha, ha! Har Du hængt Dig, Rasmus? Det var jo ellers mig, Du vilde ekspedere til Himmels, hva'?

KRISTINE (foran Laust). Nu holder Du din Mund, din Flab!

SØREN (bestemt). Pas din Æde, Laust; og lad Rasmus i Fred!

LAUST (trækkes ned paa Bænken; men rejser sig straks igen). Jeg synes s'gu, han sidder paa en Dyne? — Har Du hængt med den Ende opad, Rasmus?

SOGNEFOGDEN. Nu faar Du sørge for at passe Dig sæl og din Mad, Laust!

DEGNEN. Det sømmer sig ingenlunde at krænke Gæstfrihedens venlige Love, kære Laust!

Mumlende Tilslutning fra begge Borde.

LAUST (sætter sig leende).

Maaltidet skrider fremad. — Pigerne kredser bestandig med Fadene omkring Rasmus: Ta' et Stykke til! — Skal Du ikke ha' lidt mere? — Her er Kartofler. — Her er Rødkaal. — Vil Du ikke ha' mere Kage? — — Søren drikker med ham: Skaal, Rasmus! — De andre Mandfolk følger hans Eksempel. — Lidt efter lidt bliver han ligefrem modig af Mad og Drikke, rejser Hovedet, nikker og ler.

Tummel og Larm ved Mandfolkebordet. Ved Kvindebordet spises i forholdsvis Tavshed.

SØREN. Skaal, Rasmus!

FLERE MANDFOLK. Skaal, Rasmus!

SOGNEFOGDEN. Skaal, Rasmus Mikkelsen!

DEGNEN. Skaal, kære Rasmus; min artigste, om end ikke letnemmeste Elev!

RASMUS (henrykt). Skaal, allesammen, Skaal!

LAUST. Pas paa Halsen, Rasmus!

ANE-SOFIE (til Kristine om Rasmus). Se, hvor stolt han ser ud!
KRISTINE. Ja, han er ligefrem smuk!
RIKKE. Bare det var m i g, han havde hængt sig for!
KRISTINE. Næ, hør til hende!
ANE-SOFIE. Du har jo Laustes Vers at trøste Dig med, Rikke!
KRISTINE (jaloux). Har han ogsaa skrevet i h e n d e s Bog?
ANE-SOFIE. Ja-e — og i m i n med! Han prutter ikke!
RASMUS (sidder mæt og salig og stirrer hen mod Pigerne. — Han polkerer henrykt med Fødderne og nynner): Fidelej, fideleja . . .
BENTSINE (ved Kvindebordet). Værsgod og tag Kage . . . Er der ingen, der skal ha' mere Kage?
SOGNEFOGDEN (rejser sig). Jeg vil bede den ærede Forsamling med mig tømme og drikke et Bæ-ger paa min ærede Si-dekammerat Rasmus Mikkelsens y-derste Velgaaende. Vi véd alle, hvad her er sket i Dag; og vi er alle glade over, at det ikke skete. Jeg har i tre-di-ve Aar vaaren en god og trofast Nabo her ved Siden af hans Faders Gaard. Skal vi nu ikke allesammen ønske, at Sønnen maa gaa i sine Forældres Fodspor, der længe har været syge? — Skaal, Rasmus, vi har alle de Til-ste-de-væren-de og jeg altid baaren stor Agtelse til Skue for Dig og din Familie . . . . Skaal!

Der drikkes og skaales.

LAUST (rejser sig og vil tale, men trækkes ned paa Bænken).
DEGNEN (rejser sig og slaar paa Glasset). Mine Damer og Herrer! — Se disse skjønne Blomster omkring paa Bordene! Vi kjender jo alle det smukke Digt „Barnehaven". Haven er Hi-emmet, Blomsterne er Børnene!

Med rø-de Kin-der og Øjne blaa
trindtum i Havens Gan-ge de gaa,
de le-ge med Fryd for kjær Far og Mor,
der glæ-des saa sødt ved det Blomsterflor!

. . . Den go-de Fugl Storken har ogsaa i disse sidste Dage plantet s a a danne to kjære, velsig-nede Smaablomster i m i n lille Have; nu har jeg el-le-ve, seks Drenge af Hankjøn og fem Pi-ger af Hunkjøn, og de to nys ankomne ligger med deres uskyldige smo Munde og su-ger Livsens styrkende Honning af det moderlig tvedelte Bryst — men de to af dem er sammenbragte Børn, thi vi have jo begge, min Hustru og jeg, tilforn begge nydt det helli-ge Ægteskab! — Dog, det var jo ikke derum, jeg vilde tale! Det var om Blomsten i d e t t e Hi-em, d e n n e gjæstfri Haves fagre Rosenblomme! Thi, li-gesom den Fugl Strudsen skjuler sit Hoved i en Busk, naar den tror sig i Fare, saaledes vil jeg ønske, at vor allesammens kjære lille Kristine maa vorde det unge, kraftige Træ i Haven, hvortil hendes højtelskede Forældre kan læne deres sølvhvide Hoveder i deres Livs sene Aften! . . . Der er fo-regaaet en Gjerning her i Dag, som vor højtærede Sognefoged ogsaa har berørt i sine velvalgte Ord, og jeg vil derfor indskrænke mig til at si-ge, at efter min ringe Erfaring har baade Søren og Bentsine altid begge ønsket denne Parti; og man gaar ikke hen og forsøger s a a -dant paa sig sæl u-den stor Kjærlighed til en anden! — Skaal, lille Kristine, der har været en af mine flinkeste Elever, og som ogsaa i denne Summer har fre-kven-te-ret Højskolen! (Sætter sig brat).

KRISTINE (græder).

BENTSINE (snøftende). Værsgod og ta' Kage, Fruentimmer . . . Skal I ikke ha' mer Kage . . . ? Her er ikke flere, der vil ha' Kage, Søren . . . saa vi si'er vel Velbekomme . . .

SØREN. Ja, Velbekomme Spisen, Folkens!

Der stikkes paa Næven og siges Tak for Mad. — Gæsterne spredes og gaar op i Storstuen, hvor en Del unge Karle og Piger allerede har samlet sig. — Maden bæres fra Bordene og ud i Køkkenet.

DEGNEN (til Bentsine). Tak for den velsig-nede Spise, Ma-

dam Clausen. Men De har jo ikke selv og Deres smo Pi-gebørn faaet noget.

BENTSINE. Jo-e, vi har nappet lidt ude i Køkkenet...

DEGNEN. Naa, h a r De det! Ja, Kvin-dens Lod er jo Beskjedenhed!

BENTSINE. Det var no'en skjønne Ord, De sa'e før om Hi-emmet, Taagerup ...

DEGNEN (smigret). Jeg be'er, jeg be'er! Hver lille Fugl synger jo med s i t ringe Næb!

RASMUS (gaar bredt smilende rundt med en dampende Cigar i det nye Rør).

LAUST (slaar nogle haanlige Slag omkring ham).

Kaffe, Rom og Kognak serveres.

LAUST (tager Puden og holder hen under Rasmus's Bag). Her er din Hovedpude, Rasmus!

DE OMSTAAENDE (ler).

Musikken (en Violin og en Klarinet) høres fra Storstuen.

KRISTINE (foran Rasmus). Nu begynder de! — Vi to skal aabne Høstgildet!

RASMUS (med Dansetrin). Fidelej, fideleja ...!

LAUST (frem). Det er jo Sørens Rør!

RASMUS (lægger henrykt Armene om hans Hals). Jeg er saa fornøjelig i Humøren i Aften, lille Laust!

LAUST (ryster ham af sig). Det er jo Sørens Rør, Du gaar og sutter paa!

RASMUS (glad). Hi-jae ... det er smukt!

KRISTINE. Far har gi'et ham det! (Tager Buketten fra sit Bælte og sætter i Rasmus's Frakkeopslag.) De er til Dig!

LAUST. Mine Blomster var ellers ikke bestemt til at pynte L i g med!

Musikken sætter i med en Dans.

LAUST (en Arm om Kristine). Kom saa min Tøs, det bli'er dog vos to alligevel!

KRISTINE (frigør sig). Saa-aa! Nej, Du kan tro Nej! (Tager Rasmus's Arm.) Kom nu, saa aabner vi Høstgildet!

RASMUS (med Dansetrin). Fidelej, fideleja!

KRISTINE (til Laust). Du kan jo ta' Stine Napoleon, naar hun kommer! saa faar Du f e m Ben at regere over!

ANE-SOFIE (ind fra Storstuen). Nu begynder de, Kristine!

KRISTINE (af Sted med Rasmus).

LAUST (flot). Skal det være vos to, Ane-Sofie?

ANE-SOFIE (bort). Du kan bide Dig i Næsen!

RIKKE (beskedent frem). J e g vil gerne, Laust . . .

LAUST (ærgerlig). Aa, gaa Fa'en i Vold . . . !

KRESTEN HJULMAND. Ja, vi skal vel ha' et Slag Kort, Søren, vi Gamle?

SØREN. Gu' skal vi saa! — Vil De være med til at muntre Papirerne, Skolemester?

DEGNEN. Nej, jeg vil da saa sandelig muntre Pusselankerne, vil jeg! (Op i Storstuen.)

SØREN. Men D u, Sognefoged?

SOGNEFOGDEN. Jeg spiller, ja! Men jeg vil vinde h v e r Gang!

Søren, Kresten, Sognefogden og et Par andre sætter sig til at spille.

STINE og NAPOLEON (ind fra Forstuen med en af de store Kurve imellem sig).

STINE. Godaften i Stuen! (Snuser). Her lugter pin'de godt, lille Napoleon.

BENTSINE. Jeg har sat Mad af til Jer derude i Køkkenet, Stine . . .

STINE. Tak, som byder! . . . Kom saa, Napoleon!

NAPOLEON (der ser fantastisk-rædsom ud, fordrukken og forbitret med strittende Haar og Skæg, har sporenstregs sluppet Kurven og er stiv og automatisk som drevet af en højere Magt gaaet hen til Mandfolkebordet og har bemægtiget sig en Flaske Rom).

STINE. Sæt Flasken! Vil Du sætte den?

NAPOLEON (klamrer sig til Flasken).

STINE (river den fra ham). Her med Flasken, si'er jeg! Er det en Manér at arte Dig paa, straks Du viser Dig! — Kom med ud i Køkkenet, der staar Mad til vos!

NAPOLEON (bistert). Storbønder! . . . Kapitalister! . . . Æde ude i Køkkenet, det er vi gode nok til!

STINE. Tag saa fat i Kurven! (De tager begge fat.) Ja, vi har ta'et Atelstein med. De store sover jo. (Ud i Køkkenet).

KRISTINE (ind fra Storstuen med Rasmus, der puster og sveder). Det er himmelsk at danse, hva' Rasmus?

RASMUS. Ma'esløst!

KRISTINE. Men Du er saa bly af Dig, Du skal ta' fastere om Damen.

RASMUS. Ha, hi . . . !

ANE-SOFIE (frem). Kom, Rasmus, nu er det vos to! (Haler af med ham).

SØREN (ved Spillebordet med sit Glas). Skaal, Rasmus! . . . Du har nok, hvad man kalder S u k - ces i Aften!

RASMUS. Fidelej, fideleja!

SØREN. Rasmus! Hov! Hør lidt her!

RASMUS (bort fra Ane-Sofie, hen til Bordet).

SØREN (fortrolig). De sidder her og si'er, at Du ha'de ikke hængt Dig for Alvor, Rasmus.

RASMUS (fniser). Ha, ha! Det kan k a n ske gerne være, at der laa en lille Sten under den ene Støvlesnude . . . ! (Ud med Ane-Sofie).

LAUST (frem til Kristine). Skal vi to saa?

KRISTINE. Nej!

LAUST. Hva' er der i Vejen med Dig?

KRISTINE. Du render med saamange Piger.

LAUST. Da ikke med flere end i Formiddags.

KRISTINE. Og jeg vil ha' e n — en, der elsker mig alene!

ANE-SOFIE og RASMUS (ind fra Storstuen fulgt af en tre-fire Piger, hvoraf den ene straks igen trækker af med ham).

LAUST (til Kristine). Godt, saa ta'r jeg Ane-Sofie!

ANE-SOFIE. Du kan tro Nej! (Bort.)

SØREN (fra Spillebordet). Vinden har nok vendt sig, lille Laust, ha, ha!

LAUST. Jeg er lige glad! (Bliver staaende og ser paa Spillet).

ANE-SOFIE og KRISTINE (frem).

ANE-SOFIE. Du, Kristine, er det helt forbi med Dig og Laust?

KRISTINE. Den Harlekin, ja!
ANE-SOFIE. Saa kan Du vel godt la' mig se hans Digt nu?
KRISTINE (Bogen frem). Ha, det Skidt . . . værsgod!
ANE-SOFIE (læser). Næ, nu ryster mine Ben!
KRISTINE. Hva' er der?
ANE-SOFIE. Han har skrevet det samme i min og Rikkes osse!
KRISTINE. Det h a r han da vel ikke!
ANE-SOFIE (tager sin Bog op af Lommen). Rikke! Kom lidt, Rikke!
RIKKE (der har siddet stille og fortabt henne mellem Konerne, kommer).
ANE-SOFIE. Vis Kristine din Poesibog.
RIKKE. Jamen, Du sa'e jo . . .
ANE-SOFIE. Det er ligemeget: vis hende den!
RIKKE og ANE-SOFIE (præsenterer Kristine Bøgerne).
ANE-SOFIE. Han har skrevet det samme i dem alle tre!
RIKKE. Aa, Herregud, hvor det bli'er kedeligere og kedeligere!
KRISTINE. Det skal han faa betalt! — Kom, Piger!
ALLE TRE PIGER (hen til Mandfolkebordet).
KRISTINE (til Laust). Du har jo skrevet det samme i vores alle tres Poesibøger!
LAUST (grinende). Ja, hæ, hæ! det er jo det samme, I vil ha'!
KRISTINE (river Bladet med Digtet ud af sin Bog og slaar det ned i Bordet lige for Næsen af Laust). Værsgod; og Tak for Laan!
ANE-SOFIE (ligeledes). Værsgod, din Dongsikote! — Nu Du, Rikke.
RIKKE (tøver). Det e r saa poetisk . . .
ANE-SOFIE. Naa! Bli'r det til noget!
RIKKE (river Bladet ud). Hvor er det dog kedelig . . . Men jeg vil saagerne ha' det igen, Laust.
SØREN. Hva' Satan, Laust, er det Tikronesedler, Tøserne betaler Dig?
LAUST (krammer hurtig Papirerne sammen og ler flov). Ja-ha-e . . .

STINE og NAPOLEON (ind fra Køkkenet).
STINE. Tak for Mad, Søren og Bentsine.
NAPOLEON (styrer lige løs paa Bordet og bemægtiger sig en Flaske).
STINE (dunker ham i Ryggen). Skal Du ikke takke for Spisen, dit Pindsvin!
NAPOLEON. Det storsnudede Bundekram . . . Det er vos Arbejdere, de lever af!
RASMUS (straalende fornøjet ind fra Storstuen, omringet af en Flok Piger, som han trakterer med Bentsines Chokolade). Værsgod, Pi'er! Spis, Pi'er!
LAUST. Det er min Sæl og Salighed osse min Sjukkerlade, han gaar rundt og blærer sig med!
SØREN (leende). Jeg véd ikke andet Raad, end at Du ogsaa faar gaa hen og hænge Dig!
LAUST. Men først skal han s'gu ha' et godt Livfuld Klø!
SØREN (leende). Du dyr Dig vel!
NAPOLEON (rejser sig stiv). Klø . . . ? Er der nogen' der skal ha' Klø, saa melder j e g mig!
STINE (fat i ham). Du forholder Dig rolig, Bonaparte!
NAPOLEON (arrig). Lad mig sidde i Fred!
STINE. Jamen, Du s t a a r jo!
NAPOLEON. S t a a r jeg . . . ? (Sætter sig).
SØREN (raaber). Nu skal Napoleon dekl'mere!
STINE. Nej, han er ikke fuld nok endnu til d e t!
LAUST (har stillet sig op lige foran Rasmus). Nu skal Du ha' Klø, min Dreng!
KRISTINE (ind mellem dem). Du rør' ham ikke!
LAUST. Det er m i n Sjukkerlade, og det er m i t Rør, og det er m i n e Blomster, og det er m i n Kæreste . . . altsammen er m i t!
RASMUS (lyksalig). Vil Du ha' et Stykke Sjukkerlade, bitte Laust?
LAUST (griber fat i ham). Er Du morsom?
KRISTINE (skriger). Far!
BENTSINE. Søren, Søren, nu slaas de!

SØREN (frem til Laust). Laver Du nu Komedie igen, din Stodder!

Musikken er ophørt. — Folk stimler sammen.

SOGNEFOGDEN. Du maa opføre Dig honnet, Laust?

LAUST. Næi, jeg vil ikke!

DEGNEN (frem). Saa, saa, kjære Ven; Du var dog saadan en smuk og flink Dreng . . .

LAUST (puffer til ham, saa han tumler tilbage). Jeg er ikke Dreng for Dig længer!

STEMMER. Ud med ham! Lad vos smide ham ud!

(En Del Karle trænger ind paa Laust, der slaar fra sig.)

KRISTINE (til Rasmus). Du skal ikke blande Dig op i det . . . Du er altfor aan-dig til at slaas!

RASMUS (trækker sig bort). Ja-e . . .

SØREN. Gaa nu, Laust, gaa nu, forinden den revner!

LAUST. Næi, jeg vil ikke . . . (Græder pludselig af Hidsighed.) Det er min Sjukkerlade, og det er mit Rør! Jeg gaar ikke! Jeg har Lyst til at blive! Jeg gaar ikke et Skridt, gør jeg ikke!

KARLENE (ind paa ham). Naa, saa Du gaar ikke, min Dreng!

Skrig og Tummel. — Laust gør Modstand, men kastes ud gennem Forstuen. — Man hører Larmen ned gennem Gaarden.

KRISTINE (ind til Rasmus). Rasmus, jeg elsker Dig!

RASMUS (henrykt). Hæ . . .

KRISTINE (kælen). Ta' fastere om mig!

RASMUS (slaar en Arm om hende). Hæ, hæ . . . !

SØREN. Nu skal Napoleon Fandenfløjteme deklemere!

NAPOLEON (rejser sig og gaar frem med Flasken under Armen. Slaar deliristisk ud i Luften og siger). Til den højtelskede Pi-ge og go-de Venin-de Stine Christoffersen!

STINE (stolt). Der kan I høre! Det er til mig! Han var saadan et kjønt Menneske i sin Ungdom!

NAPOLEON (stiv og uden Gestus).

Min sø-de, velsig-nede Pi-gelil,
min allersomyndigste Skat,
jeg sen-der Dig herved et lille Digt,
min Tanke ved Dag og ved Nat.

Vi vandrer sammen paa grønne Sti
og gin-ger i Solens Glans!
og skinner Maanen paa Himlens Blaa,
vi træ-der en venlig Dans.

Og skulde Du kal-des fra Jorderig
til Himmelens lysende Bo,
jeg vil dog aldrig, min sø-de-ste Ven,
forglemme at være Diig tro.

Alene jeg gaar paa Jordens Kreds
med Tanken saa vemodsfuld;
og aldrig mere jeg bliver vel glad,
før jeg ligger i sorten Muld!

Med Hilsen og Højagtelse
Din fuldtro Ven
Napoleon Boneparte Nielsen.

STINE (under Glædestaarer). Ja . . . ok ja, hvor er det dog velsignet, at der er no'et, der hedder Kjærlighed; det bær' vos ri'nok over mejet . . .

Tæppe.

EPILOG

Samme Stue nogle Aar senere. —
Bentsine, blegere og mere bekymret end nogen Sinde, sidder og karter Uld.
Rikke sidder frugtsommelig med Hænderne i Skødet.
Basse-Stine, omtrent uforandret, nyder med Velbehag en mægtig Spølkum Kaffe. — Hendes Kurve staar henne ved Køkkendøren.

BENTSINE. Aa nej, Herregud, nej, det er saamænd kun, naar de er ude, at jeg drister mig til at sidde lidt heroppe i Stuen, ellers maa jeg pænt holde mig paa mit Kammers . . .

RIKKE. Ak ja, hvor er det hele dog kedeligt!
STINE. Nu har jeg aldrig hørt saa galt! Og paa din egen Gaard!
BENTSINE. Kristine regerer her jo indvendig, og Rasmus regerer udvendig . . . og jeg har det, li'som jeg allerede var død . . .
RIKKE. Aa, Gud i Himlen, ja, Livet bli'r kedeligere og kedeligere . . . !
STINE (til Bentsine). Faar Du heller ikke din regederlige Føde?
BENTSINE. Jo-e, naar de er hjemme . . . ellers ta'r hun Nøglen af til Spisekammeret . . . I Dag har hun sat et Fad kolde Kartofler frem til mig til Mid'smad.
STINE. Og ikke en Bid Sul til engang! — Hva' h a r Kristine imod Dig?
BENTSINE. Jeg ser jo, hvad her gaar for sig . . . Og h e l t holde Mund kan jeg jo ikke.
STINE. Næi, det var da formejet forlangt! — Men hvorfor fraskrev Du Dig Gaarden?
BENTSINE. De fik mig jo til det . . .
STINE. Og ingen Papirer har Du paa, hvordan de skal behandle Dig?
BENTSINE. Jo-e . . . men de respekterer dem ikke . . .
STINE. Du skulde klage til Sognefogden.
BENTSINE. Jeg kan ikke faa mig til det . . .
RIKKE. Nej, vi kan ikke faa vos til det . . .
STINE. Alt dette her skulde S ø r e n se!
BENTSINE. Jo-e, men han ligger jo mellem fire Fjælle . . .
STINE. Du maatte sgu næsten ønske, Bentsine, at Du laa sammesteds under de her Forholde!
BENTSINE. Det be'er jeg smen til hver Aften, jeg ligger i min Seng!
RIKKE. Aa, Herren den store Mester . . . !
STINE. A t Søren da osse saadan sku' falde ned fra Høstænget og brække hans Hals!
RIKKE. Paa t o Steder . . . !
BENTSINE. Vi raader jo ikke sæl, Stine . . .

STINE. Næi, naturligvis . . .
RIKKE. Vi maa jo vide at bære Tilskikkelserne . . .
STINE (til Rikke). Og Du er blit frugtsommelig, dit Pus!
RIKKE (slaar Øjnene ned). Ja-e . . .
STINE. Hvornaar kørte de til Marked i Morges?
BENTSINE. Halv otte . . .
STINE. Laust med?
BENTSINE. Kristine vilde det jo . . . Ingen tør sige hende imod . . .
STINE. Det har hun sgu 'nte efter Dig!
BENTSINE. Næi . . . det er vel efter Søren . . . for lystres vilde han jo.
STINE. Det vil sgu alle Mandfolk, saalænge de kan krybe.
RIKKE (stirrende). Og ingenting kan man nægte dem . . .
STINE. Er det sandt, at Laust er Far til Kristines sidste Dreng?
RIKKE (synker sammen). Aa-aa-r . . .
BENTSINE. Han render her da baade Dag og Nat . . .
STINE. Men si'er Rasmus, det Fæ, da aldrig noget til den Badulje?
BENTSINE. Næi . . .
STINE. Og at han tog Laust til Bestyrer paa Gaarden derovre!
BENTSINE. Det var Kristine . . .
STINE. De skulde sgu ta' og skilles, Rasmus og Kristine!
BENTSINE. Ja-e . . . men det strider jo mod Guds Ord.
STINE. Naturligvis, det er jo mest gudfrygtigst at bli'e ved hverandre; det blev da jeg og Napoleon . . . Og de sover sammen, si'er de?
BENTSINE. Ja, i den Retning er der ikke noget at si'e hende paa . . . og saa har hun jo osse ham at udlægge . . .
STINE. Ja-e, det er jo osse no'et værd! — Men hvor er Børnene henne i Dag?

RIKKE. De er ovre paa Gaarden hos mig.
STINE. Skal Du ha' Laust?
BENTSINE. Ja-e, det er vel Kristines Mening, saa er hun jo dækket . . .
RIKKE. At et Mandfolk ikke kan holde sig til én . . . !
STINE. De ku' sgu besørge tyve!
RIKKE. Og vi lærte dog saameget romantisk paa Højskolen!
STINE. Ja-e . . . Men Vorherre raader jo!
RIKKE. Ja-e . . .
BENTSINE. Og leder alting til det bedste!
STINE. Naar bare vi kan lære at bøje vos!
BENTSINE. Ja, det er det, der kræves!
RIKKE. Jeg bøjer mig da altid . . .
STINE. Naa, nu maa jeg nok af Sted . . .
BENTSINE. Hvordan staar det ellers til hjemme?
STINE. Jo-e, det staar sgu mejet berømmelig til! Napoleon ligger jo altid til Sengs.
BENTSINE. Og saa er Du Nummer ét . . .
STINE (kror sig). Ja-e . . . ! Jeg har saamænd aldrig haft det saa godt i hele min Tid før. Føden maa jeg putte i ham, og Renligheden maa jeg holde fra ham; og naar han bare en Gang imellem et Par Gange om Dagen faar sin Snaps Brændevin, saa er han s'men det blideste Væsen, man kan tænke sig.
RIKKE. Ak ja, hvem der var saa vidt med Laust . . .
BENTSINE. Det hedder sig at kunne vente . . .
STINE. Det he-der sig at ha-ve Taal-mo-dig-he-dens Naa-de-gave, som Missionær Flensborg han si'er! — (Hen til Kurvene.) Vil I ha' hver en Sukkerbasse?
BENTSINE og RIKKE. Tak, som byder . . .
BENTSINE. Men vi har ingen Penge . . .
STINE. Skidt med det . . . Du har gi'et mig mangen god Bid i Fortiden! (Præsenterer dem hvert et Stykke skinnende Sukkerbrød). Værsgod! Nyd det med Helsen.
BENTSINE og RIKKE. Tak . . .

STINE (med Kurvene i Aaget). Naa, Farvel ... Jeg kigger ind en anden Dag.

BENTSINE. Ja-e, det gør Du vel ...

STINE (svinger ud med Kurvene).

Medens

BENTSINE og RIKKE (æder tavse deres Sukkerbasser i store tragiske Mundfulde).

Tæppe.

MENNESKENES BØRN

(1909)

PERSONERNE

Henrik } meget unge.
Line }
Værtinden.
Baumberg.
Fru Baumberg.
En Politibetjent.
Barnet

Studenterhybel i Stueetagen i et lille Forstadshus.

Til venstre to Fag Vinduer, bag hvilke Buske og Planter rager op fra Haven udenfor. Over Buskene ses, paa den anden Side af Vejen, andre lave Huse med Smaahaver foran. Bag disse Huse igen Fabriksskorstene og enkelte fire-fem-etages Kaserner.

I Baggrunden Dør ud til en Trappegang. Naar Døren aabnes, ses Gangdøren. Staar begge Døre aabne, ses Vejen med sine Huse og Haver.

Til højre Seng, Servante, Klædeskab. — Borde, Stole, Reoler og en Sofa.

HENRIK og LINE (i Færd med at bringe Orden i Stuen. — Hist og her Blomster i Glas).

LINE (anbringer de sidste Blomster). Saa, nu har vi arbejdet nok, nu skal vi snakke lidt. (Peger mod Blomsterne). Var det saa ikke godt, at jeg tog dem med?

HENRIK. Jo . . . men Du er dog selv min fagreste Blomst.

LINE (ind til ham). Ja, og Du er Pinden, jeg skal sno mig op af!

HENRIK (kysser hende).

LINE (hen ved Vinduet). Den Udsigt skulde her nu ikke være . . .

HENRIK. Den er da bedre end inde paa Vestergade . . .

LINE. Naturligvis . . .

HENRIK. Og saa er Huset saa roligt . . . Derinde skændtes og sloges de altid.

LINE. Og da Du boede i Fiolstræde, hældte de nok Vand i Hovedet paa hinanden.

HENRIK. Ja, . . . at Menneskene ikke kan enes!

LINE. Det kan man ikke i Hovedstaden; man skal leve i Provinsen! — Hvem bor her ovenpaa?

HENRIK. Første Sal staar ledig. Og oppe paa Kvisten bor Værtinden.

LINE. Hvad hedder hun?

HENRIK. Frøken Olsen.

LINE. Er hun gift?

HENRIK (bebrejdende). Men Line . . . !

LINE. Ja, der staar jo en Barnevogn ude paa Trappegangen.

HENRIK. Hun har et mindreaarigt Plejebarn.

LINE. „Mindreaarigt" . . .? Man kan høre, at Du er Jurist! — Jeg k a n nu ikke forstaa, hvordan Du har fundet dette her Hus?

HENRIK. Jeg har jo fortalt Dig, at det var en Dag paa en af mine Spadsereture. Her stod „Til Leje" i Vinduet, og at Haven fulgte med. Det kunde jeg ikke modstaa og gik ind og lejede.

LINE. Du bruger alle dine Penge til at flytte for.

HENRIK. Man maa da ha' Ro. Og dette her er da meget bedre end at sidde inde i Byen og kukkelure ned paa Gaden . . .

LINE. Ja—e . . . Men L a n d e t! — Huset skulde ligge paa en høj Skrænt med Udsigt over en hel Bunke Træer . . . Bøgetræer, Egetræer, Popler og Birke . . . !

HENRIK. Synes Du ikke, at Birketræer ligner smaa, yndige unge Damer, der staar og nejer og drejer og vrider sig og er generte?

LINE. . . . Og Poplerne ligner stive og vigtige Studenter i Kjole og hvidt, hva'? lige før Ballet begyn-

der! — Hør, der er nogen, der rumsterer oppe paa første Sal!

HENRIK. Det er vel Værtinden.

LINE. Du sagde, her var saa stille . . .

HENRIK. Lidt Uro er der jo altid i et Hus . . .

LINE. Ikke rigtig ude paa Landet! (Pludselig.) Nu véd jeg det! Huset skulde ligge akkurat som Marie Bagers hjemme paa Storskrænten: først Skov og saa Hav og saa længst ude Himlen!

HENRIK. Ja, dér vil vi bygge vort Fremtidshjem, naar jeg arver Fars Forretning! — Kom, lad os sætte os hen i Sofaen og snakke om det!

De sætter sig.

LINE (ivrig). . . . Der skal være gamle, gamle, smaabitte grønne Ruder i Huset . . . og over Døren skal sidde Takkerne af Skovens allerstørste Hjort . . . og paa Gavlen skal Storken ha' sin Rede hver Sommer!

HENRIK. Ja, men vi vil ingen Børn ha'! Det koster saa meget, naar de skal studere eller uddanne sig i Musik.

LINE. Jo, et lille et vil vi ha' . . . Hvad skal jeg ellers bestille, naar Du gaar ind til Byen paa Kontoret?

HENRIK. Godt, men det skal saa kun være et ganske lille et!

LINE (viser Størrelsen.) Ja, saadan et lille, bitte et . . . (Farer op og peger mod Vinduet.) Se, der staar han igen derude paa Vejen, Manden med det røde Ansigt!

HENRIK. Hvad vil Du dog bryde Dig om ham!

LINE. Det er, ligesom han lurer paa nogen her i Huset.

HENRIK. Nej vist gør han ej. Han staar bare og ser paa Haven; han har rimeligvis ingen selv, Stakkel. — Sæt Dig nu ned. (Trækker hende ned ved Siden af sig.) . . . Saa bygger vi videre paa Huset . . . I Spisestuen skal der være blaamalet Panel alle Vægge rundt . . . højt blaamalet Panel med Hylde foroven,

hvorpaa der skal staa gamle, underlige Krukker og Fade . . . og der skal staa gammelt Kobbertøj paa et blaamalet Bord i Hjørnet . . .

LINE. . . . Og et stort, gammelt, blaamalet Uhr med Kukker!

HENRIK. Et Uhr med Kukker, ja! . . . Og en gammel, gammel, tykmavet Jernovn med Adam og Eva og Syndefaldet og Farao, der drukner i det røde Hav . . . Og vi vil aldrig skændes!

LINE. Jo, lidt engang imellem . . . det hører sig til!

HENRIK. Nej, ikke imellem os . . . Vi vil bare kysses! (Kysser hende.)

LINE. Og nu Dagligstuen?

HENRIK. Dagligstuen . . .? Den skal være paa tre Fag med Udsigt udover Træerne til Havet.

LINE. Men saa faar vi jo hele Eftermiddagssolen! — Hør, nu er der En, der lister ude paa Trappen! Det er dog et væmmeligt Hus, dette her, med alle de Lyde!

HENRIK (kysser hendes Haand og fortsætter). . . . Der skal være Karnapper fyldte med Blomster og duftende Urter . . . dybe Karnapper, forstaar Du, saaledes at Solen ikke kommer ind i Værelset, men kun kaster nogle lange, gyldne Striber henover Gulv og Møbler . . . og midt paa Gulvet skal staa et sort Mahognitræs Flygel, altid opslaaet . . .

LINE (spiller i Luften). Saa at jeg kan spille for Dig, naar Du er bedrøvet — eller arrig!

HENRIK. Jeg bliver aldrig „arrig"!

LINE (klapper hans Kind). Nej . . . Og hvor skal mit Sybord staa?

HENRIK. . . . I den midterste Karnap, hvis Ruder skal være indfattede i Bly og dannet som gamle, højtidelige Kirkeruder med Helgenbilleder og Indskrifter . . .

LINE (opskræmt). Der er et Barn, der græder!

HENRIK. Det er vel „den mindreaarige" oppe paa Kvisten.

LINE. Hvad græder han for . . . Jeg kan ikke taale at høre Børn græde!

HENRIK (truer mod Loftet). Vil Du tie stille deroppe! — Kan Du se, nu tav han!

LINE (klapper ham). Ja, Du bliver en dygtig Far! . . . Og hvad saa videre om Dagligstuen?

HENRIK. . . . Og i Vindueskarmen skal staa gule Iris og hvide Aakander i lange, slanke Vaser . . . Og en blanksleben Kumme skal der staa med spillevende Guldfisk, der æder Brød af din Haand . . .

LINE. Og Duer vil vi ha'!

HENRIK. Og Duer vil vi ha', ja . . . snehvide, søblaa og rustbrune Duer . . .

LINE. . . . Snehvide, søblaa og rustbrune . . . Du er Digter, Henrik, jeg s e r dem!

HENRIK (inspireret). . . . Og de skal sværme om Dig i Flok, naar Du staar paa Verandaens Trappe mellem Roser og Vin . . . snehvide, søblaa og rustbrune! . . . Og Du skal staa der klædt i hvidt med korte, opskaarne Ærmer og bleggraa Strømper og Sko . . . og om din Hals skal sno sig en Krans af røde Koraller . . .

LINE (lægger sit Hoved til hans Skulder). Dejligt, dejligt, dejligt!

Et Taarnuhr slaar.

LINE (rejser sig hurtig). Uf! At Tiden dog ikke kan staa stille! — Hvad var det, Klokken slog?

HENRIK (ser paa sit Uhr). Halv to.

LINE (tager Overtøj paa). Himmel, saa maa jeg af Sted! Jeg skal jo til Spil. — Er han derude endnu?

HENRIK. Hvem?

LINE. Din „Havemand" med det røde Ansigt?

HENRIK (aabner et Vindue og kigger ud). Nej, ikke Spor.

LINE (mod Døren). Farvel! Farvel!

HENRIK. Skal Du ikke kysse mig?

LINE. Jo, det er sandt! (Kysser ham.) Og nu fik vi ikke vort Hus færdigt . . . (Ud i Entréen.)

HENRIK (efter hende). Hvornaar kommer Du igen?

LINE (ude fra Vejen). Paa Torsdag!

HENRIK (laaser Entrédøren og kommer ind. — Giver sig nynnende til at stille Bøger i Reolen).

Det banker.

VÆRTINDEN (ind med Barnet paa Armen). Er der ikke noget, jeg kan gøre for Studenten?

HENRIK. Nej Tak, Frøken.

VÆRTINDEN. Sød lille Pige, hihi!

HENRIK. Det var . . . det var min Søster.

VÆRTINDEN. Sød lille Søster, hihi! — Der var altsaa ikke noget, jeg kunde gøre for Studenten?

HENRIK. Nej Tak, Frøken . . .

VÆRTINDEN. Ja, saa gaar jeg igen . . . (Ud.)

HENRIK. Ja Tak . . .

VÆRTINDEN (ind). Det er sandt, hvis der skulde ringe en Mand paa med et stort, rødt Ansigt, skal Studenten bare la' ham ringe, til han bliver ked af det.

HENRIK. Jo . . . Er det ham, der har gaaet herude paa Vejen?

VÆRTINDEN. Ja.

HENRIK. Hvad vil han?

VÆRTINDEN. Det blander jeg mig ikke i . . . Men Studenten maa altsaa ikke lukke op, om han ogsaa skulde blive saa ondskabsfuld, at han ringede.

HENRIK. Nej . . . Men . . .

VÆRTINDEN. Ja, saa gaar jeg igen . . . (Ud.)

HENRIK (sætter sig til at læse, saaledes at han ikke kan ses fra Vinduerne).

Lidt efter ringer det to, tre, fire Gange heftigere og heftigere.

HENRIK (flytter sig urolig paa Stolen).

Pludselig viser det røde Ansigt sig presset ind mod Ruden. Men da det ingen opdager, forsvinder det igen. Hvorefter alt bliver stille.

Saa lyder der paa én Gang Skrig og Tummel i Forstuen. Døren ind til Værelset rives op, og Fru Baumberg styrter ind, forfulgt af Ansigtet.

FRU BAUMBERG (flygter op i en Krog). Han myrder mig! Han myrder mig! — Jeg troede, han var gaaet!

BAUMBERG (efter hende med hævet Haand).

VÆRTINDEN (i Døren med Barnet paa Armen). Jesus! Jesus!

(Flygter.)

BAUMBERG (faar Øje paa Henrik, der staar maalløs). Den Tyvemær! Hun er rendt fra mig i Aftes, og hun har taget alle de bedste Møbler og et dejligt Maleri, som jeg havde faaet af min allerbedste Ven til min Fødselsdag!

HENRIK (frem). Min Herre . . .

FRU BAUMBERG. Det er den reneste Løgn; Skilderiet var mit!

BAUMBERG. Det er den anden Mand, hun er rendt fra. For sytten Aar siden stak hun af fra den første.

FRU BAUMBERG. Det vidste Du jo, da Du tog mig, saa det behøver Du ikke at stikke mig i Næsen.

BAUMBERG. Og Sølvtøjet har hun hugget. Vi skulde have hver to Sølvskeer; men hun er rendt med dem alle fire.

FRU BAUMBERG. Sølvtøjet var ogsaa mit!

BAUMBERG. Og saa er hun Kæreste med Lassen.

FRU BAUMBERG. Det vidner jeg for Gud! Men Du tog Damer op, naar jeg var borte!

BAUMBERG (pludselig). Men hvad rager alt det den fremmede Herre!

HENRIK (drengemodig). Nej, det mener jeg med . . . Og maa jeg bede Dem straks forlade dette Værelse; for det er mit; jeg har selv lejet det.

BAUMBERG. Hun skal levere mig Maleriet!

FRU BAUMBERG. Aldrig!

BAUMBERG. Og de to Sølvskeer!

FRU BAUMBERG. Aldrig!

BAUMBERG. Saa henter jeg Politiet!

FRU BAUMBERG. Værsgod!

HENRIK (vil tale); men

BAUMBEG (puffer ham væk). Nu henter jeg Politiet!

FRU BAUMBERG. Værsgod! Skeerne fik jeg til vores Bryllup af min Søster.

BAUMBERG (farer ud).

HENRIK. Men, kære Frue, hvad . . .

FRU BAUMBERG (ud med tyssende Haandbevægelser).

Dyb Stilhed.

BAUMBERG (ses gaa op og ned udenfor paa Vejen).

HENRIK (opdager ham. Gaar efter nogen Vaklen hen og aabner et Vindue og kalder). Hr. . . . undskyld! . . . men kunde De ikke komme lidt; jeg vilde gerne tale med Dem . . .

BAUMBERG (ind).

HENRIK (imod ham). Undskyld, men . . . Det er maaske underligt, at jeg . . . Men kunde De ikke blive blive gode Venner med Deres Kone . . .?

BAUMBERG. Hun er det værste Asen!

HENRIK. Vil De ikke tage Plads, Hr. . . .

BAUMBERG (sætter sig med Hatten paa. Men da han har set lidt paa Henrik, tager han den hurtig af.) Jeg havde nok ved en Fejltagelse beholdt Hatten paa . . .

HENRIK (bukker). Aa, jeg be'r . . der er jo ogsaa Have udenfor . . . (Famlende.) Jeg vilde saa gerne . . . jeg synes, det er saa trist, naar Mennesker strides . . . jeg . . .

BAUMBERG. Hun er rendt fra mig. I Aftes, da jeg kom hjem, var hun rendt med hele Kagen.

HENRIK. Saa har De vist været ond imod hende, Hr. . . .

BAUMBERG. Vi var enige om at skilles, og hun skulde have det halve og jeg skulde have det halve. Papiret var i Orden. Og firehundrede Kroner har hun faaet. Men saa, mens jeg er borte, stikker hun af med hele Kagen. — Har Herren ikke talt med hende før?

HENRIK. Jeg? Nej, aldrig!

BAUMBERG. Har hun maaske lejet første Sal af Herrens Kone?

HENRIK. Min . . . min Kone!?

BAUMBERG. Ja, var det ikke Herrens Kone, hende den anden med Ungen?

HENRIK. Nej, det var det da rigtignok ikke! Det er jo min Værtinde . . . Frøken Olsen.

BAUMBERG. Olsen . . .? Naa, saa det var Olsen!

. . . Det er hende, der har en Dreng ved en Urtekræmmer paa Amerikavej?

HENRIK. De tager aldeles fejl, Hr. . . . Det er hendes Plejebarn.

BAUMBERG. Ja, det Skriftsted kender vi nok! — Nej, det er Urtekræmmerens Hus, dette her; og det er ogsaa hans Unge. Og Olsen er en Sort gammel Bekendtere af min Kone.

HENRIK (pludselig). Aa, vil De ikke forlige Dem med Deres Kone?

BAUMBERG. Jeg vil Fandenfløjteme først ha' Sølvskeerne!

HENRIK. Jamen hun siger jo, at det er hendes.

BAUMBERG. Det er Løgn, for vi skal dele, det staar der i Papiret. Og Maleriet er ogsaa mit, for det er malet af min allerbedste Ven . . . Det er for Resten ham, hun gaar og spiller Kærest med.

HENRIK. De talte før om Politiet . . . men jeg synes ikke, De skulde gøre Alvor af det . . . Hvis jeg nu kunde tale hende til Rette; jeg er selv Jurist, saa . . .

BAUMBERG. Jeg har været hos Assistenten, og han sagde, at hvis hun ikke gav sig, skulde jeg bare komme til ham.

HENRIK. Vil De ikke nok tale med Deres Kone en Gang til, inden De gaar til Politiet . . .? Jeg studerer selv Jura, saa maaske . . .

BAUMBERG. Herren har jo set, at hun er ikke til at komme nær.

HENRIK. Jo, naar jeg nu prøver at mægle, saa skal De se . . . Maa jeg?

BAUMBERG. Ja, Gudbevares, kan det fornøje Herren . . . Jeg er selv stemt for Mindelighed, og kunde det ordnes uden Kaprifolier, saa

HENRIK. Men De maa ikke blive hidsig! . . .

BAUMBERG. Hidsig? Sagde De hidsig! . . . Det ligger aldeles ikke for m i n Stemme.

HENRIK (mod Døren). Hvad hedder hun?

BAUMBERG. Petra . . . det Bæst!
HENRIK. Jamen, undskyld . . . til Efternavn?
BAUMBERG. Baumberg, begribeligvis . . . li'som En selv.
HENRIK (i Døren. Kalder). Fru Baumberg . . .
BAUMBERG. Hun kommer s'gu ikke . . . Sfinksen!
HENRIK (gentager). Fru Baumberg . . .
FRU BAUMBERG (oppe fra Trappen). Ja . . .
HENRIK. Aa, undskyld, men vilde De ikke komme et Øjeblik herned . . .? Deres Mand vilde gerne tale med Dem . . . og jeg er Jurist, saa maaske . . . Nu er han ganske rolig.
FRU BAUMBERG (spidst). Saa—e? Men hvorlænge var Adam i Paris! (Man hører hende stige ned ad Trappen.)
BAUMBERG (svulmer allerede ved Lyden).
FRU BAUMBERG (ind. Hun har væbnet sig med Olsens Barn).
BAUMBERG (farer øjeblikkelig løs paa hende) Kom med Sølvskeerne, din Tyvemær!
HENRIK. Næmen Mand dog . . . De lovede jo . . .
FRU BAUMBERG (holder Barnet foran sig som et Skjold). Om jeg saa skal pines til Verdens Ende, Baumberg, saa faar Du aldrig de Skeer!
BAUMBERG. Jeg henter Politiet!
FRU BAUMBERG. Jeg skal nok svare for mig!
HENRIK. Herregud, nu er det jo det samme igen . . .? Lovede De mig ikke Hr. at være rolig . . .
BAUMBERG. Hvem Satan kan være rolig, naar man ser det Gespenst levende foran sig! . . . Vil Du saa udlevere Sølvskeerne, Petra, eller vil Du ikke?
FRU BAUMBERG. Om Du saa sled mig fra hverandre, Jakob, i Stumper og Stykker, saa faar Du aldrig de Skeer.
BAUMBERG. Godt! Godt! (Ud. Smælder Dørene i efter sig).
HENRIK. Nu henter han Politiet, Fru Baumberg . . .
FRU BAUMBERG (smilende og nikkende). Jeg kommer straks igen . . . ein Moment, som de siger i Hamborg . . .
(Ud med Barnet. Op ad Trappen.)

HENRIK (staar fortabt midt paa Gulvet. Hurtig hen at kigge ud af Vinduet). Nej, han er virkelig gaaet efter Politiet . . .

FRU BAUMBERG (ned ad Trappen. Ind uden Barnet). Jeg skulde bare aflevere Drengen til hans Moder. Jeg behøver ham jo ikke over for Dem, Hr. Student; De er en rolig Natur. (Tager en Stol). Tillader De? Nu vil jeg berette Dem hele mit Liv, at De kan dømme vos imellem, Baumberg og mig.

HENRIK. Jeg vil helst ikke . . .

FRU BAUMBERG. De s k a l! . . . Jeg rendte fra min første Mand . . . ja, det gjorde jeg ogsaa! Men véd Studenten, hvordan jeg fik ham? Min egen Far piskede mig til ham, fordi han ikke længere vilde ha' mig hjemme. Men hvad der kommer sammen paa den Maade, det holder ikke længe. Og saa løb jeg fra ham; jeg var kuns nitten Aar, og Livet drog mig. Det var i 1892, jeg kom her til Byen. Og saa traf jeg Baumberg en Aften i Victoriagade. Og han begyndte straks at lirke for mig. Jeg sagde ham, hvordan det hængte sammen med mig. Men han v i l d e nu ha' mig; og saa fik han mig.

HENRIK (hurtig). De blev g i f t med ham?

FRU BAUMBERG. Selvfølgelig! Rent ud lovformelig; ja! — Men ser Studenten, der er tre Slags Kærlighed her i Verden! der er Kærlighed til Næsten, og Pengekærlighed, og saa den sanselige Kærlighed. Og det er d e n, Baumberg altid har haft; og han kom mangen en Nat ikke hjem før højt op af Formiddagen. Men saa tænkte jeg, at det kunde være nok. Og saa tog jeg hans Sparekassebog og hævede Pengene og rejste til Hamborg til min Søster.

HENRIK. Jamen, Frue, det var jo næsten . . . Tyveri . . .

FRU BAUMBERG. Det véd jeg nok; men jeg gjorde det alligevel! for jeg var ked af hans Kommers.

HENRIK. Men De angrede dog og kom tilbage!

FRU BAUMBERG. Nej; han hentede mig med en Betjent.

HENRIK. Saa holdt han dog af Dem!

FRU BAUMBERG. Det véd jeg ikke . . . Men han lovede da, at han skulde holde sig paa Maatten. Og saa flyttede jeg til ham. Men saa forleden Aften, jeg kom fra Scala med Lassen, havde han slæbt to Damer med op i Lejligheden, og de sad og drak Kaffe og spiste Flødeboller. Goddag, lille Fru Baumberg, sagde de, og vil De ikke ha' en Kop Kaffe med? sagde de. Men saa gik jeg ud i Køkkenet og hentede Gulvskruppen og jagede dem ud af Lejligheden. Men saa smed Baumberg mig ud bagefter, og saa . . . saa . . .

HENRIK. Hvad saa?

FRU BAUMBERG. Ja, saa var det, at jeg gik hjem til Lassen.

HENRIK. Det skulde De ikke ha' gjort . . .

FRU BAUMBERG. Nej . . . maaske . . . Men et S t e d skal man jo være.

HENRIK. Ja—e . . . Men hvorfor tog De saa det Billede og de Skeer?

FRU BAUMBERG. Dem faar han aldrig i Evighed!

HENRIK. Jamen, hvis han nu virkelig kommer med Politiet?

FRU BAUMBERG. Jeg skal nok vide at svare for mig! En Mand har ikke Lov til at slæbe Fruentimmer med op i Lejligheden, Hjemmet er dog det helligste, manhar!

HENRIK (genert). Jamen . . . Lassen . . .?

FRU BAUMBERG. Det var uden for Huset. Det kan ingen krænke.

HENRIK. Naar man har svoret sin Mand Troskab! . . . Jeg er Jurist . . .

FRU BAUMBERG. Han snød mig f ø r s t!

HENRIK. Ja, jeg ser jo desværre, at det er det rigtigste, at de skilles . . .

FRU BAUMBERG. Det mener jeg med.

HENRIK. Men kan det ikke ske som Venner, Fru Baumberg? Lad Deres Mand faa Maleriet og de to Skeer, saa . . .

FRU BAUMBERG. Aldrig i Evighed, saa skulde Tøserne ha' det at grine af, naar jeg mødte dem paa Gaden!

En Vogn høres komme og holde.

HENRIK. Der er han med Politiet!

FRU BAUMBERG (en Kende blegere). Jeg er beredt!

BAUMBERG og EN BETJENT (ind).

BETJENTEN (efter at have hilst). Hør nu, lille Fru Baumberg, lad vos nu ordne den Sag i Mindelighed . . .

HENRIK. Ja, ja, ikke sandt!

FRU BAUMBERG. Aldrig faar han de Skeer!

BAUMBERG (forsonlig). Lad mig saa bare faa Maleriet da, Petra . . .

FRU BAUMBERG. Ikke saalænge Gud lever!

BAUMBERG (paa ny hidsig). Det er malet af min allerbedste Ven, og Du skal Fandentordnemig ud med det!

BETJENTEN. Vil De gaa op og tage noget Overtøj paa, Fru Baumberg . . . Og saa nok af den Tønde!

FRU BAUMBERG (spidst). Gerne, Hr. Betjent! (Ud.)

Pause.

BAUMBERG. Det er vanskeligt at være gift, Hr. Betjent . . .

BETJENTEN. Der er d e t, der er lettere, ja . . . (Peger paa Henrik.) Hvem er den Herre?

BAUMBERG. Det er en Slags Student, der logerer hos Olsen.

HENRIK. Jeg studerer Jura . . .

BETJENTEN. Naa . . . ja, der skal jo nogen til det værste!

FRU BAUMBERG (ind i iøjnefaldende Kaabe og Hat).

BAUMBERG (indædt). Alt d e t har jeg hængt paa hende!

BETJENTEN. Saa gaar vi . . .

FRU BAUMBERG (trækker Traadhandsker paa). Om De saa piner Livet ud af Hjertet paa mig, saa gir jeg mig i k k e!

BETJENTEN. Saa g i k vi! (Ud med Herren og Fruen).

Vognen kører bort.

HENRIK (ene og forladt tilbage.)

Det banker.

VÆRTINDEN (ind med Barnet paa Armen). Sikket Ægteskab, Hr. Student! Gud Fader i Himlen, sikket Ægteskab! — Nej, saa priser jeg rigtignok den hellige Jomfrustand! (Ud.)

HENRIK (ser uforstaaende efter hende. — Urolig op og ned ad Gulvet. — Sætter sig og forsøger at læse, men Bogen synker ham af Haanden).

LINE (viser sit smilende Ansigt uden for Vinduet. Banker paa Ruden).

HENRIK (farer forfærdet op. Roligere). Er det Dig . . .? (Hen mod Døren.)

LINE (ind). Døren stod aaben. — Her har du mig igen!

HENRIK. Goddag . . . Er det Dig . . .?

LINE (hen til en Stol og tager en Mappe). Ja, kære, vil Du tænke Dig, at da jeg kommer ind paa Vesterbros Torv, opdager jeg, at jeg har glemt mine Noder!

HENRIK. Har de ligget der hele Tiden?

LINE (hen til ham). Gaar Du i Søvne, Mand? Skal Du ikke hilse paa mig?

HENRIK (kysser hende flygtig). Jo . . .

LINE. Véd Du, hvem jeg mødte heromme paa Vejen i en Droske: Det røde Ansigt og en Dame og en Politibetjent!

HENRIK. Ja . . .

LINE. Véd Du det?

HENRIK (i Udbrud). Aa, Line, Line, Du kan ikke tænke Dig det frygtelige, jeg har oplevet!

LINE. Bevares vel!

HENRIK. Hele vor Fremtid er ødelagt!

LINE. Ih, Gud fri og frels!

HENRIK (ned i Sofaen). Alle vore Glæder er døde!

LINE. Baade de snehvide, de sølvblaa og de rustbrune . . .! (Hen til ham.) Men kære, lille Henrik . . .

HENRIK. Menneskene burde være blinde og døve!

LINE. Og spedalske og med Wattersot!

HENRIK (bebrejdende). Line, at Du kan . . .

LINE. Ja, Du tager altid saa frygteligt paa Vej! — Nu s k a l Du sige mig, hvad der er i Vejen!

HENRIK. Nej, det vilde være en Forbrydelse at besmitte din rene Sjæl! Det er tilstrækkeligt, at jeg selv er blevet forgiftet! . . . Du kan tænke Dig, at ligesom Du var gaaet, bryder der to vildfremmede Mennesker herind, en Mand og en Kvinde; og de skændtes og næsten sloges og sagde hinanden de afskyeligste Ting . . .

LINE. Hvor kom de fra?

HENRIK. Naturligvis igennem Døren . . . Og jeg, som troede, at Huset her var saa roligt; men her er meget værre end de andre Steder, jeg har boet . . . Jeg flytter! . . . Og saa kom der en Politibetjent og tog dem begge to med paa Stationen . . . Frygteligt! Og de havde ogsaa været unge engang, fortalte Fruen mig . . . nitten Aar ligesom jeg!

LINE. Men hvad havde de da gjort, siden Politiet . . .

HENRIK. Det kan jeg ikke fortælle Dig. Det kan man ikke sige til en ung Pige . . .! De skulde skilles.

LINE. Saa havde Konen vel en Elsker!

HENRIK (forfærdet). Line . . .!

LINE. Pyt, ja Herregud, man er da ikke et rent Barn! . . . Du kan vel nok huske Fru Mølmann hjemme, hun havde jo ogsaa . . .

HENRIK. Sæt, at det skulde gaa os ligesaadan . . .

LINE (ind til ham). Det gør det ikke . . . vi holder altfor meget af hinanden!

HENRIK. Det har de andre maaske ogsaa sagt engang.

LINE. Kys mig!

HENRIK (kysser hende). Og jeg forsøgte paa at forlige dem!

LINE. Men de vilde ikke høre paa Dig?

HENRIK. Nej, slet ikke.

LINE. Sagde Du, at Du var Jurist?

HENRIK. Ja—e, mange Gange.

LINE (kysser ham). De dumme Mennesker!

HENRIK. Og saa fik jeg ogsaa noget at vide om Frøken Olsen . . .

LINE. Hvad var det?

HENRIK. Det kan jeg heller ikke sige Dig . . .

LINE. Pyt! . . . „Den Mindreaarige" er vel hendes eget Barn!

HENRIK. Line!

LINE. Ja, det har jeg da tænkt mig hele Tiden. Men jeg vilde ikke sige det til D i g, for I Mandfolk er saa underlige paa det Punkt; I skal altid ta' alting saa alvorligt, tænke og være dybsindige og se ud i Fremtiden . . . Herregud, den Tid, den Sorg!

HENRIK. Jamen, nu skal Du høre . . .!

LINE. Nej, jeg vil ikke. Jeg vil ikke høre dine sjofle Historier.

HENRIK (fornærmet). Sjofle Historier . . . ?

LINE. Og jeg interesserer mig slet ikke for disse vildfremmede Mennesker — som nu oven i Købet er kørt paa Stationen! — Kom her og lad os sætte os hen i Sofaen og faa vort Hus færdigt. Nu kommer jeg jo alligevel for sent til min Spilletime! (De sætter sig hen i Sofaen.) Kys mig! (De kysses.) Begynd saa! Det var ved Dagligstuen, vi slap. Naa!

HENRIK. Jeg kan ikke nu . . .

LINE. Vist kan Du saa! — Det var altsaa Kabinettet, vi skulde ha' monteret, og dit Arbejdsværelse. — Naa, bli'r det til noget!

HENRIK. Kabinettet skal vende mod Øst imod Morgensolen . . . Nej, jeg kan ikke samle mine Tanker . .

LINE. Blæse med Tankerne! . . . „Kabinettet skal vende mod Øst imod Morgensolen" . . .

HENRIK. Kabinettet skal vende mod Øst imod Morgensolen . . . og der skal staa et mægtigt Kastanietræ uden for dets Vinduer . . .

LINE. Kan Du se, nu skær den, lille Digter . . .!

HENRIK (smilende). . . . et Træ med en Krone saa stor som en tusindaarig Ceder fra Libanons Bjærge . . .

LINE. Hyp, alle mine Vinge-Heste!

HENRIK (sikrere). . . . og om Træets Fod skal der være en Plæne af det grønneste Græs . . .

LINE. Nu Møblerne . . . !

HENRIK. Dem skal Du bestemme. Kabinettet bliver jo d i t Værelse.

LINE. Nej . . . D u kan bedre!

HENRIK. Hvide . . . ? Ja, hvide med slanke, snørklede Ben . . . ! Og Betrækket skal være af lyseblaat, storblomstret Silke, fastgjort med matgule, rundhovede Søm . . . Væggene skal være betrukne med blege Gyldenlæders Tapeter, og Gardiner og Portièrer skal være af Stof og Farve som Møblernes Betræk . . .

LINE. Og Kaminen?

HENRIK. Kaminen? Der skal ingen Kamin være! thi Foraar og Sommer skal være varme og straalende af Lys og Sol . . . og Efteraar og Vinter tilbringer vi i vort Palæ i Hovedstaden.

LINE. Aa, alle I mine snehvide, søblaa og rustbrune Drømme . . . ! Storartet! Storartet! (ivrig). Nu mangler vi bare dit Arbejdsværelse og saa Soveværelset.

HENRIK. . . Jeg bor i Gavlen mod Vest med milevid Udsigt ind over Landet . . . Og der skal kun være ét stort, spidsbuet Vindue deroppe med tunge, folderige Gardiner . . . Væggene skal være betrukne med vævede Tapeter af Riddere i Panser og Plade, og Fruer og Frøkener i Sindal og Maar . . . og der skal være en Løndør, som glider bort, naar man trykker paa et rustent Søm bag Reolen!

LINE. Uh, ha! . . . Og hvor fører den hen?

HENRIK. Ned til Borgens skumle Kælder, hvor . . . Nej! den fører op til det runde Taarnkammer, hvor D u hviler i den brede Egetræs Himmelseng! Du ligger og venter og lytter og stirrer ud i det dunkle Rum, hvor kun en enlig Olielampe lyser paa Marmorbor-

det ved dit Hoved . . . Du har læst, men nu hviler Bogen foran Dig paa det hvide Lagen . . . Du ligger med Armen bag din Nakke, og dit blonde Haar danner som en gylden Ramme om dit Ansigt . . . Du længes og lytter og stirrer med store, drømmende Øjne ud for Dig . . . det er vor Bryllupsdag . . . Da hører Du Løndøren deroppe glide til Side, og Du smiler og rejser dig halvt paa din Albue og lytter igen . . . der høres Trin, sagte og varsomme kommer de nærmere og nærmere . . . hurtig lægger Du Bogen ud paa Bordet, kaster Dig tilbage paa Puden og lukker Øjnene . . . et Ansigt bøjer sig frem over dit . . . (Han breder langsomt Armene ud.) og med et Skrig, der lyder som Jubel, slaar Du Armene om min Hals og trykker dine Læber mod mine!

LINE (viger sky tilbage). Nej, nej . . .! (Kaster sig derpaa om hans Hals.) Jo, jo . . .! Aa, Henrik, Henrik, hvor Livet dog er dejligt! (Bort fra ham. Lidt nervøst og ilfærdigt). Men nu maa jeg gaa! Hvad er Klokken?

HENRIK. Ingenting.

LINE (manende). Henrik!

HENRIK (Uhret frem). Et Kvarter over fire . . .

LINE (forfærdet). Tak for d e n! Og vi spiser Klokken fem! Jeg ser Tantes Ansigt, hvis jeg kommer forsent — det er nærmest rustbrunt! (Hen efter Nodemappen.) Jeg har jo været til Spil, forstaar D u!

HENRIK. Skal vi ikke gøre vor Forlovelse offentlig?

LINE. Er Du gal? Før Du faar din Eksamen! — Dette er da ogsaa meget dejligere. Hele Livet burde være en Hemmelighed . . . Ingen skulde vide, at vi to var til . . . Alle andre skulde være døde . . . nej, ikke døde, det behøves ikke . . . bare leve i et fjernt, fjernt Land . . . Og vi to alene . . . Sludder! Du smitter nok! Farvel! Livet er storartet, som det er!

HENRIK. Hvornaar kommer Du igen?

LINE (med Overtøj og Handsker. Henrik hjælper). Paa Torsdag ved

Du jo . . . Kan Du se, at nu har Du helt glemt Historien med det fæle røde Ansigt!

HENRIK. Ja, hvor underligt . . . Det er næsten, som om det bare var noget, jeg havde drømt!

LINE. Der ser Du! — Og nu er han oven i Købet sat i Arrest . . .

HENRIK. Det er frygteligt, at et Menneske kan sættes i Arrest . . .

LINE (leende). Du bliver sandt for Herren en lækker Prokurator! — Hør, det er sandt, kan Du ikke laane mig to Kroner til et Par nye Handsker? (Viser Handskerne.) Sikke disse her ser ud!

HENRIK (forlegen). To Kroner . . . nej . . . næ, det kan jeg skam ikke . . . Flytningen blev meget dyrere, end jeg havde ventet . . . Og Værtinden har faaet fire Kroner paa Haanden . . . Jeg har kun femogtresindstyve Øre tilbage.

LINE. Pyt med det, saa smør jeg bare Blæk paa! . . . Men laan mig en Tiøre til Sporvognen, ellers kommer jeg for sent. Jeg brugte min sidste til at køre her tilbage for.

HENRIK. Og saa har Du endda købt Blomster!

LINE. Ja, Blomster maa der til!

HENRIK. Vil Du ikke hellere ha' en Femogtyve Øre?

LINE. Nej, hvad skal Du saa leve af Maaneden ud?

HENRIK. Man har vel Kredit!

LINE. Ja, saa giv mig Femogtyveøren da . . . Det er aldrig rart at staa helt uden Penge. (Faar Pengene. Kysser Henrik og danser hen mod Døren.) Tak! . . . Farvel! Farvel!

HENRIK (følger hende ud. Begge Døre bliver staaende aabne. Sol fylder Vejen). Altsaa paa Torsdag!

LINE (fjerner sig). Paa Torsdag, ja! . . . Saa bygger vi videre paa Slottet! Havesal, Billardstue, Gæsteværelser!

HENRIK (vinker mod hende). Ja, ja, ja! . . . Og Hestestald og Automobilskur! . . . Farvel! Farvel!

Tæppe.

„KAMELIADAMEN“

(1909)

PERSONERNE

Pahlman, Konditor.	Grev Oluf, hans Nevø.
Laura, hans Kone.	Lawrence, Konditorsvend.
Hendrikine, hendes Faster.	Hans, Bagerikarl.
Margerithe.	En Politibetjent.
Lensgreven.	Børn.

Handlingen foregaar i det gamle Feuerrothske Konditori.
I Baggrunden Glasdør og Vindue til Gaden.
I Forgrunden til højre en Niche med Sofa, Bord og Stole. I Nichevæggen et Glughul ud til Butikken, der deles af en Disk. Paa begge Sider af Disken Smaaborde med Stole.
I Forgrunden til venstre en Trappe ned til Bageriet i Kælderen.
Op mod Baggrunden til venstre en Dør ind til Beboelsen.
Aften. Lys i Butikken. Tændte Lygter paa Gaden.

PAHLMAN (i hvid Konditordragt. Sidder ved en Pult med en Regnskabsbog. — Han er lille og mager).

FRU PAHLMAN (ind fra Lejligheden. Teaterklædt. I Overtøj. — Hun er stor og svær). Har her været nogen, Du kære?

PAHLMAN (dukker sig og tier).

FRU PAHLMAN. Jeg spørger Dig, Pahlman, om her har været nogen?

PAHLMAN. Nej . . .

FRU PAHLMAN. Ak ja, saaledes var det ikke i min salig Fars Tid. Han forstod at trække Kunder til Huse ved sit Vid og Lune og sin mandige Skøn-

hed! Apropos: Har Du husket at sætte det Avertissement ind i Avisen om en ny Ekspeditrice?

PAHLMAN. Ja.

FRU PAHLMAN. Køn og yngre?

PAHLMAN (livfuldt). Køn og yngre, ja!

FRU PAHLMAN. Ikke det Glimt i Øjet, Du kære!

PAHLMAN (dukker sig).

FRU PAHLMAN. Ak, hvor Tiderne forandrer sig! I min salig Fars Tid behøvede vi ingen fremmed Frøken bag Disken for at trække Kunderne til Huse...!

PAHLMAN. Nej, for da stod Du der...

FRU PAHLMAN (sukker) Ja, da stod j e g der...! Og B ø r n har Du heller ikke skaffet mig, Pahlman! Tænk, om vi havde haft en Datter, der kunde træde i sin Moders Fodspor! Du var en dygtig Mestersvend, men baade som Chef og Ægtefælle har Du beredt mig Skuffelser! — Har Lensgreven været her i Dag?

PAHLMAN. Nej...

FRU PAHLMAN. Og Grev Oluf hellerikke?

PAHLMAN. Deherrer har vist altfor travlt med at redde deres vildfarne Pigebørn!

FRU PAHLMAN. Og saaledes taler Du om den store Feuerrothske Bevægelse, som min salig Far har stiftet, og som Du selv er Medlem af?

PAHLMAN. Nejmen...

FRU PAHLMAN. Du haaner Lensgreven, Foreningens nuværende Formand og din egen Velgører, han, der hjalp Dig til at overtage Forretningen her!

PAHLMAN. Og D i g...

FRU PAHLMAN. Og m i g ja! F orretningen og jeg hørte jo sammen! Min salig Far...

PAHLMAN. Kan han dog ikke faa Lov til at hvile i Fred, Laura... Nu har han snart spøget her i tyve Aar!

FRU PAHLMAN. Store Mennesker dør aldrig, Du kære!

Og min salig Far var en stor Foreningsstifter og en fin Konditor!

PAHLMAN. Og dog var han omtrent fallit, da han døde!

FRU PAHLMAN. Det var Napoleon den Første ogsaa paa Sancte Helena; men det forringer ingenlunde hans Fortjenester! — Apropos: Hvor var Du henne i Aftes, medens Hendrikine og jeg var til Andagt?

PAHLMAN. Henne hos min Ven, Jærnstøber Strøjlund.

FRU PAHLMAN. Og hvad kunde I to bestille lige til Klokken ét?

PAHLMAN. Vi sad og talte sammen om gamle Dage — da ingen af os var gift!

FRU PAHLMAN. Ikke bitter, Du kære; jeg er den lidende i dette Ægteskab!

HENDRIKINE (ind fra Gaden, i Toilette. — Lang, benet. Mørk Stemme). Godaften!

FRU PAHLMAN (imod hende). Godaften, Du søde!

HENDRIKINE. Skal Pahlman ikke med i Teatret?

FRU PAHLMAN. Nej, han passer Forretningen. Lawrence blev jo igen pludselig kaldt bort af sin Tante, der ligger for Døden, i Telefonen. — Ak, Du søde Faster Kine, Du har oplevet den store Feuerrothske Tid . . . nu er alt anderledes!

HENDRIKINE. Ja, hvorfor giftede Du Dig!

FRU PAHLMAN. Man maa dog giftes . . .!

HENDRIKINE. Nej! — Og Pahlmans Kvalifikationer har jeg aldrig haft Fidus til, véd Du, hverken som Forretningsmand eller . . .

PAHLMAN. Jeg har saagu' da reddet Jer fra at gaa fallit!

HENDRIKINE . . . eller som Ægtemand! Børn har han ikke kunnet skaffe Dig, saa . . .

FRU PAHLMAN (afvisende). Kine, Du er Jomfru!

HENDRIKINE. Man gør sig vel alligevel sine Forestillinger.

FRU PAHLMAN. Nej! — Og skal vi saa gaa? Klokken er mange!

HENDRIKINE (spidst). Gerne!

FRU PAHLMAN. Hen at svimle bort i Musikkens Toner! — Farvel, Pahlman! Du lukker ikke, før vi kommer tilbage! (Damerne ud).

PAHLMAN (Ene. Slynger pludselig Regnskabsbogen i Gulvet og tramper paa den).

HANS (stikker Hovedet op fra Kældertrappen. Hans Maske er som en Satyrs).

PAHLMAN (ser ham). Hvad vil Du?

HANS (grinende). De stampede i Gulvet, og det plejer at betyde, at De vil tale med mig.

PAHLMAN. Gaa Fanden i Vold!

HANS. Saagerne! (Forsvinder).

PAHLMAN (tager Bogen op og lægger den paa Plads. Hen at skænke sig et Glas Vin, som han betaler til Skuffen).

MARGERITHE (viser sig uden for Vinduet).

PAHLMAN (opdager hende). Men Du gode Gud, det er jo Damen fra i Aftes! (Vinker ivrig).

MARGERITHE (ryster paa Hovedet).

PAHLMAN. Jo, jo! Min Kone er i Teatret! (Hen at lukke op). Kom dog ind, lille Frøken; værsaaartig!

MARGERITHE (ind). Er det Dem, Hr. Strøjlund! — Skal De paa Maskerade?

PAHLMAN (ser ned ad sin Dragt). Nej . . . jeg er virkelig Konditor . . .

MARGERITHE. Og i Aftes var De Jærnstøber!

PAHLMAN. Man er saa mangfoldigt om Aftenen, hæ, hæ! Vil De ikke spise en Kage? Saa nyder den ene lille Flødebolle den anden!

MARGERITHE. De er nok af Slagsen, hva'!

PAHLMAN. Ja, naar jeg faar Lov til at være det, hæ, hæ! — Hun er i Teatret.

MARGERITHE. Hvem?

PAHLMAN. Min Kone.

MARGERITHE. Er De ogsaa gift! I Aftes sagde De, at De var Ungkarl.

PAHLMAN. Man er saa mangfoldigt om Aftenen, hæ, hæ! — Hun er henne at se Traviata.

MARGERITHE (nynner „Faderens Sang“).

PAHLMAN. Uf, holder De ogsaa af den! Jeg har nemlig lagt Mærke til, at de Fruentimmer, der „sværmer“ for Musik og Literatur, de er de værste hjemme saadan i Omgang! — Hvad af Kage maa jeg byde Dem?

MARGERITHE. Skal vi sige Lagkage, gamle Jærnstøber!

PAHLMAN. Og hvad Vin?

MARGERITHE. Sherry.

PAHLMAN. S'gerne. Men kom nu med hen i Nichen. (Fører hende derhen).

MARGERITHE. De er nok Medlem af Foreningen til vildfarne unge Pigers Frelse?

PAHLMAN. Hvor véd De det fra?

MARGERITHE. Det er jo alle pæne Mennesker! — Men hvor kan det være, at I har saa travlt med at „frelse“ vos andre? I skulde ta' og „frelse“ Jer selv lidt først.

PAHLMAN. Ja, ha—ha! det kan der være noget om! (Peger mod Nichevæggen). Se, der er et Kighul, hvor man kan se alt, hvad der foregaar, men selv er man skjult!

MARGERITHE. Er der saadan et Kighul i hver velordnet Familie?

PAHLMAN. Det er der s'gu nok! (Hen til Disken efter Vin og Kager. Betaler til Skuffen).

MARGERITHE. Jeg tror Gudhjælpemig, at De betaler Deres egne Varer, Mand!

PAHLMAN (forvirret). Saa' De det . . .? Ja, jeg er saa overordentlig ordentlig i Pengesager . . . (Med Vin og Kager). Værsaaartig.

MARGERITHE. Tak, „Du kære“!

PAHLMAN. Skal De ikke lægge Overtøjet?

MARGERITHE. Nej, Tak, jeg skal straks gaa.

PAHLMAN (sætter sig ved Siden af hende). Det maa De ikke sige . . . ! Hør, det er sandt, hvor blev De af i Aftes ?

MARGERITHE (spiser). Jeg forsvandt.

PAHLMAN. Ja, ganske . . . Men hvorfor ?

MARGERITHE. Fordi der var en anden Herre, der ventede mig, „Du kære" !

PAHLMAN. Hvor har De det „Du kære" fra ? Det lyder saa væmmeligt ! — En anden Herre, naar De er med mig paa Varieté !

MARGERITHE. Ja, til Klokken ti altsaa, for saa var der en anden.

PAHLMAN. Det talte De ikke noget om.

MARGERITHE. Tror De, jeg er gal ! Saa havde De jo ikke taget mig med !

PAHLMAN. De er fortryllende ! — Og hvem skulde De saa møde ?

MARGERITHE. Armand !

PAHLMAN. Hvad er han !

MARGERITHE. Min Ven naturligvis ! Jeg hedder jo Margerithe !

PAHLMAN. Ja, hva' det ?

MARGERITHE. Har De aldrig set Kameliadamen, De Fjols ?

PAHLMAN. Nej, jeg hader Literaturen !

MARGERITHE. Og heller aldrig Traviata ?

PAHLMAN. Ih, Gud fri og frels mig, nej !

MARGERITHE. Aa, jeg elsker det Stykke ! Der, hvor Alfreds Fader synger om Søsteren og Hjemmet. (Synger). Sig mig, har Du helt forglemt Barndomslivets svundne Lyst ? — Jeg tuder !

Butiksklokken ringer.

PAHLMAN (ærgerlig). Saa, der er nogen ! (Kigger ud gennem Hullet). Det er bare en skaldet Unge. Ham skal jeg snart faa værfet ! (Vil ud).

MARGERITHE (holder ham tilbage). Nej lad mig ! (Overtøjet af).

PAHLMAN (med en Tilnærmelse). De kan jo ikke ekspedere, lille.

MARGERITHE (puffer ham væk). Jeg ikke? Jo, De kan tro jo! (Frem). Hvad skal Du ha', min lille Ven?

DRENGEN. En Femøreskage a' de største.

MARGERITHE. Værs'god, her har Du to . . . Nej, Femøren kan Du godt beholde. Vi er velgørende i Dag.

PAHLMAN (grynter misfornøjet).

MARGERITHE (ler. — Peger derpaa mod Vinduet, bag hvilket ses en Hoben Børn). Kan Du gaa hen og kalde paa dem der ude, saa skal de ogsaa faa hver en Kage.

DRENGEN (stirrer først forvildet paa hende, men styrter derpaa hen til Døren og raaber). Kom herind allesammen, I skal ha' Kager!

PAHLMAN (Hovedet frem). Hvad Fanden er det, De har for, Frøken!

MARGERITHE. Jeg ekspederer!

PAHLMAN. Er De blevet gal! (Vil ud).

MARGERITHE. Bliv, hvor De er; ellers gaar jeg øjeblikkelig!

PAHLMAN. Jamen . . .

MARGERITHE. Hyss! Forsvind! Ikke skræmme Kunderne!

Intermedium.

Børnene kommer ind langsomt og tøvende, Margerithe opmuntrer dem. De lister sky hen til Disken og faar Kager. Piler derpaa hen til Døren og raaber: Tju, herind, Drenge! Feuerroth gi'r Kager! — Flere og flere Børn strømmer ind. Lokalet fyldes lidt efter lidt af leende og pludrende Unger. — Margerithe lader dem sætte sig ved Bordene og anbringer Fade fyldte med Kager foran dem: Værs'god, Børn, tag for Jer af Retterne! Nu skal I faa et Glas Vin til!

PAHLMAN (der længe har kæmpet en haard Kamp med sig selv, farer ved Ordet „Vin“ frem og stamper rasende i Gulvet). Nu skal da syv Satan flytte og føre . . .

BØRNENE (tumler forfærdet ned af Stolene og flygter under Hurraraab).

HANS (dukker op fra Kælderen. Ser Margerithe). Kameliadamen! Naadadada! Den er god!

PAHLMAN (imod ham). Ned med Dig!
HANS. De stampede!
PAHLMAN (stamper). Vil Du ned!
HANS. Nu stampede De igen!
PAHLMAN (tager en Stol for at smide ham den i Hovedet).
HANS (forsvinder).
MARGERITHE (leende). Hvem var det?
PAHLMAN. En Satan, der altid kommer, naar ingen har haft Bud efter ham! (Slaar om i en klagende Tone). Men bedste, bedste Frøken, hvad er dog dette her?
MARGERITHE (leende). Det er den store Feuerrothske Bevægelse! — De troede jo ikke, jeg kunde ekspedere.
BØRNENE (ude paa Gaden raaber Hurra).
EN POLITIBETJENT (splitter dem).
BETJENTEN (ind). Hvad gaar her for sig, Hr. Pahlman! Et helt Opløb! (Ser Margerithe). Kameliadamen! Er De nu paa Spil igen!
MARGERITHE (værdigt). Jeg er ansat som Ekspeditrice her, at De véd det! (Til Pahlman). Aa, vil De ikke være saa venlig at sige den Herre Besked.
PAHLMAN. Ja . . . jo . . . Hun er ansat her som Ekspeditrice!
BETJENTEN. Kameliadamen!?
PAHLMAN. Ja—e, Kameliadamen, ja . . . og Traviata! Baade min Kone og jeg er Medlemmer af den store Feuerrothske Bevægelse til vildfarne unge Damers Frelse . . . og hun var vildfarende . . . og nu er hun frelst!
BETJENTEN. Det er altsaa Deres Mening . . .?
PAHLMAN (stamper). Gu' er det saa!
BETJENTEN. Ja, det er en anden Sag . . . Velbekomme! (Ud).
HANS (er dukket op).
PAHLMAN (ser ham). Saa, der er han igen! (Smider en tiloversbleven Kage efter ham).
HANS (ned).

MARGERITHE. Kom i mine Arme, Hr. Strøjlund, De er en Mand! (Omfavner ham),

PAHLMAN (frigør sig). Jamen . . . næmen . . . kæreste, bedste Frøken, hvad har De dog gjort! Alle Kagerne! Hvad vil min Kone sige!

MARGERITHE. De kan jo bare betale dem!

PAHLMAN. Betale . . .?

MARGERITHE. Ja, lægge Pengene i Skuffen . . . (Trækker ham hen til Skuffen). Op med Moneterne.

PAHLMAN (haler Portemonnæen op).

MARGERITHE (napper den og tømmer den ud i Skuffen). Saa, nu er den Sag klaret! — Og luk saa Butikken! Alt udsolgt! Rød Lygte! Nu skal vi ha' det hyggeligt!

PAHLMAN (tumler hen og lukker Døren og slukker Gasblusset i Vinduet). Saa . . . og hvad saa?

MARGERITHE (stikker en Arm under hans og fører ham hen i Nichen). Saa trækker vi os tilbage til Privatlivet! (De sætter sig. Pahlman sløv og bedøvet). Hør, nu skal jeg sige Dig en Ting, Pahlman . . . Kan Du ikke huske, at Du som Barn mange Gange har staaet uden for et Konditorvindue og ønsket, at en stor Sten maatte komme flyvende og knuse Ruden, saa at Du rigtig kunde komme til at smause Kager i Dig? — Der er din Kone!

PAHLMAN (vild). Hvor!?

FRU PAHLMAN og HENDRIKINE (har vist sig uden for Butiksdøren og banker nu haardt paa, da den er laaset).

PAHLMAN (synker sammen) Fader vor, Du som er i Himlen . . . (Farer op). Frøken, De maa gaa. De maa væk, De maa bort! Skynd Dem ned gennem Kælderen, ned paa Gaden og ud!

MARGERITHE (sorgfuldt). Jager De mig nu bort! Og De, som vilde frelse mig?

PAHLMAN. Ud, væk, bort! Jeg beder Dem paa mine Knæ! (Knæler).

MARGERITHE. Og De, der er Medlem af . . .

PAHLMAN. Ja, men netop derfor . . .! 50 Kroner, 75, 125!

MARGERITHE (med Højhed). Jeg tager ikke imod Penge! Jeg vil frelses!

PAHLMAN. 200, 300, 400 . . .

MARGERITHE. Har De dem paa Dem?

PAHLMAN (Pengene frem). Ja, jo, her . . .!

MARGERITHE (tager dem). Tak! — O, hør, hvor hun dundrer derhenne!

PAHLMAN (op). Ja, jo . . . altsaa ned ad Kældertrappen og ud paa Gaden! Men De maa krybe paa alle fire hen langs Disken, ellers kan hun se Dem!

MARGERITHE. Javel! — Men hør, hvor hun stadig dundrer, Du kære!

PAHLMAN. Ja, jo . . . Nu kommer jeg, nu kommer jeg! (Hen til Butiksdøren).

MARGERITHE (nynner). Fuglen sit Øje lukker, sætter sig trygt til Ro . . . Dette her er simpelthen det værste, jeg endnu har været med paa! (Kigger ud gennem Niche-Hullet og følger interesseret Begivenhedernes Gang).

PAHLMAN (ved Butiksdøren). Margerithe, Frøken, saa kryb dog! . . . Aa, Du almægtige Himmel, hun kryber ikke! (Til Fruen, der hamrer løs). Ja, ja, Laura, nu lukker jeg jo op, alt hvad jeg kan, men Nøglen er gaaet i Baglaas! — (Aabner). Apuh . . . Godaften!

FRU PAHLMAN og HENDRIKINE (ind).

FRU PAHLMAN. Hvad i Alverden gaar her for sig?

PAHLMAN (idiotisk). Er det Jer?

HENDRIKINE. Det kan Du vel se!

FRU PAHLMAN. Alfred blev syg midt i anden Akt.

HENDRIKINE. Forestillingen maatte afbrydes. — Men hvordan er det, Du ser ud?

FRU PAHLMAN (ser den tomme Disk). Og hvor er alle Kagerne?

PAHLMAN. Her har . . . her har været Røvere!

HENDRIKINE. Røvere! Ved højlys Gas! Sludder!

FRU PAHLMAN. Kagerne, spør' jeg, hvor er Kagerne?

PAHLMAN. Naa—e? Det er solgt! Rub og Stub! Altsammen! Udsolgt Hus! Rød Lygte!

FRU PAHLMAN. Er Du forrykt, Du kære! Her kommer jo aldrig nogen!

PAHLMAN. Kommer her ingen! (Hen til Pengeskuffen og viser Pengene). Se her! Geld! Money! Pecunia! Penge!

FRU PAHLMAN (vil om bag Disken).

PAHLMAN (griber hende i Armen).

HENDRIKINE (vil frem).

PAHLMAN (griber ligeledes hende i Armen og holder dem begge fast). Nu skal I høre! Jeg sidder ganske stille herinde og længes efter Jer! Saa kommer der en Kunde . . . det var da nogle dejlige Kager, siger hun . . . det var en Dame . . . og hun spiste og spiste . . . Lagkage! . . . Saa kommer der en Dame til . . . det var ogsaa en Dame . . . Gud hvilke Kager, siger hun . . . Ja, siger jeg, dem har min Kone lavet, men hun er til Traviata . . . Saa kommer der nok en Dame og nok en og en til . . . Lagkage! Den ene Dame rendte ud efter den anden Dame og hentede flere Damer . . .

FRU PAHLMAN og HENDRIKINE (vil rive sig løs). Sludder! Vanvid!

PAHLMAN (holder fast paa dem). Og saa kom der Børn . . . Masser af Børn . . . Alle Damerne fik pludselig Børn . . . jeg véd ikke, hvor de kom fra . . . og en Politibetjent, men han blev furet paa alle fire ned ad Kældertrappen og bort . . . A-puh-h . . .! (Synker sammen).

FRU PAHLMAN og HENDRIKINE (løs).

FRU PAHLMAN (stamper). Du har Delirium, Pahlman!

HANS (dukker frem).

PAHLMAN (op, imod ham). Vil Du ned med Dig, din Satan!

HANS (ned).

PAHLMAN (synker atter sammen).

BEGGE DAMERNE (ind bag Disken).

MARGERITHE (frem fra Nichen. Beskeden). Godaften . . .
INGEN AF DAMERNE svarer, men stirrer forvildet paa hende.
PAHLMAN (bukker dybt og sindsforvirret).
FRU PAHLMAN. Dette er et historisk Øjeblik! Hvem er De?
MARGERITHE. Jeg er den nye Ekspeditrice . . .
PAHLMAN (bliver levende). Ja, det er den nye Ekspeditrice, naturligvis! Da I var gaaet, kom hun efter Avertissementet. Og jeg har prøvet hende. Hun er udmærket flink. Det var hende, der ekspederede alle Kagerne i en Ruf. Og hun elsker ogsaa Traviata! Syng, Frøken, syng! Aa hun synger saa dejligt!
MARGERITHE (nynner „Faderens Sang").
PAHLMAN (henrykt). Der hører Du!
FRU PAHLMAN (rørt). Aa, min salig Fars Sang . . .!
HENDRIKINE. Vær nu ikke tosset, Laura . . .
FRU PAHLMAN. Hyss, Kine, Du er Jomfru! — Kan De ogsaa Ordene, Frøken?
MARGERITHE (stadig bly og beskeden). Ja, første Vers, Frue . . .
FRU PAHLMAN. Aa syng, syng! Det er de dejligste Ord paa Jorden!
MARGERITHE (synger).

Sig mig, har Du helt forglemt
Barndomslivets svundne Lyst?
Har Du intet Minde gemt
Om Provences skønne Kyst?
Husker Du ej mer dit Hjem,
Dine lykkelige Dage?
Higer Du bestandig frem,
Tænker Du ej mer tilbage.

FRU PAHLMAN (græder og nynner).

Sig mig, har Du helt forglemt
U n g d o m s tidens svundne Lyst . . .

Ak, jeg hører endnu min salig Fars skønne Baryton . . .! De er antaget, Frøken.

HENDRIKINE. Jamen, Laura . . .

FRU PAHLMAN. Hys, Kine, mit Hjerte taler . . .!

PAHLMAN. Hyss, Kine, Lauras Hjerte taler . . .!

FRU PAHLMAN (til Margerithe). Hvad hedder De, mit Barn?

MARGERITHE. Margerithe . . .

FRU PAHLMAN (studser). Margerithe . . . (Til Hendrikine). Var det ikke hende, Du viste mig forleden paa Gaden, da vi gik fra Aftensang?

HENDRIKINE. Jo, hende, „Kameliadamen"! Og hende vil Du ha' i dit Brød!

FRU PAHLMAN. Kameliadamen og Traviata . . . dejlige, dejlige begge to!

MARGERITHE. Skal jeg ikke hellere gaa, Frue . . .?

FRU PAHLMAN. Nej, nej . . .

HENDRIKINE. Lad Dig nu ikke overrumple, Laura!

MARGERITHE. Jeg vil hellere gaa . . . Jeg vil ikke vække Splid i Deres Familie . . .

FRU PAHLMAN. Nej, Du skal ikke jages ud i Mørket igen! (Til Pahlman). Er vi ikke Medlemmer af Foreningen til unge vildfarne Pigers Frelse!

PAHLMAN. Jo! Og frelser vi hende, gør Lensgreven os til Æresmedlemmer!

FRU PAHLMAN. Mit Barn, De bliver!

MARGERITHE. Tak . . . Gid De ikke maa komme til at fortryde det . . . (Stille i Lag med at ordne i Butikken).

FRU PAHLMAN (rørt). Se, hvor husvant hun allerede sysler! (Til Hendrikine, der vil tale). Stille, Du søde, Du har ingen Ungdom haft!

PAHLMAN. Stille, Kine, Du er Jomfru!

PAHLMAN, FRUEN og HENDRIKINE (i halvhøjt Skænderi).

LAWRENCE (ind fra Gaden. Standser). Kameliadamen.

MARGERITHE (afsides). Hyss! — De vil frelse mig!

FRU PAHLMAN. Godaften, Lawrence . . . Hvorledes gaar det med Deres Tante?

LAWRENCE. Min Tante . . . ? Jo—o, det gaar udmærket, hun er næsten helt rask.
PAHLMAN (præsenterer). Det er den ny Ekspeditrice . . .
LAWRENCE (rækker Margerithe Haanden). Godaften, Frøken . . . og Velkommen! (Afsides). Hvor blev Du af i Aftes?
MARGERITHE. Der kom en anden Herre . . .
LAWRENCE. En anden Herre, naar . . .
MARGERITHE. Ja, det er forfærdeligt . . . Men Du véd jo, at jeg kun elsker D i g, min Armand!
LAWRENCE. Aa—rr . . . !
HENDRIKINE. Se, hvor de stikker Hovederne sammen . . .
FRU PAHLMAN. Du er saa misundelig, Du søde, naar Du ser to unge Mennesker op ad hinanden.
PAHLMAN. Det er, fordi hun er Jomfru!
HENDRIKINE (eksploderer). Gu' er jeg ikke nej! At Du en Gang for alle véd det!
FRU PAHLMAN. Kine! Sligt bevarer man paa Bunden af sit Hjerte!
GREV OLUF (ind fra Gaden. Elegant ung Mand). Godaften! — Undskyld min noget sene . . .
FRU PAHLMAN. Greven er velkommen ved Nat som ved Dag . . . !
MARGERITHE (afsides). Grev Oluf!
LAWRENCE. Var det h a m . . . i Aftes?
MARGERITHE. Ja . . . Men Du véd jo, min Armand, at det er kun Dig, jeg elsker!
LAWRENCE. Aa—rr! (Bort).
GREVEN (i Samtale med de andre). . . . Damerne er i grand Toilette . . . !
FRU PAHLMAN. Ja, vi har været i Teatret . . . Vil Greven ikke tage Plads?
PAHLMAN. Et Glas Portvin, Hr. Greve . . . ?
GREVEN. Tak . . . Ja, min Onkel, Lensgreven er oppe p aa Foreningens Kontor for at se, om der skulde

foreligge nogle Resultater . . . Det gaar kun smaat desværre; de unge Piger foretrækker Synden og Friheden.

FRU PAHLMAN (smilende). Frøken . . . !

MARGERITHE (beskedent frem). Ja . . .

GREVEN (uvilkaarlig). Kameliadamen!

HENDRIKINE (triumferende). Der kan Du se, Laura, Greven kender hende ogsaa!

FRU PAHLMAN (blidt). Selvfølgelig kender Greven hende, Du søde! han er jo en Verdensmand! (Til Greven). Men nu er hun ikke længere „Kameliadamen", Hr. Greve; de Tider er forbi. Min Mand og jeg har nemlig i Aften ansat hende som Ekspeditrice under det gamle Feuerrothske Tag . . . Greven har maaske ogsaa haft Kig paa hende?

GREVEN. Ja, ofte!

FRU PAHLMAN. Men det blev imidlertid o s, der bar Sejren hjem!

GREVEN. Til Lykke! — Foreningen vil vide Dem Tak derfor! — Tillader De, at jeg lykønsker den unge Dame? (Hen til Margerithe, som han fører ned i Forgrunden). Hvor Fanden blev Du af i Aftes?

MARGERITHE (beskedent). Jeg traf en anden Herre . . .

GREVEN. Naar Du er med m i g!

MARGERITHE (angerfuld). Ja, jeg fortryder det ogsaa, Hr. Greve . . . og nu vil jeg bekende alle mine Synder for de to ædle Mennesker, der har aabnet Deres Hjem for mig. (Vil gaa hen til Pahlmans).

GREVEN (holder hende tilbage). Er Du gal!

MARGERITHE. Ens Sjæl bør være ren . . .

GREVEN. Vrøvl!

MARGERITHE. Ellers faar man aldrig Fred . . . (Vil gaa).

GREVEN (rækker hende en Pengeseddel). Her! — Og lad saa være med at skabe Dig!

MARGERITHE. Den Tid er forbi, da jeg tog imod Penge . . .

GREVEN (en Seddel til). Her da!

MARGERITHE. Nu, da I gode Mennesker har frelst mig . . .

GREVEN (med en tredje Seddel. Leende). Her da, for Fanden, din lille Taske!

MARGERITHE. Da Hr. Greven beder saa indtrængende . . .

GREVEN. Dit Asen! — (Giver hende sit Visitkort. Højt). De véd ikke, hvor det glæder mig, Frøken, at vide Dem under dette fordomsfri Tag! Se her er et Partoutkort til vore Møder. Lad mig se, at De benytter det flittigt.

MARGERITHE. Det skal jeg, Hr. Greve . . . Hvor er der dog megen Kærlighed til i Verden!

LENSGREVEN (ind fra Gaden. — Fin, gammel, hvidhaaret Herre). Godaften Børn! — Her festes nok? Damerne er i grand Toilette.

MARGERITHE (hen i Nichen at tage sit Overtøj paa).

FRU PAHLMAN. Godaften, Deres Excellence! Ja, sandelig her festes! (Til Pahlman). Jeg tror, jeg tager Skridtet fuldt ud, Du kære!

PAHLMAN (urolig). Hvilket Skridt?

FRU PAHLMAN (besluttet). Jeg gør det! — Her er kommet et Barn til Huse, Deres Excellence!

LENSGREVEN. Naanaa! Sese! — Er det maaske den lille Frøken Feurroth, der har beriget Verden?

HENDRIKINE (vrinsker af Harme).

FRU PAHLMAN. Nej, det er mig og Pahlman!

LENSGREVEN. Hvad maa jeg høre!

FRU PAHLMAN. Vi har adopteret en Datter for at faa lidt af den store Feuerrothske Aand tilbage her i Forretningen.

PAHLMAN (bestyrtet). Adop . . .

FRU PAHLMAN. Adopteret, Du kære, ja! — Ingen Halvhed, naar man vil være velgørende!

LENSGREVEN. Gid det maa blive til Velsignelse!

FRU PAHLMAN. Det bliver det!

LENSGREVEN. Har De den unge Dame her?

FRU PAHLMAN (fører Margerithe frem). Ja, Deres Excellence . . .

PAHLMAN. Jamen . . . nejmen . . . det gaar aldrig i Evighed!

HENDRIKINE (pludselig). Farvel! (Ud).

LENSGREVEN. Hun er jo nydelig!

FRU PAHLMAN (til Margerithe). Vil Du være min Datter?

MARGERITHE. Gerne, kære Moder . . .

FRU PAHLMAN (omfavner hende). O, dette Modernavn, som min Sjæl har higet efter!

MARGERITHE (om Halsen paa Pahlman). Kære Fader . . .!

PAHLMAN (mat). Forlad os vor Skyld, som vi ogsaa forlade vore Skyldnere . . .!

LENSGREVEN (til Margerithe). Til Lykke, mit Barn! De bliver Medlem af en sjælden Familie! (Stikker hende en stor Pengeseddel i Haanden). Ikke et Ord om i Aftes! (Højt, idet han giver hende sit Visitkort). Her er et Partoutkort til vore Møder. Lad mig se, at De benytter det jævnligt.

MARGERITHE. Det skal jeg!

LENSGREVEN (til Fru Pahlman). Den unge Pige skal vel gaa til Haande her i Forretningen?

FRU PAHLMAN (med nedslagne Øjne). Ja . . . ligesom jeg i min salig Fars Tid . . .

LENSGREVEN. Ak, ja, de gyldne Ungdomsdage! — Husker De, Fru Laura, vore smaa festlige Sammenkomster?

FRU PAHLMAN (tæt hen til ham. Ømt). Om jeg gør, Deres Excellence . . .

LENSGREVEN (rykker tilbage). Jeg ogsaa . . .! Men nu maa vi hjem, min kære Oluf; Klokken er mange. (Til Margerithe). Frøkenen skal ogsaa gaa, ser jeg . . . De er rejseklædt.

MARGERITHE. Ja . . .

LENSGREVEN. Maaske jeg gamle Kavaler maa have den Ære at ledsage Dem?

MARGERITHE. Tak . . .

GREV OLUF. Skal ikke hellere jeg . . . Vil Onkel ikke hellere køre . . . ?

LENSGREVEN. Sese! Nu vil han saagu' nappe Byttet væk lige for Næsen af sin gamle Onkel! — Nænæ, min Dreng, jeg er vel da Foreningens Formand! (Byder Margerithe sin Arm, som hun modtager).

GREV OLUF. Tør jeg saa maaske agere Viceformand? (Byder hende ligeledes en Arm, som hun ligeledes modtager).

FRU PAHLMAN (til Pahlman). Nu er hun v e l garderet, Du kære!

PAHLMAN (ærgerlig). Ja, væmmelig.

FRU PAHLMAN. Aa, hun synger „Faderens Sang" af Traviata, saa dejlig, Hr. Lensgreve!

LENSGREVEN. Syng, syng, unge Dame!

MARGERITHE (synger, idet hun gaar ud med sine to Kavalerer).

Sig mig, har Du helt forglemt
U n g d o m s t i d e n s svundne Lyst . . . ?

FRU PAHLMAN. Ak nej, den glemmer man aldrig . . . !

LAWRENCE (vil efter Margerithe, men standser med et Stamp i Gulvet).

HANS (dukker op af Kælderen).

FRU PAHLMAN (omfavner sin Mand). Tak, Tak, Du kære, saa skaffede Du mig d o g en Datter!

PAHLMAN. Ja . . .

FRU PAHLMAN (begejstret). Længe leve den store Feuerrothske Bevægelse!

HANS (med Mefistos berømte Gestus fra Goethes Faust). Kykeliky—y!

PAHLMAN (der heller ikke kender d e t t e Hovedværk. Imod ham). Vil Du ned med Dig, dit sjofle Bæst!

FRU PAHLMAN. Ja, han ødelægger enhver Stemning.

HANS (ler skingrende og forsvinder).

Tæppe.

MINISTERÆDEREN

(1911)

— Jeg siger: Og disse
regeres vi af!

AGERENDE

Rambush, Skomager.
Madam Rambush.
Anna og Clara, deres Døtre.
Per Jørgensen, Degn og Kirkesanger.
Laurits, hans Søn.
Nikkelman, Justitsraad.
Munk og Horn, Almuelærerinder.
Madam Mourier, Rullekone.

Handlingen foregaar i Oppositionspartiet.

I

Det er Markedsdag. —
Bønderne kommer agende til Byen Vogn bag Vogn ... Hestene damper, Kisteklæderne oser, Næserne staar mod Sky:
Vi alene vide!
— —
Oppe paa Stortorvet, hvor Markedslarmen stiger mod Himlen, staar SKOMAGER RAMBUSH (lang, mager, indædt og med Klumpfod. — De fleste af hans Bysbørn er i Festdragt i Anledning af Markedet; men selv fremtriner han i lappede Benklæder, Skødeskind og nedtraadt Slæbe paa den raske Fod). Fanden gøre Ære af det Bonderak!
— — —
DEGNEN og hans Søn LAURITS (kommer rumlende forbi).
Laurits som Kusk. Han ejer et mindre Boelsted med et Spand Heste.
RAMBUSH (spytter haansk efter Køretøjet).
Hans Datter Anna har nemlig i et Aarstid været forlovet med Degnens Søn. Men saa er Pigen gudforlade hende gaaet hen og har faaet en Dreng med Justitsraad Nikkelman, — og nu vil Laurits selvfølgelig ikke vide af hende mere.
RAMBUSH (klør sig paa Maven bag Skødeskindet og griner ilde).
Hi—hæ! . . . Fedtsyle! (Derpaa slaar han Knips i Bukselommerne, klumper tværs over Torvet ind mellem Boderne og op i Smalstræde Nr. 4 til Læderhandler P. Hartvigsen, sin Meningsfælle.

II

Rambush's Værksted og Opholdsstue i Rosengyden. —
Vinduer og Dør i Baggrunden imod Gaden. Vinduer og Dør til venstre imod Gaarden. Foran et af Gaardvinduerne en Skomagerstol og et Bord med Værktøj og gammelt Fodtøj. — Desuden forefindes i Rummet: En Seng, en Lænestol, en Kogekakkelovn med Ild i, et Bord, nogle Stole, en Dør tilhøjre, en Vugge med en Dreng i og en Kurv med en Kat i. —
Mdm. Rambush staar ved Bordet og skraber Flæskeben.
Datteren Anna sidder paa en Skammel ved Vuggen.
Rullekonen Mdm. Mourier staar ved Gaarddøren i Færd med at gaa: hvad hun har været i Færd med i den sidste halve Time. —

MDM. MOURIER (lille, energisk og livsklog). . . . det kan nu ikke nytte, Madam Rambush, at vi Smaafolk vil skjule vores Daarligheder, for vi kan ikke.

ANNA (tyve Aar, bleg og forgræmmet — snøfter stille).

MDM. MOURIER. Og Tøsen behøver smen ikke at tude, for Nikkelman har jo Kapetal . . . og han sørger saamænd nok baade for hinner sæl og for Drengen.

MDM. RAMBUSH (lang og elegisk). De Taarer er Laurits Jørgensens, Madam Mourier . . . Og han anede ikke det mindste før endsom tre Dage efter, at Drengen var født . . .

MDM. MOURIER. Næi, et Lys har han jo aldrig været . . .

MDM. RAMBUSH. . . . . og han kom ikke sæl, for hvor kunde han . . . Men han skrev, saa Ens Hjerte maatte skrige . . .

ANNA. Aa—h . . .!

MDM. RAMBUSH. . . . ikke strengt, for det har aldrig lagt for ham . . . men omened da de li'e var blevet forlovede . . . og omened Roser og Sol og Kærlighed . . . og omened, at nu ha'de Anna slukket alle Hemmeriges Riges Stjerner for ham i hans Bryst . . .

ANNA. Uhu—u . . . Mor dog, Mor dog . . .!

MDM. RAMBUSH. Hvad der er ophøjet, lille Anna, skal siges . . .

MDM. MOURIER. Jamen, véd De hvad, Madam Ram-

bush, det var smen gaaet lisaadan, sæl omened Laurits ha'de været Faren . . .

ANNA. Aldrig . . .!

MDM. MOURIER. Jo, det var smen, min Pige . . . En kender det Mandfolkerak fra sin Ungdom . . . Er 'et, at de opdager, at man saameget som ser til en Side . . . saa Farvel! der er andre . . .!

MDM. RAMBUSH. Det er evig vist . . .

MDM. MOURIER. . . . Og er 'et, at de sæl bringer En til at sidde der . . . saa li'saadan: Færdig! Der er flere . . .! (Et Kirkeuhr slaar). Men Gud, her staar jeg endnu! og jeg skal hente Rulletøj hos Justitsraadens . . . Vil De tænke Dem, Madam Rambush! hun har Mellemværk paa alle hinners Særker . . .! Men det er s'men ikke det, der gør 'et, naar Mændene først er kommet i den Alder . . . Ja, saa gaar jeg da . . . (Ud.)

MDM. RAMBUSH (fortsætter med Flæskebenene).

ANNA (peger paa dem). Er det igen til Ministerpølse?

MDM. RAMBUSH. Ja . . . Rambush vil jo . . .

ANNA. Hvilken en af dem er det i Dag?

MDM. RAMBUSH. Landbrugsmenisteren . . . Rambush siger, at det er ham, der har gjort Nikkelman til Justitsraad . . .

ANNA. Jeg troede, at det var Kongen . . .

MDM. RAMBUSH. Kongen . . .! Næ, han har sgu ikke mer og ska ha' sagt!

ANNA. At Du kan gaa med til saadan no'et Tosseri med de Pølser, Mor . . .!

MDM. RAMBUSH. Aa Herregud, kan det stemme Rambush blødere i Hjemmet, saa . . .

ANNA (giver sig pludselig over). Livet er sort . . . Gud, hvor Livet er sort . . .

MDM. RAMBUSH. Livet er langt, lille Anna . . . og Du er ung . . . og Kærligheden har mange Veje . . .

Pause.

ANNA (snøfter).
MDM. RAMBUSH (skraber).
En Lirekassemand sætter i med et Bras ude paa Gaden.

III

Gadedøren listes stille op. —
DEGNEN (krummer sig ind. — Han har et mildt og lumskeligt Højskoleansigt med store, himmelfyldte Barneøjne).
ANNA. (i Rædsel). Krestum Jesus . . . Svigerfar!
DEGNEN. Guds Fred i Stuen . . .
MDM. RAMBUSH (forfjamsket). Velkommen . . . Vil De ikke sidde, Jørgensen . . .?
DEGNEN. Tak som byder, Madam . . . (Sætter sig).
MDM. RAMBUSH. Er . . . er Laurits osse med heroppe . . .?
DEGNEN. Ja, han er saamænd . . . Det er jo Marked . . .
CLARA (en 13—14 Aars Pige, ind fra Gaarden. — Opdager Degnen). Naa, her er nok fremmede . . . (Smider sig i Lænestolen).
DEGNEN. (mildt). God-dag, lille Clara . . .
MDM. RAMBUSH. Er Laurits oppe med Kreaturer . . .?
DEGNEN. Nej . . . kun med mig . . . Vi er agendes . . .
ANNA. Hvordan . . . har . . . Laurits det . . .?
DEGNEN. Godt . . . efter Omstændighederne . . .
MDM. RAMBUSH. Laurits har altid gjort meget af Anna . . .
DEGNEN. Det har han . . . ja . . .
MDM. RAMBUSH. (i Udbrud). Ja, hun har fejlet, Jørgensen . . . grusomt! . . . men jeg har da osse grædt paa mine Knæ . . .
ANNA (ligeledes). Og jeg da . . .
CLARA (der har sat sig til at læse). Hyss dog med Jeres Tuderi . . .! Jeg kan ikke taale det i mit Hoved . . .

MDM. RAMBUSH (til Degnen). K a n der ikke være Haab for Anna . . .

DEGNEN. (karamelbuddingblødt). Kære Madam Rambush, . . . hvor nødig jeg end vil det, maa jeg dog paa egne og Søns Vegne sige: Aldrig, . . . h e r paa Jorden . . . Og se derfor tænker vi, min Søn og jeg, da vi nu er heroppe med Vogn, saa . . . De Sager, han har skænket Deres Datter . . . Kommoden og Skabet . . .

ANNA. Han sa'e, at jeg maatte beholde dem til min Død . . .!

DEGNEN. Det var saavist under a n d r e Forudsætninger, gode Pige . . .

MDM. RAMBUSH. Der er gaaet et Ben af Kommoden . . .

DEGNEN. Det kan vel med Guds Hjælp limes . . .

ANNA. Vil I ha' Sagerne . . . nu . . . straks?

DEGNEN. Nej, ikke før vi drager hjem . . .

ANNA. A t Laurits dog kan faa sig til det . . .

DEGNEN (rejser sig). Ja, dette var mit Ærinde . . . Og saa kommer vi med Vognen, naar vi kører ad Hjemmingen til . . . Paa Gensyn . . . (Ud til Gaden).

CLARA. Skal vi ikke ta' og slaa de andre Ben af Kommoden osse . . .!

ANNA. Aa Gud, aa Gud . . . og han, som sa'e, at jeg maatte beholde dem til min Dødedag . . .

MDM. RAMBUSH. Menneskenes Ord er som rindende Vand, lille Anna . . .! — Hent mig Peberet . . .

RAMBUSH (hurtig ind. — Naar han sætter Klumpfoden i Gulvet, lyder det som Kølleslag. — Han har en Rulle Læder under Armen. — Han har mødt D e g n e n paa Gaden og talt frugtesløst med ham. — Smider Læderrullen hen ad Bordet). Fedtsyle . . .! Jeg siger F e d t-

syle . . .! (Opdager Flæskebenene). Her skal nok være Fest!

MDM. RAMBUSH. Herregud, Rambush, Du har jo sæl forlangt Menister . . .

CLARA. Sikken et Nar de gør af Dig henne paa Skolen, Far . . .!

MDM. RAMBUSH. De taler om Dig henne paa Skolen, Rambush, siger Clara, omened det, at Du spiser Regeringen . . .

RAMBUSH. Jeg siger: La' dem!

(Justitsraaden i Vuggen klynker).

MDM. RAMBUSH. Anna . . . gi' ham lidt Bryst . . .

ANNA. (hægter op og lægger Justitsraaden til).

CLARA. Nej, som han ka' bælle . . .!

RAMBUSH. Ja, drikke kan han . . . Han ender paa Ladegaarden, naar han har drukket vos andre paa Fattiggaarden . . .

MDM. RAMBUSH. Det er jo da kuns Bryst . . .

RAMBUSH. Men Tøsen skal ha' Æde, og hvem skal skaffe den!

MDM. RAMBUSH. Du er saa haard i Din Mund, Rambush . . .

RAMBUSH. Jeg siger: gør mig mildere . . .!

MDM. RAMBUSH. Justitsraaden vil jo erstatte Anna med 200 Kroner, omened at Du bare vilde ta' dem.

RAMBUSH. 500, har jeg sagt, — og ikke en Syl under; ellers sætter jeg ham i Avisen.

ANNA. De kommer . . . og tar . . . Kommoden . . .

RAMBUSH. Bare de tog Dig og din Kylling med . . .! (Napper Læderet og gaar hen til Skomagerbordet). Hvor er min Spand . . .? Jeg siger: hvor er min Spand!

CLARA. (sygt). Ude ved Posten . . . Aa mit Hoved . . .

RAMBUSH. Gider Du mon hente den . . .!

CLARA. Jeg kan ikke taale at bære noget . . .

MDM. RAMBUSH. Du kan da osse nok sæl, Rambush . . . Barnet er jo sygt.

RAMBUSH. Skaberi . . .! Jeg siger: S k a - b e - r i . . .! (Ud af Gaarddøren).

CLARA (springer i det samme spillevende hen til Katten, der ligger i en Kurv foran Kakkelovnen). Kisse, Kisse . . . kom saa lille Kisse . . .! S o v e r han . . .? Skal Kissen d a n s e (Haler Katten frem af Kurven og valser rundt med ham).

ANNA. (griner himmelhøjt og slaar sig paa Laarene).

RAMBUSH. (ind med Spanden. — Standser og peger paa C l a r a). Jeg siger: nu er hun bleven splittosset . . .! (Til Konen). Tror Du, hun kan t a a l e det . . .!

MDM. RAMBUSH. Hun skal da r ø r e sig . . . Du h a d e r dine Børn, Rambush . . .!

RAMBUSH. Sludder . . .! Jeg siger: S l u d d e r . . .! (Sætter Læderet i Blød i Spanden).

CLARA (falder forpustet om i Lænestolen med Katten). Aa—aa . . .!

MDM. RAMBUSH. Du s k u l d e ikke springe saadan rundt, lille Clara . . . Du kan ikke t a a l e det.

RAMBUSH (hamrer løs paa en Støvle).

CLARA (døende). Aa mit Hoved . . . det værker, det værker . . .! (Med fuld Kraft). Tag Katten!

MDM. RAMBUSH (tager Katten).

CLARA. Læg ham hen i Sengen!

MDM. RAMBUSH (lægger Katten hen paa Sengen).

CLARA. Nej, han skal u n d e r Dynen!

MDM. RAMBUSH (anbringer Katten u n d e r Dynen).

CLARA. Nej, Snuden skal o v e n f o r!

MDM. RAMBUSH (faar Snuden ovenfor).

CLARA. Ja saadan . . . Aa, mit Hoved . . . F a r dog, saa Du h a m r e r!

RAMBUSH (hamrer endnu kraftigere). Jeg siger: vi maa vel v æ r e her . . .!

CLARA. Jeg dør . . . jeg dør . . .!

V

Munk og Horn titter ind af Vinduerne fra Gaden.

De er Almuelærerinder, paa Kanten af Fyrrene, Medlemmer af Selskabet „Ugifte Mødres Undertøj" og overnaturligt sædelige.

Man fortæller til Eksempel, at da Dyrskuekomitéen her i Foraaret tilbød Eleverne paa Skolen fri Adgang til Udstillings-Pladsen, afslog Damerne pure at modtage Indbydelsen med den Motivering, at der jo baade udstilledes Han- og Hun-Dyr umiddelbart op ad hinanden. —

Munk og Horn er smaa, graahaarede og næsvise.

De bor sammen og ejer i Fællesskab en Foksterrier ved Navn Solvejg, opkaldt efter Per Gynts Forlovede.

Dyret er desværre noget tilbøjelig til at faa Hvalpe, hvad der i Længden er temmelig ubehageligt for ældre Damer. —

MUNK (stikker Hovedet ind af Døren). Ja, her er det . . . Goddag . . .! Vi kommer for at spørge, om De trænger?

HORN. Vi oprejser og beklæder . . . (Faar Øje paa Katten). Men ih—h, her er Kat!

MUNK. Solvejg, Solvejg . . . Basse, Basse . . . Men hvor blev Hunden af?

HORN. Ude paa Gaden vel . . .

En Hund bjæffer arrigt udenfor.

MUNK. (aabner Døren paa Klem). Nej, Solvejg maa blive ude . . . her er Kat . . . Næ, næ—e . . .! (Klemmer Døren i).

HORN (diskret). Jamen, Du véd jo Amalie, at hun . . .

MUNK. Aar—r, det Øjeblik sker der saamænd ikke noget . . .

HORN. Ja, nu er Du advaret . . . (Frem i Stuen). Hvorfor holder De osse Kat?

RAMBUSH. Fordi her er Rotter . . .

HORN (til Munk). Her er Rotter, Amalie . . .!

MUNK (hviner). Ih—h . . .!

RAMBUSH. I Snesevis . . . Jeg siger: i Sne-se-vis!

MUNK (samler Skørterne sammen). Ih—h . . .!

MDM. RAMBUSH. Vil Damerne ikke sidde . . .? (Støver et Par Stole af med Forklædet).

HORN (sætter sig).

MUNK (hen til Bordet). Trænger De, spør vi . . . (Næsen ned i Fadet med Kødfarsen). Er 'et til Frikadeller . . . det?

MDM. RAMBUSH (med nogle Tarme). Næ—e, det er til Menister . . . (Begynder at stoppe).
HORN (peger mod Vuggen). Er 'et en Pige?
ANNA (sky). Næ—e . . .
HORN. Er 'et en Dreng?
RAMBUSH. Jeg siger: gis der andre . . .!
CLARA (fniser stille henne i Lænestolen). Den er or'genal . . .!
MUNK (stadig med Næsen i Fadet). Det lugter saa frisk . . . Er 'et Flæskeben?
HORN (til Rambush). Er 'et sandt, at De opkalder Deres Pølser efter Ministrene og spiser dem?
RAMBUSH. Gu er det sandt . . . Det Bonderak, de ødelægger Byerne . . .
MUNK. Ja, jeg si'er ogsaa: Lad os faa Estrup igen!
RAMBUSH (der ogsaa hader til højre). Eller Bismarck . . . eller Napoleon, hva'!
HORN (dybsindigt). Ja, man spiser jo ogsaa Napoleonskager for at hædre ham . . .
MUNK. Og Bismarcksklumper . . .
RAMBUSH (mumler). Jeg siger: Idioter . . .!
MUNK (til Clara). Er Du syg? Du var ikke i Skole . . .
CLARA (døende). Ja—e . . .
HORN (pludselig løs paa Anna). Hvem er Fa'ren . . .?
ANNA (græder).
MUNK (til Mdm. Rambush med et Papir). Her er et Skema til Udfyldning . . .
HORN. Og saa maa De gaa med 'et til Justitsraad Nikkelman . . . han er jo Formand . . .
MUNK. Men han maa vide, hvem der er Barnets Far!
RAMBUSH. Jeg siger: det véd han!
HORN. Véd han det . . .? Og det har han ikke omtalt . . .

Ude paa Gaden lyder pludselig rasende Hyl og Hundehalløj.

MUNK (som en Vind hen til Døren). Solvejg, Solvejg . . . Basse, Basse!
HORN. Hva' er 'et . . .?

MUNK. Det er Justitsraadens Puddel, der . . . Saa kom dog, Horn . . .! (Ud).
HORN (efter). Sa'e jeg det ikke . . .! Nu kommer jeg. Amalie . . .! Hva' har vi Politi til . . .! (Vender sig i Døren). Hvem er saa Fa'ren . . .?
RAMBUSH. Jeg siger: spørg Justitsraaden, siger jeg!
HORN (ud).

IV

Gaarddøren listes op og forhenværende Knaldproprietær, nuværende Justitsraad Nikkelman kommer ind. Han er hvidhaaret og har Astma.

Frøken Horn har . . . æ—puh—h . . .
RAMBUSH (sætter Klumpfoden i Gulvet og rejser sig). Hvad vil De . . .?
JUSTITSRAADEN. 250 . . .
RAMBUSH. 500 . . .!
JUSTITSRAADEN. Jamen, bedste Rambush . . .
RAMBUSH. Jeg siger: ingen bedste her . . .!
JUSTITSRAADEN. Æ—puh—h . . . 300 da . . .
RAMBUSH. 500 . . .!
MDM. RAMBUSH (vil mægle). Naar Justits . . .
RAMBUSH. Jeg siger: Hold Kæft . . .!
JUSTITSRAADEN. 350 . . .
RAMBUSH. 500 . . .! Eller De kommer i Avisen i Morgen!
JUSTITSRAADEN. 400 . . .
RAMBUSH. Fedtsyl . . .!
JUSTITSRAADEN. 450 . . .
RAMBUSH. Jeg siger: Fedt-syl . . .!
JUSTITSRAADEN. 475 . . .
RAMBUSH. Herut . . .!
JUSTITSRAADEN. Æ—puh—h . . .! (Trækker Tegnebogen og lægger fem Sedler paa Bordet). Vil De tælle . . .
RAMBUSH (tæller) Passer . . .! Og saa herut!

MDM. RAMBUSH. De har slukket Hemmelens Stjerner for vores lille Anna, Hr. Justitsraad . . .
ANNA (hulker)
RAMBUSH (til Justitsraaden). Jeg siger: her—ut!
CLARA (i Lænestolen). Den er or'genal . . .!
JUSTITSRAADEN (flygter).
RAMBUSH (putter Pengene i Lommen).
MDM. RAMBUSH (sætter „Landbrugsmenisteren" over Ilden).

VII

En Vogn rumler frem og holder foran Huset.
ANNA (med et Skrig). Der er de efter Kommoden!
RAMBUSH (tager Pengene frem igen). Jeg siger, Vinden vender sig . . . Jeg kender det Rak . . .! Men vi skal lure dem.
DEGNEN og LAURITS (ind).
DEGNEN (højtidelig). Guds Fred igen . . .
LAURITS (lyshaaret, æblekindet, grinende og let beruset).
DEGNEN. Ja, vi kommer, min Søn og jeg, for efter Aftale, at . . . (Opdager Pengene som Rambush staar og vifter med). Men hvilken Guds Velsignelse af Mammon, kære Venner.
RAMBUSH. (forvarer Sedlerne). Det er Annas . . .
DEGNEN. Annas . . .?
LAURITS. Jer Annas . . .?
RAMBUSH. Vor Annas, ja . . .
DEGNEN. Men saa hils dog paa din . . . paa lille Anna, Laurits!
LAURITS. G'da', Anna . . . hi—hi—i . . .
ANNA (mygt). Vil Du virkelig kendes ved mig, Laurits . . .?
DEGNEN. Naturligvis vil han kendes ved Dig! Hvorfor skulde han ikke ville kendes ved Dig . . .!

RAMBUS. Jeg siger: Vinden vender sig . . .!
MDM. RAMBUSH. Vil I ikke sidde . . . (Tørrer Stolen med Forklædet).
DEGNEN (overmildt). Tak . . . Tak . . .
LAURITS (er listet hen til Anna og har stukket en Finger ned bag hendes Halslinning). Krille, krille, krit — lille Mossevit . . .!
MDM. RAMBUSH (rørt). Nej, se dog de Unge . . .!
DEGNEN. Ja, hvor skønt for os Ældre . . .! (Til Rambush). Var det tre eller fire Hundredekronesedler?
RAMBUSH. Fem . . .!
DEGNEN. Fem . . .!!
LAURITS (ind til Anna). Krille krit, hi—hi . . .!
DEGNEN. Og de er alle Annas . . .?
RAMBUSH. Nej, kun de tre . . .
DEGNEN (stramt). Naa . . . kun de tre . . . Laurits, det er vist bedst, vi kommer af Sted, før det bliver mørkt . . .
MDM. RAMBUSH. Jeg synes, Rambush, at hvis de vilde ta' Drengen med . . .
DEGNEN. Selvfølgelig tager vi Drengen med . . .! tror De, vi vil skille Moder og Barn . . .!
RAMBUSH. 350 . . .
DEGNEN. De vil da ikke forfordele deres eget Kød og Blod, Skomager Rambush . . .!
MDM. RAMBUSH. Jeg synes, Du skulde gi' Dig, Rambush . . .
ANNA. Ja, gi' Dig dog, Far, . . . gi' Dig . . .
RAMBUSH (der mærker, hvor det bærer hen). Jeg siger: hold Kæft . . .! — 400 . . .
DEGNEN. 500 . . .
RAMBUSH. 450 . . .
DEGNEN. 500 . . .!
RAMBUSH (næsten grædende). Fedtsyle . . .! Skal vi da ingenting ha' for de Maaneder, vi har haft hende! — 475 . . .
DEGNEN. Alt eller intet . . .!

RAMBUSH (smider rasende Sedlerne henad Bordet). Jeg siger: F e d tsyle! Højskolerak!

DEGNEN (samler stille Pengene sammen og stikker dem i Lommen). Laurits . . . tag din Fæstemø i dine Arme . . . Velsignet være Jer Pagt . . .!

LAURITS (slaar Armene om A n n a). Krille, Krille . . .!

MDM. RAMBUSH (folder Hænderne i Taknemmelighed). Vil I ikke blive og spise en Mundfuld Pølse med . . .?

DEGNEN. Tak, som byder, Madam Rambush . . .! Er det en af Mandens berømte Minister-Slagtninger?

MDM. RAMBUSH (sysler med Borddækningen. — Smilende). Ja—e, det er saamænd . . .

DEGNEN. Og hvilken Taburet beklæder Offeret saa i Dag . . .?

MDM. RAMBUSH. Det er s'men Landbrugsmenisteren . . .

DEGNEN. (klapper R a m b u s h kordialt paa Skulderen). Ja, lad os bare faa den fede Bondetamp udryddet, kære Ven! Jeg skal saa sandelig ikke lægge Fingrene imellem!

Man sætter sig til Bords.

MDM. RAMBUSH (serverer Pølsen). — Og

RAMBUSH (æder godt over Halvdelen).

RAMBUSH (slaar en Haand hen mod Degnen). Jeg siger: Og disse regeres vi af!

Tæppe.

DET USIGELIGE

(1911)

AGERENDE

Jens Larsen, Skovarbejder.	Hjulmanden.
Lise, hans Datter.	Skovfogeden.
Mikkel Orm, Gaardejer.	Smeden.
Malene, hans Kone.	Slagteren.
Karrelius, deres Søn.	

Handlingen foregaar i Regeringspartiet.

I

Det er Foraar. Anemonerne blomstrer, Bøgen staar i Spring, Safterne gærer — og højt over det Hele ler Solen. —

JENS LARSEN (sidder, lille, arbejdsslidt og utilgængelig paa et vindfældet Træ midt i den spirende Skov og æder sin medbragte Tørkost med en Flaske Hvidtøl til. — Han har Akkordarbejde og lever i et saakaldet frit Land; kan derfor æde, naar Trangen er over ham).

SKOVFOGEDEN (kommer forbi, høj, velskabt, frejdig og med Fjer i sin grønne Hat. — Standser og siger): Saa Du fodrer, Jens Larsen?

JENS (trevent). Ja—e . . .

SKOVFOGEDEN. Det er ellers uden for Spisetiden, synes jeg.

JENS Jeg har vel saa været sulten . . .

SKOVFOGEDEN (staar lidt). Jeg saa' din Datter i Aftes . . .

JENS. Naa . . . gjorde Du det . . .

SKOVFOGEDEN. Hun kom kørende med Mikkel-Salmebog fra Byen . . . han havde været til Vælgermøde.

JENS. Saa—e . . .? Ja, saa ha'de hun vel ossensaa været i Byen da . . .

SKOVFOGEDEN (arrig over hans mutte Svar). De siger, at der er ved at gaa Orm i hende, hed—hed!

JENS. Si'er de det . . .

SKOVFOGEDEN. Er det den Gamle, eller er det Sønnen, der rører paa Svansen?

JENS. Ja, jeg har ikke haft Næsen imellem ved nogen af dem . . .

SKOVFOGEDEN. Det var altsaa da Salmebogen, hun kørte med . . . De sad lige limet op ad hverandre i Agestolen.

JENS. Det er jo ossensaa koldt endnu om Aftningerne. — Men Du hører jo for Resten sæl til „de Hellige".

SKOVFOGEDEN (kort). Hvad rager det den Sag! (Hugger sit Egespir ned i Mulden). Hvorfor Fanden kom Lise ikke til mig til Skiftedag? Jeg har god Brug for en Enepige i min Jomfrustand.

JENS. Hun har vel saa heller villet blive hos Mikkels . . .

SKOVFOGEDEN. Ja, for der har hun to Mandfolk til at varte hende op.

JENS. Det er vel det, ka' tænke . . .

SKOVFOGEDEN (staar igen en Stund). Hvordan har Du ellers baaret Dig ad med at blive Far til det skønne Stykke Lammekyd, bitte Lars Jensen?

JENS. Paa den gamle Maade vel . . . (Tørrer sig om Munden med Bagen af Haanden, drikker en Slurk Øl og gør sig rede til at genoptage Arbejdet. — Det er Grøftegravning.)

SKOVFOGEDEN. Hva' fik Du i Fortæring, da Du var oppe paa Gaarden i Søndags?

JENS. Fik? Hø! . . . Et Glas Vand med en Fjært i, fik jeg!

SKOVFOGEDEN. Hed—hed . . . ! (Begynder at gaa; men standser og siger henkastet over Skulderen). Hvis Lise skulde blive ked af at tjene hos Mikkels, saa er der da ledigt igen ved mig til November.

JENS. Tak for det . . . Jeg skal hilse hende og si'e det . . .

SKOVFOGEDEN. Men det skulde da saa være, før der h e l t gik Orm i hende, hed—hed!

JENS (svarer ikke).

SKOVFOGEDEN (støder Kæppen i Jorden og traver fløjtende bort mellem Anemonerne . . .)

En Fasanhøne skogrer efter ham i et Træ over hans Hoved.

II

J e n s L a r s e n s Datter, den eftertragtede L i s e, er nitten Somre gammel, stor og trind og lyserød i Kødet som en tremaaneders Gylt. — Naturligvis har hun sine Pletter. — Men det har vi jo allesammen.

— —

Den første November i Fjor tiltraadte hun Pladsen som Enepige hos Gaardejer M i k k e l O r m, der har en Kone, en Søn, to Heste, fem Kør, ti Faar, ligesaamange Svin og en Gedebuk, der staar til Bedækning.

Politisk hører M i k k e l til „Moderationen", er 50 Aar, Konen 60 og Sønnen 30.

De er alle tre hellige og meget troende. Sær M i k k e l, som er Menighedens Forsanger og derfor fører Tilnavnet S a l m e b o g.

— —

Nu forholder det sig jo saaledes med Troen, at den, som er grebet af den, ønsker inderligt, at ogsaa andre maa vorde grebne.

Og det begav sig derfor, at M a d a m O r m allerede ikke mere end otte Dage ind i November, en aarle Morgen, da hun savnede M i k k e l ved sin Side i Alkoven og søgte efter ham, fandt ham siddende i L i s e L a r s e n s Kammer paa hendes Sengekant og syngende hende fore Viser baade af Grundtvig og Brorson og slaaende Kors over hendes unge Legeme med en nidkær Pegefinger, medens han hviskede:

Lise . . . lille Guds velbehagelige Lise Larsen . . . giv mig nu Søsterkysset paa, at Du vil forsage Djævelen og alle hans Skarnsstreger!

LISE (kryber forfærdet ned mellem de skærmende Dyner, da hun bliver vár sin Madmoders Ansigt i Dørsprækken).

MIKKEL (gaar til Bunds efter hende indtil Skulderbladene).

MALENE (skrider ind over Tærskelen og lægger Haand paa ham.) Mikkel! Hvad i den Treeniges Navn rager Du efter?

MIKKELS Arme bliver lamme og dasker ned langs hans Krop. Jeg søger at frelse dette lille Menneske-Barn for Menigheden, Malene . . .

MALENE. Kunde Du ikke besørge d e t ved Dagens Lys mon?

MIKKEL. Nej, thi Menneskenes Børn er modtageligst

for det Usigelige i Dæmringen! (Og han istemmer med høj Røst Salme 308)

Jesus Herre, lad dit Rige
vidt udbredes paa vor Jord . . .

Men da hugger
MALENE en Næve i hans Nakke og drager ham med sig. Og hun var kun klædt i Særk, ligesom Mikkel ene var iført Skjorte . . . Døren slaas i. — Og
LISES Hoved vokser langsomt frem over Dynerne.

Nu er samtidig at berette om Karrelius. —
Han kunde staa bag Stalddøre, eller ligge bag Halmstakke og stirre hen imod Lises Kvalifikationer, indtil Vand og Elskov stod ham ud af Øjnene.
Og han kunde varsomt nærme sig hende og spørge, om han ikke skulde hjælpe med at drage en Spand op af Brønden, hugge en Favnfuld Kvas, eller bære en Sæk Tørv for hende.
Ja, han kunde endogsaa træde Pigen ganske nær og i svær Kvide gribe fat i hendes Skørter, løfte dem højt over hendes Ben og udstøde et klagende:

Hu—hu—u . . . !

Men da tog ogsaa Fanden ved ham af Rædsel.
Thi Frimodighedens Naadegave var Karrelius nægtet. Den, der i saa rigt et Maal var blevet hans Fader beskaaret.
— —
Saaledes led Vinteren.
Og nu var det altsaa Foraar . . . alting stod paa Spring.

III

Det er Søndag.
I Gaardens Mindrestue sidder Mikkel Orm og hans Hustru med Søn og Tjenestekvinde ved det hvidskurede Plankebord og æder Middagsspise: Sødsuppe med et Fjerdingkar Svedsker; og Oksesteg med en Skæppe Kartofler.
MIKKEL (beder til Bords). I Jesu Navn gaa vi til Bord at spise, drikke paa dit Ord . . .
Der tales ikke. Kæmpes kun stille og haardnakket om at faa de fedeste Svedsker hentet op og slugt.
Stenene spyttes ud i Næverne og lægges paa Bordet.
LISE (rejser sig, naar Suppen er fortæret, stryger med en hul Haand Svedskestenene ned i det tomme Fad og gaar ud i Køkkenet).
MIKKEL og KARRELIUS (følger hende med Øjne og Tanker).

MALENE (gaar ligeledes ud i Køkkenet. — Anden Ret skal ind).

MIKKEL (stanger Tænder med Gaflen og ræber dybt).

KARRELIUS (svarer ham). Ja, hun har været heldig i Dag . . .

(Han mener Moderen med Suppen).

Naar Stegen er baaret ind, skærer hver sig en Privat-Humpel af og anbringer paa sin Tallerken: Mikkel først, derpaa Karrelius, saa Malene og sidst Lise.

Sauce og Kartofler beskriver samme udemokratiske Kurve.

Man maaler med Blikket Volumen af hinandens Portioner. Men Gridskheden er ikke saa grum og Nidkærheden ikke saa stor som før ved Suppen, da man jo denne Gang æder af hver sin Beholder.

Fadene gaar én Gang rundt, to Gange rundt, tre Gange rundt.

Ansigterne blusser. Bevægelserne bliver lade. Øjnene sløres . . .

MIKKEL (gaber og strækker sig). Ja, saa er vi vel færdige for denne Gang:

Vort Maaltid er til Ende,
vort Bord nu dækket af . . .
Tak for Mad, Jesus!

Han rejser sig, stopper sin Pibe og suger Tænder. Det lyder, som kvidrer der en Bogfinke, hvergang han suger til.

Han sætter sig bort i den store Lænestol med Ørenklapperne, tager et Par skrattende Drag af Piben og falder hen.

LISE (bærer Madresterne ud i Køkkenet).

KARRELIUS (griber hende famlende i Skørterne, da hun gaar forbi). Hu—hu—u . . . !

MALENE (mærker intet, da hun er optaget af Mikkel).

Hun havde haabet, at han og hun, nu efter den stærke Søndagsspise, skulde have ligget Middagslur sammen i Alkoven; men da Mikkel sætter sig i Stolen, svinder Haabet. Hun iagttager ham skarpt: Han skulde da vel aldrig ha' noget for med Tøsen derude?

Men da Piben i det samme glider fra ham og ned paa Gulvet, uden at han vaagner, føler Malene sig beroliget og kryber ind bag Alkovens Forhæng, puster tungt ud og sovner.

KARRELIUS (har sat sig paa Bænken ved Bordenden med Hovedet støttet i Hænderne. Han hvæser og stønner og sveder melankolsk over Jordelivet . . . Saa knækker Armene pludselig sammen under ham, han segner bardovs forover ned mod Bordpladen. Æden har slaaet ham).

Ti lange, fredelige Minutter hengaar . . .

Saa lister

MIKKEL det ene Øje op, derpaa det andet, skæver fra Bordet hen til Alkoven; smækker hurtig begge Øjnene til igen, da Malene rører paa sig; aabner dem paa ny, rejser sig, stryger Træskoene af, tager dem i Haanden og vader baglæns hen til Forstuedøren, lemper den op og forsvinder . . .

Fred hviler over Land og By,
ej Verden larmer mer . . .

. . . . . .

Da høres der pludselig fra Loftet oven over Stuen et Plump, en Skuren og en Piben.

Det er Katten, der har hugget sig en Rotte.

MALENE (farer op ved Larmen, stikker lysvaagen Hovedet frem fra Alkoven og springer ud paa Gulvet). Karrelius! Hvor er din Far? (Aabner Køkkendøren.) Lise er væk! (Rusker i Sønnen.) Saa vaagn dog, din Sovetryne!

KARRELIUS (gnubber sig bedre til Rette). Hrorr—puhh—smask—smask!

MALENE (griber ham i Haaret og hamrer hans Hoved tre Gange ned imod Bordet). Karrelius! Hører Du ikke! De er væk begge to!

KARRELIUS (vælter sig om paa Siden). Hvem er væk . . . ?

MALENE. Din Far og Tøsen derude!

KARRELIUS (skrumler over Ende og betragter Moderen med et fjernt Blik, som var der 30 Kilometer imellem dem).

MALENE (hugger paa ny til ham). De har vel lagt sig et eller andet Sted hen med hverandre . . .

KARRELIUS. Hvem . . . ?

MALENE (stikker ham en under Øret). Din Far og Tøsen . . . for Satan!

KARRELIUS (spjælker Øjne op). Lise . . . !

MALENE. Ja, hvem skulde det ellers være? . . . Men gaa Du nu op ad Stigen ovre paa Loen . . . Saa gaar jeg op fra Huggehuset . . . og saa ta'r vi dem!

KARRELIUS. Er de oppe paa Høloftet da, tror Du?

MALENE. Hvor skulde de ellers være? . . . Gaar Du saa?

KARRELIUS (synker sammen). Jeg vil saa nødig være med til at hitte dem, Mor . . .

MALENE. Bliv saa staaende neden for Stigen da, dit Fæ! saa skal jeg komme over dem.

KARRELIUS (sjokker tungt ud igennem Forstuen, hen over Gaardspladsen og ind paa Loen).

MALENE (spænder bort til Huggehuset, hvor hun napper en Gærdestav og kravler op ad Stigen til Loftet).

Deroppe er alt mørkt og helligdagsstille. Ikke en Lyd høres; ikke en Pusten.

Kun henne i Lugen ud til Gaarden sidder Katten og knaser fredeligt Rotten i sig.

MALENE (basker rundt i alle Hjørner og Kroge. Meget Hø er der ikke tilbage fra i Fjor; men der er da altid nok til at krille hende op ad Benene og gøre hende end mere rasende. Et Par Gange tumler hun og rejser sig igen. Men hun finder ingen).

KARRELIUS (staar stiv ved Foden af Stigen nede i Loen. Hans Tanker er stride).

MALENE (titter fra oven ned gennem Hullet). Er Du der, Karrelius?

KARRELIUS. Ja—e . . .

MALENE. Har Du set noget til dem!

KARRELIUS. Næ—i . . .

MALENE. Ta' og kom herop og hjælp mig og lede.

KARRELIUS. Hva' . . . ?

MALENE. Kom herop, siger jeg, og hjælp mig!

KARRELIUS. Jeg vil saa nødig være med til at hitte dem . . .

MALENE. Sludder! — Kommer Du saa!

KARRELIUS (stiger dvælende op ad Stigen Trin for Trin . . . Og lige idet han faar Hovedet ovenfor, standser han og peger i Vanvid). Dær ligger de jo . . .

MALENE (griber fastere om Staven). Hvor . . . ?

KARRELIUS (grædende). Dær . . .

Og henne bag en sammenskrabet Bunke Hø, tæt omslyngede, Bryst mod Bryst, som to Børn, der har fundet sig et Skjul trætte og søvnige af at have leget tilstrækkeligt, hviler Pigen Lise Larsen og hendes Husbond. — Hun øverst.

MALENE (hæver Gærdestaven).

KARRELIUS (hugger en Klo i hende). Vil Du slaa . . . ?

MALENE. Den beskidte Mær!

KARRELIUS (vrister Staven fra Moderen og kyler den ud igennem Lugen).

KATTEN (sætter forrykt bagefter med Rotten).

MALENE (smider sig over Parret og bearbejder Lises Krop med sine bare Næver).

KARRELIUS (haler hende væk).

LISE (flygter). — Og

MIKKEL (rejser sig søvndrukken over Ende og istemmer af gammel Vane Salme Nr. 68):

Nu skrider Natten sorte,
og Dagen stunder til;
Gud lad dem blive borte,
som os bedrøve vil!

IV

MALENE (vil skilles).

Straks ved første Menighedsmøde efter Katastrofen paa Høloftet rejser hun sig og vidner, at hun kan ikke længere forsvare hverken for Loven eller Profeterne at dele Bord og Seng med Mikkel, hvem Djævelen er faret i og har forledet til Utugt med Tjenestekvinden Lise.

MIKKEL (staar ligeledes og vidner, at Malene har Ret: Den store Sanse-Aand har grebet ham. — Og han istemmer angerfuldt første Vers af Salme 411):

Kjender Du den Livets Kilde,
hvorfra Naadens Strøm udgaar?
Om Alverden øse vilde
den udtørres intet Aar . . .

Det Usigelige nærmer sig . . .

LISE (styrter paa sit Ansigt, spræller med Benene og raaber med høj Røst, at man skal smide hende i Ildovnen).

KARRELIUS (siger). Hu—hu—u . . . ! (løsner nogle Knapper og kaster sig over Pigen).

NOGLE KVINDER (taler i Tunger).

NOGLE MÆND (haler Karrelius afsides og knapper ham til).

HJULMANDEN og SKOVFOGEDEN (forkynder begge, at de er rede til at tage Lise med sig hjem og forvare hende).

MIKKEL ORM (protesterer: Ene ham tilkommer det at gøre godt igen, hvad af ondt han har forbrudt imod Pigen. Desuden har han fæstet hende for Sommeren).

MALENE (besvimer).

FIRE MÆND (hælder Vand paa hende).

Det Usigelige fylder Rummet . . .

DIRIGENTEN (hæver Mødet). — Og

MENIGHEDEN (skilles under Afsyngelse af Salme 412:

O, Du min Immanuel,
hvilken salig Himmelglæde . . .

V

Næste Dag møder Hjulmanden, Menighedens Øverste, paa Orme-Gaarden og taler længe og i Enrum med Malene, som ustandselig vil skilles.

HJULMANDEN (maner og maner). Husk dog paa, Malene, at Du vil udlevere Dig sæl og alle vos andre til Spot og Spe for Verdens onde Grine-Børn!

MALENE. Jeg er krænket i mine dybeste Rettigheder . . . !

HJULMANDEN. Sandelig, det er Du; det være langt fra mig at ville nægte saadant! . . . Men saligt er det at give hellere end at tage — og allersaligst at tilgive!

MALENE. Den skidt Tøs skal ikke komme her og trække Mikkel ud paa den brede Vej!

HJULMANDEN. Er det mon ikke Mikkel, der har strakt sin Haand ud efter hende . . . ?

MALENE. Hun kunde jo ha' sagt Nej!

HJULMANDEN. Det er ikke nemt . . . det er ikke nemt . . .

MALENE. Saa kunde hun ha' lagt sig efter Karrelius, som er ledig!

HJULMANDEN. Karrelius er ikkun ladet med Vand, Malene, og Pigen har vel begæret Blod.

MALENE. Jeg vil skilles! Li'e med det samme! Jeg vil separeres fra Bord og Seng!

HJULMANDEN (lægger sin Haand paa hendes Arm). Sig ikke det! Betænk, hvad Du udsætter Dig for! Verdens Grine-Børn vil pege Fingre ad Dig: Se, der gaar Malene Orm, vil de sige . . . Du og Mikkel, lever I stadig sammen som rette Ægtefolk?

MALENE. Ja . . . lige til hun kom, Tøsen! Han har ikke Kraft nok til to.

HJULMANDEN. Malene er dog ellers op i Aarene . . .

MALENE. Fanden er op i Aarene i de Dele!

HJULMANDEN. Visseligen, visseligen! Men en Kvinde maa vide at tage Prøvelsen, naar den kommer.

MALENE. Hva' for en Prøvelse?

HJULMANDEN. Kvinden maa . . . Jeg mener . . . Husk

paa Forsagelsens Naadegave, Malene! . . . Elskov er fra neden, siger jeg Dig; men Kærlighed fra oven!

MALENE. Jeg er ligeglad i begge Ender . . . og ha'de jeg én Ende til, vilde jeg ogsaa være ligeglad i den . . . !

HJULMANDEN (maner). Malene, Malene . . . !

MALENE. Tøsen skal ud af Huset, hvis jeg skal blive her!

HJULMANDEN. Visselig skal hun saa! — Jeg skal selv bringe det Offer at tage hende til mig, har jeg jo sagt.

MALENE. Var det ikke bedre, om Skovfogeden fik hende? Han bor længere herfra.

HJULMANDEN. Alt godt om Nikolaj Skovfoged, Malene, alt godt! Det være langt fra mig at . . . Men han er mæget sanselig! — Frelsen vil være Pigen nærmere, naar hun kommer til mig.

MALENE. Naa . . . Men Mikkel skal lide en Sonebod, skal han!

HJULMANDEN. Er det mon ikke Sonebod nok, at vi berøver ham Pigen . . . ?

MALENE. Nej . . . ! Han skal lide paa Kroppen!

HJULMANDEN. Jamen, er dette ikke netop at lide paa . . .

MALENE (haardnakket). Jeg ta'r ham ikke til Naade, før han er dømt!

HJULMANDEN. Godt! Saa sammenkalder vi de Ældste til paa Fredag . . .

MALENE. Men Du maa tage Tøsen med Dig straks!

HJULMANDEN. Himlen er mit Vidne, Malene, at jeg gjorde det gerne . . . ! Men Dommen maa desværre først foreligge . . . Og far nu vel! Herren forlænge dit Liv for din Forsonligheds Skyld!

Dette er sjette Afdeling.

Fredag i Mikkel Orms Storstue. —
Midt i Rummet et aflangt Bord med Tæppe.
Langs Væggene Stole, Dragkister og overdaadigt opredte Senge.
Den ganske Personliste Side 205 er til Stede med Undtagelse af Lise Larsens Fader, som aldrig har kendt sin Besøgelsestid. —
Man er bleven gæstfrit modtaget med Kaffe og Wienerbrød.
Spirituosa hører Privatlivet til og er derfor udelukket fra Møderne.
Men Tobaksrygning er tilladt, og enhver har medbragt sin fornemste Gaahen-Pibe.
Lokalet staar i Taage.
Alvor fylder Sindene.
Det Usigelige nærmer sig . . .

MALENES Ansigt er hvidt.

LISES rødt.

MIKKELS graat

KARRELIUS'S laksefarvet.

Handlingen startes med, at Hjulmanden sætter sin Pibe hen i Vinduesskarmen.
De øvrige tilstedeværende Mandfolk følger hans Eksempel.

HJULMANDEN. Venner, Brødre og Søstre!

Broder Orm maa vi jo ved denne Lejlighed til Beklagelse sætte ud af Kurs, da han ingenlunde selv vil kunne dømme i sin egen Sag . . . Maa det derfor være mig tilladt at foreslaa, at vi vælger Karrelius til hans Suplekant; dels fordi her ikke er andre at vælge imellem, og dels fordi, at Loven jo paabyder et ulige Antal Stemmer.

Forslaget vedtages; og Karrelius's Ansigt skifter fra laksefarvet til mørk Mahogni.

HJULMANDEN. Allerede ved Kaffen besluttede den ærede Forsamling altsaa, med alle Stemmer mod én, Nikolaj Skovfogeds, at Pigen Lise Larsen skulde gives under min Haand og Værgemaal.

LISE (skæver arrigt til Malene).

SKOVFOGEDEN (brummer).

KARRELIUS (udstøder et sidste klagende) Hu—hu—u . . . !

HJULMANDEN (hæver Røsten). Og maa jeg saa bede Forsamlingen sætte sig!

Man tager Plads. — Kvindfolkene ved den øverste Bordende paa hver sin Side af Hjulmanden. Mandfolkene ned langs Bordets Sider, saaledes at Karrelius kommer til at sidde for nederste Bordende.

MIKKEL ORM (staar ene og udslukt midt paa Gulvet).

HJULMANDEN. Mikkel! Din Brødes Terninger begyn-

der at rasle over dit Hoved i Gengældelsens Bæger! — Hvor skal vi nu anbringe ham, Venner, medens der voteres!

SMEDEN. Ude i Forstuen ...

SKOVFOGEDEN. Saa stikker han a' ...

SLAGTEREN. Vi kan jo lose ...!

MALENE. Jeg foreslaar, at vi sætter Mikkel under Bordet, at hans Tanker kan vorde beredte i Fornedrelse og Ensomhed!

Dette vedtages med Akklamation; og Mikkel puttes ind under Bordet oppe ved Hjulmanden.

SLAGTEREN (rejser sig og proponerer Salme Nr. 334).

FORSAMLINGEN (stemmer i):

Ingen er saa stor en Synder,
at han jo kan Redning se ...

HJULMANDEN (giver derpaa Ordet frit).

Der opstaar nu stor Larm og Tale. Enhver har udtænkt sin Straf og Sonebod for den faldne Broder; og enhver vil have sin Plan gennemført.

Stemmer skriger, Ord buldrer, Næver knyttes, Knubs veksles, ..

Det Usigelige vokser ...

MALENE (bevæger sig uregelmæssigt paa Stolen).

HJULMANDEN (afbryder Forhandlingerne og tilbyder hende chevaleresk at gaa udenfor).

MALENE (erklærer lyksalig, at det er ikke det).

Og da Sandheden kommer for en Dag, viser det sig, at Mikkel Orm nede i Mørket har taget fejl af sin Hustru og Lise Larsen.

MALENE (raser).

LISE (fniser).

Det Usigelige tager Overhaand ...

Og Mikkel transporteres ned til Bordets anden Ende, hvor han sættes under Varetægt af Karrelius, hvis Ansigt nu er berlinerblaat.

HJULMANDEN (slaar ud med Haanden). Og maa jeg saa bede Jer komme frem med Forslagene, ét for ét!

Dette sker.

SLAGTERENS (gaar ud paa, at Mikkel bør staa aabenbar Skrifte i Forsamlingsbygningen, barfodet, omgjordet af en ugarvet Tyrehud og med Ring i Næsen.)

SMEDEN (foreslaar, at Mikkel øjeblikkelig bør klædes nøgen af og knibes med en gloende Tang paa de syndefuldeste Steder af Kroppen).

MALENE og LISE (skriger forfærdede). Nej! Nej!

SKOVFOGEDEN (foreslaar, at Mikkel i bar Skjorte og med en Svinehale i Munden bør spiles ud paa Ladeporten og skydes til Skive efter med Rævehagel Nr. 2).

HJULMANDEN endelig, der er mild og fredsommelig stemt paa Grund af Pigens Overdragelse, mener, at man bør nøjes med at idømme Mikkel en Bøde, stor 10 Kroner, til Menighedens Fælleskasse.
Men nu rejser

MALENE sig og erklærer, at Smedens, Slagterens og Skovfogedens Domme er for haarde og Hjulmandens for mild; den sidste vilde jo desuden ogsaa komme til at svie til hende. Nej, den hellige Aand har i Nat, da hun laa søvnløs, indgivet hende et Raad, som bør følges: Man skal binde Mikkels Arme bag paa hans Ryg, stille ham op ved Langvæggen med Fronten ud imod Stuen, og én for én i Rad og Række skal man gaa ham forbi og spytte ham i Ansigtet. Thi kun saalunde, sagde Helligaanden, kunde han tvættes ren for sin Synd og paa ny blive annammet til Naade af hende og Menigheden.
Og derved bliver det.

MIKKEL hales frem under Bordet, bagbindes og stilles med Ansigtet mod Stuen. Alle skrider ham forbi: forrest Malene, derpaa Karrelius, Hjulmanden, Smeden og Slagteren. Bagest Pigen Lise.
Ingen af dem sparer paa Krudtet. Særlig udmærker Lise Larsen sig ved Styrke og Rumfang, idet hun erklærer at være bleven forkølet forleden paa Høloftet . . .
Hvorpaa de alle staaende afsynger fjerde Vers af Salme Nr. 3:

O Helligaand det er dit Værk,
at Sandheds Lys vi finde . . .

Men da er ogsaa Mikkel som født paa ny og kan begynde for fra . . .
Det Usigelige har triumferet . . .

Tæppe.

OM FLOKE

(Bedes læst to Gange)

1911

AGERENDE

Floke den Taagede.
Ice Vølundsdatter, hans Hustru.
Lambe Flokesen, Ølser Hnufa og Asgerd } deres Børn.
Ulf Ulfsen den Viise.
Ingolf Ulfsen og Hauk Skallagrim } hans Sønner.
Endrid Bredmave.
Sure Ramm, en Skjald.
Lurik Morgenstjerne, en Sagaskriver.
Gunnar Hamundsen.
Rannveig, hans Datter.
Gige Maard.
Gudrun Stikbækken, hans Hustru.
Hjalte, Nial, Kaare og Ingrid } deres Børn.
Thorer Gode.
Kormadr den Enøjede, Betlerske.

Handlingen foregaar paa Fladø i Begyndelsen af det ellevte Aarhundrede.

FLOKE OG HANS SLÆGT

Floke den Taagede hed en Mand af lav Herkomst, hvis Stamfader havde taget Land vesterpaa i Lumskesyssel straks ved Fladøs Bebyggelse. Hans Hustru var Ice Vølundsdatter, ærbar og tækkelig i alle Maader.

Floke var en velskabt Mand, noget under Middelhøjde, men bred, med skægløst Ansigt, lyslokket Haar og milde, trofaste Øjne.

Enkelte beretter, at han var temmelig blakket i Troen, thi han paakaldte vel i Almindelighed Kristus, men ved ret vanskelige Tilfælde anraabte han tillige sine gamle hedenske Guder og aad Hestekød.

Men han var vel øvet i alle Mundens Idrætter, talte godt for sig, kvad imellem, var lovkyndig og skyede intet Middel for at fremme sin Sag; var dertil „hamram“ *).

Flokes og Ices Sønner hed Lambe Flokesen og Ølser Hnufa, deres Datter Åsgerd; og Faderen drog stor Omsorg for, at det gik dem alle vel.

INGOLFS DRAB

Der fortælles, at Floke den Taagedes Førerskab over Bønderne tog sin Begyndelse saaledes:

Ulf Ulfsen den Viise hed hans nærmeste Nabo og var en Høvding**); deres Ejendomme stødte sammen, dog laa Ulfs i Lyssyssel.

En Morgen sendte Ulf sine Smaa-Bønder og Huskarle ud at pløje. Men de dræbte Okserne, foregav, at en Bjørn havde gjort det, og imens Ulfs Søn Ingolf med sine Folk satte efter denne, overfaldt Bønderne dem lumskelig, dræbte dem alle og flygtede med deres efterladte Koner og Gods over Grænsen ind i Lumskesyssel til Floke, der syntes godt om Daaden, da han hadede Ulf for hans Rigdoms og Storheds Skyld, tog vel imod dem og gav dem Husly og Føde.

Floke selv dræbte aldrig nogen, det taalte hans Hjerte ikke; men han tog Fordelen.

Saaledes beretter Historien.

ENDRID BREDMAVE

Edmund den Røde eller Edmund Ræv hed en Bankdirektør i Northumberland.

Flokes Fætter paa Fædrene Side, Endrid Bredmave, var Edmund

* Kunde skifte Ham eller Kulør efter Forgodtbefindende.

** Jorddrot, Højremand.

Rævs Gæsteven paa sine hyppige Handelsfarter til England, og de sloge sammen mangt et godt Købslag af.

Endrid var Edmunds Agent eller Opkøber paa Fladø. Han stævnede Smaa-Bønderne til sin Gaard, Ådlervatn, ved Ilskfjorden i Snydesyssel paa Østlandet, og de kom til ham i store Skarer og betroede ham deres Huder, Talg og tørrede Fisk, som han saa paa egne Skibe omsatte for dem i Northumberland og inddrog Betalingen for.

Floke var til at begynde med Endrids Mellemmand paa Vestlandet, men det varede ikke længe, førend hans Magt og Anseelse steg langt over Fætterens; thi Floke kendte Bønderne bedre og var snedigere.

Men blandt Høvdingerne høstede han kun liden Berømmelse for sin Færd: og en Skjald, Sure Ramm, kvad en Nidvise om ham, hvilken lød saa:

Fimset handled Floke,
da han Ingolfs Bane *)
i Ly bragte,
og Brød brød **).

Men Endrid og Floke lo skadefro deraf, naar de var sammen; og der siges imellem Mænd, at de ved saadanne Lejligheder ofte aad Hestekød, fik Berserkergang, hylede som Hunde, bed i Skjoldrandene, glemte Kristendommen og snød hinanden i Auktionsbridge.

„OM BEN"

Lurik Morgenstjerne eller Lurik Gallop hed en Sagaskriver***), som hidindtil havde staaet paa Ulf den Viises og Høvdingernes Side og deltaget i et Protesttog imod Floke og Endrid; men da han saa', at Bondepartiet øgedes og voksede sig frem i Magt, sendte han hemmeligt en Budstikke til Floke med den Besked, at han egentlig i sit Hjerte altid havde næret den største Beundring for ham; og Floke gjorde øjeblikkelig Luriken til sin Liv-Historiograf, idet han samtidig skikkede til ham som Gunst og Gave: Laarbenet af en Vejrhane†), to Pund røget Aal og en Rævehale.

Lurik Morgenstjerne var den første Overløber paa Fladø; men han blev ikke den sidste.

Dette om „Ben".

RIDTET TIL TINGET

Engang red Floke og hans ældste Søn Lambe til Tinget, hvor der var en stor Forsamling I deres Følge var ogsaa Endrid Bredmave. som red paa en blakket Hingst; hans Bug gik meget op og ned, han var stærk anpusten af Ridtet. I Haanden førte han en Saks††); han bar desuden lueforgyldte Benskinner og en Skarlagens Kappe.

FLOKE (vender sig imod ham og siger). Er der nogen Sandhed

*) her = Drabsmænd.
**) gav at æde (Oldkristelig Vending).
***) Journalist, Reporter.
†) perdrix camæleonica (Brehm).
††) et Slags Hug- og Stik-Vaaben.

i de Rygter, som gaar om Dig, Endrid, at Du ikke kan udrede Enhver sit?

ENDRID (svarer). Nej . . .! (og mere ikke, thi han er stærkt anpusten.)

FLOKE. Skulde det knibe for Dig, kan Du naturligvis fuldt ud stole paa mig.

ENDRID (tier og tænker). Jeg kan Fanden, kan jeg! (Thi han kender sin Fætter.)

FLOKE (vender sig derpaa til Lambe) Jeg vilde ønske, min Søn (siger han), at Du vilde tænke paa vor Slægts Formerelse og tage Dig en Kone.

LAMBE. Det har jeg længe følt Trang til, Fader; hvem mener Du, vi skulde tænke paa?

FLOKE. Der er nu Rannveig, en Datter af Gunnar Hamundsen paa Hlidarende; han er her paa Tinget og ligesaa hans Datter, saa kan Du se hende, om Du har Lyst.

LAMBE. Men Gunnar er en Slægtning af Ingolf Ulfsen, for hvis Drab der endnu ikke er givet Bøder?

FLOKE. Javel!

LAMBE. Og vil han saa ikke sætte sig imod denne Forbindelse?

FLOKE. Nej, han vil ikke; thi han tør ikke.

LAMBE. Tør han ikke?

FLOKE. Nej; thi alle Bønderne omkring Hlidarende staar paa min Side.

LAMBE. Du er en mægtig Mand, Fader!

FLOKE. Det er jeg, min Søn!

ENDRID BREDMAVE (deltager ikke i denne Samtale; thi dels er der ingen, der spørger ham, og dels er han stedse stærkt anpusten.) Ved Foden af Lovbjærget rider hver til sin Bod.)

ENDRID til sin.

FLOKE og LAMBE til deres.

LAMBES FRIERI

Næste Dag, da mange Folk gaar til Lovretten, og flere velklædte Kvinder ses udenfor Gunnar Hamundsens Bod, siger

FLOKE (idet han peger). Se, der gaar nu Rannveig, som jeg talte til Dig om, Lambe. Hvad synes Du om hende?

LAMBE (forhippet). Godt! Og jeg skulde lide at holde Løsebryllup*) med hende.

FLOKE (strengt). Derom kan ikke være Tale, min Søn!

GUNNAR HAMUNDSEN (foretager Retsforhandlingen, som han plejer, og gaar derpaa hjem til sin Bod).

FLOKE og LAMBE (følger efter ham og gaar ind).

ENDRID BREDMAVE (er ikke med, thi han er stærkt anpusten).

GUNNAR (sidder langt inde i Boden).

FLOKE og LAMBE (hilser ham).

GUNNAR (rejser sig og byder dem Velkomstbægeret; da dette er tømt, springer

FLOKE (mod Sædvane medias in res og siger): Jeg kommer for at slutte en Handel med Dig, Gunnar; min Søn, Lambe, vil være din Svigersøn og købe**) din Datter.

GUNNAR. Jeg véd, at Du er blevet en mægtig Mand paa det sidste, Floke . . .

FLOKE (griner lunt). Hæ, hæ . . . !

GUNNAR. . . . men din Søn kender jeg ikke . . .

FLOKE (beskedent). Dygtigere er han end jeg i alt . . .

GUNNAR. Og han kommer til at betale hende dyrt, thi Rannveig skal tage al Arven efter mig.

FLOKE. Det véd jeg; og jeg skal intet spare, hvis det forundes Lambe at blive din Maag***). Han skal have Gaardene Svighøj og Luskeberg; desuden ejer han selv et sødygtigt Købmandsskib og farer i Endrid Bredmaves Følge paa Handelsfart til Northumberland.

*) Gaa i Seng med hende straks paa Timen uden Præst og Ritual.
**) Nu om Dage kaldes det ikke saa.
***) Her = Svigersøn.

GUNNAR. Der gaar saa mange Rygter om Endrid her paa Tinget og andetsteds.

FLOKE. Jeg siger god for Endrid! (Kniber et Øje sammen.) Og hvad der end maatte ske af menneskeligt for ham, røres Lambe ikke deraf; thi han er sin Faders Søn!

GUNNAR. Der skal betales 60 Hundrede*) for Rannveig; og i Tilfælde af Skilsmisse skal kun de 30 betales tilbage.

FLOKE (hurtig). De 40!

GUNNAR (medgørlig). Godt, saa siger vi de 40!

FLOKE. Det Vilkaar er jeg fornøjet med. Lad os nu tage Vidner paa Sagen.

De tager derpaa Vidner, giver hinanden Haandslag, og Gunnar fæster sin Datter til Lambe, at Brylluppet skal staa en halv Maaned efter Midsommer paa Hlidarende.

Da de kommer uden for Boden, gentager.

LAMBE. Du er en mægtig Mand, Fader!

Og overmodig kvæder

FLOKE.

Ikke han voved
Drabet at nævne;
faa har en Fader
forslagen som Floke.
Rannveig vi rapsed
fra Hlidarende;
og Gunnars Guld,
naar Hel engang
hans Stenhøj stabler**).

Men de onde Rygter om Endrid voksede stadig.

OM GEDESKIND

Gige Maard var en Sønnesønssøn af Otlar Lammelaar; hans Sønner var Hjalte, Nial og Kaare. Deres Moder var Gudrun Stikbækken***), en Søster til Ulf den Viise. Giges Sønner var store af

*) Et Hundrede = 120 = i Sølv 480 Kroner.
**) ɔ: Naar han dør.
***) En Biflod til Vatnaaa, der den Dag i Dag falder i Nordsøen.

Vækst og modige. Deres Søster var Ingrid Natsol, en meget tækkelig Kvinde.

En Dag red Floke den Taagede med sine Sønner ud i Myren at røgte Faarene. Tyve Huskarle fulgte dem, deriblandt to, som havde deltaget i Ingolf Ulfsens Drab.

En Kvinde, Kormadr den Enøjede, en Betlerske, saa' dem, løb ind til Ulf og sagde til Giges Sønner, som just var paa Besøg og holdt paa Tunet:

Nu er Hævn at hente for Ingolf, Hærmænd; Floke og hans Sønner rider i Myrene.

Straks greb Ulf og hans Mænd, tredive i Tallet, sammen med Gigesønnerne deres Vaaben og red efter. I Spidsen var Ulf selv, hans yngste Søn Hauk, kaldet Skallagrim, og Gigesønnerne,

Floke og hans Følge red til Stengrimsvatn over Sjataadal til Broen ved Bjørkefjord.

Da griber

LAMBE sig pludselig til Panden, gisper stærkt og siger: Nu søger Ulf den Viises Fylgjer hid!

FLOKE (springer af Hesten, tager et Gedeskind, svinger det over Hovedet*) og siger): Abracadabra! (siger han). Vorde Taage og vorde Skræmsel og Undere store for alle dem, som efter os søge.

Og straks vælter der sig en tyk Taage frem over Ulf og hans Mænd.

Da raaber

HAUK SKALLAGRIM. Det maa være Floke den Taagede, der volder dette, og godt og vel om der ej følger mere ondt efter.

Kort derpaa bliver der saa dunkelt for deres Øjne, at de intet kan se, de sætter Hestene til og deres Vaaben, og der opstaar stor Forvirring.

Men Floke og hans røgtede i Fred Faarene og kom frelste hjem; og han svang ofte sidenhen Gedeskindet med særdeles Udbytte.

LAMBES BRYLLUPSFÆRD

RANNVEIG (siger til sin Fader, Gunnar). Nu har jeg erfaret, hvad jeg længe har anet, at Du ikke elskede mig saa meget, som Du altid har sagt, siden Du har lovet mig bort til denne Lambe, der staar saa langt under mig i Stand, og hvis Fader er Anfører for Trællene.

GUNNAR (der føler sig ramt, mander sig dog op og svarer). Jeg læg-

*) Heraf Ordet: „At svinge Gedeskindet" ɔ: at forplumre en Sag, lumske sig fra en Sag ved Ord eller i Gerning.

ger ikke saa megen Vægt paa din Stolthed, at den skulde staa i Vejen for mine Handler; jeg skal raade, ikke Du, hvis vi ej kunne enes. Og hvad Floke angaar, er han en fin Politiker.

RANNVEIG. Stor var fordum din Slægts Stolthed, og det er da ikke saa underligt, at jeg har faaet min Del deraf. Men svært er det gaaet tilbage for Dig og de andre Høvdinger paa Fladø, siden I taaler at lade Jer sige af denne Opkomling.

Disse Ord faldt Rannveig og Gunnar imellem: og han gav Datteren Ret i sit Hjerte.

Men Lambes og Rannveigs Bryllup blev dog holdt paa Hlidarende en halv Maaned efter Midsommer, som Aftalen var.

Og midt under Gildet var det saa, at ogsaa Skjalden Sure Ramm blev Overløber: thi han, som fordum paa Høvdingernes Vegne havde kvædet en Nidvise om Floke, rejste sig nu fra Bænken og fremsagde denne Kantate til hans Ære:

Frejdigt staar Floke
som Høvding selv
i Høvdingeskaren,
Lige blandt Lige
med Hæder smykket.

Hamundsønnen*)
gav ham sin Datter,
fagrest blandt Møer,
sit Liv at leve
som Lambes Hustru.

Bryllupsgildet led nu frem; og da det var til Ende, drog hver til sit. Gunnar gav mange Mænd Gaver ved Afskeden, hvad man satte tilbørlig Pris paa. Men Lambe og Rannveig red sammen til Gaarden Svighøj og enedes daarligt.

Paa den Tid stod Floke den Taagede højest i Magt og Anseelse talrige var de Høvdinger, Skjalde og Sagaskrivere, som sluttede sig til ham; og Kong Hakon Athelsten af England gjorde ham til Ridder; thi Havet laa imellem dem.

SELVANKLAGEN

Nu er at berette, at Rygterne om Endrid Bredmave steg og steg. Tingtiden var inde, og de kom altid did og tjældede deres Boder: Ulf den Vise, Gunnar Hamundsen, Thorer Gode, Gige Maard og

*) Gunnar.

hans Sønner; Floke den Taagede med Endrid, Lurik Morgenstjerne og Sure Ramm.

Ulf og hans stode Sønden for Lovbjærget, Floke og hans Norden for.

Men da træder pludselig

ENDRID frem, hans Bug gaar meget op og ned, hans Ansigt er hvidt, han er stærkt anpusten, men vældig at skue. Høvdinger og Hærmænd (siger han): mange og fule er de Rygter, som er gaaet om mig, men de er alle sande; jeg kan ikke længere svare enhver sit for Talg og tørrede Fisk; Remisserne fra Northumberland er udeblevne, Edmund Ræv er flygtet over Kanalen med Kassen; vi har længe snydt og bedraget Jer, og da mit Korpus hindrer mig i at følge Ræven, overgiver jeg mig herved til Dommerne og min Skæbne.

Saaledes talede Endrid, og der opstod en uhyre Larm; men førend der endnu kunde ske noget nævneværdigt, svang

FLOKE i Hast Gedeskindet: Vorde Taage og vorde Skræmsel og Undere store for alle dem, som vil mig og mine til Livs!

Og straks blev der paa Tinget stor Trængsel og Forvirring: Ven gik mod Ven, Høvding mod Høvding, Frænde slog løs paa Frænde, en tyk Taage rullede hen over alles Hoveder, og mange blev paa Valen, ogsaa af Bønderne.

Men Floke selv og hans nærmeste kom uskadte bort vesterpaa til Lumskesyssel.

Dette skete Aar 1008 paa den ottende Dag i den niende Maaned.

SLUTNING

Thorer Gode, som da var Lovsigemand*) stod Tredjedagen efter frem paa Lovbjærget og forkyndte, at Dommen over Endrid var ti Aars Fredløshed, saaledes at hver Mand i den Tid kunde tage hans Hoved.

Men Floke slap fri; thi man turde ikke røre ham af Frygt for Bønderne. Dog vovede Thorer de Ord, at Floke havde staaet renere i Sagaen, om han ikke saa længe havde sagt god for Endrid og hindret Lovene.

Derpaa drog man bort fra Tinget, som stod øde til næste Samling.

Floke holdt sig den Vinter stille.

Men ved den paafølgende Tingtid rejste han Hovedet paa ny, og Folk af alle Samfundsklasser fyldedes atter om ham: Bønderne, fordi han lograde for deres laveste Instinkter; Høvdingerne, fordi de frygtede ham, og Skjaldene og Sagaskriverne vel, fordi de var sultne.

Floke den Taagede var den første, der ret lærte Fladøboerne at fedte. lumske, ræve og muldvarpe sig frem.

Og Landet lider endnu derunder.

Dette er Fortællingen.

Men

*) Højesteretsassessor.

SURE RAMM kvad.

Hil Dig, Floke!
Aldrig har Fladø
fostret en Fører
frejdig som Du!
Fremmest i Visdom,
fremmest i Sandhed,
fremmest i Retsind
staar Du med høje
Guder i Pagt;
hil Dig, Floke:
Aand er Magt!

AF DEN GAMLE VINHANDLERS OPTEGNELSER

(1914)

$^{6}/_{10}$ 06.

. . . . . .

Saa traf jeg da igen efter næsten 20 Aars Forløb min Ungdoms eneste og uforglemmelige Elskede!

Det var i Gaar Eftermiddags i Frederiksberg Allé, der kom en Dame gaaende lige imod mig og standsede:

— Er det ikke Faber? spurgte hun — er det — er det ikke Vinhandler Olaf Faber?

Mit Hjerte stod næsten stille ved at høre denne Stemme:

— Ja, sagde jeg op mod hendes Ansigt med mine halvblinde Øjne — jo; og De er Lola!

— Jo.

Hun stak sin Arm under min, og vi gik sammen ind ad Vesterbro til:

— De ser ikke godt? spurgte hun.

— Nej, jeg ser ikke godt, sagde jeg. Og kunde ikke lade være med at tilføje: — Men det gør ikke noget, nu De er kommet tilbage.

Hun trykkede min Arm og lo med sin gamle klare Latter:

— Kavaler som sædvanlig!

Jeg lo med, inderlig vel til Mode.

Og det viste sig, at vi boede begge i Istedgade, bare et Par Huse fra hinanden.

— —

$^{10}/_{10}$ 06.

Jeg gik i Aftes til Lola for at faa opklaret, hvorfor jeg ikke forleden blev indladt.

Hun saa' mig komme over Gaarden og modtog mig i sin aabne Dør med et:

— Kære Faber, hvorfor har jeg ikke set Dem saalænge! Har De været syg?

— Nej, svarede jeg, — i Torsdags kunde De ikke modtage mig, fordi De strøg og „saa' farlig ud". Saa kom jeg igen om Lørdagen efter Aftale, men Fuglen var fløjet og Reden tom. Naa, dertil er intet at sige; De har Deres at passe og skal ikke sidde hjemme for min Skyld. Jeg kom saa igen i Mandags; De var hjemme, jeg saa' Dem bag Vinduet, men blev ikke indladt.

— Jeg har ikke hørt nogen Banken, forsikrede hun med en Frimodighed, der var aldeles overbevisende for mig, der kender hendes Væsen og hele Tonefald fra gamle Dage, — hvorfor skulde jeg dog ikke ville lukke Dem op?

— Ja, hvor kan jeg vide det, Lola; maaske er De ked af mig gamle Pebersvend. Maaske har jeg imod min Vilje sagt eller gjort noget, som har mishaget Dem; og saa skulde jeg straffes.

— Det tror De ikke selv paa, Faber. Aldrig har jeg truffet et mere hensynsfuldt Menneske end Dem.

— Det er bare Løgn! sagde jeg. — Men selv om det var sandt, gjorde jeg jo ikke andet end min Pligt som Tak for den kammeratlige Maade, De altid modtager mig paa.

— Jeg kan bevidne, tog Lolas Medsyerske Ordet (Madam Søberg hedder hun og er Slagterenke), at Lolas første Spørgsmaal, naar hun har været ude, altid er: Hr. Faber har da vel ikke været her, mens jeg var borte? Bare han ikke er syg.

Min Mistro svandt som Dug for Solen. Og medens

Maskinerne snurrede om Kap, gik Sludderen mellem Lola og mig.

Aa, disse Timer hos hende er som Balsam for mit Hjerte!

Mdm. Søberg siger saa godt som intet, passer blot sin Syning. Alligevel ønsker jeg hende paa Bloksbjerg, thi jeg kan dog ikke saaledes tale med L, som jeg kan naar vi er under fire Øjne; og jeg kan ogsaa mærke paa L, hvorledes hun af og til tager sig i det og bryder af ofte midt i noget, aabenbart fordi vi ikke er ene, og hun ikke vil delagtiggøre enhver i sine Tanker og Oplevelser.

Noget efter lavede L Kaffe, jeg gav en Pægl Punch og et Par Cigaretter, jeg havde medbragt.

Næppe havde vi faaet Kaffen til Livs, saa dundrede det paa Døren, og ind stormede en stor, fed Kvinde larmende og skrigende op:

— Tænkte nok, I drak Kaffe, Børn, skreg hun — Gi' mig en Skvat med!

Og hun smed sig paa en Stol, saa den knagede.

— Er Du fuld, Fedesen! Hvordan er det, Du opfører Dig! afbrød Lola hende skarpt. — Vil Du ikke opføre Dig ordentligt, har jeg sagt Dig, Du kan blive borte. Hjemme hos Dig selv kan Du lave Ballade, ikke her hos mig. Du burde skamme Dig. Gaa din Vej!

— Aa, lille Lola, giv mig en Kop Kaffe; jeg har ingen Mad faaet i Dag? kom det bønligt.

— Naturligvis skal Du faa en Kop. Men Du holder Dig i Skindet!

Ind bragte L en stor Kop Kaffe og en vældig Humpel Hvedebrød:

— Kan Du spise mere, skal Du faa det.

Bælgmørkt som det var i Stuen, havde „Fedesen" endnu ikke set mig.

Jeg listede ud i Køkkenet. L var der straks:

— De maa ikke gaa, Faber.

— Frygter, jeg generer, sagde jeg.

— Tvætimod; jeg beder Dem blive.

Hun tændte Lampen:

— Kom saa med ind, Faber.

Naturligvis adlød jeg.

Fedesen rejste sig og kniksede:

— Jeg troede, I var ene; jeg saa' ikke den Herre; undskyld.

— Derfor kan Du vel nok opføre Dig ordentlig, — sagde L. — ellers bliver Du herfra.

Den fede sad helt forknyt.

Saa kom Symaskinerne i Gang. L. sang en lille engelsk Sang, saa en russisk; stadig arbejdende.

Saa brød jeg op.

— Kom snart igen, Faber! var Lolas sidste Ord, da hun fulgte mig ud.

$^{15}/_{10}$ 06.

I Skumringen gik jeg igen hen til L. medhavende en Sjat Punch og nogle faa Cigaretter, som jeg plejer.

Jeg hørte hende synge. Og næppe havde jeg banket paa, før hun lukkede op:

— Skal De ud, Lola; saa gaar jeg straks igen?

Hun modtog mig nemlig med Hat paa; en stor, sort Balladehat med rød Fjer.

— Jeg skal blot ud og købe lidt ind, Kaffe, Sukker; for nu har jeg lige været ude og faaet Mønt. Kom blot ind, Faber; De maa ikke gaa.

Mdm. Søberg sad og syede:

— Nej, De maa ikke gaa; Lola er saa glad ved at se Dem, sagde hun beskeden.

— Ja, jeg er! nikkede L. — Jeg holder blaa Mandag. En halv Dags Ferie om Ugen v i l jeg have Lov til at tage mig. Det var rart, De kom!

— Tak for Deres Venlighed, Lola; jeg længes altid efter Dem.

Hun lo:

— De er nøjsom!

— Det mener jeg just ikke at være, svarede jeg, — men jeg sætter Pris paa godt Selskab; paa Deres f. Eks.

Hun lo igen, truede ad mig og forsvandt i Køkkenet.

Lidt efter kom hun tilbage med Kaffen. Vi drak den og passiarede.

Saa bankede det paa Døren; en halvgammel, mørkklædt Kvinde traadte ind:

— En gammel Veninde af mig og min Søster, præsenterede L. (Navnet overhørte jeg).

— Jeg kender godt Grosserer Faber, sagde Konen — De har skænket mangt et Glas Vin for mig, naar jeg kom ned og bestilte Varer til Borgergade 24.

— Er det svenske Amalie? spurgte jeg — Ja, undskyld; det er mørkt; og jeg er halvblind.

— Lolas Søster og jeg tjente sammen, vedblev Konen. — Og jeg véd godt, at De kendte og holdt af Lola, — kørte hun paa. Jeg sagde ofte til hende, at Deres Raad skulde hun følge, sagde jeg! De var en respektabel Mand, der vilde hendes Vel. Men Lola var ikke imod Dem, som hun skulde være, for hun var ung og letsindig ligesom Søsteren, der trak til den ene Side, naar De trak til den anden.

— Ja, lad nu det være godt, afbrød jeg hendes Ordstrøm, — Lola er sød og elskværdig, som hun er, og har selv brudt sig en Bane.

— Hun skulde ha' blevet hjemme og holdt sig til Dem, vedblev Konen, — Jeg véd godt, hvor syg De blev, da hun rejste, og det var af bare Sorg.

— Aa, visvas! sagde jeg vredt, — Det véd De ikke noget om.

— Jamen, jeg har da Lov at tænke mit.

— Tænke; men ikke sige, ja!

Lola var gaaet ud i Køkkenet. Jeg gik ud til hende. Hun stod og græd; jeg greb hendes Haand og kyssede den:

— Kære lille Lola, jeg beklager den Scene; men jeg er uskyldig; De maa ikke være vred paa mig.

— Paa D e m, hvor kan De tro! hulkede hun. — Men der er jo saameget sandt i hendes Ord!

Hun kastede sig ind til mig og græd endnu heftigere.

Jeg beroligede hende, saa godt jeg kunde, ved at kæle for hende.

Lidt efter gik Svenskeren.

Klokken var bleven 8, det var bælgmørkt; Gassen var endnu ikke tændt paa Trappen, da jeg noget efter fulgt til Døre af L. vilde gaa.

Jeg strøg en Tændstik og slap ned ad de 3 Trappetrin. Men da jeg vilde gaa ud i Gaarden, hang min ene Støvlesnude fast i Dørtrinet, og jeg styrtede paa mit Ansigt lige ud i den betonlagte Gaard. Lola gav et Hvin; jeg kom hurtig paa Benene, men Blodet styrtede mig ud af Næsen.

Jeg kom ind igen i Køkkenet. L. var utrøstelig. Jeg badede mig med Vand og fik endelig Blodet til at standse. Men min Næse var som knust og svulmede op til et rent Monstrum. Desuden Hudafskrabninger et Par Steder. Og saa havde jeg en stor Bule over venstre Øje, som var halvlukket. Jeg saa' henrivende ud.

Saa tog Lola, den kære Pige, mig under Armen og fulgte mig lige til min Dør.

En rar Aften og Nat blev det, tilbragt med at lægge Koldtvandsomslag paa de beskadigede Steder. Og alt dette kun som Følge af mit daarlige Syn. Dog Gud være lovet, at jeg ikke er helt blind; jeg kan dog ellers retirere mig saa nogenlunde og er glad ved Livet.

Siden har jeg holdt mig inde i tvungen Stuearrest, stadig badende mig med koldt Vand.

Jeg havde haabet, at Lola var kommet hen og set til mig; men det er hun ikke. Jeg véd godt Grunden; det er ene og alene, fordi hun synes, at hun som Varietésangerinde er for simpel til at gæste mig i mit

Hjem; fintfølende og stolt, som hun paa sin Vis er, vil hun ikke udsætte sig eller mig for Kritik og Sladder.

$^{26}/_{10}$ 06.

Det var den 20nde, den Dag, paa hvilken jeg for 30 Aar siden for første Gang saa' Lola.

Jeg plejer den Dato at holde en lille privat Fest med mig selv; havde i den Anledning „brygget" mig 2 Flasker Punch, og fandt da, at da L. var i Byen, og jeg igen var ret præsentabel efter Faldet, kunde jeg passende gaa hen hos hende og tømme den ene Flaske i hendes Selskab.

Som tænkt saa gjort.

Den evige Mdm. Søberg sad ved Maskinen. Og da hun kom og lukkede mig op, fik jeg et Glimt af L, som fór ind i sit Sovekammer. Hun var lige blevet færdig med at vaske Gulv i Dagligstuen og Køkkenet.

Om jeg skulde gaa igen?

Men L. protesterede højlydt, at hun kom straks.

Og faa Minutter efter aabnedes ogsaa Døren, og hun stod der fuldt paaklædt i sin elegante mørkeblaa Fløjelskjole, men med Haaret udslagent ned ad Nakken.

Dejlig var hun, syntes jeg; aldeles som i gamle Dage. Men jeg kan jo ikke se ordentligt mere, er saaledes ikke vis paa, om hun ikke havde anvendt en lille Smule Krigsmaling.

— Det var rart, De kom, Faber, sagde hun, — nu kan De faa en Tallerken Oksehalesuppe med.

Hun fór ud i Køkkenet. Jeg bagefter. Jeg samlede hendes Haar i Haanden og vilde flette en Pisk.

Hun lo og rev det til sig. Og i et Nu var det sat op. Jeg begriber ikke, hvor hun kunde i det Øjeblik. Det var som ved Trylleri.

— Jeg er doven i Dag; gider ikke dække Bord! raabte hun ind til Mdm. S. — Vi kan godt drikke Sup-

pen af Kopper; saa spiser vi Kødet, naar jeg kommer hjem fra Byen.

Hun kom ind i Stuen:

— Jeg skal ind med en Prøve af noget Sytøj, vi har faaet; 20 Dusin à 4 Kr.

— Og De kan vel sy et Dusin om Ugen? spurgte jeg, — en rar Forretning!

— Nej, vi kan da mindst sy $1^1/_2$ Dusin om Dagen tilsammen, saa det kan nok gaa.

— Men det er dog lettere at staa og skrige paa en Tribune, mente jeg, — og det smider vel ogsaa mere af sig — — for ikke at tale om Nebengeschæften, som vel er Hovedsagen.

Hun brast i Latter:

— „Nebengeschælten" . . . Hvad mener De?

— Ja, De er naturligvis et Dydsmønster? lo jeg tilbage.

— Jeg? hun lo, saa det klukkede, — Ja, det véd De jo gbdt.

— Jeg? vrængede jeg efter hende. Jeg véd ingenting.

Lola og Mdm. S. fik Suppen skyllet i sig, hver en 3—4 store Kopper. Saa trakterede jeg med et Monstrum af en Pære. Og kom til sidst frem med Puncheflasken.

— En hel Flaske! udbrød L — Hvad er der paa Færde, Faber?

— Det er min Fødselsdag.

— Nej, det er i Maj.

— Saa er det min Bryllupsdag.

— Bryllupsdag? Hvornaar?

— Aa, det er længe, længe siden; i 1878.

— Da var jeg kun ni Aar.

Hun hævede Glasset og proponerede „Brudgommen"s Skaal.

— Tak! sagde jeg.

— Har De virkelig været gift?

— Nej, aldrig.

Hun lo. Flasken blev tømt. Og saa fulgte jeg hende ind paa Amagertorv.

Ved Afskeden sagde hun:

— Er det sandt, Faber, at De aldrig har friet til eller kysset nogen Pige?

— Ja, paa Ære! Jeg har kun holdt af et eneste Pigebarn, og det var Dem.

— Og jeg var Dem ikke værd . . .

— Tværtimod! Men jeg var for gammel; og saa forblev jeg Pebersvend.

— Men Bryllupsdagen i Dag?

— Et Mysterium! . . . Farvel!

Jeg véd ikke hvorfor, men jeg kunde ikke fortælle hende, at jeg i disse 30 Aar, hver Dag den 20. Oktober har tømt et stille Bæger for hendes Lykke.

Hun vilde ikke have forstaaet mig . . .

— —

Der var gaaet nogle Dage, hvor jeg holdt mig borte. Saa vilde jeg atter aflægge et Besøg, men trods min Banken blev jeg ikke indladt. Gardinet var trukket for.

— En Hyrdetime . . .! tænkte jeg i mit stille Sind og bandede.

Næste Dag gik jeg derhen igen. Samme Resultat. Da Mørket faldt paa, gentog jeg Forsøget. Der var mørkt. Kl. 10 Aften ligeledes. Dagen derpaa samme Resultat.

Da faldt det mig ind, at hun vekslede Telegrammer med en Artistagent. Hun var naturligvis bortrejst.

Saa i Gaar Aftes gik jeg atter derhen. Der var Lys. Jeg traf Mdm S. ved Maskinen. L. sad indpakket med Vat om Halsen.

— Jeg har været syg, Faber; troede, at jeg skulde dø. Olga (Mdm S) har været bortrejst; jeg hørte godt, det bankede; saa' gennem Vinduet, at det var Dem, men kunde ikke røre mig, og De hørte ikke mit „Kom ind". Hvorfor tog De ikke i Døren?

— Af Diskretionshensyn.
— For Dem er jeg altid hjemme, véd De.
— Der kan dog være Situationer . . .
— Ikke her!
— Jeg skal huske det, Lola.

Jeg gik hjem efter lidt Punch, som jeg heldigvis endnu havde til Rest. Fik den kogt med nogle Nelliker, puttet hende i Seng og sad saa og passiarede og kælede for hende til Kl. $11^1/_2$.

— —

I Gaar Aftes var jeg derhenne igen. L. arbejdede paa Kraft ved Maskinen, helt kvik tilligemed Mdm S.

Men hun saa' daarlig ud, var magret svært af i Kinderne.

Vi passiarede fornøjet. L fortalte om Livet i Rusland, om Moskow og Kreml, om Petersborg og meget andet.

Der laa et aabent Brevkort paa Bordet, et Prospektkort. Jeg fik Læseglasset frem for at betragte en monumental Bygning derpaa og læste til min Forbavselse et Par saa utrolig dristige Ord oppe i det ene Hjørne.

Jeg vilde se, hvad der stod paa den anden Side, men saa fik L. Kig paa mig og rev mig Kortet ud af Haanden.

Hun blev purpurrød:

— Ja, det fik jeg i Eftermiddags fra Stockholm, sagde hun, — Postbudet grinte saa lumsk, da han rakte mig det.

Hun slog i det samme en Skoggerlatter op, som slet ikke lignede hende. Tog sig saa sammen og sagde:

— Det er fra de to smaa Mirati, to rigtige Livstykker . . . De maa ikke misforstaa og tro ilde om mig, kom det saa undseligt, idet hun rakte mig Haanden.

— Nej, Lola; jeg er ikke snerpet, taler selv frit . . .
— Men dog ikke saadan . . .
— Mon ikke? Jeg véd ikke, hvorfor man ikke skal

nævne Legemsdelene ved deres rette Navn. Og disse har øjensynlig været over al Forstand!

Hun lo og bragte mig Miratiernes Portræt. To unge nydelige Piger. Den ene en fuldendt Skønhed 23—24 Aar.

— De er vist meget „livlige“? sagde jeg.

— Ja, De kan tro! Især den lille. Men de er rare.

— Sikke Ben de har!

— Ja, de er godt skabt.

Saa talte vi om andre Ting.

$^{28}/_{10}$ 06.

Igaar Eftermiddags gik jeg derhen igen. Mdm S. lukkede op og meddelte mig, at Lola havde været meget syg om Natten. Nu havde hun lagt sig og var faldet i Søvn. Hun, Mdm S, troede, at det var en Byld i Halsen.

Kl. $7^1/_2$ gik jeg atter derhen! men blev ikke indladt. Der var Lys; men ingen lukkede op.

$^{29}/_{10}$ 06.

Jeg var derhenne i Eftermiddags Kl. 5. Mdm S. meddelte mig, at L. havde været meget syg om Natten. Nu sov hun.

— Om det kunde nytte, at jeg kom igen senere?

— Ja, ved 8 Tiden. Lola havde sagt, at hun v i l d e arbejde nogle Timer. Der var noget Sytøj, som skulde være færdigt.

Jeg bad Olga sige L, at jeg kom igen. Men at hun paa ingen Maade maatte tage imod mig, dersom det i fjerneste Maade var hende imod eller kunde virke skadeligt paa hendes Befindende.

Kl. $8^1/_4$ var jeg der igen og blev indladt.

L. sad og arbejdede flittigt ved Maskinen. Hovedet var indbundet med Vat; og et Plaster havde hun faaet

anbragt bag Øret. Egentlig syg saa' hun ikke ud, synes det mig.

Hun modtog mig med overstrømmende Venlighed, takkede for den dejlige Pære, hun havde faaet:

— Det er det eneste, jeg har spist i Dag. De kan tro, den smagte; men jeg har ondt ved at synke. De véd ikke, hvor jeg har døjet i Nat! Jeg var ved at blive gal af Smerter i Øret og helt op i Issen. Jeg gruer for Natten; jeg tror, jeg bliver oppe og sy'r.

— Om hun kunde taale et Glas Punch; jeg havde den lille Flaske med?

— Jeg véd ikke; men jeg vil gerne have et Glas.

Det kneb svært for hende med at faa den første Mundfuld ned; senere gik det lettere.

Mdm S. fik kun et Snapseglas. Resten drak L. og blev synlig livet op.

Maskinerne snurrede om Kap; Passiaren kom livligt i Gang.

— Hør, sig mig, Lola, hvorlænge vil De vedblive at sy i Nat?

— Saalænge jeg kan holde ud; jeg gruer for Natten, naar Olga gaar.

— Vil De sige mig, Olga, naar De gaar, sagde jeg, — saa skal jeg være uden for Porten og løse Dem af.

— Nej, kære Ven, De er altfor god; det kan jeg ikke tillade.

— Jeg har vaaget over Dem før, Lola; og jeg gør det gerne.

— Det véd jeg; men De trænger selv til Hvile, De er bleven ældre. Bliv ikke vred, men jeg tør ikke modtage Deres Tilbud.

— Som De vil! . . . Men maa jeg saa i det mindste ikke faa Lov til at lade min Læge se ind til Dem i Morgen? De kan ikke ligge her uden Lægetilsyn.

— Blot jeg vil skrive til Doktor Harding, tvivler jeg ikke paa, at han jo straks kommer, svarede Lola.

— Kan jo være, svarede jeg kort. — Gør, som De vil. — Farvel!

Hun tog Lampen og lyste mig ud. Kl. var næsten 11.

— Tak, fordi De saa' til mig, Faber; kom snart igen.

— Jeg véd ikke; véd jo ikke, om jeg bliver indladt.

— De er bleven forstemt? spurgte hun. — Er jeg Skyld deri?

Jeg kyssede hendes Haand og gik.

— Kom snart igen! raabte hun efter mig ud i Gaarden.

Ja, forstemt var jeg!

Doktor Harding er nemlig ingen anden end den Student, der i sin Tid havde saa skæbnesvanger en Indflydelse paa L. og var fejg nok til at fornægte hende, da det kneb.

Ja, i Sandhed er jeg forstemt!

— —

Jeg forlod L. i Aftes, før jeg havde bestemt, fordi jeg følte mig ilde berørt ved et Navns Nævnelse, som det var lykkedes mig til Dels at glemme, og som jeg troede, at hun ogsaa havde, om end ikke glemt, saa dog holdt sig borte fra og ikke mere vilde kende.

Hvorfor jeg skriver dette ned, véd jeg ikke; men jeg maa have Luft og har jo ingen at t a l e med.

Det var i Begyndelsen af Juni 1890.

Enten jeg nu bedrager mig eller ikke, følte jeg mig den Gang overtydet om, at hun vel var en livslysten, meget lidenskabelig, men dog uberørt Pige.

En høj, duknakket, bebrillet, forlæst ung Student, som ihærdigt efterstræbte hende, fulgte hende en Aften hjem.

Hvordan hans Opførsel har været, er mig ubekendt. Men om Morgenen blev hele Huset allarmeret og to Sædelighedsbetjente tilkaldt af en velvillig Madamme.

Paa Spørgsmaal, om det var hans Forlovede, eller

han paa anden Maade var knyttet til hende, erklærede Studenten: at han ikke kendte noget til hende; hun var en almindelig Tøs, han havde hugget paa Gaden.

— Om han havde betalt hende?

— Nej, hun vilde ingen Penge have.

Studenten blev permitteret og drev af nok saa kry over sin noble Handlemaade.

Lola førtes til den berygtede Politikælder. I sin Nød og Forladthed vidste hun saa intet andet Raad end at paaberaabe sig mig.

De to samme civile Betjente blev saa sporenstrengs sendt ned til mig i Vinhandelen. Jeg var heldigvis hjemme. Karlen blev sendt i Byen.

— Hvad de ønskede?

De legitimerede sig.

— Om jeg kendte en Pi'e, der hed Lola Larsson?

— Ja, temmelig nøje kender jeg en ung elskværdig Dame af det Navn, svarede jeg.

— Om jeg stod i Forhold til hende?

— Er De gal! fór jeg op — Hvor tør De vove!

— Ja, de var Betjente og skulde spørge. Hun var grebet sammen med en ung Fløs af en Student. Men han vilde ikke kendes ved den Tøjte, havde han sagt.

Jeg var som lamslaaet.

— Der maatte foreligge en beklagelig Fejltagelse, mente jeg.

— Nej, det gjorde der ikke. Hun boede der og der, og var bleven anholdt; men hun henviste til Dem, som understøttede hende. Om det var sandt?

— Ja, jeg hjalp hende.

— Hvormeget?

— Det havde de ingen Ret til at spørge om.

— De skulde vide, om hun havde noget at leve af.

— Ja, hun havde sin Syning; og jeg lagde til, hvad hun manglede.

— Om jeg virkelig ikke stod i Forhold til hende?

— Det var en Uforskammethed at spørge saaledes; og jeg svarede dem igen: Nej!

— Om jeg da sagde god for hende, for saa vilde hun øjeblikkelig blive løsladt?

— Ja, for Satan! raabte jeg. — Kan De tvivle derpaa efter mine Udtalelser? Jeg siger god for hende i alle Retninger! — — Farvel!

Jeg lukkede Butiksdøren op og bukkede:

— Værsartig!

Saa gik de.

Jeg var i „godt" Humør! Kastede „Sædelighedsinspektørens" Privatadresse op i Vejviseren; skyndte mig derpaa hjem, iførte mig mit fineste Puds, stillede hos ham ved 5 Tiden og blev indladt.

Meget unaadigt blev jeg modtaget, da han hørte, at jeg kom for at besvære mig, og han henviste mig til Stationen. Men jeg tog den med Ro, umaadelig høflig, men bestemt. Og saa fik vi en lang, venskabelig Samtale.

Han var Verdensmand, glat som en Aal.

Jeg sagde ham ærligt, at jeg holdt af den lille Sypige, vilde gøre hende alt det gode, jeg formaaede, ja, gifte mig med hende, om hun vilde have mig. Men nu havde hans Betjente i Stedet for at støtte mig i mine Bestræbelser, ved deres Brutalitet ødelagt hendes Rygte og mine Planer: og at Politiet syntes mere at gaa ud paa at fylde Bordellerne end at beskytte og værne om fattige, enligstillede Piger.

Han var enig med mig i, at Studenten havde opført sig æreløst, og lovede at give Betjentene en Røffel, som jeg véd, de fik.

Dette er Historien om nuværende Dr. Harding. — —

Til Lola har jeg aldrig sagt, at jeg kender Studentens Navn. Har heller ikke i Sinde at gøre det; kaldte ham blot Studenten, og det var ikke lutter Lovord, jeg tillagde ham den Gang. Han skal nu være en meget dygtig Læge; kan være meget elskværdig, siges der;

er ved Arv meget rig, men er hovmodig, arrogant og storsnudet over for Smaafolk.

Lolas Rygte fik han grundig spoleret, jaget hende i Landflygtighed og anden Elendighed.

Havde han endda lavet hende tyk, saa havde hun været nødt til at blive hjemme og havde haft et fast Tag i ham, som han med sin Rigdom ikke vilde have kunnet føle sig generet af.

Men ikke engang d e t kunde han, Pjalten; kun ødelægge hendes Fremtid.

Om L. kender ham endnu, taler med ham af og til; om han aner, hun er her i Landet, aner j e g ikke og v i l ikke spørge om.

Jeg har haft Sorg nok af den Sag . . .

Derfor blev jeg forstemt og gik, for at L. intet skulde mærke.

Og af Frygt for, at hun skal spørge om Grunden, har jeg ikke været der siden.

— —

Ak, hvor jeg dog længes efter hende, særlig nu, da hun er syg. Og at jeg føler mig ene, er let forstaaeligt.

Jeg har ogsaa, hver Aften, naar det blev mørkt, listet mig ind i Gaarden for at se, om der var Lys.

Det var der i Dagligstuen. Og jeg tror, at begge Maskinerne er i Gang, saa hun er forhaabentlig ikke sengeliggende.

Hvornaar jeg gaar derhen, véd jeg ikke. Om muligt i Morgen Aften. Jeg er nødt til at være forsigtig; jeg er jo et Stemningsmenneske og maa vogte mig for Sindsbevægelser og et fornyet Anfald af Hjertekrampe, som jeg næppe vilde kunne taale.

$^{2}/_{11}$ 06.

Gik hen for at se til L. i Mørkningen. Olga lukkede op.

— Hvordan har Lola det?

— Bedre, ikke helt vel. Men hun rejste i Gaar Eftermiddags til Helsingør. Er engageret der til 2 Aftener. 10 Kr. pr. Aften og fri Rejse. Det, hun har forlangt. Hun kommer hjem igen Lørdag Middag. Og saa skulde jeg bede Dem komme herhen om Aftenen. De maatte ikke sige Nej. Hun længes efter Dem.

– Jeg véd ikke, om jeg kan og om jeg vil! sagde jeg.

— Lola bliver altid saa glad ved at se Dem; kom? lød det bønligt.

— Saa skal jeg komme. Jeg gør det gerne; sig hende det.

Og derpaa gik jeg.

Olga er i Grunden skikkelig.

— —

$^{5}/_{11}$ 06.

Jeg gik hen til L. i Lørdags og i Gaar. Har ogsaa den største Lyst til at gøre det i Dag, om jeg vover det. Er ikke rigtig dristig ved det. Vel bliver jeg altid modtaget med uskrømtet Venlighed; men jeg er paa den anden Side bange for at overhænge hende, saa hun skal blive ked af mit Selskab, thi hvor skal jeg saa søge Erstatning for disse mig saa kære Timer tilbragt i lun Passiar? Jeg har hende vedblivende saa kær.

— —

Jeg gik altsaa derhen i Lørdags ved 7-Tiden.

Hun arbejdede flittig ved Maskinen sammen med Olga. Hun var kommet tilbage ved Middagstid fra Hillerød (ikke Helsingør), hvor hun havde optraadt 2 Aftener som „Miss Lola, engelsk-russisk Sang-danserinde“ sammen med nogle andre.

Men hun var selvfølgelig Trækplasteret, Stjernen!

Direktøren havde personlig hentet hende i Wienervogn ved Stationen og bukket og skrabet for „Fru Grevinden“. (Hvad hun mente med den Titel, véd jeg ikke. Skal dog se at faa det oplyst ved Lejlighed).

Skønt hendes Øre endnu ikke er rask og voldte hende mange Smerter, havde hun moret sig godt.

Efter Forestillingen den sidste Aften havde hun deltaget i en flot Souper sammen med nogle af Omegnens Spidser og Levemænd og danset til 4 om Morgenen, drukket Masser af Champagne . . .

Pludselig bøjede hun sig ned over Sytøjet, der faldt en Taare derpaa.

Jeg greb hendes Haand og kyssede den:

— Men hvad er der i Vejen, Lola?

— Intet . . .

Hun saa' op paa mig. Saa kom det indtagende lyse Smil, der endnu gør hende saa køn, og en svag Rødme.

Maskinen snurrede atter med fornyet Kraft.

Lidt efter sang hun en Stump af en engelsk Sang, slog saa over i en lystig Tyrolervals.

Der skulde hænges i!

— I forrige Uge tjente jeg paa Grund af min Sygdom kun 75 Øre! sagde hun — Men nu fik jeg jo Skillinger paa Lommen i Hillerød. Og maaske skal jeg til Helsingør paa næste Søndag. Men under 10 Kr. optræder jeg ikke; jeg lader mig ikke skambyde.

Jeg tog en Pægl Punch op af Lommen og 5 Cigaretter:

— Dér, kære Lola.

Hun smilede taknemligt:

— Det er alt for galt, kære Faber!

Og saa gik Sludderen videre.

Jeg havde et Par Drengeportrætter af mig selv, som hun havde ønsket at se.

Dem talte vi lidt om, og saa gik jeg.

— —

Søndag Aften sad vi igen og passiarede, mens hun ivrigt syede.

Hun fortalte bl. a.:

— Jeg kunde ikke trives i St. Petersborg; saa tog jeg til Moskow. Tænk Dem min Situation. Ikke et Ord

Russisk kunde jeg eller forstod jeg! Ved Ankomsten tog jeg en Droske for et køre til et Hotel; jeg havde kun nogle faa Kopek i Lommen, da Køreturen var betalt. Og tænk Dem min Skræk: under den hurtige Kørsel, hvor jeg maatte holde mig fast med begge Hænder for ikke at falde af, havde jeg mistet mine Noder. Jeg stod og græd paa Gaden, vidste ikke mine levende Raad: intet Engagement og ingen Penge; sulten var jeg. Saa kom der en Dame hen og talte til mig, først paa Russisk, saa paa tysk og fransk. Jeg sagde papegøjeagtigt nogle russiske Ord, man havde lært mig. Hun slog en skraldende Latter op, slog sig paa Laarene og lo endnu værre. „Gud, hvad skal jeg gribe til!" sagde jeg helt uvilkaarligt paa Dansk. „Hva', en lille Landsmandinde!" sagde Damen paa bredt københavnsk og omfavnede mig. „Min lille forskræmte Kylling", sagde hun: „godt, at jeg traf Dig; jeg skal nok ordne de Grejer!" Hun lod mig straks forlade Hotellet. Det var for dyrt, sagde hun; lejede et lille Værelse til mig, fór omkring med mig her og der, stønnede, raabte, skreg og lo, saa jeg var helt fra det. Men om Aftenen havde jeg Engagement paa en stor Varieté, hvor hun selv optraadte! — — Saadan er Kammeratskabet imellem Artister! endte Lola stolt. — De russiske Ord, jeg, uden at forstaa dem, havde sagt, véd jeg nu, var de alleruartigste, man kunde sige. Den Slags „morer" det altid Folk at lære Udlændinge.

— Da jeg var i Irkutsk og Tomsk, begyndte L. senere.

— Hvad, har De været i Sibirien, Lola? sagde jeg — Fortæl!

— Aa, der er ikke meget at fortælle, smilede hun beskedent, — Livet der er som i det øvrige Rusland. Omgangen temmelig god: Ingeniører og den Slags dannede Folk og saa naturligvis Officerer og Adelsmænd . . . Min Rejse derud var haard. I 5 Døgn laa jeg saa indpakket i en Vogn, at naar jeg blev baaret ind i Kroen

som en anden Pakke, stod jeg længe og dinglede og kunde ikke rigtig komme til mig selv, før jeg havde danset lidt rundt og bevæget Arme og Ben. Men saa stod der altid et splendidt Maaltid og ventede paa os, efter at vi havde styrtet den koghede Te i os. Det frøs op mod 40 Grader . . . Nej, saa var Rejsen ned igennem Sydost Rusland til Baku interessantere. Snart kørte vi, snart sejlede vi paa Wolga. Der saa' jeg for første Gang Kameler og Dromedarer.

— Paa fire! sagde jeg.

— Ja, paa f i r e! lo hun — Og der var det, som jeg vist før har fortalt Dem, at jeg nær var bleven bortført af en Kirgiserhøvding og puttet i et Harem! . . . Men der var væmmelig i selve Baku. Svinsk og Stank af Petroleum. Men billigt at leve. Høns og Grøntsager kunde man faa et helt Forklæde fuldt af for 4—5 Kopek.

Hun stak pludselig i at le:

— Jeg kommer i Tanker om en pudsig Situation, som jeg havde Lyst til at fortælle Dem om; De er ikke snerpet.

— Fortæl, Lola!

— Nej, jeg tør ikke . . . (hun pegede paa Mdm S.) den er for slem . . . Maaske en anden Gang.

Hun fik et Kys paa Haanden:

— De er sød, Lola!

— Hun sendte mig et skalkagtigt Blik og lo igen, saa det klukkede.

Hun kan endnu aldeles betage mig. Jeg gad høre en andens Mening om hende, en mere nøgtern. Den blev vel mere sand. Hun er jo nu halvgammel. Men hvis man havde set hende som 22-aarig! Hun var dejlig og spillevende.

Ak ja!

$^{6}/_{11}$ 06.

Jeg var da henne som tænkt at se til L.

Olga lukkede op og sagde, at Frøkenen var gaaet ud. Jeg tror, det var Løgn; og det ærgrer mig.

Jeg havde hellere set, at L selv havde lukket op og sagt, som undertiden i gamle Dage: Bliv ikke vred, min Ven, jeg kan ikke godt modtage Dem nu, fordi . . .

Jeg afbrød hende altid her med ét: Ingen Grund, kære Lola! De skylder mig intet Regnskab. Det er mig nok at vide, at mit Besøg falder ubelejligt. Paa Gensyn! Farvel!

Saa nikkede hun venligt eller raabte efter mig: Jeg kommer ned til Dem i Butikken i Aften.

Og det Løfte holdt hun næsten altid. — —

Jeg har derfor besluttet ikke at gaa derhen de første Dage. Det er en Straf, jeg paalægger mig selv. Desuden har Kvinder ikke godt af at tro, at man er altfor forlegen; saa faar de Nykker, og det skal L. ikke have Lejlighed til. Overfor mig har hun aldrig været lunefuld før i Tiden, saa det kan ikke hjælpe, at hun vil begynde paa det nu.

Iøvrigt k a n det jo være, at hun virkelig var ude eller var i Færd med at omklæde sig og saa ikke vilde lukke mig ind i Olgas Nærværelse, hvad hun ikke var bange for i gamle Dage. Og paa samme Fod ønsker jeg meget at kunne staa.

Gid jeg kunde læse lidt mere og i det Hele tage mig noget nyttigt for; men den Tid er desværre forbi.

Et Held for mig, at jeg har bevaret mit gode Humør.

$^{18}/_{11}$ 06.

Som jeg skrev forleden, fandt jeg, med Rette eller Urette, at det var bedst, om jeg nogle Dage holdt mig lidt paa Afstand og ikke besøgte L.

Endelig i Dag tog jeg Mod til mig. Hun havde sagt mig, af hun i 2—3 Dage skulde reparere Kostumer og sy et helt nyt, og om Lørdagen vaske og gøre rent, da hun haabede Lørdag (i Dag) at blive engageret for Søndag til Helsingør og muligt Mandag til Helsingborg.

Jeg gik derhen Kl. $7^1/_2$. Der var Lys. Ah-ha, hun er

altsaa ikke bortrejst! tænkte jeg og bankede paa Døren, mens mit Hjerte bankede om Kap.

Det varede lidt; saa lød en barsk Stemme:

— Hvem der?

Da jeg ikke svarede, blev Døren revet op. Men næppe saa hun, hvem det var, saa lyste hendes Ansigt af Glæde:

— Aa, er det Dem, Faber! Hvorfor har De dog ikke været her saalænge, kære Ven? og hun rakte mig begge sine Hænder paa én Gang i Møde.

— Jeg var bange for at komme til Ulejlighed, Lola, sagde jeg og trykkede et Kys paa hver af Hænderne, — De havde sagt, at De havde travlt.

— Det har jeg ogsaa haft. Var De blot kommet 10 Minutter før, havde jeg ikke kunnet lukke op; jeg havde ikke engang et Liv paa.

— Ja, hvad saa? De véd, for mig er De den samme, om De saa slet intet har paa.

Hun lo:

— De er uforbederlig!

Vi kom ind i Stuen. Der var mod Sædvane en kolossal Hede. Fattigt var der, men propert indtil Pertentlighed.

Olga rejste sig beskedent og stak paa Næven.

Jeg halede den lille Pægleflaske op af Lommen:

— Meget bliver det ikke, som De ser, sagde jeg — det er der ikke Raad til; men et Glas til hver af os er der da . . . Og saa, kære Lola, vedblev jeg, — De har ingen Gardiner i Sovekammeret, saa jeg har tilladt mig at tage et Par med. Det er Sommergardiner fra mit gamle Hjem; de er gamle, men pæne; og da jeg ikke kan byde dem bedre, maa De ikke blive vred over min Frækhed.

Hun pakkede ud:

— Røde! Nej, hvor de er nydelige! (Hun stod helt fortabt.)

Saa fór hun hen imod mig med udbredte Arme, som

om hun vilde kysse mig; men hun nøjedes med at trykke min Haand med et sagte: Tak! paa den særegne bly og stilfærdige Maade, der klæder hende allerkærest.

Hun sendte mig et straalende Blik og forsvandt i Sovekammeret. Det forekom mig, at jeg hørte hende græde derinde. Saa blev der stille en Tid. Pludselig lød der en Visestump langsom og sørgmodig, formodentlig russisk.

Saa gik Døren op, og hun viste sig bærende paa en lyserød Kjole og syngende af fuld Hals:

En gik til Amerika, en anden til Paris!

Hun smed Kjolen fra sig, rakte mig tavs Haanden og tog saa fat paa at sy.

Jeg betragtede hende fra Siden, lidt bagfra:

Sort Nederdel, hvidt løst Bluseliv, derunder et næppe kvarterhøjt Korset, som fremhævede den fine Talje, der har noget ungpigeagtigt over sig. Haaret glat opstrøget i Nakken, samlet foroven med det ligeledes opstrøgede Forhaar i en rosetagtig Fletning.

Hun var nydelig i m i n e Øjne; mindede meget om gamle Dage.

— Nu skal De høre! begyndte hun, — allerbedst som jeg gaar her og sjover, banker det. Jeg lukker op. Det var Fru Bernardi, gift med Ejeren af det store bekendte Cirkus, selv en god Skolerytterske. De skulde til Gøteborg; hun var taget over København og erfarede tilfældig, at jeg laa ledig her: Om jeg vilde tage med hende. Vejen gik over Rønne i Aften? Jeg sagde hende mine Betingelser: fri Rejse og Ophold samt 10 Kroner pr. Dag. Det turde hun ikke gaa ind paa, før de var naaet Stockholm; men hun vilde underrette sin Mand derom. Og havde saa sat sig ned og passiaret. Hun er saa køn og rar, sagde L.

— To Gange har jeg været engageret ved deres Cirkus i St. Petersborg, vedblev hun, — hvor de er meget

ansete. Jeg optraadte ved Balletten, men deltog ogsaa i Vandpantomimen som Zigøjnerske til Hest i en Forfølgelse. Det gik, ikke i Galop, men i Karrière ud og ind gennem Cirkus, for at vi skulde synes flere. Direktøren piskede stadig paa min Hest; underligt, at jeg ikke red Panden imod en Bjælke, naar jeg i Spring satte over Barrièren. Skønt han havde sin unge smukke Kone at holde sig til, stod han i Forhold baade til den ene og den anden af Balletpersonalet. Da han ogsaa en Aften begyndte at knibe og føle paa mig paa en nærgaaende Maade, smak jeg ham en knaldende Ørefigen i hele Personalets Paasyn og lovede ham en til inde i Manegen, om han ikke holdt sine Fingre fra mig; og jeg lod ham vide, at vel var jeg for Tiden ved hans Ballet, men jeg var ligesaa gammel Artist som han, havde set ligesaa meget og maaske lidt til! Siden var han den personificerede Høflighed og Tjenstagtighed imod mig i enhver Henseende.

— De er mageløs, Lola!

— Ja, fordi man er Artist og maaske har bumlet lidt, lader man sig dog ikke alting byde, sagde hun stolt.

— De „bumlet", Lola; det er vist ikke sandt.

— Jo, smilede hun, — man kan jo ikke sige sig rent fri. Men sandt at sige, naar jeg sammenligner mit Liv med det Liv, som f. Eks. „Fedesen" selv har fortalt mig, at h u n har ført, saa maa jeg kaldes en ren Novice. Spørg Olga, saa skal De blot høre.

Olga blev blodrød.

— Fortæl! sagde jeg.

— Nej, det kan jeg virkelig ikke, vred hun sig.

— Aa Snak, jeg er ikke snerpet.

— Nej, Faber, lo L — hun e r for slem!

— Fortæl De mig saa om Rusland da.

— Ja, nu skal De faa Historien om Kejserens Livlæge! Han kom hver Aften for min Skyld i „Alkazzar", hvor De véd, jeg ofte har optraadt. Han indbød mig gentagne Gange til Aften, men jeg afslog stadig Ind-

bydelsen. Til sidst sagde Direktøren til mig, at det kunde ikke gaa an, han var en god Gæst, en formaaende Mand, som man ikke maatte støde. Saa modtog jeg hans Indbydelse og tænkte: Saa Du har sladret, min Ven; jeg skal nok gøre Dig ked af mig! Der var dækket et overdaadigt Bord med fin-fin Rødvin. Jeg rynkede paa Næsen, forlangte Bourgogne Chambertin. Den kom øjeblikkelig. Saa vilde jeg have Schlos, Johannisberger, Tokayer, Madeira, Champagne, altid de dyreste Mærker. Jeg drak kun en Mundfuld, saa vilde jeg have noget andet. Jeg skal nok selv betale, sagde jeg og tog min Pung frem (Manden var gerrig). Men det fik jeg naturligvis ikke Lov til, vidste jeg. Han tog saa min Pung: Om jeg vilde have en Lykkeskilling? Ja, giv mig en af hver Slags. Og saa maatte han op med dem lige fra 1 Kopek til 500 Rubler. Det tog Vejret fra ham. Saa rejste jeg mig og sagde Godnat. Fra den Tid forfulgte han mig aldrig.

— De er jo en ren Vampyr, Lola!

— Aa, det skadede ham ikke. Jeg vidste, han var meget rig og meget gerrig. Han kunde jo have ladet mig være i Fred.

— Jamen, naar han nu følte Kærlighed til Dem.

— Kærlighed, det vil jeg nok sige! Nej, han troede i sit Hovmod, at han kunde købe mig. Han tog fejl.

— Da er dog enhver Kvinde til Salg, har en Franskmand sagt, kun Prisen er forskellig! . . .

Hun prøvede Kjolelivet, hun syede paa. Jeg hjalp til med at knappe:

— Det sidder som støbt, sagde jeg.

— Ja, det sidder udmærket, bekræftede Olga.

— Nu bortfører jeg Dem, Lola!

Jeg slog venstre Arm om hendes Liv, højre ind under Knæleddet; og inden hun vidste af det, var hun løftet fra Gulvet og blev snurret rundt, hvilende i mine Arme.

Hun skreg og lo paa én Gang.

Jeg satte hende.

— At De kan bære mig! lo hun.

— Som en Visk! sagde jeg — Og De fortjener at bæres paa Hænderne, saa sød, De er!

Først Kl. $11^1/_2$ gik jeg hjem, ganske indtaget i min gamle Flamme.

Men hvad mon Folk vilde tænke — en afdanket Sangerinde; har man kendt Mage!

$^{24}/_{11}$ 06.

Det hænder undertiden, naar jeg har siddet og malet og malet i min Bog, Side op og Side ned, at det Spørgsmaal opstaaar hos mig: Men hvad gør Du nu egentlig dette for? Disse Fortællinger og Oplevelser, Samtaler og Hjerteudgydelser m. m. blandet imellem hinanden; hvorfor gør Du det?

Her sidder jeg, hvor ungdommelig jeg end føler mig, unægtelig dog en gammel Herre, og skriver op og ned ad Væggene om en Tøs, hvoraf der gives tusinde.

Skudt forbi! Det er netop det, jeg ikke gør, siger jeg saa igen til mig selv: Lad mig nu ogsaa se med Kærlighedens Briller paa hende, lad mig ubevidst forgylde, idealisere hende; der bliver dog saameget godt og smukt tilbage hos hende, at jeg engang, naar jeg bliver „gammel", og maaske mister hende, med Fryd vil følge mit Samvær med hende, som jeg holder af endnu, trods hun hører til den udskregne og foragtede Sangerindekaste.

Ja, og saa tager jeg fat paa at skrive igen om „Hende", som kun en gammel Pebersvend kan det om den Kvinde, han engang har elsket, og som Skæbnens Ugunst berøvede ham; men som dog altid vil indtage en fremragende Plads i hans Hjerte, om hun saa 10 Gange hører til en Pariakaste, som Bedsteborgerne ser ned paa, men for hvis Skyld de alligevel ofte glemmer baade Hus og Hjem og ruinerer sig!

— —

Gik hen til L. ved Syvtiden. Havde med Vilje igen holdt mig derfra paa femte Dag; men nu kunde jeg ikke dy mig længere. Længselen blev mig for stærk.

Jeg blev modtaget med saa megen Velvilje, som jeg kunde ønske mig.

— Hvorledes gaar det med Deres Engagementer, Lola?

— Der er Tale om 2 Dage (eventuelt 4) i Helsingør, sagde hun, — Direktøren har den Frækhed at byde mig 15 Kr. for 2 Aftener. Men jeg optræder ikke under 10 pr. Aften. Sidste Gang havde han ikke en præsentabel Dame; han havde skrabet nogle sammen til 5 Kr. Der var kun 1 Førsteklassesnummer, Haydn; han er verdensberømt og optræder ikke under 50 Kr. pr. Aften. Jeg kender ham nøje fra Udlandet.

— Naa, og hvad saa, Lola?

— Saa hænger jeg i med mit Sytøj, sagde hun, — jeg lader mig ikke skambyde; jeg er første Klasses Artist i mit Fag. Herhjemme er intet at tjene. De store Gager, man anfører, er kun Humbug, Reklame. Naar Vedkommende har betalt, hvad der fordres baade her og der, bliver der ikke saameget tilbage af Gagen, som en obskur Varieté byder f. Eks. i Tyskland, og uden Fradrag. Jeg vil til England, der vil jeg kunne gøre mig. Jeg vil danne en Damekvartet. Men jeg vil naturligvis ogsaa give Solonumre med mine russiske og ungarske Danse.

— Hvornaar skal det gaa for sig?

— Til Foraaret.

— Og saa?

— Saa gaar vi til Paris.

— Og saa?

— Hjem igen til det lille Danmark.

Saa snurrede Maskinen med fornyet Kraft.

— Lola, sagde jeg, der vanker et Glas af den bekendte lille Flaske; mere har jeg ikke i Dag, ikke engang en Cigaret; det er smaat med Skillingerne.

— Og saa kommer De endda med Punch!

— Ja, jeg ved, De holder af det, og saa lavede jeg en eneste Flaske. Men jeg har kun 1/3 med; man maa være økonomisk. Rigtig Punch er det heller ikke; der er ingen Arrac deri, kun Sprit, Sukker og lidt Urteekstrakt.

Hun nippede til Glasset:

— Den er dejlig! Hvad er det dog, De har kommet i den? Hvor den dufter!

— Det er kun amerikansk Olie, sagde jeg, — engelsk Salt, Dyvelsdræk og for Parfumens Skyld lidt Chenopodium vulvonia.

Hun brast i Latter:

— Det var en rar Dosis!

Hun lo igen:

— Men sig mig nu, hvad det er.

Hun rakte mig bedende Haanden. Jeg kyssede den og sagde:

— Siden det er Dem, Lola, der spørger, saa er der tilsat et Udtræk af Gravenstenæbler, Muskatnød, Vanille, Violrod og lidt Orange.

— Hvad kan De dog lave for dejlige Ting!

Jeg rejste mig.

— De vil da ikke allerede gaa?

— Blot et Øjeblik; jeg vil gaa hjem at fylde Flasken.

Saa smuttede jeg ud; løb hjem og fyldte Flasken, der rummer en Pægl. Det stod ikke længe paa; men lidt forpustet var jeg dog blevet.

Teen stod paa Bordet, da jeg kom tilbage; 3 Par Kopper.

— Nu skal vi have lidt Aftensmad, sagde hun. — Jeg skal blot hente et Berkes og et Par Hveder.

— Det gør jeg, Lola!

Og ud fór jeg igen af Døren, før hun kunde forhindre det.

Jeg købte 1 Berkes, 4 Hveder og 2 Cigaretter. Det

blev 23 Øre, og det mente jeg nok at kunne spendere. Men Skænd fik jeg.

Saa drak vi en Sjat Te. Maskinerne kom atter i Gang, jeg fyldte Glassene.

Deres Traad slap op. Olga blev sendt i Byen efter ny Forsyning.

Vi talte om Arbejde, og Lola fortalte:

— Det var her i Forsommeren. Jeg laa ledig og havde intet at leve af. Saa gik jeg ud at pille Jordbær hos en Gartner helt ude i Brøndshøj. Kl. 4 om Morgenen maatte jeg hjemmefra for at være der i rette Tid. Der gik jeg saa og bukkede mig (ligge maatte vi ikke) hele Dagen. Hvert Kvarter skulde Kurvene være fulde for en Dagløn af 14 Øre Timen. De kan tro, det var strengt: og saa dødtræt hjem paa Vesterbro om Aftenen. Min Søster vilde ikke huse mig, om jeg var nok saa træt: det var ikke smukt. Brun blev jeg som en Tater, saa at jeg maatte sminke baade Hænder og Arme, da jeg igen skulde optræde. De skulde bare have set mig! Men De troede mig jo den Gang i Udlandet; og De var vel endda den eneste, der ikke vilde have forarget Dem over, at jeg havde paataget mig saadant Arbejde, men været mig bekendt alligevel.

— Om jeg vilde, Lola? Vær vis derpaa!

Jeg greb hendes Haand og kyssede den i dyb Ærbødighed.

— Jamen, saadan dømmer ikke Folk . . . Olga maa intet vide, Faber, og mine Kolleger hellerikke; de Mennesker dømmer helt anderledes. Men Arbejdet er dog ingen Skam, vel?

Atter kyssede jeg hendes smaa tapre Hænder.

— Nej, tværtimod, jeg beundrer Dem.

— Tys! ikke et Ord! Der er Olga!

Jeg bøjede i Hast mit Knæ og kyssede hendes Haand i Tavshed.

Det tog i Døren. I et Nu var jeg oppe. Ind kom Olga.

Lidt efter gik jeg hjem, opfyldt af dyb Kærlighed til dette vidunderlige Pigebarn.

$^{26}/_{11}$ 06.

Jeg stak den Rest Punch, jeg havde fra forleden, i Lommen, købte 10 Cigaretter og gik hen for at besøge L.

Der var Lys. Jeg bankede i Forbigaaende paa Vinduet. Hun modtog mig i Døren, straalende glad:

— Aa, er det Dem! Rart, at De kom; jeg sidder saa alene. Olga er bleven syg; hun har ikke været her i Dag.

— Ser jeg fejl, spurgte jeg, — er hun ikke „kommet for Skade" og skal have et Barn?

— Jo, ganske rigtig.

— Hvad er hun? Er hun gift?

— Hun er Sangerinde; har været gift med en rig Slagtermester; han holdt andre Kærester; saa blev de uenige og skiltes. Det var ved at blive godt imellem dem, men saa var hun blevet med Barn i Mellemtiden med en anden. Nu skal hun have det tredje.

— Med den samme?

— Nej; men det kan man næppe tale om . . . Det er med hver sin.

— Hun maa være livlig! Det ser hun for Resten ikke ud til.

— Nej, hun er dum og saa altfor skikkelig. De to forrige Børn fik hun med gifte Mænd, og dette her skal hun have med en Dreng paa 20 Aar; og nu ved hun ikke, hvor han er blevet af. — — Her skal De se et morsomt Brev fra New York, sagde hun pludselig, — det er fra Abdulla, en Fakir, som jeg har skaffet derover. Han er første Klasse, hans Kunster er forbavsende, ingen Humbug. Han er mig meget hengiven; jeg har hjulpet ham i Rusland, hvor han for Resten blev gift med en rig adelig Dame, der blev aldeles indtaget i ham. De lever særdeles lykkeligt sammen. Han er meget smukt

skabt, optraadte næsten nøgen og er ganske brun i Huden. Han vil have mig til New York; men jeg vil til England med min Kvartet, derfra til Frankrig og Amerika for at tjene Penge. Der er Gager. Jeg har tjent 700 Kr. om Ugen der.

Hun forsvandt i Sovekammeret. Kom igen iført et mørkt tætsluttende Liv:

— Undskyld, jeg foriod Dem; hvorledes sidder det Liv i Ryggen?

— Brillant over det hele; og som det klæder Dem! Det genkalder mig første Gang, jeg saa' Dem som voksen.

— Det var i Beværtningen i Borgergade; jeg var i rødt Jerseyliv.

— Nej, De var i sort brocheret.

— Mit Konfirmationsliv!

— Hvor De var dejlig med det store, lyse, kreppede Haar! Erindrer De, hvad jeg sagde til Dem?

— Ikke rigtig . . .

— Jo, jeg blev helt perpleks over al den Skønhed, greb begge Deres Hænder og sagde: Hvor i Alverden kommer De dog her! De passer som en Hund i et Spil Kegler!

— Ja, ja, nu husker jeg det; og Madammen blev helt vred!

— Ja; men det tog jeg mig let! Og De blev ikke Ugen ud i den Bule, men kom ned hos Jensens; og d e r gik De ganske rigtig i rødt Jerseyliv.

— Kan De huske, at De en Aften smed en ung Mand ud, som var uartig imod mig?

— Det har jeg glemt.

— Jamen, jeg ikke.

— Men jeg husker, at De saarede mit gamle Hjerte for Livstid.

— Stakkels Ven! . . . sagde hun og lagde Armene om min Hals, noget hun yderst sjældent vover, strøg mig kærtegnende over Haaret og løb saa pludselig ud i Køkkenet.

Der var længe ganske stille derude. Saa raslede det med Kopper, og hun kom nynnende ind med Kaffe:

— De drikker nok en lille Kop med, Faber? spurgte hun — Og lad saa Minderne fare . . . Hvad mon Klokken er blevet? Ti Minutter i 12! Hvor er Tiden dog blevet af! Det er Deres Skyld, Faber! Tak!

— Det er mig, der maa takke, sagde jeg.

— Altid Tak til mig! smilede hun.

— Ja, altid! sagde jeg.

Det var en dejlig Aften. En Aften, som jeg kun kan nyde den sammen med „Hende". En Aften, jeg kan leve paa og glæde mig over i lange Tider.

Jeg mærker intet til „Sangerinden". For mig er hun vedblivende den lille Uskyldighed, der vandt hele mit Hjerte.

$^{2}/_{12}$ 06.

Igen hos L., som jeg traf flittig syende, bistaaet af Olga, som var kommet sig efter sit Ildebefindende, tronende svær og tung bag sin Maskine.

Vips var Lola pludselig oppe fra Stolen og stillede sig i Paradestilling. Og til sin egen Sang begyndte hun at danse og paradere, saa godt Stuens ringe Plads tillod det, og med en Ynde og Gratie i sine Bevægelser, som aldeles indtog mig og er hende egen.

Jeg sagde hende det og bemærkede, at det glædede mig at se, hvor afrundet symetrisk enhver af hendes Bevægelser var i Modsætning til saamange baade danske og tyske Soubretter, der blot skraalede op og slog til Side med Arme og Ben.

— Og dog har de deres Publikum alle Vegne, sagde hun.

Saa rettede hun sig militærisk knejsende og gav sig til at skraale op med helt forandret Stemme, idet hun spjættede ud med Arme og Ben helt umotiveret, aldeles som man ofte ser. Al Ynde var som bortblæst; hun var udannet, kantet, næsten raa.

Olga sad med aaben Mund helt væk i Beundring. Hun saa aabenbart her Idealet af en Sangerinde.

L. sluttede med et mesterligt eftergjort, kejtet Kniks og fór saa atter hen til sin Maskine med en klukkende Latter.

— Ja, er hun ikke beundringsværdig, Olga! sagde jeg.

— Ja, hvem der kunde som hun! kom det i Ekstase.

L. lo, saa hun rystede.

Her maa jeg standse med Skrivningen, da min Lampe nægter sin Tjeneste af Mangel paa Olie.

$^{3}/_{12}$ 06.

Jeg havde glædet mig til at tilbringe Aftenen hos L.; gik ogsaa derhen. Hun var hjemme, men Olga, som lukkede op, meddelte mig, at jeg umulig kunde komme ind i Øjeblikket, da L., som havde gjort rent, stod i „den bare Klokke"; men om jeg vilde komme igen om et godt Kvarter, saa troede hun nok, at „Frøkenen" kunde modtage mig, naar hun hørte, hvem det var.

Jeg kom igen, men Olga skulde hilse og sige, at jeg maatte ikke blive vred, men „Frøkenen" var endnu ikke paaklædt; bad sig derfor undskyldt. Men det skulde være hende meget kært at se mig i Morgen Aften, om det var mig belejligt. Og jeg maatte endelig ikke blive vred.

Det blev jeg selvfølgelig heller ikke. Men alligevel noget skuffet; ønskede i mit stille Sind Olga paa Bloksbjerg, thi havde hun ikke været, var jeg dog maaske blevet indladt. „Den bare Klokke" skulde ikke i mindste Maade have generet mig, og min Nærværelse vel næppe heller virket skadelig paa L, selvom man med Pastor Fenger „aldrig kan vide, hvad der kan ske, naar de to Køn kommer sammen".

Jeg nægter ikke, at jeg gik lidt bedrøvet hjem. Hvor jeg satte mig til at læse i mine Optegnelser for i Gaar, men havde meget svært derved ved Lampelys, især da denne Blyant synes mig saa lys i Skriften, saa jeg næppe kan skelne Linierne uden som en svag Skygge, endmindre

læse, hvad der staar, selv med Læseglas. Men Gudskelov, at jeg dog kan se, saameget, jeg kan, endnu ved Dagen!

— —

Jeg er ked af min lyse Blyant! Jeg griber min „Lyra". Nr. 1192; den er $^3/_4$ Alen lang uden Overdrivelse og grov som min Moral. Men heldigvis er denne dog ikke grovere, end at L. er fuldt ud enig med mig i mit Syn paa mange fra Fædrene nedarvede og laante Institutioner f. Eks. Ægteskabet.

„Ja, det tror Fanden", vil man sige, „Lola er en „falden" Kvinde, hun befinder sig paa den anden Side Plankeværket og har ingen Mening."

Fordi en Præst ikke har staaet og vævet over hende og sagt: „Gak hjem med og vord frugtbar og mangfoldig med Petersen!"

Hæ!

Men nu gaar jeg i Seng.

$^7/_{12}$ 06.

Jeg gik hen til L. i Aftes. Kl. var 7. De sad ved Symaskinerne, flittigt arbejdende.

— Gid jeg var rig! sagde jeg.

Hun forstod mig straks.

— Rigdom gør ikke altid lykkelig, nikkede hun. — Jeg har været rig, virkelig rig engang. Jeg var forlovet med Grev .... (disse malabariske Navne kan jeg ikke huske.) Han overøste mig med Gaver. Mit Billede stod i Aaringer paa hans Skrivebord. Selv tjente jeg meget; jeg havde en 4 Værelsers Lejlighed, fuldt monteret paa Hovedstrøget, holdt 2 Piger og red eller kørte ud hver Dag med Kusk og Tjener; det kostede 24 Kr. daglig. Jeg var klædt i Silke fra inderst til yderst, altid af samme Farve altsammen; og jeg havde mange Dragter. Han bebor et Gods nær Helsingfors, har først for nylig giftet sig. Men, tro mig, Rigdom er ikke nok! ... Alligevel er det dumt at være ødsel. Min Trøst er det, at jeg har hjulpet mange, det glæder jeg mig ved den Dag i Dag. Dog, det burde jeg ikke gøre mig til af, det klæder ilde.

Hun rejste sig brat og forsvandt i Sovekammeret.

Olga sendte mig et Par spørgende Øjne; men jeg sagde intet, rejste mig blot og gik op og ned ad Gulvet.

Noget efter kom L. ind, skyndte sig hen til Maskinen. Jeg greb i Forbigaaende hendes Haand og kyssede den ærbødigt.

Saa satte hun sig ivrig til Arbejdet.

Pludselig lo hun, saa det klukkede med denne klokkerene Latter, der fryder mig helt ind i Sjælen.

— Uf, det væmmelige Sytøj! sagde hun saa. — Nu har vi igen faaet noget, som, selv om vi hænger i fra 7 Morgen til 2 Nat, ikke kan give os mere end 90 Øre pr. Dag. Havde jeg ikke sat mig for, at jeg v i l d e være i København i Julen, smed jeg „Pressejærnet" (saaledes kalder hun Damen i Forretningen) Sytøjet lige i Synet!

Imens sang hun:

Zwei dunkle Augen, ein purpurne Mund . . .

Hun kom til at rive et Glas ned paa Gulvet. Jeg saa', at hun blev helt forfærdet:

— Gud, hvad skal der dog nu hænde mig for en Ulykke! sagde hun.

— Er De overtroisk?

— Jeg er saa nervøs og overanstrengt, sagde hun med lav Stemme, — arbejder til Kl. 2—3—4 om Morgenen og kan endda næppe tjene til Føden. Jeg havde Lyst til at opgive det hele. Hvad skal der dog nu hænde mig! I Rusland siger man, at det betyder Ulykke, naar et Glas knuses.

Jeg troede først, at det var hendes Spøg, og vilde til at gøre Nar ad hende. Men jeg saa' hendes Rædsel; hun var helt bleg. Og saa sagde jeg:

— Ja, jeg indrømmer, at det kan jo blive slemt nok.

— Véd De, hvad det betyder? spurgte hun hurtigt.
— Javel véd jeg det.
— Aa, sig det, sig det!
— Nuvel: det betyder (jeg greb i Blinde), det betyder, at De skal have lige saa mange Kys, som der er Glasskaar; og det kan jo undertiden være drøjt nok. Det skulde vel egentlig være paa Munden, vedblev jeg stadig alvorlig, — men det er vel ligemeget. Nu kan De faa dem paa Haanden med det samme; saa er den Gæld betalt, og Ulykken afværget.

Og saa kyssede jeg hende en halv Snes Gange paa Haanden.

— Saa mange Skaar er der ikke, Faber, lo hun.
— Jeg har ikke talt dem, sagde jeg og gav hende et Par Kys til.
— Nej, Faber, det k a n jeg ikke tillade; De gør mig helt flov.
— Og jeg t ø r ikke tillade mig at kysse Dem paa Munden?

Jeg strøg hende kærtegnende over Haaret og rejste mig for at gaa.

Hun saa' op:

— Bliv lidt hos mig, sagde hun. — Jeg trænger til Selskab.

Selvfølgelig blev jeg. Kl. var næsten 12, da jeg gik.

— —

I Gaar Aftes gik jeg derhen igen medbringende en af mine gamle Sofapuder, L. skulde have at sidde paa, da hun havde klaget over, at hun blev træt i Armene ved at sidde saa lavt, bøjet over Sytøjet.

Olga modtog mig med Meddelelsen om, at L. var gaaet paa Kristianshavn i Anledning af noget Arbejde, hun muligvis kunde faa.

Jeg satte mig ned for at vente.

Saa kom L. elegant og smuk, men med et Monstrum

af en Hat saa stor som et Vognhjul, der iøvrigt klædte hende.

— Tak for Puden, Faber, sagde hun. — De husker da ogsaa al Ting og værner om mig til enhver Tid. Jeg har ingen Kræfter i Armene; men mine Ben er gode nok, kan De tro, det kommer af Dansen.

Munden løb paa hende.

Jeg trakterede med 5 Cigaretter.

— Véd De, hvad jeg har Lyst til, Lola?

— Nej?

— Til at foreslaa, at vi to slog os sammen og holdt Jul; ellers faar jeg en meget fattig Jul.

— Det gør jeg ogsaa, sagde hun.

— Nej, De er vel bedt ud hos Kolleger eller Slægtninge; jeg har ingen mere paa Jorden uden Dem.

— Ja, bedt ud er jeg, sagde hun. — Men jeg har sagt Nej; jeg vil blive hjemme, og Deres Forslag synes jeg om; men jeg har intet at byde.

— De har Dem selv, svarede jeg, — er det ikke nok! Og saa er altsaa d e t afgjort.

— Jeg har i Dag haft Besøg af Miratierne, vedblev hun lidt efter. — De var skruptossede!

— E r de kommet tilbage fra Finland! Aa, lad mig faa dem at se engang, Lola?

— Hvis de bliver her i Byen, skal jeg nok lade Dem det vide, saa De kan faa dem at se. De vil nok synes om dem, for de e r rare.

Vi passiarede. Tiden løb, saa jeg ikke begreb, hvor den blev af. Hun sang, og hun lo. Kl. blev 11½. Jeg brød op.

Den kære Pige; jeg kom gerne til hende hver Dag, hvis jeg ikke skammede mig.

$^{13}/_{12}$ 06.

Jeg tilbragte Lørdag Aften hos L.

Der var foruden Olga (som øjensynlig befandt sig ilde og vist revner om føje Tid), en Kollega, en Sanger-

inde, stor, svær, smuk, der hed Anna. Hun har sunget paa Frederiksberg. Jeg syntes ikke rigtig om hendes Person, som var sødttalende, som alle Svenskere; desuden saa' hun noget „fugtig" ud.

Hun var uden Engagement nu, havde paataget sig noget Sytøj, men havde ingen Maskine, ja, forstod ikke engang at betjene en saadan. Og da hun nu frygtede for at miste det Sted at sy for, havde Lola med sin sædvanlige Hjertensgodhed tilbudt at sy Sagerne for hende gratis og senere lære hende at sy paa Maskine.

L. sled i det fremmede Sytøj med vanlig Energi; Olga var syg; og den fremmedes Nærværelse lagde en Hemsko paa mine Talegaver.

Vi drak Te. L. tog atter fat paa sit Arbejde. Endelig gik de andre.

— Skal jeg ogsaa gaa, Lola; eller maa jeg faa Lov at blive lidt?

— Ja Tak; bliv lidt hos mig, min Ven.

Jeg satte mig, saa jeg havde hende omtrent lige for mig, stærkt belyst. Jeg saa', hvor hendes Ansigt var blevet langt og smalt, Kinden tabt sin fine Runding, den dejlige Mund omgivet af et Væv af Rynker ligesom Øjnene, og Næsen mere spids; Tidens Tand!

Det skar mig i Hjærtet at se Forandringen.

— Se her, kære Veninde, sagde jeg og trak min lille $^1/_4$ Flaske op af Lommen, — se, hvad jeg har gemt til os to.

— Aa, det skal gøre godt! Jeg er saa træt og nervøs af at sy.

Jeg gik ud og hentede 2 Glas i Køkkenet og skænkede op:

— Skaal, kære Lola! Der er to Glas til Dem og ét til mig; det er det hele! Her er 10 Cigaretter; Skade, at jeg ikke er rig Godsejer, saa at jeg kunde hygge lidt mere om Dem!

— Tro mig, Faber, svarede hun, — Rigdom gør ikke

altid lykkelig. Jeg har været rig engang, Herskerinde paa et stort Gods med en Tjener sovende paa Maatten uden for min Dør, som man bruger det i Rusland; haft Kuske og Tjenere, Lakajer og Kammerjomfruer til min Disposition. Men jeg foretrak min Frihed selv med Savn. Jeg vil være uafhængig, finder mig ikke i Kommanderen, véd De nok.

Hun standsede pludselig og tilføjede temmelig haardt:

— Men lad os ikke tale mere om mig!

Saa rakte hun mig Haanden og sagde uendelig blidt:

— De kommer altsaa herhen til mig Juleaften, min Ven?

— Inderlig gerne, Lola, naar jeg maa deltage i Udgifterne, hvis jeg kan.

— Det skal vi nok komme ud af, smilede hun, — Vi tager det, som vi kan.

Hun lagde Sytøjet glattende fra sig:

— Saa, nu er jeg færdig; nu er det Fyraften!

Hun saa' paa Uhret.

— Klokken er 1; hvor er dog Tiden bleven af!

— —

Tirsdag Aften var jeg derhenne igen.

L. fortalte, at hun havde brugt hele Mandagen til at rende og piske frem og tilbage. Olga var bleven syg, og L. havde, trods hendes Modstand, puttet hende i en Droske og kørt hende ud paa „Stiftelsen". Samme Aften havde hun født. L. var meget optaget af Historien og havde haft frygtelig travlt:

— Jeg kunde ikke forsvare, sagde hun, — at lade hende være hjemme paa hendes Tagkammer; der var en Rude ude og intet at fyre i Kakkelovnen; der kunde jeg da ikke lade hende ligge.

— Var det et Han- eller et Hun-Barn, Lola?

— Det var en Pige. Men Olga vilde ønske, at hun kunde blive af med hende; hun holder ikke af Børn.

— Hvad Fanden vil hun saa faa dem for da!

— Ja, det maa De nok sige.

— Lidt efter saa' jeg, at hendes Øjne faldt til.

— Nu er det bedst, jeg gaar, sagde jeg. — De er træt og skal i Seng.

— Ja, jeg er virkelig træt.

Jeg fik Frakken paa og sagde Farvel . . .

Lad hende være Varietésangerinde 10 Gange, jeg forsikrer for, at jeg føler mig lykkelig i hendes Selskab, længes derefter og holder af hende som i gamle Dage, trods alt, hvad hun har set og gennemgaaet! Hendes Optræden lader intet tilbage at ønske. Overfor mig er hun saa sand og oprigtig, som en Kvinde overhovedet kan være. Og det glæder mig inderligt, tiltrods for, at hun er passée og ikke den lille tyveaarige Uskyldighed, der havde fortjent en bedre Skæbne.

Sic transit gloria mundi!

$^{17}/_{12}$ 06.

Ildebrand i gamle Huse er en farlig Historie, det maa jeg bekende. Man tror det hele gemt og glemt, og saa staar atter alt i lys Lue — komplet saadan er min Stilling over for L.

Jeg var derhenne i Gaar Aftes. Havde foresat mig ikke at gaa derhen. Jeg var saa underlig træt og mat; saa satte jeg mig i min Lænestol for at hvile mig lidt, og mod Sædvane faldt jeg i Søvn og drømte noget forvirret Tøjeri, saa jeg vaagnede helt konfus. I en Fart fik jeg Hat og Frakke paa og styrtede hen til L.

Kl. var 9 om Aftenen. Hun var alene; sad og syede.

— Tak, fordi De kom, sagde hun. — Jeg længtes efter Dem; jeg har haft saamegen Ærgrelse af Svenske Anna, som jeg skulde lære at sy. Vil De tænke Dem, i Gaar kom hun slet ikke; der ligger hendes Sytøj helt urørt. Og saa i Dag kommer hun drivende ved Middagstid, dinglende fuld og stinkende af Bitter. Og ikke nok dermed. Ikke blot Bitteren, men Kaffe og Petroleum

havde hun taget paa Klods paa mit Navn henne hos Urtekræmmeren. De kan tro, jeg skældte hende ud! Jeg spyttede ad hende; sagde, at hun kunde gaa sin Vej med samt sin Maskine; hos mig kunde hun ikke sidde mere; vel var jeg Sangerinde, ligesom hun; men jeg overlod til andre at besudle mit Rygte; det besørgede jeg ikke selv. Og saa jog jeg hende ud!

Hun talte heftigt og opbragt. Øjnene flammede. Hvor var hun smuk.

Saa trillede der en Taare ned ad hendes Kind. Jeg greb hendes Haand og kyssede den:

— Man misbruger Dem, Lola, sagde jeg.

— Tilgiv, smilede hun saa — hvad maa De tro, at jeg ikke kan beherske mig!

— At De har Aarsag til at være vred, sagde jeg, — og at De er den bedste Kvinde, jeg har truffet.

— Ak nej, ak nej, De bedrager Dem; jeg er ligesaa slet som alle andre!

Hun kastede sig ned over Sybordet og græd.

Jeg satte mig paa Kanten af Stolen ved hendes Side, lagde Armen om hendes Liv og talte saa milde og kærlige Ord til hende, som mit Hjerte indgav mig.

Lidt efter rejste jeg mig, gik ud og hentede to Glas og sagde:

— Nu drikker vi Forlig med Verden. Der er kun 1 Glas til hver, jeg har ikke mere. Saa tænder De en Cigaret, her er 5; og saa passiarer vi.

— Ja, det gør vi, sagde hun og tørrede sine Øjne. — Hvor var det rart, at De kom . . .

Og vi talte til Kl. $1^1/_4$.

$^{18}/_{12}$ 06.

Jeg har været hos hende Lørdag, Søndag og Mandag.

Olga er kommen igen; hun lukkede mig op og satte sig saa stille hen i en Krog uden at arbejde, øjensynlig lidt mat endnu efter de indtrufne Omstændigheder.

L. lod atter til at være helt kvik. Havde sovet som en Sten om Natten, hvad hun aabenbart havde trængt svært til, overanstrengt, som hun er efter sit forcerede Arbejde.

Nu sad hun igen flittig ved Maskinen, og Munden gik paa os begge. Olga forholdt sig tavs. Ungen saa' jeg intet til og spurgte ikke.

Saa blev det høj Tetid. Olga lavede Te, jeg rendte efter en Julekage til 25 Øre.

L. var skrupsulten. Vi andre nød intet. Olga havde spist sorte Pølser.

— Aa, det er min Livret! sagde L.

— Godt, jeg fik det at vide! tænkte jeg; men sagde ikke andet, end at det ogsaa var min.

Pludselig lød Barneskrig inde fra Soveværelset. Det var Olgas Unge.

Stor Opstandelse.

Ungen blev hentet frem; den tav øjeblikkelig, da den kom ind, hvor der var Lys. L. kælede for den, saa det var en Lyst at se. Olga var nærmest ligeglad. Saa blev den svøbt ind i et stort uldent Sjal af Ls, Kl. var 10, og Olga skulde hjem med den.

Vel vilde L. endnu sidde oppe et Par Timer og sy; men jeg syntes, at det var rigtigst ogsaa at bryde op, endskønt jeg havde mere Lyst til at blive og passiare med min kære L, sagde jeg dog Farvel.

$^{19}/_{12}$ 06.

Da jeg var en Tur i Byen ved Middagstid, saa' jeg nogle delikate sorte Pølser: Aha, tænkte jeg, nu kan Du glæde L. og Dig selv med det samme!

Jeg ind og købte 3 Stykker, der kostede 1 Kr. Store og tykke var de. Med dem gik jeg straks hen til L. Hun straalede af Glæde ved Synet af Pølserne; og jeg glædede mig dobbelt.

— Men jeg vil ikke spise dem alene, sagde hun, — De maa komme herhen og hjælpe mig, Faber.

— Ja Tak, det vil jeg gerne. Hvad Tid?

— Ja, først skal jeg have vasket Gulv over det hele og saa pudset mig selv lidt. Kl. 7 à $7^1/_2$.

— Var det ikke bedre at vente til 8?

— Jo, gør det, min Ven.

Saa fik hun et Kys paa Haanden, og jeg gik for ikke at sinke hende. — —

Nogle faa Minutter over 8 var jeg der. Der stod en Halvflaske og et Glas paa Bordet. Jeg antog, at det var Vin.

L. var alene og saa' underlig distrait og nervøs ud, og kold.

— Det er Bitter, sagde hun og pegede paa Flasken, — Christian Hansen, den Sut, De har set her engang, og som kender Olga og „Fedesen", faldt bogstavelig ind ad Døren, da jeg lukkede op, saa fuld var han. Han vilde have Bitter; jeg gav ham 10 Øre i Haab om at blive af med ham. Men han kom igen og har nu siddet her i 2 Timer og sinket mig.

— Kunde De ikke vise ham Døren?

— Det gjorde jeg flere Gange; men han blev bare siddende. Jeg blandede Eddike i Bitteren i Haab om, at han skulde blive led ved den; men han drak. Endelig gik han. Men hvad maa Folk tro! Skammeligt af Olga at blive borte!

Hendes Stemme klang haard og kold. Hun var vred, kunde jeg mærke. Hun satte sig ved Maskinen og arbejdede nervøs febril.

Lidt efter fór hun op:

— Hvor bliver dog Olga af! Jeg skal have det Sytøj færdigt; nu sinkede han mig saa længe!

Hun fór ud i Køkkenet, raslede med Gryder og Knive.

— De maa ikke komme herud! Jeg vil ikke have det! gaa ind igen! kom det haardt.

Jeg gik straks ind.

Jeg hørte hende sætte Pølserne over Gassen. Saa kom hun farende hen til Maskinen og tog fat, febril.

Det ringede. Jeg lukkede op. Postbudet med et Brev, en Regning fra Gasværket.

— Jeg skylder ikke noget; har nylig betalt! sagde hun. — Og jeg har de kvitterede Regninger; hvorledes kan det hænge sammen?

— Véd ikke; antager, at da De nu har faaet Gasmaaler, faar De Regning paa det forløbne Stykke af Kvartalet.

— Jeg kan ikke have brændt for 5 Kroner. Jeg beta'er ikke. Jeg kan ikke betale, jeg tjener knap til Føden.

— Det bryder Gasværket sig ikke om, kære Lola. Har De Kvitteringerne?

— Ja.

— Godt; men skylder De alligevel noget, skal det betales, og saa maa jeg hjælpe Dem.

— Nej, det vil jeg ikke have; det kniber for Dem selv; jeg vil ikke have det!

Hun fór ud i Køkkenet og kom lidt efter ind med Pølserne. De smagte hende og mig godt, var udmærkede. Men der var Uvejr i Luften. Situationen var trykket.

Hun tog af Bordet, satte sig ved Maskinen. Jeg satte mig paa min sædvanlige Plads.

— Nej, sæt Dem ved Siden af mig, sagde hun, — der kan jeg se Dem!

Jeg skiftede straks Plads.

— Skammeligt, at Olga ikke kommer! vedblev hun saa — Og den Sut! Hvad maa Folk tro! Sladderen er frygtelig her i Huset. Først han, og nu De her hos mig. Man sætter mig i Klasse med „Fedesen". De kender ikke „Fedesen", men saadant et Liv, som hun fører! De maa ikke tro, at Christian Hansen er den eneste, hun har flere.

— Maaske to paa én Gang?

— Hun har 30—40, om det forslaar, Jeg har aldrig kendt hendes Lige! Og jeg er Artist, og saa har Sladderen travlt; selv Deres Besøg! derfor har jeg Olga.

— Mit Besøg? Har jeg ikke altid været ærbødig, Lola?

— Jo; men det véd ikke Folk.

— Men mit hvide Haar, forsøgte jeg. — Naa, jeg er for Resten lige glad. Jeg blæser Folk et Stykke, og deres snerpede Moral.

— Det kan De sagtens gøre; men det gaar ud over mig.

— Det forstaar jeg ikke.

— Opir mig ikke! næsten skreg hun, — De forstaar godt, men De vil ikke forstaa.

— Paa Ære om jeg gør, svarede jeg rolig. — Jeg er gammel; mit Besøg kan ikke skade Dem.

— De kender ikke Folk; man maa rette sig efter Moralen, der hvor man bor. Jeg maa da i alt Fald tage Hensyn dertil. Som ung gjorde jeg det ikke altid; men det hævner sig.

— Jeg har aldrig drømt om, at mine Besøg kunde give Anledning til Sladder, sagde jeg stille. — Jeg var saa glad ved at komme her og ved den Særstilling, jeg nød.

— Alle skæres over én Kam, ser ikke med Deres milde Øjne paa mig. Jeg er kun Artist, men man skal respektere mig. Jeg er intet Svin som „Fedesen". Bare dog Olga vilde komme.

— Nu kommer hun ikke i Aften, Lola. Saa er det vel bedst, at jeg gaar, om De synes saa?

Der kom intet Svar.

Jeg tog Frakken paa og bød Farvel. Hun rakte mig ikke Haanden. Men jeg greb den, kyssede den og sagde:

— Tilgiv mig, Lola; jeg anede ikke, at jeg i nogen Retning havde forløbet mig. Tilgiv! Farvel.

Hun rørte sig ikke, sagde intet.

Saa gik jeg og lukkede Døren.

Men saa var hun der med hævet Lampe for at lyse. Billedskøn, kold og bleg som en Statue, stod hun i Døren; men sagde ikke et Ord.

— Godnat, og Gud velsigne Dem, Lola! hviskede jeg op mod hende og gik. Jeg troede at se hendes Mund vibrere og Taarer i hendes Øjne; men ikke et Ord lød. — —

Klokken var 10.

Jeg gik en lang, lang Tur ud ad Frederiksberg, jeg vidste ikke hvor. Jeg græd. Dette kom mig saa uventet, saa overvældende. Saa bedrøvet har jeg ikke været i mange, mange Aar. Jeg er saa ene, er saa glad ved hende; dette kommer som et Tordenslag. Jeg kan ikke skrive mere, saa bryder Taarerne frem igen.

$^{20}/_{12}$ 06.

Efter en søvnløs Nat sov jeg langt op paa Dagen. Jeg er som knust; min Forstand staar stille; dette kan jeg ikke begribe, har aldrig set hende saaledes.

Foreløbig maa jeg holde mig i tvungen Ro. Om ikke før gaar jeg derhen Juleaften, har jeg bestemt. Jeg vil lade som ingenting; ingen Scener give, overlade alt til hendes gode Hjerte, haaber alt deraf og stoler paa den Hengivenhed, hun faktisk nærer for mig; for lunefuld har hun aldrig været imod mig; der maa have været noget særligt, som har bragt hende ud af Ligevægt, og saa kom det til at gaa ud over mig, hendes bedste Ven; og jeg haaber, hvor stolt hun saa end er, at hun i sit stille Sind vil angre det og give mig et mildt Blik, naar vi ses, for saa er jeg glad igen.

$^{22}/_{12}$ 06.

Jeg havde for nogle Dage siden lovet L. at hente en Pakke for hende. Jeg benyttede mig nu deraf og fik et kærkomment Paaskud til at gaa derhen med den.

Olga lukkede op.

— Jeg har her en Pakke til Frøken Lola, vær saa god.

— Vil De ikke selv overbringe den?

— Nej.

— Jo, De maa da gaa indenfor!

— Nej Tak. Hils Frøkenen.

Lola kom farende.

— Kære Ven, De maa ikke være vred paa mig! De faar ikke Lov at gaa; jeg slipper Dem ikke . . . Olga hent Petroleum og lad os faa Lampen tændt!

Olga gik.

— Tilgiv mig, Faber, bad L. saa, — jeg er saa nervøs overanstrengt efter den Syning, havde ikke været i Seng i 2 Nætter. Jeg var saa irritabel og ond imod Dem.

— Det har jeg helt glemt, Lola, sagde jeg — husker kun, hvor god og mild De altid er imod mig.

Saa kyssede jeg hendes Haand inderlig glad og taknemmelig ved, at alt var ved det gamle; thi hun er mig saa kær, jeg kan ikke taale at miste hende.

— Vi to maa aldrig blive Uvenner, Faber! k a n heller ikke blive det, vel?

— Det beror paa Dem, Lola, ikke paa mig. Jeg véd, jeg holder af Dem, hvordan De saa er.

Hun rakte mig Haanden:

— Tak, Faber, for Deres Overbærenhed.

Nu kom Olga tilbage. Lampen blev tændt. Saa fik vi Kaffe. Jeg rendte efter Julekage.

Og saa tog de igen fat paa Maskinerne.

— Skaan Dem lidt, Lola, bad jeg. — De kan ikke holde al det Slid ud.

— Jeg maa og skal, sagde hun — og det gaar nok. I Nat har jeg sovet godt, jeg laa saa dejligt i min Seng igen. Ogsaa d e t kan jeg takke Dem for, Faber!

— Vist ej, Lola.

— Jo! nikkede hun og trykkede min Haand.

(Hendes Seng havde været paa Laanekontoret, og hun laa paa Sofaen; til at løse Sengen hjem havde hun laant 5 Kr. af mig. Det var det, hun hentydede til).

Aa, hvor følte jeg mig lykkelig!

Lunefuld er hun vel som andre Kvinder. Men det er første Gang i den lange Aarrække, at det er gaaet ud over mig. Derfor kom det mig ogsaa saa overvældende, og derfor tror jeg heller ikke, at det sker mere; thi jeg indtager faktisk en Særstilling i hendes Gunst. Lad hende saa være Sangerinde 10 Gange, for mig er hun altid den lille, fattige Sypige, hvis Venskab jeg vandt uforskyldt, og som jeg ønsker at bevare!

$^{29}/_{12}$ 06.

Jeg skulde altsaa tilbringe Juleaften hos L, hvortil jeg virkelig glædede mig som et Barn.

Kl. $7^{1}/_{2}$ stod jeg med Tøjet paa og skulde afsted. Der var ikke sagt, hvornaar jeg skulde indfinde mig.

Saa ringede det, og Olga kom for at hente mig. Gaasen taalte ikke at vente længere, skulde hun sige.

Jeg kan ikke nægte, at jeg havde hellere set, at L. selv havde hentet mig; men hun kunde vel ikke godt gaa hjemmefra som „Husmoder". Naa, Olga opførte sig stille og beskedent som altid. Vi fulgtes ad; saa gik jeg ned og købte en Julekage og sendte hende i Forvejen med en Flaske Punch . . .

L. var i mine Øjne straalende smuk: hvid Kjole med et havannafarvet Husholdningsforklæde, som var garneret med nogle røde Baand.

Hjerteligere Modtagelse kunde jeg ikke faa. Hun forkæler mig, den søde Pige! og er hun vel nu passe, saa er hun indtagende alligevel, behersket og stilfuled i sit Væsen, som kun hun kan være det — naar hun vil.

Der var dækket et lille net Bord, Dugen skinnede af Hvidhed. Proper er L, det maa man lade hende.

Amalie rumsterede i Køkkenet.

Baade Risengrøden og Gaasen var udmærket behandlet og smagte os godt. Ovenpaa fik vi Kaffe med Punch og saa atter Kaffe, Kl. var 1, da jeg slap hjem.

L. forærede mig fire g o d e Cigarer. Jeg hende en lille Flaske Parfume, „Azurria", noget nyt og godt, som hun syntes godt om.

Det var en dejlig Aften.

— —

Jeg blev indbudt til Middag næste Dag Kl. 2—$2^1/_2$. Skulde have Mælkegrød og opvarmet Gaas.

Da jeg indfandt mig Kl. $2^1/_2$, og Olga lukkede op, bad hun mig inderlig forskræmt om at komme igen om en halv Time, 3 Kvarter; „Frøkenen" var ved sit Toilette.

Da det var et væmmeligt Snesjapføre, gik jeg lige hjem og satte mig til Ro. Kl. 4 gik jeg derhen igen.

Der var Torden i Luften, syntes det mig. Formaden blev spist i temmelig Tavshed.

Da Bordet var meget lille og ikke havde Plads til Fadet med Stegen, tog jeg, som sad nærmest Køkkendøren, dette fra Amalie, for at hun kunde hente Rødkaalen m. m.

Paatagende mig en Tjeners Skikkelse, bød jeg saa omkring; naturligvis først til L. Hun vilde ikke tage først. Saa bød jeg Olga og Amalie; og da de havde forsynet sig, gik jeg igen hen med Fadet og bød L.

Man tænke sig min Forbavselse, da hun fór som en Raket op af Stolen, hug Haanden i Bordet og sagde:

— Donnerwetter, naar jeg har sagt Nej, saa h a r jeg sagt Nej.

Jeg bevarede min Ro, saa' blot paa hende og svarede:

— Kan være, saadant er Brug i Rusland, ikke her. Fy, hvor det er hæsligt, Lola!

Hun sank sammen som en Klud.

Jeg bukkede og fjernede mig med Fadet uden at sige mere. Og saa fór hun ind i Sovekammeret.

Olga og Amalie saa' paa mig. Jeg satte mig rolig til at spise. De andre fulgte mit Eksempel som forskræmte Høns.

Saa kom Lola tavs med Taarer i Øjnene ind og rakte mig Haanden. Jeg gav den et Kys, og hun gik hen og satte sig i Tavshed.

Jeg tog mig sammen, lod som ingenting og gav mig til at passiare, eller rettere lade Munden løbe. Men gal i Hovedet var jeg og tænkte: Hun skal nok faa Sandheden at vide!

Vi havde spist, Punchen blev skænket, saa rejste jeg mig og tog Ordet roligt og langsomt:

— Mine Damer! sagde jeg. — Det er hyppig Skik ved Middage at holde Taler. Det er en dum Skik, finder jeg, da de fleste ikke kan sige to Ord i Sammenhæng; de opnaar kun at prostituere sig, og — Maden bliver kold! Den mest yndede Skaal af alle, men ogsaa den mest idiotiske, er Skaalen for Kvinden. Gamle Vrøvlehoveder, der tit har et Helvede hjemme, eller en Kone, der er dem revnende ligegyldig, undser sig ikke ved at staa frem og prise Kvinden i høje Toner . . . Unge Drenge, som ikke kender mere til Kvinden end en Kat til Matematik, fortsætter . . . bare Løgn det hele, forsætlig eller ubevidst! Kvinden er ikke noget overjordisk Væsen, som hun ynder at bilde Mændene ind; hun er af Kød og Blod som vi; ofte lidt bedre, ofte lidt slettere end Mændene, alt efter Omstændighederne, — oftest det sidste! Hvor jeg, en Pebersvend, kan vide det fra? Jo, jeg har ogsaa været forelsket engang i en Kvinde; fortinnet paa Øjnene som saa mange andre; jeg havde fundet Idealet! . . . Jo, Godmorgen! I et Øjeblik faldt det hele sammen som et Korthus, fordi

Naturen gik over Optugtelsen. Kvinderne bør lære ikke at synes, men at være! — Manden søger sig en Medhjælper, en trofast K a m m e r a t, et Menneske som han selv, ikke et Fantasibillede, smukt udvendigt, men fyldt af Falskhed, Bedrag, Arrigskab og Herskesyge, som Kvinderne ofte viser sig at være, naar Korthuset falder sammen . . . Tak, Lola! endte jeg . . . Skaal, mine Damer!

Og jeg satte mig.

L. var bleven rødere og rødere. Øjnene flammede; saa duggedes de, og hun gik ind i Sovekammeret. Hun havde forstaaet Snærten; og den bed.

Jeg gav mig igen til at passiare, vrøvlede om løst og fast, Bynyt, Skandale og Sladderhistorier, hvad jeg formodede kunde interessere Olga og Amalie.

L. var atter kommen ind i Stuen; men jeg lod, som om jeg ikke bemærkede hende og blev ved med at passiare en Timestid med de andre.

Saa sagde jeg Farvel, stak O. og A. paa Næven, gav L. et ærbødigt Kys paa Haanden, saa naturligt og ærbart som kun gamle Herrer kan gøre det og har Lov til. — —

Kl. 8 var jeg hjemme. Satte mig saa til at spille Dam med min Vært og Louis om 1 Øre Partiet til Chokolade. Jeg tabte 11 Øre, min Vært 23 og Drengen 7. Vi spillede til Midnat.

Det var en rar Aften.

— —

Torsdag Aften gik jeg hen for at besøge L.

— Kære Ven, sagde hun og rakte mig begge sine Hænder i Møde — jeg beder Dem inderlig om Forladelse for min Uartighed forleden! og hun ledsagede Ordene med et Blik saa ømt, at det varmede mig helt ind i Sjælen.

— Kære Lola, sagde jeg — jeg husker ikke mere,

at De har været uartig. Det er glemt, véd De, med det samme.

Hun smilede venligt:

— Skal vi saa gaa? spurgte hun. Klokken er mange. De kommer sent.

— Gaa? Skal De ud?

— Ja, vi skal jo ud paa Kristianshavn til Amalie og spise Æbleskiver alle tre.

— Nej, jeg skal ikke med, sagde jeg, — jeg er i min Hjemmefrakke og har et Par Sko paa, der klemmer.

— Det vil gøre Amalie meget ondt, hvis De ikke gaar med, Faber.

— Saa kunde hun selv have sagt det til mig. Naar jeg har sagt Nej, h a r jeg sagt Nej!

— Aa, Faber, jeg beder Dem . . . kom dej bønligt.

— Naar jeg har sagt Nej, gentog jeg drillende — saa siger jeg . . . J a, naar D e beder mig om det.

Hun lo henrykt og klappede i Hænderne.

Olga havde hentet Ungen inde fra den anden Stue og stod med den i bart Svøb. Lille var den som en Dukke.

— Tag den et Øjeblik, Faber! sagde L.

— Jeg kan ikke tage paa Børn.

— Jamen jeg v i l, at De skal tage den!

Hun lagde Ungen i min Arm og lo:

— Hvor De staar forsigtig med den! lo hun.

— Det kommer af, at jeg er Pebersvend.

— De finder den grim?

— Alle Nyfødte er ens.

Saa gik vi. Det vil sige, vi kørte med Sporvognen frem og tilbage. Jeg maatte betale.

Aftenen gik behagelig. Vi aad Æbleskiver. Jeg gav Punch i Dagens Anledning.

Vi blev der til Kl. 11. Jeg fulgte L. lige til hendes Dør. Hun skulde være oppe det meste af Natten for at sy.

— —

I Gaar Aftes var jeg derhenne $^1/_2$ Time.

L. syede som en Dampmaskine og var saa mild som en nyslaaet Toskilling. Olga var der ikke. L. havde sendt hendes Maskine hjem til hende, for at hun bedre kunde passe Ungen.

Nytaarsaften skal jeg være hos L. Jeg har lovet hende en lille Flæskesteg i Foræring. Hun protesterede; men hun s k a l have den, den søde Pige.

Amalie og Olga er ogsaa indbudt. Derimod lader det ikke til, at jeg endnu kan faa de smaa Miratier at se; det vilde jeg gerne. L. har lovet det. Hun roser dem altid.

$^2/_1$ 07.

Jeg gik hen til L. Hun var alene, flittig syende, i Færd med 2 Dusin godt Sytøj.

— Undskyld, at jeg tillader mig allerede at komme igen, sagde jeg — men jeg længes altid efter Dem. Kommer jeg ubelejligt?

— Aldeles ikke. Men jeg skulde efter Brød og Kaffe.

— Det maa jeg vel nok faa Lov at hente? Bliv De i Varmen, det er koldt ude.

— Ja Tak, men jeg skal ogsaa have Kul.

— Det skal jeg nok besørge.

— Det kan De ikke; De kan ikke gaa med en Spand paa Gaden.

— Saa gaar jeg uden . . .

Jeg ud af Døren. Jeg fik i Hast det besørget. Men at jeg selv kom slæbende med Kullene, forbavsede hende i høj Grad.

— Det er altfor galt, Faber, at De skal slæbe af Sted med en Sæk!

— Der var ingen hjemme, som kunde bringe dem, sagde jeg, og De kan ikke sidde her og fryse!

Vi drak Kaffe. Hun tog igen fat paa Syningen; og vi passiarede livligt:

— Tak, fordi De ikke vil huske min Uartighed, Faber, sagde hun. — Min hele Undskyldning er, at jeg var frygtelig nervøst overanstrengt ved Nattearbejde. Og saa kom det med Olgas Fødsel. Det var ikke smukt af hende; hun burde have sagt mig det i Forvejen.

— De vidste jo, Lola, hvad der forestod.

— Sandt nok; men hun ventede sig ikke saa tidlig. Men saa ved 1 Tiden fødte hun her hos mig. Jeg vidste af intet, før jeg hørte Barnet falde paa Gulvet. Saa maatte jeg efter en Droske. Penge havde jeg ingen af; men jeg lovede Kusken at betale ham. Og saa maatte han og jeg slæbe hende ud i Vognen midt om Natten. Saa kørte vi hende til Stiftelsen. Hun vilde ikke, men jeg v i l d e have hende derind. Ogsaa maatte jeg rende frem og tilbage imellem hendes Hjem og Stiftelsen. Sy kunde jeg ikke faa Tid til, Penge og Mad havde jeg ikke, jeg var helt konfus. Saa hjalp De mig, uden at jeg bad Dem derom; og saa behandlede jeg Dem paa den Maade.

Hun brast i Graad.

Jeg satte mig paa Kanten af Stolen hos hende, tog hende om Livet, kyssede hendes Haand, dæggede og talte godt for hende, søgte at berolige hende.

Da det saa nogenlunde var lykkedes, rejste jeg mig efter endnu engang ærbødigt at have kysset hendes Haand og satte mig hen igen paa min egen Stol i Tavshed.

Hun rettede sig, tog fat paa Syningen med Dampkraft. Pludselig standsede hun, rejste sig, strøg mig kærtegnende over Kinden med et sagte: Tak, Faber! og gik ud i Køkkenet.

Hun bragte Kaffe. Vi drak. Og hun tog atter fat paa Maskinen. Saa sad vi en Stund i Tavshed.

Lidt efter rejste jeg mig og gik. Kl. var 11. Aa, hvor er hun rar, og hvor jeg er lykkelig ved hende.

— —

Nytaarsaften var jeg saa derhenne igen og spiste

Flæskesteg sammen med Olga og Amalie, drak Punch og Kaffe.

L. havde siddet oppe og syet hele Natten, slet ikke været i Seng. Jeg skændte lidt paa hende derfor.

— Nu skal det ogsaa snart være forbi, sagde hun, — nu vil jeg ud igen og tjene Penge.

— Og saa ser jeg Dem aldrig mere . . .?

— Jo, min Ven, nikkede hun, — foreløbig tager jeg kun bort i et Par Maaneder. Saa kommer jeg hjem og indøver min Kvartet; og saa gaar Turen til England. Men senest til Jul er jeg her igen. Jeg skal aldrig glemme Dem, Faber! Der er min Haand derpaa.

Det blev en rar Aften. Vi var der til $1^3/_4$.

— —

Nytaarsdag skulde jeg komme der igen til Middag Kl. $2^1/_2$.

Jeg havde nær sovet over mig; og L. gik det ligesaa, hun var kun halv paaklædt, da jeg kom.

$^1/_2$ Time efter kom Olga og Amalie, og der blev travlt med Maden. Efter Bordet gik Olga hjem for at sy. Amalie blev endnu en Timestid.

L. satte sig til at sy.

Vi fik Amalies Historie mit Umstænde:

Hun var 17 Aar gammel kommet til at tjene i Odense. I samme Hus, Etagen nedenunder, boede en Kaptajn Marstrand. Han var ugift og beboede 2 Værelser. Hvergang jeg passerede hans Dør, hed det: Amalie, der er en Teaterbillet, der er Kager, eller: kom ind og faa et Glas Vin. Han friede til mig. Han skrev til mig flere Breve og var saa opmærksom; og jeg var jo ikke andet end et Barn. En Aften trak han mig ind paa sit Værelse. Jeg skulde og maatte have et Glas Vin, blot smage. Det gjorde jeg. Men jeg blev straks saa underlig søvnig og sank helt sammen; kom ikke rigtig til mig selv før om Morgenen. Jeg var ved at kvæles og havde den store Mand ovenpaa mig. Da jeg slap fra ham, gik jeg hjem og fortalte det hele og vidste endnu

ikke rigtig Besked med, hvad der var foregaaet. Min Fader tog et Spanskrør og pryglede mig ubarmhjertigt, lukkede mig inde og sultede mig i 2 Dage. Imens havde han været hos Amtmanden, vist ham Kaptajnens Breve og fortalt det hele. Da jeg saa blev i Omstændigheder, maatte jeg paa Politikammeret. Assistenten var forfærdelig raa imod mig, pryglede mig og satte mig i Arrest i 3 Dage (længere kunde han ikke holde mig, havde Amtmanden sagt) og vilde have, at jeg skulde angive en anden Barnefader. Jeg svor paa, at jeg aldrig havde kendt anden Mand; Marstrand var den første. Saa pryglede Assistenten mig igen. Men saa skred Amtmanden ind; og Kaptajnen dømtes til at betale 220 Kr. om Aaret. Det maatte han betale til sin Død. Nu er Barnet i Amerika; og min Mand er efter 20 Aars Ægteskab rendt fra mig og holder til med en gift, fordrukken Kone og har en Tøs ved Siden af.

Og saa græd hun og gik, sigende i Døren:

— Ja, Du har jo selv prøvet det, Lola . . .

— Ti stille med d e t! kom det barsk fra L.

Jeg lavede mig til ogsaa at gaa. Men L. greb min Haand og holdt mig tilbage:

— Jeg troede, De vilde have, jeg skulde gaa, og De være flittig, lille Lola?

— Det skal jeg ogsaa; men De kan godt blive.

— Tak, Lola.

Jeg satte mig i Tavshed.

— Amalie, begyndte L. — er rar og har været som en Moder for mig. Hun slider sig selv op, og hun er dum, holder endnu af sin bortløbne Mand; tager saamænd gerne imod ham igen, og saa pantsætter han alt for hende. Men det skal blive Løgn, saalænge jeg er hjemme! Som det er gaaet hende, gaar det 100 af unge Piger. Men slet saa uvidende, som hun vilde gøre sig, er de dog næppe, selv om de ikke tænker før bag efter, og trøster sig med, at de nok slipper godt derfra. Som ogsaa mange gør; flere end man maaske tror.

Lidt efter brød jeg op, hende inderlig taknemmelig for hendes Venskab og de hyggelige Timer, jeg tilbringer hos hende.

Trods Aarenes Hærgen og Sangerindelivet er hun mig lige saa kær som i gamle Dage.

Saa gik jeg hjem og spillede Dam med min Vært og Louis til ud paa Natten. Det var udmærket.

$^{9}/_{1}$ 07.

Jeg kommer lige fra L.; Sengetid er det; men jeg har mere Lyst til at skrive.

Hun gør mig skruptosset, det Pigebarn! Nu har jeg været der Torsdag, Lørdag, Søndag og nu i Dag, Mandag Aften, og jeg længes allerede efter hende.

Hvad jeg bestiller der? Passiarer og tilbeder hende. Jeg er skrup skør!

I Torsdags var jeg der fra 8 til $12^{1}/_{2}$. I Lørdags fra 9 til 1. I Søndags fra 7 til 11. Og i Aften fra 10 til $11^{1}/_{2}$.

Hun sidder flittig arbejdende ved Maskinen, naar jeg kommer. (Olga er flyttet hjem til sig selv med sin Maskine for at passe Ungen og ses kun tilfældigt 1 a $1^{1}/_{2}$ Time). Jeg banker i Forbigaaende paa Vinduet og faar, lad mig sige det i god Tid, saa god en Modtagelse, som jeg kan ønske. Jeg gør en Undskyldning for mine hyppige Besøg, trykker, trods Protest, et Kys paa hendes Haand, sommetider 2. Hun tager Plads ved Maskinen, jeg i den amerikanske Sofa, som tillige kan benyttes som Seng, men ikke bruges saaledes for Tiden, da hun har sin rigtige Seng hjemme fra Laanekontoret, lægger et Par Cigaretter hen til hende, haler maaske $^{1}/_{4}$ eller $^{1}/_{2}$ Flaske Punsch op af Lommen, alt som der nu er Penge til, og saa gaar Passiaren uafbrudt og ustandseligt, som jeg kun kan tale med hende, fordi hun er det eneste Menneske, jeg virkelig har elsket. —

I Lørdags fik Olga en eftertrykkelig Irettesættelse. Iøvrigt den første, hun har faaet af L. i mit Paahør.

Hun, O, havde bestilt Kul hos „Tyskemutter", en gammel Kælling, der samler Kul ved Havnen og sælger dem igen, 1 Kr. for 1 Sæk. Hun skal være en levende Avis.

Vi sad og drak Punch. Det bankede. Olga gik at lukke op. Hun lod Døren fra Stuen til den deminutive Entré staa aaben, og et Øjeblik efter saas Tyskemutter i Døren, talende med Olga. Tyskemutters Øjne løb rundt i Stuen. Hun henvendte et Par Ord til L., der intet svarede. Det trak koldt ude fra Gangen.

— Gaa enten ind eller ud, og luk Døren! sagde jeg barsk.

Tyskemutter talte om Betaling. Olga havde ingen Penge. L. rejste sig tavs og søgte ivrigt i en Skuffe. Hun havde vist heller ingen.

Jeg smed hovmodig en 2 Krone paa Bordet og sagde:

— Dér! Skrup saa af!

L. lagde sin Haand over Pengestykket og sagde:

— Tak, O n k e l, det er ikke mig, der skal have Kul; men jeg skal nok staa inde for Olga, om det behøves.

Saa gik Tyskemutter under mange Taksigelser og megen Sludder.

Jeg fik min 2 Krone tilbage, og L. gav Olga en Overhaling, der var hvas:

— Hvorfor hun lukkede den Kælling ind i Stuen? Nu var det ude over hele Kvarteret, at hun, L., ikke var saa fattig og flittig, som det skulde hedde sig, for hun syede ikke mere, men sad og drak Punch med Herrer. Olga var doven og hensynsløs og dum, hun gad ikke tænke! L. skulde varte hende op, skaffe hende Sytøj, passe Ungen, rende Byærinder for hende; men gide rejse sig og forhindre den Sladderkælling fra at komme ind, det kunde Olga ikke osv., osv.

L. dirrede af Harme. Olga svarede ikke et Ord.

Saa sagde jeg:

— Om Forladelse, Lola; Skylden er min; det var mig, der bad Konen komme ind, hvad jeg ikke havde Ret til i Deres Hus; tilgiv!

— Alt forladt, Faber! De vilde ikke have Varmen lukket ud af Hensyn til mig, som skal sidde oppe i Nat og sy. Men Olga er ligeglad og sløv! Lær af Hr. Faber; se, hvor ærbødig og hensynsfuld han er imod mig, som om jeg var en fin Dame; og se saa den Haan, hvormed han behandlede en saadan Kælling! Tilgiv, Faber, at jeg kaldte Dem Onkel. Jeg gjorde det, for at hun ikke skulde have noget at rende med i dette Sladrehul.

— Olga, sagde jeg, — gaa ind og betal Kullene øjeblikkelig og sig Kællingen, at Lolas O n k e l var meget vred, skønt det var hans Niece aldeles uvedkommende. Sig Onkel og Onkel i en Uendelighed og stop Munden paa Konen.

Olga maatte af Sted. Hun kom tilbage fuld af Undskyldninger fra Tyskemutter. Men hun fik sig dog endnu en Overhaling af L., der bed.

Og med den gik hun hjem.

— —

I Dag otte Dage vil L. ophøre med Syningen, ikke sy et Sting mere, siger hun, men tage fat paa at prøve at reparere sine Kostumer. Saa rejser hun, som alt sagt. Det bliver haardt for mig.

I Aften har jeg inviteret hende med ud paa Frederiksberg udtrykkelig i al Tarvelighed. Der optræder nemlig fra 1ste Jan. hendes to smaa Veninder, Søstrene Mirati. Dem glæder jeg mig til at se og maaske tale med.

L. vilde gerne have haft et Par andre med i Følge derud, men jeg sagde ligeud til hende, det har jeg ikke Raad til. Thi Enden bliver, at vi kommer til at sidde og traktere paa hinanden, og det hverken v i l

eller k a n jeg. For Dem, Lola, generer jeg mig ikke; De véd, jeg er fattig og tager til Takke med, som det kan blive.

— Ja, og jeg skal nok passe paa Dem, sagde hun, — ellers er De i Stand til alligevel at ruinere Dem for min Skyld.

Er hun ikke sød?

— —

Vi var paa Frederiksberg i Aftes.

Jeg stillede paa Klokkeslet hos L. efter Aftale. Naturligvis var hun ikke begyndt paa sin Omklædning, endnu mindre færdig dermed; det er aldrig Kvinderne.

Naa, nogen Undskyldning havde hun i noget nyt, meget vanskeligt Sytøj, hun havde faaet; det havde slugt meget af hendes Tid.

I et Nu var hun omklædt: mørkeblaa Fløjel fra Top til Taa; nydelig var hun!

Jeg vilde have givet en Bøf i „Bræddehytten"; det blev der intet af, thi nu kom Olga. Hun kunde ikke finde ud af Syningen, og saa maatte L. til at forklare.

Saa drak vi Kaffe; og saa endelig kom vi af Sted med Sporvognen derud.

Kl. var bleven godt 9½. Salen var næppe halv fuld.

Der var ialt kun 6 Artister, men de fungerede paa Programmet under forskellige Navne. To Mandfolk springer jeg over.

1) En Dame, der hed Thora, havde en god Stemme og sang godt, var hverken køn eller grim, men havde den underlige Vane at synke sammen i Knæene, hvad misklædte hende.

2) Charlotte, en bekendt gammel Københavner-Artist, sang med vanlig Rutine; hun maa vel være 50 Aar, men ser endnu godt ud og synger godt.

3) Lilli Mirati (optraadte sammen med Søsteren Carla og de andre i militært Trikot, da vi kom). Hun er køn, mørk, lille, fyldig rund, har dejlige mørke Øjne og er kalveknæet.

4) Carla Mirati, endnu mindre, men lys med Gamin-Ansigt, buttet og rund, godt skabt, fyldig med meget svære Laar, gode Lægge.

Jeg og L. havde næppe sat os, før et genkendende Smil bredte sig over begge Søstrenes Ansigter, ledsaget af et umærkeligt Nik.

L. og jeg spiste Smørrebrød og drak Dobbeltøl med en Snaps til. Saa fik vi svensk Punch og L. en Cigaret.

Jeg forlangte $^1/_2$ Punch til. Den blev af L. med et Par Ord nedskrevne paa Programmet sendt op til de smaa Mirati fra „Lola og hendes kære Onkel Faber". Og saa saa' vi paa Forestillingen.

Miratierne viste sig først i militære Kostumer, saa i flotte Damedragter, saa som en Art mandlige Klovner, saa igen som Damer, stadig syngende og dansende. De er gode Artister, kvikke, graciøse, kaade. Carla vendte til sidst Mølle flere Gange og gik paa Hænderne i Damedragt. Folk jublede. Ud af et Brus af Tylsskørter stak hendes velskabte, svære Ben i Trikot lige i Vejret.

Næppe var Forestillingen forbi, saa indfandt de sig begge hos os i Spadseredragt. Et Glas Punch stod og ventede paa dem. Mig takkede de venligt for „min udsøgte Opmærksomhed med Punchen", og imens blev jeg mønstret fra Top til Taa af dem. Saa tog de Plads et Kvarterstid hos os. Saa blev Gassen slukket.

Egentlig smukke er de ikke, men nydelige og graciøse, og der er Slag i dem. Jeg sagde, at jeg glædede mig ved at træffe sammen med dem, betragtede dem som gode gamle Bekendte og Venner, jeg havde hørt saa meget godt om dem af min elskværdige Niece Lola.

Da Gassen blev skruet ned, begav nogle af Gæsterne og alle Artisterne sig op i Beværtningen i Forhuset, hvor det er Skik at forblive til Lukketid i det

rət store Lokale; med mindre de skulde foretrække et lille geheimt Kabinet paa 1ste Sal.

L. og jeg fulgte med Strømmen. Hun havde maaske nok haft Lyst til at blive der lidt for at passiare med Miratierne; men min Portemonnæ tillod mig ikke flere Ekstravagancer.

Det var en rar Aften. Hvem véd, om jeg nogen Sinde mere kommer ud med hende, eller overhovedet mere faar hende at se, naar hun atter bryder op til Udlandet.

Naa, Minderne har jo ogsaa deres blivende Værd. De er en Skat, der kan tæres paa i Ensomheden. De tages frem og atter frem og volder Glæde paa ny. Og mange gode Minder har jeg om hende.

$^{17}/_{1}$ 07.

Kunde naturligvis ikke modstaa Fristelsen, men gik i Lørdags som sædvanlig hen til L.

Paa min Banken aabnedes Døren næppe paa Klem, og hendes Stemme lød haard og barsk:

— Her kommer ingen ind! Har Besøg.

— Tilgiv . . . Farvel! sagde jeg.

Døren blev smækket op paa vid Gab med et:

— Gælder ikke Dem, Faber; De er altid velkommen! . . . Det er Fru Valens, (den Dame L. indøver sit Sang- og Dansenummer sammen med) og min Onkel, Faber! præsenterede hun.

Jeg bukkede, stak paa Næven og sagde noget om, at hun var mig godt bekendt som min Nieces Kollega; at det var mig en Fornøjelse osv. osv. af det almindelige Sludder.

Det var en lille, mørk Dame med et blegt Raceansigt, kønne Øjne, stor, men velformet Næse, graciøs, tysktalende Jødinde.

Jeg bukkede og skrabede efter Evne; men talte Dansk, hun Tysk. Dog forstod vi godt hinanden, thi kneb det, talte vi Svensk, eller L. var Tolk.

L. lavede Kaffe. Jeg tilbød at hente Brød, hvad L. forbød. Men jeg gik alligevel efter en Julekage til 25 Øre og tog $^1/_2$ Punch med paa Vejen for at gøre Stads af Fruen.

Vi drak Kaffe og Punch, røg Cigaretter.

Saa gik Fruen med mange Taksigelser.

L. greb harmdirrende min Haand, klemte den som i en Skruestik og udbrød:

— Det falske Fruentimmer! Nu har jeg skaffet Engagement, Dragter og indstuderet med hende; og nu kommer hun her og siger, at hun ikke kan tage med mig. Men jeg bevarede Fatningen. Og De, Faber, var meget elskværdig. Tak for d e t! Vi skiltes i al Venskabelighed . . . Dette er nu den tredie, der bryder en Aftale. Hvad maa Agenterne tro om mig!

Taarerne løb L. ned ad Kinderne.

Hvad skulde jeg gøre? Jeg kælede for hende paa min ærbødige Maade, saa godt jeg kunde, og søgte at trøste hende.

— Hvilken Frækhed! Og hvor dum har jeg ikke været! vedblev L. — Det Puds har hun ene og alene spillet mig for at lære mine amerikanske Steppetrin. Heldigvis, hvor god en Danserinde hun end er, fik hun ikke lært dem ordentligt, som jeg har lært dem og givet 16 Kr. i Timen for hos Verdensmesteren, Negeren Jackson (?), med hvem jeg senere optraade og gjorde Lykke . . . Men bi lidt, min gode Valens, vedblev hun, — dersom denne Streg rygtes, og Agenterne tier næppe, saa er Du kaput imellem Artister!

— De er for god, Lola; De lader Dem narre.

— Jeg er, som jeg er! sagde hun. — Men det bliver nok min Ulykke.

Hun tog Plads ved Maskinen. Traaden sprang Gang paa Gang. Og hvormeget hun end rettede og skruede, blev Undersyningen for „løs".

— Det gjorde den ogsaa i Formiddags, sagde hun. — Hvad skal jeg dog gøre?

Hun heksede med Maskinen, skruede og skruede med en Engels Taalmodighed. Samme Resultat.

— Ikke underligt, at jeg bliver nervøs, klynkede hun, — hvad skal jeg dog gøre?

— Gaa i Seng, lille Lola, hvis De da kan sove, sagde jeg, — De trænger til Hvile; gaa i Seng; jeg beder Dem.

Saadan talte jeg omtrent til hende, mens jeg trak Frakken paa. Saa kyssede jeg begge hendes Hænder og sagde Farvel.

— —

Tirsdag Aften gik jeg, som jeg plejer, atter derhen.

Kl. var $7^3/_4$. Der var mørkt og rullet ned.

Skulde Fuglen være fløjet over Hals og Hoved? Jeg blev ked af det; men besluttede at komme igen og drev saa omkring en lille Timestid.

Nu var der Lys, og L. modtog mig med et straalende Ansigt.

Hun havde været ude hos Amalie paa Kristianshavn, der havde proppet hende med Mad, saa hun var ved at revne, og gerne vilde have beholdt hende hele Aftenen. Men hun skulde jo hjem at sy.

— Lola, sagde jeg, — der er noget, jeg vil bede Dem om . . .

— Og det er, kære Ven?

— At De ikke rejser fra Landet uden først at lade mig det vide.

— Hvor kan saadan noget falde Dem ind, kære Faber, sagde hun bebrejdende. — De, min bedste Ven! Naturligvis skal De faa det at vide.

Hun var i straalende Humør og blændende smuk i mine Øjne.

Hun tog Plads ved Maskinen, og vi sludrede.

Hun sang flere Sange for mig og var ualmindelig elskværdig.

Jeg er ganske og aldeles væk i hende.

$^{25}/_{1}$ 07.

Ikke fordi jeg har noget særligt at betro Papiret, mere for at faa Tiden til at gaa, sætter jeg mig til at skrive; saa er jeg da i godt Selskab saalænge, og det sætter jeg Pris paa.

Jeg stod sildig op efter at have ligget vaagen hele Natten som saa ofte før; hvad for Resten er nederdrægtigt, men vel kommer af, at jeg ikke har noget at bestille eller kan tage mig noget nævneværdig nyttigt for.

Gaa ud i Dag gider jeg ikke i denne Kulde. Jeg kommer ligefrem til at fryse, blot ved fra min Stue at se, hvorledes Folk kryber sammen og kæmper sig op imod den bidende Østenvind. Jeg ved mig fri, gudskelov, jeg s k a l ikke ud, — desværre!

Jeg har ikke været henne hos L. siden i Fredags. Men da var jeg der ogsaa, til Kl. gik til 1. Vi passiarede. Hun sang en Del for mig for at illustrere Publikums Smag i de forskellige Byer og Lande, medens hun flittig arbejdede ved Maskinen, fortalte et og andet hist og her fra, uden at noget særligt fæstnede sig i min Hukommelse. Som saa ofte før var det om Fyrster, Grever og Baroner, Generaler m. fl., om Ødselhed, Penge og atter Penge og deres Magt, særlig i Rusland.

Jeg gjorde den Bemærkning:

— Ikke underligt, Lola, om De var bleven forvænt, hvad De faktisk ikke er. Men underligt, at De med Deres gode Forstand og Intelligens kan ligge paa Maven for en tom Titel eller Penge alene.

— Det gør jeg heller ikke, svarede hun, — men jeg sætter Pris paa at være imellem dannede Folk; og i Rusland er kun Overklassen virkelig dannet. Nej, jeg kryber hverken for Pengesækken eller en tom Titel. Jeg kan selv tjene Penge; har flere Gange tjent mig en lille Formue, mistet den igen ved Sygdom. Og jeg har engang frivillig fraskrevet mig en meget stor Formue,

som var mig skænket. Jeg har desuden Ret til at færdes imellem Adelen! her løftede hun stolt sit smukke Hoved. — Man købte mig i Italien en Grevindetitel. Jeg har Ret til at bære et meget fint Navn; men jeg foretrækker min Frihed. En anden Gang skal jeg fortælle Dem mere herom.

Hun var begyndt at tale halvt i Vrede; endte med venligt at trykke min Haand, som jeg selvfølgelig kyssede fuld af den varmeste Beundring for hende.

Sælsomme Kvinde! Her ligger vel saa Forklaringen paa, at Varietédirektøren i Hillerød kaldte hende „Fru Grevinde" og afhentede hende personlig i Wienervogn.

Spørge om mere vovede jeg ikke. Thi at jeg besidder en saa stor Del af hendes Fortrolighed, beror vel nærmest paa, at hun har Tillid til mig og ved, at jeg ikke er indiskret, aldrig har udspioneret hende og vogter paa mig selv, saa at jeg straks drejer af, naar jeg mærker, at jeg er kommen ind paa et Tema, som hun ikke ønsker nærmere berørt.

— —

Trods den infame Kulde, det vedbliver at være, gik jeg atter hen til L.

Kl. var $7^1/_2$.

Paa min Banken lød hendes Stemme barsk og afvisende:

— Her er Besøg. Modtager ingen!

— Undskyld . . . Farvel!

Døren reves op i Hast:

— Er det Dem, Faber! Kom indenfor! . . . Det er Miratierne og Amalie, som er her.

Jeg bukkede, skrabede og stak paa Næven.

De var i Færd med at gaa. Den ældste, Lili, stod allerede med Kaaben paa. Kaffen stod paa Bordet.

De mønstrede mig fra Top til Taa.

— Hoho! tænkte jeg, — I kender mig ikke, eller lader, som om I ikke kender mig! Men det skal blive Løgn! I skal ikke spille Komedie med mig!

Og saa begyndte jeg at vrøvle.

— Kaffe vanker der nok ingen af, kan jeg tænke, — sagde jeg, — Det er en Umulighed for en Kvinde at levne en Draabe paa Kanden, endsige for et saadant Konsortium af Ungdom og Skønhed! Men hvis De tillader, kære Lola, saa gi'er jeg en lille En?

Jeg halede en Flaske Punch op af Lommen:

— Og saa sætter vi to unge, Clara og jeg, os i Fifaen, vedblev jeg. — Vi repræsenterer de blondeste Nordboer. Og da to Kvinder om én Mand ej godt forliges kan, saa undskylder De, Lili, at jeg i Aften foretrækker min yngste Landsmandinde; en anden Aften skal Raden, det er mig! komme til Dem.

Da Carla ikke gjorde Mine til at sætte sig, tog jeg hende resolut om Livet og næsten kylede hende ned i Sofaen.

Og saa gav jeg mig til at gøre Stormkur til hende, fik dem alle til at le og derved en gemytlig Stemning tilvejebragt, saa vi passiarede som gamle Bekendte.

Vi drak og vrøvlede, og jeg vedblev at gøre Stormkur. Jeg strængte mig an af al Magt for at være forekommende paa en lidt parodisk Maade.

Jeg saa' flere Gange L.s Øjne hvile forundret paa mig, som om de vilde sige: saadan er og taler han aldrig til mig! Jeg forstod ikke rigtig det Blik. Var hun forarget eller j a l o u x! Jeg véd det ikke. Og jeg fjasede videre, indtil Lili afbrød:

— Vi maa af Sted!

Saa fik de Tøjet paa under mange Dikkedarer og fulgtes som en Flok snadrende Ænder ud paa Gangen, hvor jeg hørte Carla sige:

— Han er morsom og rar!

Hvortil L. svarede:

— Ja, vist er han!

Og glad blev jeg.

Saa gik de, og L. kom ind og satte sig til at sy i Tavshed.

— Nej, det gaar ikke i Aften! udbrød hun saa og lagde Sytøjet sammen. — Jeg har syet det meste af Natten og rendt paa Gaden hele Dagen, eller haft Besøg. Jeg tror, jeg vil i Seng.

— Ja, saa Farvel, Lola.

— Nej, bliv lidt, jeg vil ryge en Cigaret.

— Saa gerne.

Hun tog Plads ved min Side.

— Der er meget Rak imellem Artister! begyndte hun saa.

— Gøglere! indskød jeg uden at mene noget ondt med det.

Men hun fór op, Øjnene lynede, Stemmen blev haard og kold:

— Ja, jeg véd nok, at man kalder os for „Gøglere"! sagde hun saa, — og ser ned paa os! Men vort Arbejde er ligesaa hæderligt som ethvert andet. Der maa studeres, kæmpes, lides mere i den Stilling end i de fleste andre, naar vi skal blive til noget. Trætte, forkomne, sultne og sorgfulde skal vi altid vise et smilende Ansigt. Raa Tale og Tilbud maa vi taale af Personer, der betragter os som lavere Væsener, fordi vi maa tjene vort Brød ved at stille os frem til Beskuelse, naar de livslede, overmætte eller trætte af Dagens Arbejde søger Hvile, Rekreation eller maaske kun ny Pirring, betaler deres Entré. Jeg véd godt, at der imellem Artister findes meget Rak, som jeg sagde før, ligesom i enhver anden Stand. „Gøglere", som De siger! Men der er ogsaa mange fuldt ud hæderlige Folk, Kunstnere af høj Rang. Meget af det, De ser, Faber, er virkelig Kunst, har kostet aarelangt Studium og Træning, hvor let det saa end kan se ud. Og tænk saa paa det omflakkende Liv, vi maa føre; intet Hjem, ingen Hygge; hver fjortende eller Maanedsdag af Sted paa ny; ofte lige fra Jernbanen op paa Tribunen. Stor Gage maaske, men Flitterstads, Falskhed, Løgn og Misundelse overalt. Ja, et fuglefrit Liv med løse Forbindelser! Men

hvor er der nogen Sinde Tid til at falde til Ro? Op, af Sted og af Sted, utrættet, rastløs! De kan tro, det er svært. En Kunst er det, ikke at blive trampet ned og gaa til Grunde. Men I kalder det bare „Gøgl“!

Jeg sad i stum Beundring. Hun var dejlig i sin harmfulde Begejstrings-Vrede!

Pludselig tav hun og greb min Haand:

— Tilgiv mig, Faber, tilgiv min Hidsighed! Faa har været saa god og overbærende imod mig som De, det glemmer jeg Dem aldrig . . . Og nu vil De naturligvis undtage m i g. Men jeg hører med til Artiststanden. Jeg har kæmpet mig frem som de andre. Det er m i n Stand, de alle tilhører, og jeg er stolt af min Stand; jeg er Artist med Liv og Sjæl . . . jeg er „Gøgler“, som De siger.

Hun havde talt hurtigt, flydende, harmfuldt. Nu standsede hun:

— De er vel ikke vred, Faber?

Jeg kyssede hendes Haand.

— Jeg beundrer Dem, Lola!

— Ja, m i g tager De altid i Forsvar!

Hun rev Haanden til sig.

— Behøves ikke, Lola; De er god nok, som De er, sagde jeg, — tiltrænger intet Forsvar.

— Aa, det skal De ikke sige . . . Men lad nu det være godt. De er vel ikke vred paa mig?

— Jeg? Hvor kan De tro? Jeg beundrer Dem, elsker Dem . . . Men nu skal De vist i Seng, lille Lola; det er bedst, jeg gaar.

Jeg fik Tøjet paa og bød Farvel.

— Kom snart igen, min Ven, sagde hun. — Og vær ikke vred, fordi jeg var saa heftig.

— Slet ikke! Det var fortjent . . . Farvel!

Er hun ikke storartet! Jeg er aldeles betaget. Om føje Tid forlader hun Landet; hvorhen Rejsen kommer til at gaa, aner hun ikke; heller ikke hvorlænge den kommer til at vare. Hun vil ud for at forsøge paa at

tjene sig lidt Skillinger sammen. Hun har nu lært at spare, siger hun; vil saa have sig en Forretning; hvad, er endnu uafgjort.

Jeg er glad over, at hun har lovet at sige mig, naar hun rejser, at hun ikke skal forsvinde uden Farvel.

Det bliver haardt nok alligevel, jeg er saa ene, har ingen anden Omgang end hende.

$^{21}/_{1}$ 07.

Tiden falder mig lang; jeg maa glæde og underholde mig selv ved at skrive. Jeg har ingen at underholde mig med om L., der optager mine Tanker mere end gavnligt maaske for en gammel Pebersvend.

Jeg gik hen til hende i Gaar, Lørdag. Der var Lys; men trods min Banken var der ingen, der lukkede op.

— Hvad er den a'! tænkte jeg. — Er hun gal i Kalotten fra sidst for Udtrykket „Gøgler"?

Jeg drev rundt paa Gaden i Hundekulde en god halv Time. Gik saa atter derhen. Nu var der Lys i Sovekammeret:

— Skulde hun være syg og er gaaet i Seng? Eller pakker hun Kostumer ud, som hun skal til at reparere?

Jeg gjorde mig selv allehaande Spørgsmaal. Gik atter bort og drev omkring et Kvarters Tid; Kulden bed i mit Kadaver . . .

Saa derhen igen. Der var Lys i Dagligstuen. Jeg bankede haardt.

— Hvem der?

— Faber!

Døren aabnedes.

— Tillader De, Lola, at jeg kommer ind? Kl. er 9 og over.

— Nej, sagde hun temmelig haardt. — Jeg er syg og skal i Seng.

— Undskyld, Farvel!
Saa lukkedes Døren.
Og jeg gik.

$^{28}/_{1}$ 07.

Hun er nu en halvgammel falmet Kvinde; men endnu efter 20 Aars Bekendtskab, staar hun for mig i et Rosenskær. Er det mine halvblinde Øjne, der tillyver hende en Skønhed og Ynde, som hun ikke har? Eller er det Efterdønningerne fra min første, min eneste Forelskelse, der virker saa betagende paa mig, saa jeg tror at se, hvad der ikke findes og muligvis aldrig har eksisteret uden i min Indbildning, et Foster af min Zerrissende Liebe? Men jeg holder af hende, beundrer, elsker hende endnu, selv om Fanden af og til stikker Hestefoden frem og forplumrer mine Begreber, opvækker Tvivl hos mig om, hvad jeg saa nødigt vilde tvivle om over for min kære, lille L. — —

Jeg kommer lige fra hende. Mødte hende i Døren. Hun skulde ud, dels et Ærinde, dels hen til Olga, som hun frygtede var bleven syg, da hun ikke havde vist sig som aftalt.

— Men kom igen om en Time, saa er jeg hjemme og vil gerne se Dem.

Trekvart paa 10 var jeg der igen.

L. og Olga huggede Brænde i Køkkenet; det var hendes gamle Køkkenbord, som maatte holde for nu i denne Kulde.

Saa blev der fyret i Kakkelovnen og passiaret.

Hun fortalte, at hun efter 2 Aars Forløb havde haft Besøg af sin Søster.

L. havde maattet love at komme ud at besøge hende igen. Og saa tilføjede hun:

— De gaar nok med mig, Faber?

— Jeg! udbrød jeg helt forbavset, da jeg altid har haft et Horn i Siden paa denne Søster, fordi det var hende, som førte L. ud paa Livet. Men jeg tog mig straks i det og tilføjede:

— Ja, naar De ønsker min Ledsagelse, er jeg selvfølgelig til Deres Tjeneste.

— Det vidste jeg, nikkede hun. — De siger aldrig Nej; og jeg vilde meget gerne have Dem med. Min Søster og Svoger har godt af at se, at ikke alle er saa lunefulde som de; men at De, min gamle Ven, er lige trofast og hensynsfuld som altid imod mig.

Jeg bukkede taknemmeligt.

Hun fortalte, at Søsteren havde tabt sig svært, hostede stygt, rimeligvis havde Tuberkler. Manden tjente godt, men Søsteren var uduelig og uøkonomisk i høj Grad og plagede Manden med Jalousi. Ungerne overlod hun til dem selv, de lærte ikke Orden og gik og rodede som Svin. Saa havde hun og Søsteren haft en bedre Moder; men hun døde altfor tidlig; saa havde de kun den fordrukne Fader, og senere Stedmoder. De boede paa Jagtvejen, fortalte hun videre, mens Olga blev sendt et Ærinde i Byen — og L. løb og legede paa Fælleden, krøb op i Træerne og hang og dinglede paa Grenene ligesom en Dreng. Dengang drak Faderen kun sjældent: men var han fuld, lagde han L. over to Stole og tærskede hende ubarmhjærtigt i den bare Ende. Da hun var 13 Aar, sagde hun ham, at gjorde han det én Gang til, løb hun hjemmefra og sprang i Søen. Saa rørte han hende ikke oftere.

Olga kom igen. Saa fik vi Kaffe. Jeg gav Julekage og Cigaretter.

Og saa brød vi op. Kl. var 12.

Og nu er den langt, langt mere; jeg véd ikke hvad, mit Uhr staar.

Men nu skal det være Slut.

$^{7}/_{2}$ 07.

Jeg tager fat i min Yndlingsbeskæftigelse at skrive i min Bog.

Jeg ved Fanden, hvor det kan være, men jeg synes, det er saadan en raa Kulde i denne Tid. Jeg fryser, kan ikke rigtig blive varm; maaske er det, fordi jeg har holdt mig mere inde, end jeg plejer. Det duer ikke; jeg er jo i Grunden et Friluftsmenneske, forsaavidt en Københavner med K kan være det. Men naar jeg nu kommer paa Gaden, fryser jeg som sagt og skynder mig at komme inden Døre igen, enten det nu er hos mig selv eller hos L., hvor jeg unægtelig helst vil være.

Jeg gik ogsaa efter Aftale derhen Tirsdag Aften med noget Linned, hun havde tilbudt at reparere for mig, nu hun selv reparerede paa sit eget Tøj og ikke mere syede for Magazinet.

Der var Lys i hendes Sovekammer, hvorfor jeg ikke engang bankede paa, men gik igen; drev omkring i Gaderne i nogen Tid slæbende paa min Pakke.

Lys stadig i Sovekammeret. $^{3}/_{4}$ Time efter var det slukket.

— Saa er hun vel gaaet i Seng, tænkte jeg, — skønt Kl. kun er godt 9. Saameget desto bedre, hun trænger til Søvn, har siddet og syet saamangen en Nat.

Og saa gik jeg hjem igen med min Pakke.

— —

Onsdag Aften efter Mørkets Frembrud gik jeg derhen igen. Der var Lys. Jeg bankede.

— Hvem der? Her kommer ingen ind!

— Det er Faber.

Døren aabnedes paa Klem straks.

— De kommer saa tidligt, Faber; vær ikke vred, jeg kan ikke godt lukke Dem ind nu; jeg er i Negligé, reparerer og prøver Kostumer; Olga er her for at hjælpe.

— Er De rask, Lola?

— Nej, ikke rigtig. Jeg gik tidlig i Seng i Gaar og stod sent op; men jeg har det ikke godt alligevel.

— Men et Par Cigaretter kan De vel nok ryge?

En nøgen Arm kom til Syne.

— Ja, mange Tak; men De er altfor opmærksom.

— Snak om en Ting, min Glut!

Hun fik en Appelsin i Haanden og et Kys paa Armen:

— Og saa Farvel, Lola. Gaa nu tidlig i Seng og se at faa sovet ud; det trænger De til.

— Ja, det gør jeg. De kommer ikke igen?

— Nej, jeg vil ikke forstyrre Dem; De skal sove.

— Ja, saa Godnat!

Saa gik jeg. Havde hun bedt mig komme igen, var jeg kommet. Men hun gjorde det ikke.

Jeg drev lidt omkring.

Kl. 9 var der slukket og mørkt hos hende; saa sov hun forhaabentlig paa sit grønne Øre, hvad hun trænger umaadelig til. Hun er overanstrengt nervøs. Hendes uhyre Flid ved Maskinen, det stillesiddende Liv, usle Betaling og deraf følgende sløje Ernæring har afkræftet hende.

Aldrig kommer hun i Luften uden for at jage ind og aflevere Sytøj og køre med en ny Ladning hjem igen. Og hun er vant til Lys og Luft, god, kraftig Mad, fine Vine, vel ogsaa adskillige erotiske Nattetimer. Men naar blot Kosten er god, kan der vel døjes en Del, især da hun vel næppe nogen Sinde har levet Livet, som de fleste Varietédamer har for Skik: i Dag Dig, i Morgen en anden! Hun har aldrig solgt sig, det er jeg vis paa; dertil er hun for stolt. Og hun finder sig over Hovedet ikke i Tvang; lader sig paa den anden Side ikke imponere af nogen eller noget, men rejser stadig Børster, rede til at hævde sin Selvstændighed, om nødvendigt ved en Kindhest. Hun er beun-

dringsværdig: paa samme Tid ligefrem bly og med paa den værste; alt efter Omstændighederne.

— —

Torsdag Aften samme Resultat. Svagt Lys som af en Natlampe i Sovekammeret. Gardinerne rullet ned, Døren laaset.

Hun er aabenbart syg og sengeliggende. Og jeg er ude af Stand til at komme i Rapport til hende eller bringe Hjælp om fornødent. Forhaabentlig har Olga faaet en Nøgle, saa at hun kan lukke sig selv ind og tilse L. Men jeg kender ikke Olgas Adresse, saa jeg kan ikke opsøge hende og faa noget at vide. Jeg er meget ked af at gaa i denne Uvished; stoler ikke heller rigtig paa Olga som Sygeplejerske. Kunde bare som i gamle Dage min Hovednøgle ogsaa lukke op her, skulde det ikke vare længe, inden jeg sad ved hendes Seng og plejede hende; men hvad kan jeg nu gøre?

— —

Fredag samme Resultat.

— —

Om Lørdagen, d. 2den, var det L.s Fødselsdag. Den Dag havde hun ikke i mange Aar været her i Landet; og jeg var spændt paa, hvorledes den skulde tilbringes i Aar.

For tyve Aar siden sendte jeg hende paa den Dag en Blomsterbuket tidlig om Formiddagen! ved Middagstid sendte jeg hende en smuk Mahognitræs Kommode, som hun længe havde ønsket sig; om Eftermiddagen drak jeg Kaffe hos hende oppe paa Kvisten i Peder Skramsgade og fulgte hende derpaa til Sporvognen, da hun skulde tilbringe Aftenen hos sin Søster, hvad jeg ikke turde indvende noget imod. Men jeg tog mig det meget nær, da jeg havde gjort sikker Regning paa selv at tilbringe Aftenen sammen med hende i National. Og jeg bandede i mit stille Sind Søsteren ind i det hedeste Helvede.

Men lad nu d e t hvile.

— —

Ved 2—3 Tiden gik jeg hen til L.

I Dagligstuen var Gardinet oprullet, der stod Kaffekopper paa Bordet; men der var ingen L. hjemme.

Kl. 5 ligesaa. Men Kopperne var forsvundne.

Skulde hun have glemt mig paa min Fødselsdag?

Kl. 7½ var der Lys. Næppe havde jeg banket, før L. lukkede op:

— Tænkte nok, det var Dem, Faber; jeg ventede Dem.

— Det var pænt af Dem, Lola, at mindes mig. Hvordan har De det?

— Ikke rigtig godt; men jeg har ikke Raad til at være syg . . . men hvad fejler Lampen! Og jeg har glemt at købe Petroleum!

— Den henter jeg! Og Brød, ikkesandt?

Jeg snappede Petroleumsflasken paa sin Plads, fik travlt med at faa Frakken paa og komme af Sted.

Hun lo fornøjet.

Jeg købte Petroleum, en Julekage, 10 Cigaretter, 1 Pd. Dadler, ½ Flaske Punch og en Potte med en blomstrende, lyseblaa Hyacinth. Det var en hel Udskrivning.

Saaledes belæsset blev jeg lukket ind.

— Det er altfor galt, Faber; De ruinerer Dem ganske for min Skyld!

— Lille kære Lola, er det ikke Deres Fødselsdag?

— Jo.

— Saa holder De Mund!

Hun lo:

— Her skal De se, sagde hun saa, og viste mig en Mængde Silke og Tarlatan, som hun skulde bruge til nye Dragter.

Og Passiaren gik.

— Ondt gør det mig, sagde hun, — at jeg igen har maattet sætte min Seng ud for at kunne købe dette Tøj, som jeg m a a t t e have for atter at kunne optræde.

Lejligheden her siger jeg op, saasnart jeg faar betalt Værten. Jeg vil ikke mere bo i en Stue, hvor der er saa mørkt og fugtigt, og saa bliver man saa overrendt.

— Gælder det ogsaa mine Besøg? spurgte jeg.

Jeg fik et langt Haandtryk. Vi passiarede til Kl. 12. Det var en Aften efter mit Hjerte.

$^{12}/_{2}$ 07.

Jeg gik hen til L.

I 5 Dage har jeg ikke s e t hende (fra Lørdag til i Dag Torsdag); og nu er jeg aldeles væk ins Blau hinein!

Banke paa Vinduet, som Skik er for mig, var umuligt for en stor Snedrive. Jeg bankede derfor længe forgæves. Endelig kom L. og lukkede op.

— Er det Dem! Hvor har De dog været saalænge?

— Hjemme i min Stue. Tak for den dejlige Fødselsdag!

— Det er da mig, der skal takke! lo hun. — Men De maa ikke se Dem om; der henne ved Kakkelovnen hænger et Par . . .

— „Unævnelige", afbrød jeg, — gør ingen Ting, Lola; jeg er blind.

— Aa ja, sukkede hun, — jeg ser ogsaa daarligt, som De véd.

— Ja, Fanden forstaa det med de dejlige Øjne, De har! Men stikke Ild i et gammelt, vindtørt Pebersvendehjerte, det har De da forstaaet alligevel. At der ved Kakkelovnen hænger et Par Svømmebukser, eller, som De maaske kalder dem: Trikot, kan jeg nok se. Men hvad saa? Er det ikke en ærlig Sag? Tror De ikke, der var Stakit om Edens Have; for det tror jeg. Det var ingen offentlig Park!

Jeg fik et Par Øjne, naadada!

Men saa brast hun i Latter. Og vi passiarede videre til langt ud paa Aftenen. — — —

Undrer mig, at denne „afdankede Syngepige", for at bruge et stygt Ord, endnu virker saa betagende paa mig!

Det er, ligesom der er to forskellige Væsener i mig. Det ene sidder med et koldt Hoved og ræsonnerer:

— Javist er hun køn, elskværdig og indtagende; men Fruentimmer er dog i og for sig noget Rak, et nødvendigt Onde for mange, om end ikke for mig; og der er Hundrede som hun. Bild Dig bare ikke ind, at hun er mageløs; der er overhovedet intet „mageløst", og hun har saamænd været m e d trods nogen, e r det maaske endnu lige for Næsen af Dig — og ikke værd at røre ved med en Ildtang!

Men lidt efter tager det andet Væsen i mig fat og gendriver alt in absurdum:

— I n g e n er som hun! siger det, — ingen har været og ingen vil nogen Sinde blive saa fuldkommen, som hun faktisk er! Her er endelig det kvindelige Ideal legemliggjort. Hvad har det at sige, om hun ogsaa har været lidt med og maaske stadig e r det? Er det ikke at rose hende for, at hun ikke har været snerpet, men taget de Glæder, Livet byder? Bebrejder nogen en Mand, at han slaar til Skaglerne? Nej, tværtimod anses han for at være et rent Mæhæ og en Nokkebølle, om han aldrig har forsøgt sig eller generet sig for at gaa paa den værste!

Og saa varer det ikke længe, førend jeg er oppe paa min Beundringstinde igen, „oppe over Skyerne, hvor Himlen, den er blaa, altid blaa", som Drachmann synger: en Tilstand, jeg godt kender fra tidligere Tider, hvor jeg befandt mig knusende vel hos den elskede Genstand; saa det er ikke noget nyt Livsstadium for mig, om hun ogsaa er den eneste Kvinde, der har sat mit Hjerte i Bevægelse.

Men „kendt" hende har jeg aldrig. Hverken hende eller nogen anden, jeg, „Kapunen", som mine Kamme-

rater kaldte mig, naar jeg ikke vilde med ud paa deres Pigesjov.

— —

Jeg gik derhen i Aftes, Mandag; en Aften, jeg ikke plejer, da hun gemenlig vasker.

Der var Lys og hørtes flere Stemmer indenfor. Men der blev ikke lukket op. — Formodentlig har hun været i Negligé og prøvet Dragter og ikke kunnet lukke op. Vidste jo heller ikke noget om, at det var mig. For saa havde hun formodentlig alligevel lukket Døren paa Klem.

Jeg maatte altsaa gaa igen. En Skuffelse, det kan jeg ikke nægte; men derved er intet at gøre.

Formodentlig har Olga og Amalie eller maaske Søsteren været hos hende. Jeg har nok bedre Held med mig en anden Gang; jeg bliver jo ellers altid begunstiget.

$^{16}/_{2}$ 07.

Om Tirsdagen gik jeg ikke derhen.

Onsdag, Torsdag, Fredag var der Lys, men blev ikke lukket op.

Jeg gik derfor derhen i Dag ved 6 Tiden i Haab om at komme ind saa tidlig paa Aftenen og erfare, hvorledes hun havde det, thi hun har rimeligvis været syg.

Der var Lys. Og paa min Banken blev der straks lukket op, da jeg nævnede mit Navn.

L. modtog mig, saavidt jeg i Halvmørket kunde se, halvt paaklædt med et Strygejærn i Haanden.

— Naa, Gudskelov, Lola, De ikke er syg og sengeliggende! Jeg var saa ængstelig.

— Helt rask har jeg ejheller været. Nu har jeg vasket og tørret i 3 Dage; i Dag stryger jeg. De bliver ikke vred, min Ven, men kan De ikke komme igen om et Par Timer.

— Jeg kan blive helt borte, om De synes, nu jeg har set Dem.

— Nej, det var ikke Meningen, sagde hun hastigt. — Hvis De siden vil komme igen og drikke en Kop Kaffe med?

— Inderlig gerne!

Jeg trykkede et Kys paa hendes Haand, blød og varm af Strygningen.

Saa forsvandt jeg skyndsomst.

— —

Kl. $7^1/_2$ var jeg der igen medbringende 25 Cigaretter og $^1/_3$ Punch; en hel Udskrivning for mig og meget mere, end jeg har Raad til. Men jeg er saa lykkelig ved hende, saa jeg synes, jeg maa „rive" mig engang imellem, som en Smule Gengæld for de lykkelige Timer, hun skænkede mig enlige gamle Pebersvend.

— Ja, her er jeg igen! Kommer jeg til Ulejlighed?

— Nej, aldeles ikke!

— Tak!

Hun satte sig ved Maskinen og sømmede en Masse $^1/_4$ Tomme brede Baand, der skulde bruges til Besætning paa et nyt Kostume.

Over sin sorte Nederdel havde hun et ubleget havannafarvet Babyforklæde garneret med røde Baand, kortærmet, hvor Under- og det meste af Overarmen var blottet. Hun var dejlig! Lidt bleg og træt, overanstrengt.

Jeg bøjede pludselig mit Knæ, jeg kunde ikke andet, naar jeg tænker paa alt, hvad hun havde gennemgaaet, og kyssede hende paa Overarmen.

— Men Faber dog! Knæler De for mig! sagde hun. — Hvem er jeg! Jeg er det ikke værd!

Jeg kyssede hende engang til paa Overarmen. Saa satte jeg mig hen paa Puffen i Tavshed.

— Nu har Olga ogsaa forladt mig, sagde hun saa, — efter at jeg har skaffet hende Arbejde og gjort saa meget for hende under Barselsaffæren. Naar jeg kravler

op paa 5te Sal, hvor hun bor, lukker hun ikke op for mig, skønt hun er hjemme. Men nu gaar jeg ikke mere derhen.

Jeg maatte give hende Ret. Man misbruger hende.

— —

Det er da et rent nederdrægtigt Vejr, vi har haft med Storm, Sne, Regnbyger og Solskin imellem hinanden.

Om det er af dette, eller af andre Aarsager, ved jeg ikke, men jeg har slet ikke befundet mig vel, haft lidt Febergysninger og været saa underlig tung i Hovedet, hvorfor jeg i en Ugestid har holdt mig inde og ikke været uden for en Dør uden for at købe Brød og Tobak.

Kan være, at Fejlen netop er, at jeg har holdt mig formeget hjemme; men Influenzaen grasserer saa enormt og saa haardt her i Byen for Tiden, saa jeg fandt det rigtigt at være lidt forsigtig: Jeg er jo en gammel Dreng allerede, skønt jeg ikke vil være ved det og holder af at spille ung. Og da jeg med Aarene har erhvervet mig min Bys gode Humør, befinder jeg mig som Regel godt og er glad ved Livet, trods det Afsavn mit svage Syn paalægger mig med Hensyn til Læsning og anden aandelig Føde.

Det sidste Halvaar har ganske vist ogsaa været særlig gunstigt, idet jeg har haft min kære L. at ty til. Hvor mangen en hyggelig Aften har jeg ikke haft hende at takke for. Men Gud véd, hvad hun tænker, nu jeg ikke i en hel Uge har været at besøge hende! Jeg kan næppe selv begribe det, som jeg altid længes efter hende. Og det lønlige Haab, jeg nærede, at hun skulde komme for at høre til mit Befindende, gik desværre ikke i Opfyldelse.

Underligt, at hun endnu aldrig har været i min Stue trods afgivet Løfte derom!

Maaske er hun alt fløjet bort igen? Dog dette kan

jeg næppe tro; hun lovede jo at underrette mig derom. Og Dragterne er ejheller færdige endnu; desuden skal hun fotograferes (mon jeg faar et Billede) forinden Engagement sluttes, hvor hun ikke alt er kendt.

Jeg maa se at komme derhen paa Mandag. Endnu i Dag og i Morgen vil jeg holde mig inde og se at blive kvik igen; men Tiden falder mig Helvedes lang!

$^2/_3$ 07.

Rent skidt har jeg været; ikke et Øje har jeg lukket de fleste Nætter.

Hvor saadan en Nat er lang! Saa hen paa Morgenstunden falder jeg i Søvn og snuer som et Asen til højt op paa Dagen for atter at vaagne end mere utilpas, træt og dvask, som havde jeg været ude til Svir eller snarere paa Tøsesjov. Sandsynligvis er det en Gren af Influenzaen, jeg har været plaget med. Doktor har jeg ikke haft; hvorfor skulde jeg det? Proppe mig med noget Djævelskab, som bare gør ondt værre!

Men da jeg i Forgaars havde det rigtig skidt, tog jeg mig 3 Kininpiller og spiste to store, søde Appelsiner og gik mig saa en lang Tur ud af Amager. Skakmat var jeg, men blev ved at gaa i 5 Timer. Aften var det, da jeg kom hjem. Saa gik jeg i Seng og sov dejligt hele Natten.

I Gaar foretog jeg den samme Kur: 4 Kininpiller og 2 Appelsiner. Saa af Sted helt ud ad Frihavnen, Vibenshus, langs Jagtvejen til Frederiksberg og saa atter i Seng uden Mad!

Jeg sov som en Sten og har det i Dag saa godt, jeg ikke har haft det længe.

Nu har jeg spist 5 haardkogte Æg og været en lang Tur paa Kryds og Tværs i den gamle By. Hjemkommen drak jeg mig $^1/_2$ Dobbeltøl og røg mig en Pibe; den smagte igen!

Saa gik jeg hen for at se til L.

Aa, hvor jeg har længtes efter hende, og hvad har hun maattet tro, at jeg ikke har været der saalænge!

Jeg bankede længe forgæves.

Endelig spurgtes:

— Hvem der?

— Det er Faber.

— Jeg kan ikke lukke op; jeg er syg og ikke paaklædt.

— Lind Døren; jeg har to Appelsiner til Dem, dem har De godt af.

Døren aabnedes paa Klem og jeg modtog en iskold Haand.

— Herregud, lille Lola, er De saa daarlig? Skal jeg ikke hente en Læge?

— Nej Tak.

Jeg kyssede hendes Haand. Se hende kunde jeg ikke, saa bælgmørkt var der paa Trappen.

— Maa jeg komme hen til Dem i Morgen? spurgte jeg.

— Ja Tak; men det er ikke sagt, jeg kan lukke Dem op.

— Jeg er meget urolig for Dem, Lola.

— Det skal De ikke være; hvad Vægt ligger der paa en Person som mig.

— Fy, Lola, saadan noget maa De ikke sige!

Saa fik jeg hendes kolde Haand at kysse. Og saa gik jeg.

Min stakkels lille Pige! Den forcerede Syning og sløje Kost har helt taget Kræfterne fra hende. Bare hun ikke bliver alvorlig syg! Saa m a a jeg hente min Læge til hende; gør det kun nødigt, thi hvor rar han end er, deler han sine Standsfællers Syn paa Artister; og L. skal ikke slaas i Hartkorn med dem.

Naa, forhaabentlig er det kun et forbigaaende Ilde-

befindende; og jeg maa jo ogsaa have hendes Tilladelse, før jeg handler. Vi maa ses i Morgen.

Jeg kan ikke se at skrive mere.

$^{8}/_{3}$ 07.

Jeg gik hen at se, om jeg kunde faa L. i Tale, og blev indladt.

Hun satte sig straks til at sy:

— Jeg har atter taget noget Sytøj. Er nu færdig med at gøre mine Kostumer i Stand og maa tjene noget. Jeg maa leve.

— Hvordan har De det? spurgte jeg.

— Saa nogenlunde skidt, var Svaret.

— De bør ikke overanstrenge Dem. De er bleg.

— Er jeg? Jeg har dog været ude næsten hver Dag, selv da jeg var syg. Ligge rolig i Sengen kan jeg ikke; saa ligger jeg og spekulerer formeget. Og der gaar saameget Ildebrændsel til. Saa gik jeg ud.

Hun løftede Lampeskærmen:

— Ser jeg virkelig saa daarlig ud?

— Nej, ikke daarlig. De er nydelig som altid; men De er bleg, og Øjnene lidt matte. Har De været ude paa Ballade?

Hun rødmede:

— Nej, det véd De da godt, jeg ikke har.

Men hun sank saa underlig sammen.

Lidt efter rettede hun sig og tog Ordet:

— Nu rejser jeg snart; jeg har sluttet Engagement. De maa ikke tro, det er Lysten, der driver mig af Sted, men jeg kommer mere og mere i Gæld, den maa jeg have betalt.

— Vil De til England?

— Ja, hvis det lykkes, smilede hun træt.

— Men hvor er dog hele Deres Humør paa Livet blevet af, lille Lola? spurgte jeg og kyssede hendes Haand.

— Borte . . . sagde hun.

Vi kom nu ind paa Livet i Rusland. Jeg fik et Par Historier, jeg havde hørt før, men afbrød hende ikke.

Kl. 12 gik jeg hjem.

Det var en trist Aften.

— —

I flere Dage har jeg ikke været derhenne. Har ikke befundet mig rigtig vel.

I Gaar Aftes sad jeg og knagfrøs! „Vor Søn" Louis, havde lovet at bestille Kul til mig, men havde glemt det. Følgen var, at jeg heller ingen havde i Morges, da jeg mod Sædvane stod tidlig op. Saa gik jeg over og bestilte dem, som lovedes mig Kl. 1.

Jeg gik saa en Tur. Hjemkommen, gennemfrosset i det nederdrægtige raakolde Vejr, Kl. $1^1/_2$, havde jeg endnu ingen faaet. De kom først Kl. 4. Og skønt jeg sad med Vinterfrakke paa i min Stue, frøs jeg som en Hund, ja som 2 Hunde! og befandt mig rigtig skidt.

Saa fyrede jeg op til en dundrende Hede, satte mig i min Bedstemoderstol, røg en Fredspibe med mig selv og fik mig „en paa Øjet" uden at vide af det. Tændte saa Lampen og Piben igen, da jeg vaagnede; befandt mig lidt bedre; men frøs indvendig.

Gik derpaa ud og købte 3 Appelsiner, aad den ene selv og 3 Kininpiller. Gik saa ved 8 Tiden atter ud, kiggede, om L. var hjemme. Jo, der var Lys. Købte saa $^1/_2$ Flaske Punch, 10 Cigaretter. Og med mine 2 Appelsiner i Lommen foruden det øvrige bankede jeg paa.

Hun lukkede op, og vi satte os til at ryge og drikke Punch.

Saa kom vi til at tale om Døden:

— Jeg bliver ikke gammel, sagde hun. — Godt detsamme; jeg frygter ikke Døden.

— Men jeg glæder mig ved Livet, sagde jeg. — Frygter kun for at miste Dem, Lola.

— Vi véd, vi skal dø, Faber; lidt før eller senere, hvad saa! Jeg dør ung, det véd jeg; og naar man er død, har man det bedst.

— Godt, De véd det, Lola; jeg véd intet derom. Jeg véd blot, at jeg gerne vil leve. Men at jeg blev gammel før Tiden, da De rejste bort, uden at sige mig hvorhen; og at jeg nu atter er levet op i Dem og glæder mig til, at De engang atter vender tilbage fra Deres Rejser, saa at jeg endnu mangen en Aften kan sidde og tale med Dem, naar De forhaabentlig om et Par Aar tager fast Ophold herhjemme.

Hun greb min Haand:

— De er nøjsom, min Ven . . . Men tro mig, man har det bedst, naar man er død, saa har man ingen Sorger.

— Men heller ingen Glæder, sagde jeg. — Tanken om Tilintetgørelse er mig frygtelig.

— Ikke mig; saadan er det jo nu engang! sluttede Lola stadig holdende min Haand.

— Godt, hvis De kan slaa Dem til Ro dermed, sagde jeg. — Jeg kan det ikke.

Jeg rejste mig.

— Men nu vil jeg gaa . . . Maa jeg snart komme igen?

Hun nikkede smilende.

— Farvel da, lille Lola! Hvor De for Resten er køn i Aften; jeg er helt forliebt i Dem.

Hun smilede igen; men som det syntes mig saa underlig sørgmodigt.

$^{14}/_{3}$ 07.

Har atter været syg. Intet hørt fra L. Mon hun er bortrejst uden at tage Farvel med mig, som hun havde lovet? Kan ikke tro det; vil ikke tro det, saadan som vi har haft det sammen med hinanden.

$^{20}/_{3}$ 07.

Det var min Hensigt at gaa hen til L. min Fødsels-

dags Aften for at se, om hun endnu er her i Byen. Men jeg gjorde det ikke.

Siden har jeg ikke gjort Alvor deraf. Jeg kan ikke ret bekvemme mig til at gaa derhen, hvormeget jeg end længes efter hende, synes ikke det er rigtig, efter at hun forleden gik mig hovedrystende forbi paa Gaden, som om hun ikke vilde værdiges at kende mig; og efter at hun ikke har sendt mig det ringeste Ord til Svar paa mit lille, virkelig elskværdige Brev, som jeg sendte hende umiddelbart efter.

Hun var i Følge med et Par Herrer, saavidt min Halvblindhed tillod mig at se.

$^{25}/_{3}$ 07.

Jeg forstaar aldeles ikke hendes Opførsel. Saadan har hun aldrig været imod mig; tværtimod, jeg har altid kunnet glæde mig ved hendes specielle Gunst, som ikke blev alle til Del, saa jeg havde al Grund til at være tilfreds, ja stolt deraf. Og saa pludselig dette Omslag.

$^{25}/_{3}$ 07.

Endnu intet nyt. Hvad skal jeg tro, hvad skal jeg gøre, og hvad ikke? Jeg har spekuleret mig halvgal paa, hvad der kan være i Vejen. Jeg vil saa nødig gøre hende imod og vil nødig give Afkald paa hende. Jeg holder saa inderlig meget af hende; men netop derfor er jeg i Vilderede med, hvordan min Optræden bør være. Mest tilbøjelig er jeg til at holde mig aldeles rolig og lade Tilfældet raade. Paa den anden Side synes jeg, det er Pligt imod mig selv at søge hende op, hvis hun endnu er her i Byen. Men hvis hun saa ikke vil modtage mig! Den Ydmygelse holder jeg ikke af at udsætte mig for; det har hun maaske budt andre, men endnu aldrig mig, og jeg vil nødig give hende Anledning dertil.

De Fruentimmer har ogsaa Fanden skabt; jeg bliver aldrig klog paa dem.

$^{29}/_{3}$ 07.

Listede hen i Gaarden i Aftes. Lys i Dagligstuen, Stemmer, Latter. Gik uden at banke paa.

$^{3}/_{4}$ 07.

Var derhenne i Aftes. Mørkt.

Forresten har jeg det meget godt med Helbredet. Har gaaet lange Ture. Jeg tror, det har hjulpet ved Siden af diverse haardkogte Æg og ét Glas Punch, naar jeg gik i Seng; eller en Dobbeltøl. Men jeg var sgu sløj. Formodentlig Influenza, skønt jeg ikke kunde klage over noget særligt, hverken Hovedpine el. andet. Men radmager er jeg bleven.

Naa, nu kommer forhaabentlig snart Varmen i Vejret; den drøjer rigtignok længe, synes jeg; men den maa vel komme, og saa skal jeg gasse mig paa Mælkekur. Endnu er Mælken for kold, man kan gaa ind og købe i Butikkerne; jeg kan ikke taale at drikke den saa kold, har aldrig kunnet taale kolde Drikke af nogen Art, for saa bliver Maven desperat.

Det er morsomt, hvad Byen udvider sig; hvor man kommer hen, vrimler der af Nybygninger; hele Gader skyder op af Jorden som Paddehatte; ja selv i den gamle By grasserer Byggeriet. Alt tyder saaledes paa et „godt Aar".

$^{15}/_{4}$ 07.

Solen skinner saa indbydende udenfor (i mit Værelse naar den ikke ind), saa jeg kan ikke modstaa Fristelsen, jeg maa lidt ud at trække Solskin.

Jeg savner i betydelig Grad L.s Underholdning. Og alligevel, hvor underligt, det end kan lyde, der gives

Øjeblikke, hvor jeg næsten er glad ved ikke mere at se hende; det er, ligesom der er kommen mere Ro over mig. Er Grunden den, at jeg er bleven gammel, for gammel til at „sværme“?

Hvad jeg dog ikke kan lade være.

$^{27}/_{4}$ 07.

Var i Aftes et Kig henne i Gaarden. En fremmed Familie bor der nu med skrigende, skidne Unger.

TRE AAR SENERE

$^{20}/_{6}$ 10.

Spillevende er jeg i denne dejlige Varme, som Folk gaar og puster og bander over.

Jeg traver lange, lange Ture i Solen og glæder mig.

I Gaar skulde her være Hovedrengøring i mit Værelse, hvad Guderne skal vide, her trængtes svært til; skønt „vor Mor“ siger, at hun „vil have det rent om sig“, lader det dog meget tilbage at ønske. Hendes Vilje strækker ikke langt i denne Retning. Jeg var derfor husvild og maatte gaa ude hele Dagen.

Jeg drev først lidt omkring i Byen, vidste ikke rigtig, hvad jeg skulde gøre af mig selv; var havnet i Ørstedsparken for at være i Fred for de svinagtige Automobiler. Krøb saa op paa en Sporvogn, der kørte ud ad Strandvejen, og fortsatte pr. Sporvogn lige ud til Klampenborg. En fornøjelig Køretur. Og det blev min første Skovtur i Aar.

Fra Klampenborg gik jeg helt igennem „Anstalten“ Øst for Jærnbanen lige til „Springforbi“. Saa ind paa

Eremitagesletten ud til Strandmøllen! tilbage igen over Sletten og endte paa Kildeøen, hvor jeg drak Kaffe.

Fra Kildeøen drev jeg ind over Dyrehavsbakken, som var aldeles menneskетom, skønt Kl. var 7. Var inde i et Telt at passiare med en gammel Kunde fra Vinhandelen: drak Kaffe med Punch til.

Slog atter et Slag over Bakken. Stille og tomt overalt.

Studerede uden for Sangerindeknejperne Navnene paa de Optrædende i „Bakkens Hvile", „Harmonien", og hvad de nu hedder.

Fra Julie Westermans gamle Telt, højsalig Ihukommelse! lød skrigende Kvindestemmer. Jeg gik derhen. Paa Dørstolpen ved Indgangen var klistret et halvt Ark Papir, hvorpaa der stod skrevet med Blæk: Optræden af Miss Lola, engelsk-russisk Sangdanserinde!

Det gav et Stød i mig: Saaledes skulde det altsaa ende!

Det kriblede i mig; jeg havde den største Lyst til at gaa derind for endnu engang at faa et Glimt at se af al den (forsvundne) Dejlighed, hvoraf jeg var saa betaget og endnu ikke har glemt.

Men jeg tog mig sammen og gik.

Hvorfor gøre min Fred til Uro? I Mørke er alle Svin sorte, og hvem borger mig for, at hun i Halvmørke og med Krigsmaling ikke atter var i Stand til at bedaare mit gamle Hjerte?

Jeg fandt det sandsynligt og flygtede. Men jeg nægter ikke, at det kostede mig Overvindelse, thi jeg længes tit efter hende endnu.

Men før jeg gik, pillede jeg Papiret med hendes Navn ned ad Dørstolpen. Hvad skulde Folk have det at glo paa for! — —

Saa gik jeg tilbage til Klampenborg og tog med Sporvognen hjem.

Hvor mon hun har tumlet om paa Verdens vildene Hav!

En Varietésangerinde, en „falden Kvinde“ — en „Gøglerske“! vil man sige.

Javel, javel! Men jeg har kendt hende i hendes Ungdoms Skønhed og Ynde, og hun er den eneste Kvinde, jeg har elsket!

INDHOLD

	Side:
RANKE VILJER	
2 Gange 2 er 5	5
Kærlighed	99
Menneskenes Børn	145
Kameliadamen	167
TRE SATYRSPIL	
Ministeræderen	187
Det Usigelige	203
Om Floke	219
AF DEN GAMLE VINHANDLERS OPTEGNELSER	233

GYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KØBENHAVN

PT
8175
W5
1920
Bd.6

Wied, Gustav Johannes
Mindeudgave [2. opl.]

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 06 05 04 017 9